

הראל ניהול קרנות

פנסיה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

דוח תקופתי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ	פרק 1
תאור עסקי התאגיד	פרק 2
דוח הדירקטוריון	פרק 3
דוח כספי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ	פרק 4
סקירת הנהלה ודוח כספי הראל גילעד פנסיה	פרק 5
דוח אקטוארי הראל גילעד פנסיה	פרק 6
סקירת הנהלה ודוח כספי הראל פנסיה כללית	פרק 7
דוח אקטוארי הראל פנסיה כללית	פרק 8
סקירת הנהלה ודוח כספי של קופ"ג למשרתי הקבע בצה"ל	פרק 9

רשימת דירקטורים בהראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

סיבוני מישל – יו"ר הדירקטוריון

דרור אפרים

אפשטיין עמוס

מילה מרים

קבורס-הדר ליאורה

דורון גינת

גילי כהן

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ – דוח תקופתי

1. כללי

שם החברה המנהלת: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
מס' החברה ברשם החברות: 512267592
כתובת: בית הראל, רח' אבא הלל 3, ת.ד. 1951, רמת גן.
טלפון: 03-7549831 **פקסימיליה:** 03-7547885
תאריך המאזן: 31.12.2014
תאריך הדוח: 16.3.2015
אתר אינטרנט: www.harel-pensia.co.il
דואר אלקטרוני: naomir@harel-ins.co.il

2. דוחות כספיים ואקטואריים

- א. מצ"ב להלן דוחות כספיים של קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה ודוחות כספיים של החברה המנהלת בהם מצוינים במפורש שמות מורשי החתימה על הדוחות, תפקידם בחברה המנהלת ומועד אישור הדוחות.
- ב. מצ"ב להלן חוות דעת רואה החשבון של הדוחות כאמור בסעיף קטן (א), על גביה מצוין במפורש מועד החתימה בידי רואה החשבון.
- ג. מצ"ב להלן חוות דעת האקטואר המצורפות לדוחות האקטואריים של קרנות הפנסיה, על גביה מצוין במפורש מועד החתימה בידי האקטואר.

3. דוח הדירקטוריון על מצב עניני החברה המנהלת

מצ"ב להלן דוח דירקטוריון. הדוח האמור חתום על ידי יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל החברה.

4. רשימת קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה המנהלת למועד הדוח:

<u>שם קופת הגמל</u>	<u>מספר אישור קופת הגמל</u>
הראל גילעד פנסיה	214
הראל פנסיה כללית	662
קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל	2079

5. רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות לתאריך המאזן אין.

6. שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדוח: אין.

7. **הכנסות החברה המנהלת מניהול קרנות פנסיה**

הערות	שם קרן הפנסיה	דמי ניהול בשקלים (אש"ח)	שיעור ממוצע של דמי ניהול מסך הנכסים (אחוזים)	שיעור ממוצע של דמי ניהול מתוך דמי הגמולים (אחוזים)
	הראל גילעד פנסיה	210,165	0.29	3.14
	הראל פנסיה כללית	3,874	0.68	1.46

8. **הכנסות של חברות בנות וחברות קשורות והכנסותיה של החברה המנהלת מחברות כאמור**
 הכנסות החברה בשנת הדוח מחברות קשורות עומדת על כ-12.1 מיליוני ש"ח.

9. **רשימת אירועים מיוחדים שהשפיעו או אשר עשויים להשפיע מהותית על החברה המנהלת, רווחיות החברה המנהלת, רכושה או התחייבויותיה**
 אין.

10. **שינויים בהון המניות הרשום של החברה המנהלת, בהון המונפק שלה ובהון הנפרע שלה, והתמורה שנתקבלה כתוצאה מהשינויים האמורים**
 אין.

11. **שכר וטובות הנאה**
 על פי הסכם שנחתם ביום 17 במאי 2009 תקבל החברה מהראל השקעות שירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. בתמורה תשלם החברה להראל השקעות סך השווה ל- 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה. תוקף ההסכם הינו מיום 1 בינואר, 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית. לדמי הניהול הנ"ל יתווסף מס ערך מוסף. ביום 20 במאי וביום 24 במאי 2009 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את ההתקשרות. לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם הניהול עם הראל השקעות. בהתאם לתיקון, הזכאות של הראל השקעות לדמי ניהול מהחברה בשיעור שנתי של 0.5% מדמי הגמולים השנתיים שיתקבלו אצל קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה של החברה לא תחול על דמי הגמולים שיתקבלו מצה"ל וכן למעט הפקדות חד פעמיות שיתקבלו בסמוך לתחילת ביצוע ההסדר הפנסיוני של צה"ל.

ביום 1 בפברואר 2013 הוארך ההסכם בין החברה לבין הראל חברה לביטוח בע"מ לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה. ההסכם הוארך לתקופה נוספת לשנת 2015. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 17 בדצמבר 2014 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 לינואר 2015.

לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם התפעול עם הראל ביטוח, לפיו הזכאות של הראל ביטוח לדמי תפעול בשיעור שנתי של 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה המנוהלות בחברה, לא תחול על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור.

להלן יוצגו תשלומים ששולמו על ידי החברה המנהלת לבעלי עניין בה או לצדדים קשורים שלה:

שירותי ניהול ותפעול להראל חברה לביטוח בע"מ - 82,319 אלפי ש"ח.
 שרותי ניהול וייעוץ להראל השקעות בביטוח ופיננסים בע"מ - 22,077 אלפי ש"ח.

הדירקטורים שאינם מועסקים בקבוצת הראל משמשים כדירקטורים הן בחברה והן גופים מוסדיים אחרים של קבוצת הראל. הדירקטורים מקבלים תגמול עבור השתתפות בישיבות בחברה ובגופים מוסדיים אחרים בהראל חברה לביטוח בע"מ. שכר הדירקטורים המיוחס בשנת הדוח לכל חברות הפנסיה בקבוצה הינו 1,764 אלפי ש"ח.

מנכ"ל החברה במהלך שנת הדוח, מר דודי לייזנר, שימש בתפקידים נוספים בחברות מנהלות אחרות בקבוצה, ומנהלים אחרים בקבוצה משמשים בתפקידי ניהול גם בחברה. על רקע זאת, לא ניתן לקבוע את החלק משכרם אותו יש לייחס לחברה.

12. מניות וני"ע המירים המוחזקים ע"י בעל עניין בחברה המנהלת, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך ככל האפשר לתאריך הדוח

להלן פרטים אודות בעלי העניין וניירות הערך המוחזקים על ידי המחזיק הסופי:

א.

מספר ני"ע מוחזקים	שם הנייר	מס' תעודת זהות של המחזיק הסופי	שם בעל העניין
9,990,743	מניות רגילות בנות 1 ש.ע.נ. כ"א	520033986	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ – החזקה מלאה. ההחזקה נעשית באמצעות הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בת בבעלותה המלאה. המחזיקים הסופיים בהראל השקעות בביטוח הם משפחת המבורגר (יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור). נכון למועד הדוח, משפחת המבורגר מחזיקה (בעיקר באמצעות ג.י.ן. ייעוץ כלכלי וניהול בע"מ, שהינה חברת החזקה בשליטתם המלאה) בכ- 50.25% מזכויות ההצבעה בהראל השקעות ובכ- 49.7% מהון המניות המונפק של הראל השקעות.

שיעור ההחזקה בדילול מלא

שיעור ההחזקה

בסמכות למנות דירקטורים: כן	בהצבעה	בהון	בסמכות למנות דירקטורים: כן	בהצבעה	בהון
	100%	100%		100%	100%

השווי הנקוב של המניות

השווי הנקוב של המניות	
שבעל עניין התחייב למכור לו	שהתאגיד התחייב למכור לו
אין	אין

ב. פירוט נפרד כל הנתונים המפורטים להלן לגבי כל אחד מהמחזיקים בשיעור של 5% ומעלה במישרין או בעקיפין במניות של כל אחת מהחברות הבנות או הקשורות של החברה המנהלת באופן הבא:

שם בעל העניין*	מס' תעודת זהות/ מס' תאגיד ברשם	שם הנייר	מס' הנייר בבורסה	מספר ני"ע המוחזקים בתאריך 31/12/2011
הראל השקעות בביטוח בע"מ	520033986	מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א	אין	100 מניות רגילות

שיעור ההחזקה

בהון	בהצבעה	בסמכות למנות דירקטורים
100%	100%	כן

*כאשר בעל העניין הינו תאגיד יש לציין גם את שמות המחזיקים באותו תאגיד וכן כשההחזקה הינה באמצעות מספר תאגידים.

13. הדירקטורים של החברה המנהלת

בדירקטוריון החברה 7 חברים. במהלך שנת 2014 התקיימו 10 ישיבות דירקטוריון לפי הפירוט הבא:

מועד הישיבה	מספר משתתפים	התכנסות/בכתב/טלפוני
19.1.2014	7	התכנסות
21.1.2014	7	החלטה בכתב
20.3.2014	6	התכנסות
27.4.2014	7	התכנסות
19.5.2014	6	התכנסות
1.7.2014	6	התכנסות
20.7.2014	7	התכנסות
19.8.2014	7	התכנסות
6.10.2014	5	התכנסות
23.11.2014	7	התכנסות

יצוין כי ועד ליום 12 בינואר 2014 כיהנו בחברה 8 דירקטורים ביום 12 בינואר 2014 סיים מר אברהם רינות את תפקידו כדירקטור חיצוני בחברה וכיו"ר ועדת הביקורת ובמקומו מונה מר אפרים דרור כיו"ר ועדת הביקורת. כיום מורכב דירקטוריון החברה משבעה חברים, ארבעה דירקטורים ושלושה דח"צים: מר מישל סיבוני- יו"ר הדירקטוריון, הגב' מרים מילה - דירקטורית, מר דורון גינת- דירקטור, הגב' הדר קבורס ליאורה - דירקטורית, מר גילי כהן- דח"צ, מר עמוס אפשטיין- דח"צ ואפרים דרור- דח"צ.

כיום מורכבת ועדת הביקורת מארבעה חברים, שלושה דח"צים ודירקטורית: מר אפרים דרור- דח"צ, מר גילי כהן- דח"צ, מר עמוס אפשטיין- דח"צ, גב' מרים מילה- דירקטורית.

בשנת 2014 התכנסה ועדת הביקורת 7 פעמים.

ועדת ההשקעות מתכנסת בדרך כלל אחת לשבועיים, וכן בהתאם לצרכי ההשקעות של החברה. ועדת ההשקעות הינה "ועדת השקעות עמיתים" של כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. ועדת השקעות עמיתים מורכבת מ"נציגים חיצוניים". במהלך השנה נערכו 36 ועדות השקעה.

עבור כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ובכללם החברה, פועלת ועדת אשראי. ביום 30 ביוני 2014 סיימה גב' אירית שלומי את תפקידה כחברה בוועדת אשראי. חברי ועדת האשראי של הקבוצה הם: מר דורון כהן (יו"ר), מר דוד גרנות, מר אהרון קצ'רגינסקי, מר רוני וולפמן ומר יהודה דרורי.

להלן פירוט אודות הדירקטורים המכהנים ואלה שכיהנו במהלך שנת 2014 בחברה:

שם: מישל סיבוני	מספר ת.ז. 027065697
תאריך לידה:	9.4.1959
מען להמצאת כתבי בי- דין:	רח' העבודה 23, כפר-סבא
נתינות:	ישראלית.
חברות בוועדת דירקטוריון:	לא
דירקטור חיצוני:	לא.
מכהן כדירקטור מיום:	26.2.2006 וכיו"ר הדירקטוריון מיום 15.7.2009
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה:	9
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	כן. יו"ר הדירקטוריון וחבר בוועדה לניהול סיכונים בחברה, מנכ"ל משותף של הראל השקעות, מנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ, יו"ר דירקטוריון עתידית גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף פנסיה, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ודירקטור בחברות בקבוצת הראל.
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא.
השכלה:	תואר ראשון במדעי הטבע פיסיקה ואטמוספירה מהאוניברסיטה העברית ולימודי תעודה בתחום מנהל עסקים למהנדסים.
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מכהן בחברות הקבוצה כאמור לעיל.
תאגידיים בהם משמש כדירקטור:	לא.

שם : ליאורה קבורס הזר
תאריך לידה : 18.12.1958
מען להמצאת כתבי בי- דין : האשל 8 א', הרצליה
נתינות : ישראלית
חברות בועדת דירקטוריון : לא.
דירקטורית חיצונית : לא.
מכהנת כדירקטור מיום : 19.11.2007
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה : 10
התעסקות עיקרית נוספת : ראה להלן
האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : לא
האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא
השכלה : בוגרת הפקולטה למשפטים (LLB) באוניברסיטה העברית בירושלים
התעסקות בחמש שנים אחרונות : דירקטורית בהראל השקעות, הראל ביטוח, עתידית גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף, בעלים בענטל חברה לניהול וסחר בע"מ
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור : ענטל חברה לניהול וסחר בע"מ.

שם : רינות אברהם
תאריך לידה : 19.10.1939
מען : בית הגלבווע 13, תל-מונד
נתינות : ישראל
דירקטור חיצוני : כן
מכהן כדירקטור מיום : 31.10.2007
סיום כהונה : 12.1.2014
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה : 0

שם : מרים מילה
תאריך לידה : 1942
מען להמצאת כתבי בי- דין : רחוב כרמל 31, ראש העין
נתינות : ישראלית.
חברות בועדת דירקטוריון : כן. חברת ועדת ביקורת
דירקטורית חיצונית : לא.
מכהנת כדירקטורית מיום : 26.2.2006
מספר הישיבות בהן השתתפה במהלך השנה : 9
התעסקות עיקרית נוספת : ראה להלן
האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : לא
האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא
השכלה : אקדמאית- ניהול בביטוח אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש שנים אחרונות : דירקטורית בחברה ודירקטורית בגופים מוסדיים נוספים בקבוצת הראל.
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור : לא.

שם : דורון גינת
תאריך לידה : 8.5.1967
מען להמצאת כתבי בי- דין : מושב עין ורד
נתינות : ישראלית
חברות בועדת דירקטוריון : לא
דירקטור חיצוני : לא
מכהן כדירקטור מיום : 15.7.2009

מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 8
התעסקות עיקרית נוספת : ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : כן, מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח
האם בן משפחה של בעל ענין אחר : לא
בתאגיד : תואר ראשון בכלכלה, תואר שני בכלכלה התמחות משנית במימון, אוניברסיטת תל-אביב.
השכלה : מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מנכ"ל הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ, משנה למנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור : לא.

שם : **עמוס אפשטיין**
תאריך לידה : מספר ת.ז. 00394510
מען להמצאת כתבי בי-דין : 4.11.1942
נתינות : קיבוץ כפר עזה
חברות בועדת דירקטוריון : ישראלית
דירקטור חיצוני : כן חבר ועדת ביקורת.
מכהן כדירקטור מיום : כן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 18.12.2011
התעסקות עיקרית נוספת : 10
ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : לא
האם בן משפחה של בעל ענין אחר : לא
בתאגיד : תואר ראשון בכלכלה מהפקולטה לחקלאות ברחובות, האוניברסיטה העברית
השכלה : יו"ר דירקטוריון עתודות הותיקה - קרן פנסיה, יו"ר דירקטוריון ביטוח חקלאי, דירקטור בלאומי פרטנר, מנכ"ל מעיינות עדן.
התעסקות בחמש שנים אחרונות : צינורות המזרח התיכון, דרך ארץ, נתיבי היובל.
תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור : לא.

החברה רואה את מר עמוס אפשטיין כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות

שם : **גילי כהן**
תאריך לידה : מספר ת.ז. 22648786
מען להמצאת כתבי בי-דין : 25.8.1966
נתינות : עמוס 10 רמת גן
חברות בועדת דירקטוריון : ישראלית
דירקטור חיצוני : כן חבר ועדת ביקורת.
מכהן כדירקטור מיום : כן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 24.1.2012
התעסקות עיקרית נוספת : 10
ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל ענין : לא
האם בן משפחה של בעל ענין אחר : לא
בתאגיד : תואר ראשון (בהצטיינות) בכלכלה וגיאוגרפיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. תואר שני במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
השכלה : מנהל אגף השקעות ומנהל השקעות ראשי בבית ההשקעות אקסלנס - נשואה.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :
תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור : דירקטור בהכשרת הישוב

החברה רואה את מר כהן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם : אפרים דרור	מספר ת.ז. 071443444
תאריך לידה :	24.6.1946
מען להמצאת כתבי בי-דין :	קדושי השואה 18 תל-אביב
נתינות :	ישראלית
נציג חיצוני :	כן. חבר ועדת ביקורת
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :	כן. כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :	1.4.2013
התעסקות עיקרית נוספות :	9
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :	ראה להלן
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	לא
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	בוגר לימודי תעודה בראיית חשבון מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :	שותף במשרד רואי חשבון קוסט פורר גבאי את קסירר.
	דירקטור בקרדן רכב בע"מ.

החברה רואה את מר דרור כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

חברי ועדת השקעות חיצוניים שאינם מכהנים כדירקטורים בחברה:

שם : יהודה דרורי	מספר ת.ז. 0333203
תאריך לידה :	1942
מען להמצאת כתבי בי-דין :	י.ל. גורדון 9 תל-אביב
נתינות :	ישראלית
נציג חיצוני :	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :	1.9.2013
מספר הישיבות בהן השתתף במהלך השנה :	36
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תואר ראשון בכלכלה והיסטוריה כללית ו- M.A. במנהל עסקים התמחות במימון.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	דירקטור ביו בנק בע"מ, דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :	לא.

החברה רואה את מר דרורי כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות

שם : יאיר נצר	מספר ת.ז. 001723519
תאריך לידה :	20.3.1947
מען להמצאת כתבי בי-דין :	עקיבא 21 רעננה
נתינות :	ישראלית
נציג חיצוני :	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :	17.05.2009
מספר הישיבות בהן השתתף השנה :	36
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תואר ראשון בכלכלה ו- M.B.A. במנהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	לא.
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :	לא.

החברה רואה את מר כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם : אורלי בן יוסף	מספר ת.ז. 56590102
תאריך לידה :	26.9.1960
מען להמצאת כתבי בי- דין :	יגאל ידן 11, חולון
נתינות :	ישראלית.
נציגה חיצונית :	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהנת כחברת ועדת השקעות מיום :	16.12.2009
מספר הישיבות בהן השתתפה במשך השנה :	36
האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :	לא
האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	חברה בועדת ביקורת, בועדה לבחינת הדוחות הכספיים ובוועדת תגמול באלקטרה בע"מ, דירקטורית ביו- בנק חיתום.
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמשת כדירקטורית :	חברת לודן חברה להנדסה בע"מ.

החברה רואה את גב בן יוסף כבעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם : דורון כהן	מס. ת.ז. 069418945
תאריך לידה :	9.8.1964
מען להמצאת כתבי בי- דין :	אגוז 2, רעות 71908.
נתינות :	ישראלית
נציג חיצוני :	לא
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום :	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :	36
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	בוגר כלכלה ומינהל עסקים ומוסמך במינהל עסקים (התמחות ראשית במימון), האוניברסיטה העברית ירושלים.
התעסקות בחמש שנים אחרונות :	דירקטור בהראל השקעות, דירקטור בהראל ביטוח, דירקטור בהראל פיננסים, יו"ר ועדת אשראי של קבוצת הראל, חבר ועדה לניהול סיכונים של קבוצת הראל, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים של קבוצת הראל, מנכ"ל קו אופ הריבוע הכחול אגודה לשירותים בע"מ (בפירוק), דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ, דירקטור בקרן לקואופרציה צרכנית בע"מ, ייעוץ כלכלי ועסקי, יו"ר דירקטוריון ה.ע.ל. תשורה בע"מ וחברות בנות שלה, דירקטור בגמא קפיטל בע"מ (בפירוק).
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :	צ'מפיון מוטורס בע"מ, טריגר די.סי. אחזקות בע"מ וטריגר די.סי. בע"מ.

החברה רואה את מר כהן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם : **דודי לייזנר**

מס' ת.ז. : 029423381

שנת לידה : 1972

התפקיד בחברה המנהלת : מנכ"ל

התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : מנכ"ל מנוף

ניהול קרנות פנסיה בע"מ ולעתיד ניהול קרנות פנסיה בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה : תואר ראשון ושני בכלכלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. מנהל מחלקת

פנסיה באגף שוק ההון באוצר, מנהל פיתוח מוצרים במנורה מבטחים.

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 17.1.2010

שם : **רם גבל**

מס' ת.ז. : 024960593

שנת לידה : 1970

תפקיד בחברה המנהלת : סמנכ"ל כספים

תפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : סמנכ"ל כספים במנוף ניהול קרנות

פנסיה, בלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ, בהראל גמל והשתלמות בע"מ, בהראל

עתידיית קופות גמל, סמנכ"ל כספים בקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל

בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה

סמנכ"ל כספים בחברה, סמנכ"ל כספים בחברות הגמל שבקבוצה, דח"צ ויו"ר ועדת ביקורת

בסאטקום מערכות בע"מ

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 1.4.2013

שם : **אופיר רוטשילד**

מס' ת.ז. : 031837990

שנת לידה : 1974

התפקיד בחברה המנהלת : יועץ משפטי

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : יועץ משפטי של חטיבת

חיסכון ארוך טווח בהראל חברה לביטוח בע"מ, יועץ משפטי של מנוף ניהול קרנות

פנסיה בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה : עד

לתחילת הכהונה שימש כסגן לפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה).

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 11.11.07

שם : **דודי שראק**

מס' ת.ז. : 24930034

שנת לידה : 1970

התפקיד בחברה המנהלת : סמנכ"ל תפעול

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : ראש אגף התפעול גם במנוף

ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין : לא

השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: בעל תואר שני במשפטים, אוניברסיטת בר אילן. תואר ראשון חשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת בן גוריון, בעל רישיון רו"ח. ניסיון מקצועי: סמנכ"ל מיטב גמל ופנסיה, מנכ"ל גאון גמל, מנהל כספים כלל גמל.
מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 1.9.2012

שם: יונית שויד

מס' ת.ז.: 025386392

שנת לידה: 1973

התפקיד בחברה המנהלת: מנהלת מטה, סמנכ"לית
התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: מנהלת מטה גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין: לא
השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה: השכלה MBA במנהל עסקים, התמחות בשיווק. תואר ראשון בניהול וביטוח- במסלול האקדמי של המכללה לביטוח. ניסיון מקצועי משנת 2010 ואילך מנהלת מטה הפנסיה בהראל. 2004-2010 מנהלת יחידה עסקית בהראל פנסיה. 1996-2004 מנהלת תיק לקוחות בסוכנות הביטוח "מבטח סימון" ובקרן הפנסיה "תאוצה".

מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 1.9.2012

שם: מוטי לוי

מס' ת.ז.: 059750968

שנת לידה: 1967

התפקיד בחברה המנהלת: סמנכ"ל
התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: סמנכ"ל גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין: לא
השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה: השכלה בעל תואר שני במנהל עסקים. בעל תואר ראשון במנהל עסקים ומדע המדינה. ניסיון מקצועי 2008-2009 מ"מ מנכ"ל קרן הפנסיה גילעד. 1996-2007 סמנכ"ל שיווק בקרן הפנסיה גילעד. 1995-1996 מפקח רכישה באיילון.
מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 12.2008

שם: אדוה ענבר

מס' ת.ז.: 022167530

שנת לידה: 1966

התפקיד בחברה המנהלת: מנהלת סיכונים
התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: הראל חברה לביטוח בע"מ, הראל עתידית קופות גמל בע"מ, קרן החיסכון לצבא הקבע – חברה לניהול קופות גמל בע"מ, הראל גמל והשתלמות בע"מ, מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ, לעתיד חברה לניהול, קרנות פנסיה בע"מ, דקלה חברה לביטוח בע"מ, אי אמ איי עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ, הראל פיננסים אחזקות בע"מ וחברות בנות שלה.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין: לא
השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה

האמורה: תואר ראשון ושני בכלכלה, אוניברסיטת תל אביב. ניסיון מקצועי משנת 2008 מנהלת מחלקת ניהול סיכונים בחברת הראל ביטוח ומנהלת סיכונים בחברות בקבוצה. 2002-2007 מבקרת פנימית ובקר סיכונים בבנק HSBC ישראל. ביצעה שורה של תפקידים בתחום ניהול סיכונים וביקורת פנימית בבנק ישראל ובבנקים מסחריים.
מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 7.12.2009

שם: אייל אפרת
מס' ת.ז.: 038459269
שנת לידה: 1976
התפקיד בחברה המנהלת: מנהל מערכות מידע
התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: סמנכ"ל הראל ביטוח, חטיבה לחסכון ארוך טווח
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין: לא
השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה
האמורה: בעל ניסיון של 15 שנה בתחום חסכון ארוך טווח
מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 15.8.2012
מועד סיום כהונה כנושא משרה: 20.3.2014

שם: משה ניסן
מס' ת.ז.: 054226584
שנת לידה: 1956
התפקיד בחברה המנהלת: מנהל מערכות מידע
התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: מנכ"ל הראל המשמר מחשבים, מנהל מערכות מידע בחברות נוספות בקבוצת הראל
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין: לא
השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה
האמורה: מנכ"ל הראל משמר מחשבים
מועד תחילת כהונה כנושא משרה: 21.3.2014

המבקר הפנימי

א. פרטי המבקר הפנימי

שם: מר שי לוטרבך, רו"ח.

שנת תחילת כהונתו: 2004

המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

המבקר הפנימי אינו עובד החברה ומעניק שירותי ביקורת פנים כגורם חיצוני באמצעות עובדי משרדו.

ב. דרך המינוי:

אישור המינוי על ידי וועדת הביקורת והדירקטוריון הינו בתוקף משנת 2004.

בהתחשב בהיקף פעילות החברה ומורכבותה, נקבעו הסמכויות והמטלות של המבקר. ככלל, הסמכויות הינן כמוגדר בחוקים ובתקנות הרלוונטיים ולרבות בתקני הביקורת הפנימית המקובלים. בהתאם להוראות חוזר המפקח הודן במערך הביקורת, אושר

בדירקטוריון של החברה מסמך מדיניות וסמכויות לעבודת מבקר הפנים וכן נהלי עבודה. באופן פרטני, הוגדרו התפקידים הנתונים תחת ביקורת מבקר הפנים, ובכלל זה: (א) ביקורת אחר הביצוע השוטף של החלטות הדירקטוריון והנהלת החברה; (ב) יעילות בקורות פנימיות; (ג) ניהול סיכונים; (ד) מערכות המידע; (ה) מהימנות רישום ודיווח כספי; (ו) מהימנות דוחות למפקח; (ז) אמצעים להערכת נכסים והתחייבויות; (ח) אמצעים לשמירת נכסים; (ט) טיפול הוגן בלקוחות; (י) עסקאות מיוחדות (כגון עסקאות עם צדדים קשורים); (יא) ביקורת חוזרת לבדיקת יישום המלצות דוחות ביקורת קודמים.

תקינות פעילות החברה נבחנת בהיבטים של: 1. עמידה בהוראות הדין, לרבות הוראות המפקח. 2. שמירה על טוהר המידות. 3. חיסכון ויעילות.

ג. זהות הממונה על המבקר הפנימי:

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בחברה הינו יו"ר הדירקטוריון.

ד. דרך קביעת תוכנית הביקורת:

תכנית הביקורת היא תוכנית שנתית, הנגזרת מתוכנית ביקורת רב שנתית. סבב הביקורת נשוא התכנית הרב שנתית נועד ליצור מצב בו במהלך של ארבע שנים מבוקרים כל הנושאים הרלבנטיים לפעילותה של החברה.

ה. דרך קביעת תוכן תוכנית העבודה:

1. סקר מוקדם וממצאיו באשר לבחינת הבקורות.
2. ישיבות עם מנכ"ל ומנהלים בחברה.
3. נושאים בהתאם לתוכנית התקופתית שנקבעה לרבות בחינת עסקאות מהותיות, יישום החלטות דירקטוריון ומעקב אחר תיקון ליקויים שעלו בדוחות הביקורת.
4. מערכת הסיכונים בחברה, תוך בחינת הבקורות המיושמות וחשיפת החברה.
5. ידע ספציפי לגבי מוקדים בהם קיימת חולשה בבקרה - על סמך ביקורות קודמות שבוצעו ומידע ספציפי שקיים בביקורת הפנימית לגבי הנושא.
6. מידע חדש המתגלה מעת לעת.
7. דרישות המפקח, לרבות התייחסות לדוחות ספציפיים של הפיקוח, ככל שרלוונטיים וכן בעקבות חוזרים והוראות המתפרסמים מעת לעת.
8. דרישות רשויות אחרות ושינויים רגולטוריים.
9. במידת הצורך - ביקורות חוזרות על נושאים ספציפיים.
10. מחזוריות בביקורת לנושאים מסוימים.
11. ביקורות שוטפות מעבר לתכנית הביקורת השנתית, בהתאם להחלטות ועדת הביקורת, יו"ר הדירקטוריון או ההנהלה הבכירה.
12. ביקורות חוזרות לבדיקת יישום המלצות דוחות קודמים.

ו. אישור תוכנית עבודה:

1. הצעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית של המבקר הפנימי נערכת על ידי מבקר הפנים תוך התייעצות עם הנהלת החברה, וזאת על מנת שהביקורת תקיף את כל המערך התפעולי שבאחריותם. הצעת התוכנית מוצגת גם למנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון של החברה. תכנית הביקורת כוללת נושאים שנבדקים אחת לשנה ובכללם: יישום החלטות הדירקטוריון וועדותיו, לרבות בחינת עסקאות מהותיות, ותיקון ליקויים

שעלו בדוחות ביקורת ונושאים שנכללים בתכנית הביקורת הרב שנתית ונבדקים במחזוריות בתדירות שנקבעה בתכנית הרב שנתית.

2. הצעת תוכנית הביקורת מוגשת לוועדת הביקורת של החברה, אשר הינה הגורם הדרוש בתכנית הביקורת ומאשר אותה, כמתחייב מסעיף 149 לחוק החברות (או מהוראות המפקח, לפי העניין).

3. תכנית העבודה נקבעת באופן המאפשר למבקר הפנימי לסטות ממנה, בדרך של הרחבת או הוספת ביקורות, וזאת הן באמצעות קביעת נושאי ביקורת כלליים בתוכנית הביקורת, הן בבדיקות אד הוק שנערכות על ידי המבקר הפנימי, והן בהפעלת שיקול דעת תוך עדכון הגורמים הרלוונטיים, כאשר אגב עריכת ביקורת המבקר הפנימי סבור כי יש לבקר נושאים שהתגלו במהלך ביצוע הביקורת.

ז. היקף הביקורת הפנימית:

היקף הביקורת הפנימית בגין כלל חברות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ" נקבע בתחילת השנה במסגרת אישור תוכנית הביקורת. בשנת 2014 - בוצעו 5,016 שעות ביקורת (בשנת 2013 בוצעו 4,250 שעות ביקורת). היקף שעות הביקורת נקבע על בסיס תכנית ארבע שנתית שבמסגרתה אמורים להיות מבוקרים כל הנושאים הנוגעים לפעילותה של החברה. בהתאם לתכנית הרב שנתית נגזרת תכנית הביקורת השנתית, ולפיה נקבע היקף השעות הנדרשות לצורך ביצוע תכנית הביקורת השנתית.

במסגרת שעות הביקורת שצוינו לעיל נכללות שעות ביקורת בגין נושאים רוחביים הרלוונטיים לפעילות הפנסיה והמבוצעות באופן שוטף על ידי עובדי מערך הביקורת הפנימית בהראל חברה לביטוח בע"מ. היקף שעות ביקורת אלו הסתכמו בשנת 2014 ב- 1,326 שעות ובשנת 2013 ב- 900 שעות.

ח. עריכת הביקורת:

התקנים המקצועיים המקובלים על פיהם עורך המבקר הפנימי את עבודת הביקורת כאמור בסעיף 4(ב) לחוק הביקורת הפנימית הם כפי שנקבעו על ידי לשכת המבקרים הפנימיים בישראל וכפי שעולה מחוקים ותקנות כגון: חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992, חוק החברות, חוקים ספציפיים כגון חוקי הביטוח, תקנות והנחיות המפקח על הביטוח, חוק ניירות ערך וצווים וחוקים רלוונטיים אחרים, כגון פקודת מס הכנסה, חוק מע"מ וכו'. ביצוע ההוראות כאמור נעשה תוך שימוש בתקנים, הנחיות וגילויי דעת של לשכת רואי החשבון, ככל שהם רלוונטיים. חברי הדירקטוריון הניחו דעתם, כי המבקר הפנימי עמד בכל הדרישות שנקבעו בתקנים באמצעות סקירת התקנים, החוקים, התקנות ואחרים ככל שחל בהם שינוי. בנוסף לכך, נבחנים הדברים באמצעות הצגת שאלות ובירורים בישיבות ועדת הביקורת, לרבות בעת הדיון בכל אחד מדוחות הביקורת.

ט. גישה למידע:

למבקר הפנימי הוצגו כל המסמכים הרלוונטיים אשר נדרשו, לרבות גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה ולכל מידע אחר ולרבות לנתונים כספיים.

י. דין וחשבון המבקר הפנימי:

כל דוחות המבקר הפנימי הוגשו בכתב. כל דוח הוגש לשרשרת המבוקרים עד מנכ"ל ויו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון. בגין כל דוח התקיימה ישיבה של ועדת הביקורת עם המבוקרים באשר לממצאים וכן הוגשה תגובת המבוקרים בכתב.

להלן נתונים אודות דוחות הביקורת בחברה:

מספר דוחות	מועד הגשת דוחות	זהות גורם מקבל	מועד הגשת תגובה	מועד דיון בועדת הביקורת
8	מרץ, אפריל, יוני	מנכ"ל	מרץ, אפריל, יוני	15.6.14
8	יוני, יולי, אוגוסט, נובמבר	מנכ"ל	יוני, יולי, אוגוסט, נובמבר	17.12.14
סה"כ: 16 דוחות				סה"כ: 2 ישיבות

*דוחות הביקורת נערכים בנפרד בגין כל גוף מוסדי בפנסיה, ככל הרלוונטי לנושא הביקורת.

יא. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי:

לדעת הדירקטוריון היקף עבודת הביקורת הפנימית, רציפות פעילותה ותכנית העבודה של המבקר הינם מספקים בנסיבות העניין ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

יב. תגמול:

1. תגמול המבקר הפנימי נעשה בדרך של תעריף המורכב מעלות לשעת עבודה, מוכפל במספר השעות שהושקעו בפועל.
2. לדעת הדירקטוריון, שיטת התגמול של מבקר הפנים, המבוססת על היקף שעות עבודה בפועל, מונעת חשש לפגיעה בשיקול הדעת המקצועי של מבקר הפנים או לפגיעה באי התלות. מסגרת שעות העבודה שמוקדשות לביצוע הביקורת מבוססת על תכנית הביקורת השנתית שמאושרת מראש על-ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון וכך מובטח, כי עבודת הביקורת תיעשה במלואה ובהיקף שנקבע על-ידי הדירקטוריון.

15. קוד אתי

הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי, המנסח מערכת כללי התנהגות הנדרשים מעובדי החברה ומנושאי המשרה בה. בין היתר עוסק הקוד האתי בכללים בדבר גילוי עניין אישי והימנעות מניגוד עניינים, איסור קבלת מתנות מגורמים עסקיים עמם קשורה החברה (או מתן מתנות לגורמים כאמור), הגנה על נכסי החברה, כללי התנהגות בעבודה ועוד. החברה סבורה, כי גיבוש מערכת הסטנדרטים הכלולים בקוד האתי יביא לקידום תרבות ארגונית וערכית, אשר תחזק את הקשר בין עובדי החברה לבין עצמם ותבסס יחסי אמון, אמינות ויושרה בין החברה לבין כל הבאים עמה במגע, לרבות לקוחות, סוכנים וספקים.

החברה הטמיעה את הקוד האתי באמצעות הסברתו בקרב כלל עובדיה בהזדמנויות שונות. כמו כן, כל עובד חדש הנקלט לעבודה בחברה מקבל העתק מהקוד האתי וחותרם כי קרא אותו וכי הוא מתחייב לפעול על-פיו. הקוד האתי מפורסם באתרי האינטרנט של החברה. הממונה על הקוד האתי ועל טיפול בתלונות מכוח הקוד האתי הינה מנהלת פניות הציבור של החברה.

ביום 24 בינואר 2012 אישר דירקטוריון החברה עדכונים לקוד האתי.

- 16. רואה חשבון של החברה המנהלת**
רו"ח חגית קרן, ממשרד סומך חייקין, רח' הארבעה 17, תל אביב שמונתה לתפקיד ביום 20 במאי 2014.
ההוצאה לשנת הדוח בגין ביקורת משולבת לכלל חברות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסים בע"מ" - כ - 606 אלפי ש"ח לא כולל מע"מ. שעות עבודה: כ - 2857 שעות.
- 17. אקטואר של קרן הפנסיה**
מר דוד אנגלמאייר, מחברת PVI, ז'בוטינסקי 5 רעננה שימש כאקטואר הקרנות בשנת הדוח. בגין כלל קרנות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסים בע"מ", בשנת הדוח נרשמה הוצאה בסך של כ- 570 אלפי ש"ח.
- 18. המלצות והחלטות הדירקטוריון**
לא התקבלו החלטות מהותיות על ידי הדירקטוריון בשנת הדוח.
- 19. אסיפה כללית**
לא התקבלו החלטות מהותיות על ידי האסיפה הכללית בשנת הדוח.
- 20. שינוי תקנון קרן הפנסיה או תקנון ההתאגדות של התאגיד**
בינואר 2015, נכנסו לתוקף מספר תיקונים בתקנון הקרן. להלן עיקרי התיקונים:
• החלת מסלול ברירת מחדל עם גיל תום ביטוח 67 לנשים, בהתאם להוראות אגף שוק ההון במשרד האוצר. במסגרת שינוי זה נוספו מסלולי ביטוח חדשים הכוללים גיל תום ביטוח 64.
• הוספת תקופת הבטחה של 180 חודשי תשלומי פנסיות לאלמן/ה מבוטח/ת.
• עדכון שיעורי הכיסוי במסלולי הביטוח "עתיר ביטוח" ו"פרישה מוקדמת".
- 21. תנאי שכר**
כל עובדי החברה ונושאי המשרה בה מועסקים על ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (החברה האם) ואינם מקבלים שכר במישרין מהחברה. נושאי המשרה של החברה ועובדיה עובדים גם עבור חברות מנהלות וחברות אחרות בקבוצת הראל.

תאריך: 16.3.2015
שם התאגיד: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

שמות החותמים ותפקידם:

1. דודי לייזנר, מנכ"ל
2. רם גבל, סמנכ"ל

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

פרק 2

תיאור עסקי התאגיד

• הערה :

- החברה היא חברה מנהלת של קרנות פנסיה. דוח זה, ביחס לעסקי הפנסיה, ערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981, לעניין תיאור עסקי החברה בדוח התקופתי של חברות מנהלות של קרנות פנסיה, הקובעות, בין היתר, את מבנה הדיווח והמידע שייכלל בדוח התקופתי של חברות ביטוח.
- פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.
- פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה / הקבוצה מעריכה"; "החברה/הקבוצה סבורה"; "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדוח לגבי תנאי מוצרי הפנסיה השונים הינו תיאור תמציתי לצרכי הדוח בלבד, וכי תנאיהם המחייבים הם כנקבע בחוק קופות גמל, בתקנות קופות גמל ובתקנוני קרנות הפנסיה.

תוכן עניינים מפורט
לפרק - תיאור עסקי החברה

5.....	מבוא לפרק 2 לדוח התקופתי.....	
8.....	1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
8.....	1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
11.....	1.2 מדיניות החברה המנהלת – השקעות	
12.....	1.3 ניהול סיכונים ומדיניות החברה המנהלת לעניין ניהול סיכונים	
22.....	1.4 מדיניות החברה המנהלת – חיתום	
23.....	1.5 מדיניות החברה המנהלת - ביטוח משנה	
23.....	1.6 תחומי הפעילות של החברה	
23.....	1.7 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	
23.....	1.8 קנסות	
23.....	1.9 חלוקת דיבידנדים	
24.....	2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה	
24.....	2.1 ריכוז תוצאות הפעילות	
25.....	2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (באלפי ש"ח)	
27.....	3 חלק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה	
27.....	3.1 תחום חיסכון ארוך טווח	
30.....	3.2 מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו	
31.....	3.3 ענפי הביטוח והכיסויים הביטוחיים הנכללים בתחום – הסדרי החקיקה לדרגותיהם	
47.....	3.4 שינויים בהיקף הפעילות, ברווחיות ובתמהיל הלקוחות	
47.....	3.5 שינויים בהסדרי ביטוח משנה	
47.....	3.6 נתונים בדבר שיעור דמי ניהול בקרנות הפנסיה	
48.....	3.7 מוצרים ושירותים	
49.....	3.8 פרטים אודות המוצרים בתחום הפעילות	
50.....	3.9 ספקים ונותני שירותים	
50.....	3.10 תחרות - הראל ניהול קרנות פנסיה	
51.....	3.11 גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה	
53.....	4. חלק ד' - מידע ברמת כלל הקבוצה	
53.....	4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות	
55.....	4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה לרבות חסמי כניסה ויציאה	
55.....	4.3 ספקים ונותני שירותים	
56.....	4.4 הון אנושי	
58.....	4.5 שיווק והפצה	
58.....	4.6 לקוחות	
59.....	4.7 עונתיות	
59.....	4.8 רכוש קבוע	
59.....	4.9 נכסים לא מוחשיים	
60.....	4.10 הסכמים מהותיים	
60.....	4.11 הסכמי שיתוף פעולה	
60.....	4.12 הליכים משפטיים	
61.....	4.13 מימון	
61.....	4.14 מיסוי	

4.15	צפי להתפתחות בשנה הקרובה	62
4.16	יעדים ואסטרטגיה עסקית	62
4.17	מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד	62
4.18	אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים	62
5	חלק ה' - משטר תאגידי	62
5.1	ישיבות דירקטוריון	63
5.2	מידע בדבר ועדות הדירקטוריון	63
5.3	מעקב אחר הוראות הדין	63
5.4	קוד אתי	64
6	חלק ו' - הנחות אקטואריות	65
6.1	הראל גילעד פנסיה הקרן המקיפה	65
6.2	הראל פנסיה כללית הקרן הכללית	68

מבוא לפרק 2 לדוח התקופתי

פרק 2 זה לדוח התקופתי, כולל את תיאור עסקי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר 2014 ואת התפתחות עסקיה, כפי שחלו במהלך שנת 2014 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. מהותיות המידע הכלול בפרק זה בדוח התקופתי, ובכלל זה תיאור עסקאות מהותיות, נבחנה מנקודת ראותה של החברה, כאשר במקרים מסוימים הורחב התיאור, על מנת ליתן תמונה מקיפה של הנושא.

הגדרות

לנוחות הקורא מובאים להלן המונחים או הקיצורים הבאים, להם בפרק זה המשמעות המובאת לצידס, אלא אם כן נאמר אחרת.

כהגדרת מונח זה בחוק הפיקוח (היינו: מבטח וחברה מנהלת).	"גוף מוסדי"
גילעד קרן פנסיה מקיפה.	"גילעד פנסיה"
הסכום שמפקיד עמית (או שמופקדים עבורו) בקרן פנסיה או בקופת גמל.	"דמי גמולים"
המפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח, או הממונה כמשמעותו בחוק קופות הגמל, לפי העניין.	"המפקח" או "הממונה"
הראל השקעות ו/או הראל ביטוח וחברות בשליטתן.	"הקבוצה"
הראל חברה לביטוח בע"מ.	"הראל ביטוח"
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.	"הראל השקעות"
חברה שעיסוקה ניהול קופות גמל או קרן פנסיה ואשר קיבלה רישיון לכך מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לסעיף 4 לחוק קופות גמל. חוק החברות, התשנ"ט-1999.	"חברה מנהלת"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.	"חוק החברות"
חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005.	"חוק הפיקוח"
חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.	"חוק ועדת בכר"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (יעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005.	"חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני"
חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.	"חוק ייעוץ השקעות"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.	"חוק ניירות ערך"
כמשמעותו בחוק ייעוץ פנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה, קרן השתלמות, פוליסות ביטוח שהינן קופות גמל להון או לקיצבה, תכניות ביטוח מפני סיכון מוות או אובדן כושר עבודה הכלולה בתכניות דלעיל או נמכרות אגב אחת מהן).	"חוק קופות גמל"
כמשמעותו בחוק ייעוץ השקעות (ניירות ערך, מוצרים מובנים ויחידות השתתפות בקרנות נאמנות).	"מוצר פנסיוני"
	"נכס פיננסי"

נכסים הכוללים את נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה, למעט קרנות ותיקות, נכסים המוחזקים על-ידי מבטחים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה בביטוח חיים, נכסים המוחזקים על-ידי מבטחים לכיסוי התחייבויותיהם לפי תכניות ביטוח חיים המעניקות למבוטח תשואה מובטחת ושהמבטח אינו זכאי בשל הכספים המופקדים בהם או בשל חלק מהם לאגרות חוב מיועדות.

"נכסי החסכון לטווח ארוך"

כמשמעם בהודעת ענפי ביטוח.

"ענפי ביטוח"

סכום חד פעמי המגיע על-פי תקנון קרן הפנסיה במקרה של משיכת כספים במועד נתון.

"ערך פדיון"

פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

"פקודת מס הכנסה"

הסכומים שנצברו לזכות העמיתים בקופת הגמל או בקרן הפנסיה.

"צבירה"

קבוצת אנשים (הקשורים בדרך כלל במקום עבודה משותף, או בהשתייכות לארגון כלשהוא, ביחסי ספק-לקוח עם תאגיד או ארגון כלשהו), עימם מתקשרת החברה בהסכם אחד המבטח את כל המשתתפים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחיד הקבוצה).

"קולקטיבי" או "קבוצתי"

תכנית ביטוח שאושרה כקופת גמל לתגמולים, לפיצויים או לקיצבה, הן לפי חוק קופות הגמל והן לפי תקנות קופות הגמל.

"קופת ביטוח"

קופת גמל כמשמעותה בחוק קופות גמל שאינה קרן פנסיה.

"קופת גמל"

קופת גמל משלמת לקצבה, כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח.

"קרן פנסיה"

קרן פנסיה שהוקמה לפני 1 בינואר 1995.

"קרן פנסיה ותיקה"

קרן פנסיה שהוקמה החל מיום 1 בינואר 1995.

"קרן פנסיה חדשה"

קרן פנסיה בה הזכויות לזקנה, נכות ושארים נצברות בשיטה של מנות. העמיתים צברו סכום פנסיה (מנת פנסיה) כנגד כל תשלום דמי גמולים בהתאם למקדמים שנקבעו בתקנון הקרן, בהתבסס על גיל, מין, שנת לידה וכדו'. החל משנת 2005 כל קרנות הפנסיה מסוג זכויות הפכו לקרנות פנסיה מסוג תשואה.

"קרן פנסיה מסוג זכויות"

קרן פנסיה בה מרכיב החסכון לפנסיית זקנה נצבר מתוך דמי הגמולים המופקדים בקרן, כשמסכום זה מנוכים דמי ניהול ועלות הסיכון (לקצבת נכות ושארים) והוצאות (על השקעה או ביטוח משנה) תוך התאמת יתרת הזכאות הצבורה לתשואת הקרן על השקעותיה ולמנגנון איזון אקטוארי. בגיל הפרישה סכום החסכון שנצבר, מומר לקיצבה חודשית בהתאם למקדמי המרה המתאימים לגיל, מין, שנת הלידה של המבוטח ושל הזכאים לפנסיית שאירי הפנסיונר.

"קרן פנסיה מסוג תשואה"

קרן פנסיה שאינה זכאית להשקיע באג"ח מיועדות. ניתן לבצע בה הפקדות שוטפות, הפקדות מעבר לתקרה המותרת להפקדה בקרן מקיפה והפקדות חד פעמיות ללא מגבלת תקופה.

"קרן כללית"

קרן פנסיה שתכניות הפנסיה שלה משלמות קיצבה חודשית שוטפת במקרים הבאים: (א) קיצבת זקנה החל מגיל הפרישה הקבוע בתקנון הקרן; (ב) קיצבת נכות במקרה של אובדן כושר עבודה חלקי או מלא כתוצאה ממצב בריאותי לקוי; (ג) קיצבת שארים במקרה של מות העמית או מות הפנסיונר.

"קרן מקיפה"

תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001.

"תקנות ההשקעה"

דוח תקופתי 2014 - תיאור עסקי התאגיד

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

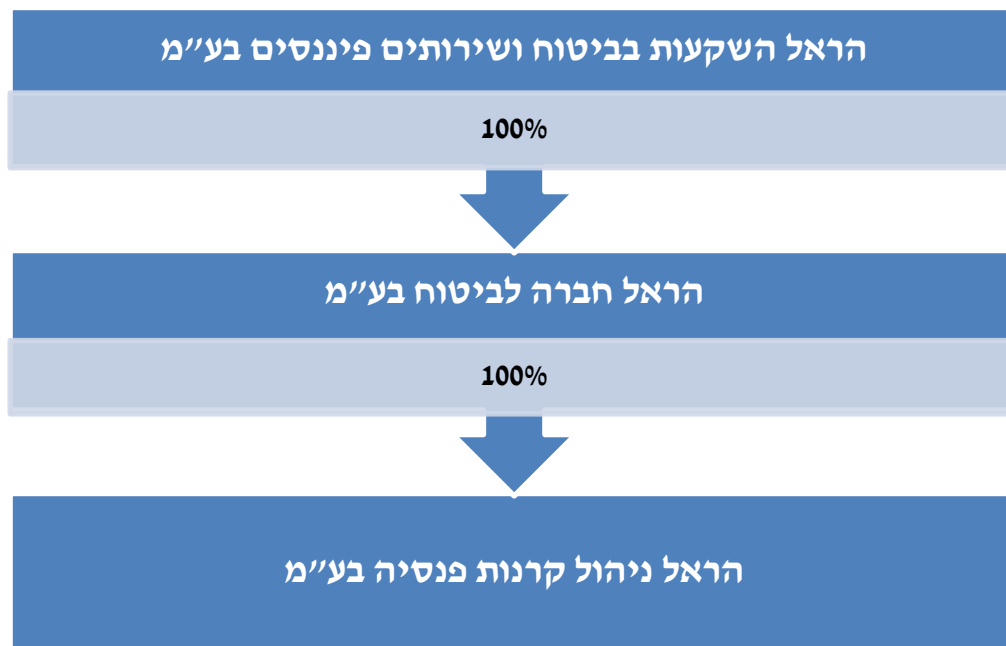
"תקנות קופות הגמל" או

"תקנות מס הכנסה"

1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

להלן תרשים הבעלות בחברה נכון למועד עריכת הדוח:

החברה אינה מחזיקה בחברות בנות.

1.1.1 התאגדות החברה וצורת ההתאגדות

החברה הינה חברה מנהלת כהגדרת המונח בחוק קופות הגמל והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, **הראל גילעד פנסיה** (להלן: "**הקרן**"). הקרן קיבלה החל משנת 1996 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות הגמל או לחוק קופות גמל, החברה מנהלת גם קרן פנסיה חדשה כללית, **הראל פנסיה כללית** (להלן: "**הקרן הכללית**"), הקרן הכללית קיבלה החל משנת 2002 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות גמל או לחוק קופות גמל. קרנות הפנסיה הן קופות גמל משלמות לקצבה. החל מיום 12 באפריל 2012 מנהלת החברה גם קופת גמל, **קופת הגמל למשרתי הקבע** (להלן: "**קופת הגמל למשרתי הקבע**") שהנה קופת גמל לא משלמת לקצבה והיא מיועדת לאוכלוסיית משרתי הקבע בהתאם להסדר הפנסיוני של משרתי הקבע בצה"ל.

החברה הינה חברה פרטית כהגדרת המונח בחוק החברות. נכון למועד עריכת הדוח, כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי הראל ביטוח המוחזקות במלואה בידי הראל השקעות, חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב, תחום פעילותה של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה (להלן: "**תחום הפעילות**").

ביום 1 בינואר 2006 התמזגו לקרן (ששמה דאז היה עדי) קרנות הפנסיה "נתיבות פנסיה" ו"עתידיית אישית", שתי קרנות פנסיה חדשות מקיפות, שנוהלו עד אז בידי חברות מנהלות של קרנות פנסיה המוחזקות בידי הראל השקעות. כמו כן, להראל פנסיה כללית (ששמה הקודם היה נתיבות תשואות למנהלים) התמזגה קרן הפנסיה

"עתידיית מנהלים", קרן פנסיה חדשה כללית, שנוהלה עד אז גם כן בידי חברה מנהלת המוחזקת בידי הראל השקעות.

ביום 14 בפברואר 2008 הושלמה עסקת רכישה של הראל השקעות (עבור חברה בשליטתה – הראל ביטוח) במסגרתה נרכשו מגילעד גמלאות לעובדים דתיים בע"מ, קרן פנסיה כללית "גילעד משלימה" וקרן פנסיה חדשה - "גילעד רווחית" (לימים "הראל גילעד").

במהלך ינואר 2010 נערך שינוי מבני במסגרתו מוזגה הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה, שהיתה עד מועד המיזוג החברה האם של החברה, לתוך הראל ביטוח וגילעד פנסיה מוזגה לתוך החברה. במסגרת מיזוג החברות המנהלות מוזגו גם קרנות פנסיה המנוהלות על ידי גילעד פנסיה לתוך קרנות פנסיה המנוהלות על ידי החברה. קרן הפנסיה "הראל גילעד" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל פנסיה" וקרן הפנסיה "גילעד משלימה" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל פנסיה כללית".

לאחר מיזוג קרנות הפנסיה והחברות כמתואר לעיל בבעלות הראל השקעות שלוש חברות מנהלות אחת - החברה - מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות, מקיפה וכללית והחל מסוף שנת 2012 גם קופת גמל לא משלמת לקצבה; השניה – מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ - מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה; השלישית, לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "לעתידי") - מנהלת את עתידיית קופת פנסיה שהנה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית. מערך התפעול המשותף תומך בכל החברות המנהלות של קרנות הפנסיה שבקבוצה ומעניקה שירותי ניהול לנתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי משק ההסתדרות בע"מ שהינה קרן פנסיה ותיקה בניהול מיוחד (להלן: "נתיב").

1.1.2 תיאור תמציתי של מאפייני הפעילות

החברה מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות, האחת קרן מקיפה והשניה קרן כללית וכן קופת גמל לא משלמת לקצבה בנוסף, מספקת החברה שירותי ניהול לנתיב.

תפעול החברה מתבצע במסגרת אגף הפנסיה של קבוצת הראל והוא מושתת על מערכות מיכון המשותפות לכל קרנות הפנסיה החדשות שבניהול הקבוצה (ראה גם סעיף 4.8.3). כמו כן, מערך העובדים של אגף הפנסיה של קבוצת הראל משותף לכל החברות המנהלות קרנות פנסיה בקבוצה – לעניין זה ראה סעיף 4.4. להלן.

לחברה הסכם שרותי ניהול לעניין שירותים שהיא מקבלת מהקבוצה (כגון שירותי ניהול ההשקעות מחטיבת ההשקעות בהראל ביטוח, שרותי מנהלה ולוגיסטיקה וכיוצ"ב).

1.1.3 נקודות עיקריות בהתפתחות ההיסטורית של החברה

החברה (בשמה הקודם: "נתיבות פנסיה בע"מ") התאגדה בישראל בשנת 1996. החברה הוקמה בידי כור תעשיות בע"מ באמצעות שתי חברות בנות שלה: כור שוקי הון בע"מ וכור מימון בע"מ. שתי חברות אלה נמכרו שלוש שנים לאחר מכן לקבוצת מנורה גאון. בשלהי 2004 נמכרה החברה להראל השקעות וביום 13.1.05 הועברו מניותיה לידי הראל השקעות. ביום 1.1.06 הועברו מניות החברה מאת הראל השקעות לידי הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה אשר היתה במועד האמור חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות. כחלק מארגון מחדש של החברות המנהלות של קרנות הפנסיה בקבוצה הועברה ביום 31 בדצמבר 2008 (בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007) פעילות הפנסיה שהיתה עד אז תחת הראל השקעות להיות תחת הראל ביטוח. בשנת 2010 מוזגה הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה להראל ביטוח (החברה האם שלה) וכפועל יוצא מוחזקת החברה, החל ממועד המיזוג האמור, באופן ישיר תחת הראל ביטוח. באותו מועד מוזגה גילעד פנסיה לתוך החברה.

1.1.4 נקודות עיקריות בהתפתחות החברה בשנת 2014 ולאחר תקופת הדוח

חיזוש הסכם לקבלת שירותים בין החברה לבין הראל ביטוח

ביום 5 בפברואר 2013 הוארך ההסכם בין החברה לבין הראל ביטוח לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה. ההסכם הוארך מפעם לפעם לתקופות נוספות, האחרונה הינה לשנת 2015. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 17 בדצמבר 2014 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 לינואר 2015.

הסכם נטילת הלוואה בין החברה להראל ביטוח

ביום 18 ביוני 2014 נחתם הסכם בין החברה לבין הראל ביטוח במסגרתו נטלה החברה הלוואה מהראל ביטוח בסך של 10 מיליוני ₪ לצורך עמידה בדרישות ההון ובדרישות הניזילות החלות על החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012. בהתאם לתנאי ההסכם, בגין סכום הלוואה תשלם החברה להראל ביטוח ריבית שנתית בשיעור המינימאלי שייקבע מעת לעת מכוח סעיף 3(י) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. הריבית תיפרע מידי רבעון, עד למועד פירעון קרן הלוואה. הלוואה תינתן לתקופה בת 12 חודשים, ותתחדש באופן אוטומטי לתקופות בנות 12 חודשים נוספים. ההסכם אושר על ידי הדירקטוריון ביום 19 באוגוסט 2014.

הארכת הסכם הניהול והתפעול בין החברה ובין לעתיד

ביום 22 באוגוסט 2011 הוארך ההסכם בין לעתיד לבין ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ, אשר המחיתה את כל זכויותיה וחובותיה לחברה בהסכם המחאת זכויות מיום 26 בפברואר 2013, למתן שירותי ניהול ותפעול לעתיד ולקרן הפנסיה שבניהולה. תמורת שירותי הניהול והתפעול משלמת לעתיד לחברה סך של 2.85 מיליוני ₪ שנתי צמוד מדד. ההסכם הוארך לתקופה נוספת בת שלוש שנים. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 19 בנובמבר 2014 ועל ידי הדירקטוריון ביום 23 בנובמבר 2014.

הארכת הסכם מתן שירותי ניהול ותפעול לנתיב

כאמור, החברה מעניקה שירותי ניהול ותפעול לקרן הפנסיה הותיקה נתיב. בהתאם לקבוע בסיכום הדברים בין הצדדים מיום 4 באוקטובר 2006 ההתקשרות בין נתיב לבין החברה הוארכה בשנת 2008 ובמסגרתה נקבע כי לנתיב יש את הזכות להפסיק את שירותי התפעול בהודעה של 30 יום מראש. ביום 17 בנובמבר 2014 נחתם נספח להסכם לפיו נקבע כי החברה תמשיך לספק שירותי ניהול ותפעול לפחות עד לחודש פברואר 2017 (כולל), וזאת כנגד הנחה של כ- 20% מהתעריף ששולם נכון למועד זה החל מחודש יולי 2014.

אישור תקנונים:

החל מינואר 2015, נכנסו לתוקף מספר תיקונים בתקנון הקרן. להלן עיקרי התיקונים:

- החלת מסלול ברירת מחדל עם גיל תום ביטוח 67 לנשים, בהתאם להוראות אגף שוק ההון במשרד האוצר. במסגרת שינוי זה נוספו מסלולי ביטוח חדשים הכוללים גיל תום ביטוח 64.
- הוספת תקופת הבטחה של 180 חודשי תשלומי פנסיות לאלמנה/מבוטח/ת.
- עדכון שיעורי הכיסוי במסלולי הביטוח "עתיר ביטוח" ו"פרישה מוקדמת".

1.2. מדיניות החברה המנהלת – השקעות

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעה הכללית של החברה, וקובע מדרג סמכויות בקבלת החלטות – בין חטיבת ההשקעות, ועדת השקעות וועדת אשראי, והדירקטוריון. ועדת ההשקעות (עמיתים), המורכבת מנציגים חיצוניים, אחראית על קביעת מדיניות ההשקעות של קרנות הפנסיה במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון, וקביעת החלטות ההשקעה, כגון: חלוקת התיק בין אפיקי ההשקעה השונים, חשיפה לסוגי נכסים, אישור מראש של עסקאות טרם ביצוען ועוד. חטיבת ההשקעות של הקבוצה מבצעת את פעילות ההשקעות עבור גופי החיסכון ארוך הטווח – ביטוח, פנסיה וגמל ועבור תיקי הנוסטרו של חברות הביטוח והחברות המנהלות בקבוצה, וזאת בהתאם להנחיות מוועדות ההשקעה השונות.

פעילות ניהול ההשקעות מבוצעת בחטיבת ההשקעות של הראל ביטוח, המרכזת את פעילות ההשקעה עבור הראל ביטוח, דקלה ביטוח, EMI, קרנות הפנסיה וקופות הגמל המנוהלות בקבוצה. חטיבת ההשקעות כוללת כ-70 עובדים ומחולקת ליחידות משנה מתמחות, הכוללות את יחידת מניות ישראל, יחידת אג"ח סחיר ישראל, יחידת השקעות חו"ל, יחידת מחקר, יחידת נדל"ן, יח' ניהול נכסי נדל"ן, יח' השקעות פרטיות, יחידת אשראי עסקי, יחידת ניהול תיקים, יחידת בקרה, יחידת middle office, יח' משפטית, יחידת ניהול סיכונים (אשר כפופה לחטיבת אקטואריה בחברה), ויח' נוסטרו (אשר מנהלת את ההשקעות הסחירות בישראל של תיקי הנוסטרו).

פעילות ניהול ההשקעות בגופים השונים של הקבוצה, הכפופים לחוק הפיקוח ו/או לחוק קופות גמל, מבוצעת על פי תקנות ההשקעה וחוזרים של אגף שוק ההון במשרד האוצר, אשר מגדירות כללים, מגבלות ופרמטרים כלליים להשקעה - כגון: חשיפות לתאגיד בודד ולקבוצת תאגידיים, השקעה באמצעי שליטה של תאגיד, השקעה בזכות במקרקעין, השקעה בנכסים סחירים, השקעה מחוץ לישראל ועוד. עקרונות היסוד לפיהם פועלת חטיבת ההשקעות כוללים: נטילת סיכון באופן מחושב, מתוך מגמה לשפר את פרופיל התשואה של התיק, גיוון הפעילות על פני מגוון תחומי השקעה על מנת לשפר את פרופיל הסיכון בתיק, פעילות על סמך ניתוח כלכלי שעשוי להכתיב פעילות כנגד מגמה, הימנעות מתזמון שוק (Market Timing), הימנעות משינויים מהירים בתיק על פני זמן קצר וניצול יתרון לגודל בהשקעות לא סחירות, תוך התאמת הפרמיה על היעדר הנזילות.

במהלך תקופת הדוח העמיקו הגופים המוסדיים בקבוצת הראל (ביניהם - החברה), את פעילות ההשקעה הסחירה בשיטת "סלי השקעה" לפי סוגי ההשקעות. הסלים הפעילים הינם: סל אג"ח מדינה צמוד, סל אג"ח מדינה שקלי, סל אג"ח חברות צמוד, סל אג"ח חברות בדירוג נמוך (אשר הוקם השנה), סל אג"ח חברות שקלי, סל מניות ישראליות, סל מניות חו"ל, סל אג"ח ומט"ח חו"ל וסל נזילות (בקשר עם כספי העמיתים).

הפעילות באמצעות סלי השקעה מבטיחה פיצול אופטימלי ושיווינוני של ההשקעות בין הקופות והמסלולים ומאפשרת ביצוע השקעות אופטימלי גם עבור קופות ו/או מסלולים בעלי היקף נכסים קטן יחסית.

תיק ההשקעות של קרנות הפנסיה נבנה כתיק בעל אופק השקעה ארוך טווח, שמטרתו השגת תשואה נאותה לאורך זמן לעמיתי הפנסיה. ענף הפנסיה ממשיך ליהנות מתזרימים חיוביים משמעותיים שהולכים וגדלים במהלך השנים האחרונות. במהלך שנת 2014 המשיכה החברה במדיניות זהירה בהשקעות של קרנות הפנסיה, תוך התייחסות לפיזור בין מנפיקים וקבוצות תאגידיים, פיזור בין האפיקים, פיזור גיאוגרפי ועוד. עם זאת, נוכח התשואות הנמוכות בשוק האג"ח, הממשלתי והקונצרני, ומתוך ראייה ארוכת טווח הנדרשת בענף קרנות הפנסיה, פעלה החברה להגדלת ההשקעות בנכסים אחרים בהם התשואה הפוטנציאלית סבירה, כגון מניות, אשראי לא סחיר לחברות, נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות.

נכסי הפנסיונרים והזכאים הקיימים: תיקי הפנסיונרים צמחו במהלך השנה נוכח גידול במספר הפנסיונרים, וההשקעות בתיקים אלו בוצעו בהתאם למדיניות ההשקעות - באג"ח ממשלתי וקונצרני, תוך התאמה ככל האפשר של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות.

לעניין שינויים הצפויים בעקבות חוזר המפקח בניהול מסלולי ההשקעה, לרבות הקמת מסלולי השקעה המותאמים לגיל החוסך, ראה סעיף 3.3.1.3.3.

1.3 ניהול סיכונים ומדיניות החברה המנהלת לעניין ניהול סיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים הינה להבטיח כי מתקיימים תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור סיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה והקרנות שבניהולה ועל איתנותם הפיננסית. מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

1.3.1 ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות החברה, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.

1.3.2 יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.

1.3.3 קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעוגן בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.

1.3.4 פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

החל מסוף 2012 ניהול הסיכונים נעשה הן בראייה קבוצתית והן ברמת החברה ומנוהל על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. מנהלת הסיכונים פועלת באופן עצמאי מהיחידות העסקיות, תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובדת בשיתוף עם יחידות תומכות אחרות הכוללות, בין היתר, את יחידת הבקרה בחטיבת ההשקעות של הקבוצה וחשבונות.

אגף ניהול סיכונים כפוף למנהלת הסיכונים הראשית ומסייע בידה ביישום תפקידיה, הכוללים בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

דירקטוריון החברה מאשר מראש, ובוחן על בסיס תקופתי, מדיניות ואסטרטגיית ניהול סיכונים, כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן את אופן הציות לנהלים שנקבעו ולגבולות החשיפה. כמו כן, מפקח דירקטוריון החברה על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים בחברה.

בחברה פועל פורום לניהול סיכונים בהשקעות. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים.

מנכ"ל החברה אחראי על פעולות עסקיות מהותיות, ומדווח עליהן ישירות לדירקטוריון. פעולות אלה כרוכות לעיתים בנטילת סיכונים. ביישום מדיניות ניהול הסיכונים פעילות המנכ"ל נתמכת על ידי מנהלת הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים.

גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים האחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), קצינת הציות והיועץ המשפטי אחראים לנושא העמידה בהוראות הדין והסיכונים המשפטיים, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה אחראים על ניהול סיכונים אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים דרישות שונות, שהעיקריות בהן:

- דרישה למינוי מנהל סיכונים;
 - דרישות, מתוקף החוזר המאוחד פרק 10 – ניהול סיכונים, המתייחסות לתפקידי מנהל הסיכונים ומארג היחסים שלו עם בעלי תפקידים אחרים;
 - דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים
 - חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 בנושא ניהול סיכוני אשראי;
 - הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכוני טכנולוגיות מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX);
- החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

1.3.5. מדיניות ניהול סיכונים אקטואריים:

מדיניות ניהול הסיכונים נועדה לתמוך בשמירה על היציבות והאיזון האקטוארי של קרנות הפניסה. הקרנות שבניהול החברה פועלות על פי תקנון שאושר על ידי המפקח ועל ידי דירקטוריון החברה, המבוסס על ביטוח הדדי וכולל מנגנון איזון דמוגרפי המתבצע אחת לרבעון ומנגנון איזון אקטוארי המתבצע אחת לשנה.

1.3.6. מדיניות ניהול סיכוני שוק:

הדירקטוריון וועדות ההשקעה מקבלים דיווחים על תיק ההשקעות של החברה, על שינויים בשוקי הכספים וההון, שיעורי הריבית, שערי חליפין ואינפלציה, לרבות ניהול הנכסים בהתאם לאופי ההתחייבויות הרלבנטיות. בהתבסס על מידע זה קובעים הדירקטוריון וועדת השקעות עמיתים, מעת לעת, את מדיניות ההשקעה של החברה ומגבלות לגבי היקף החשיפה לאפיקי ההשקעה השונים. מגבלות אלה, אשר נועדו לצמצם את הנוק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות, בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

מדיניות ההשקעות בתיקי העמיתים נקבעת כך, שלהערכת הגורמים הרלבנטיים, תמקסם את התשואה ביחס לסיכונים הקיימים בתיקים ובהתאמה למאפייני העמיתים.

1.3.7. מדיניות ניהול סיכוני אשראי:

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל והחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות ובכלל זה ועדת השקעות עמיתים.

תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיו"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשוף הגוף המוסדי. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, בין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון. בנוסף אישרו

הדירקטוריונים האמורים את מודל דירוג האשראי הפנימי שבשימוש חטיבת ההשקעות.

1.3.8. מדיניות ניהול סיכונים תפעוליים:

סיכונים תפעוליים עיקריים מנוהלים על-ידי מנהלים בדרגות הניהול השונות בקבוצת הראל ובחברה. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על ידי אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים כנושאים המחייבים בקרה מקיפה. לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות.

בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכוני מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר המפקח בעניין הונאות ומעילות (ראה לעיל) ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובהם החברה.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה הקבוצה, ובתוכה החברה, קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

1.3.9. מדיניות ניהול סיכוני אבטחת מידע והיערכות לשעת משבר:

דירקטוריון החברה אימץ ואישר מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בקבוצה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכוני מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים.

1.3.10. סיכוני ציות

ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. במסגרת החוק הורחבו סמכויות המפקח ועובדי משרד האוצר. בנוסף הוקנתה למפקח במסגרת החוק הסמכות להטיל על כל אדם אשר הפר הוראה הקבועה בתוספות לחוקי הפיקוח עיצום כספי בסכום שנקבע בתוספת לחוק. בהתאם לחוק, המנהל הכללי נדרש לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת ביצוע הפרה בידי התאגיד או בידי עובד. הוראות החוק לעניין הטלת עיצומים כספיים תיכנסנה לתוקף כשנה לאחר פרסומן. יתר הוראות החוק תיכנסנה לתוקף עם פרסומן ברשומות.

לאור הוראות החוק כאמור, ביום 25 בדצמבר 2011 הקבוצה אימצה תכנית אכיפה ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט המפקח ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל המפקח על הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח.

1.3.11. גורמי סיכון

קיימים מספר גורמי סיכון עיקריים העלולים להשפיע על רווחיות ויציבות החברה והקרנות שבניהולה:

1.3.11.1. סיכונים מקרו כלכליים:

1.3.11.1.1. סיכוני שוק:

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במרווחי אשראי, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

שינויים בגורמי סיכון שוק עלולים לגרום להפסדים באופן ישיר עקב ירידת שווי ההשקעות בתיק הנוסטרו של החברה, ובאופן עקיף לאור מנגנון גביית דמי הניהול מהעמיתים, המושפעים מהיקף הצבירה. התממשות סיכוני השוק עלולה לגרום לירידה בהיקף נכסי העמיתים ולהקטין את דמי הניהול הקבועים. כמו כן, ירידות בשוק ההון גורמות לתשואות נמוכות עבור עמיתי הקרנות ולעליה במספר הפדיונות והעזיבות.

שווי הנכסים בתיקי העמיתים, הן הסחירים והן הלא סחירים, מושפע משינויים בגורמי סיכון שוק. עבור נכסים סחירים שינויים בגורמי הסיכון משתקפים במחיריהם בשוק ואילו עבור נכסים לא סחירים שינויים בגורמי הסיכון באים לידי ביטוי בשווי ההוגן שלהם המחושב על פי מודל או לפי הערכת שווי.

סיכוני שוק בארץ ובעולם עלולים להתממש בעקבות אחת או יותר מההתפתחויות הבאות:

- האטה כלכלית בישראל: האטה כאמור עלולה להקטין את ציפיות השוק לגידול ברווחיות הפירמות בעתיד ולשחוק את מחירי המניות שלהן בהתאם. האטה עלולה גם לגרום לפתיחת מרווחי אשראי של אגרות חוב מקומיות כתוצאה מגידול בפרמיית הסיכון שדורשים המשקיעים.
- מדיניות מוניטרית מרסנת: העלאת שיעורי הריבית על ידי בנק ישראל עלולה לייקר את מחיר הכסף לפירמות ולאנשים פרטיים וכתוצאה מכך לגרום לשינוי העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים.
- הרעה ביציבות הפוליטית או הביטחונית של מדינת ישראל.
- הרעה בפרמטרים הפיננסיים של מדינת ישראל: שינוי לרעה בפרמטרים כגון גודל הגירעון הממשלתי, שינוי במצבת החוב הממשלתי, הרעה בתחום האינפלציה וכדומה, עלולים להשפיע על נטייתם של משקיעים מקומיים וזרים להשקיע משאבים בישראל.
- האטה כלכלית בעולם: האטה כאמור עלולה להקטין את ציפיות המשקיעים הגלובליים לגידול ברווחי הפירמות בעתיד ולהביא לשחיקתם של מחירי המניות ואגרות החוב בעולם.

1.3.11.1.2. האטה כלכלית בישראל:

מלבד השפעתה על שוקי המניות ואגרות החוב (כמתואר לעיל), להאטה כלכלית בישראל עלולה להיות השפעה על קיטון בהיקפי הפרמיות, גידול בשיעור ביטולים ופדיונות מוקדמים ואף לגידול בתביעות.

1.3.11.1.3. סיכון מחירי נכסים אחרים:

חלק מנכסי העמיתים מושקע בהשקעות אלטרנטיביות הכוללות השקעות בנדל"ן וקרנות נדל"ן, בקרנות השקעה ובקרנות גידור. השקעות אלה חשופות לשינויים בשוויים, אשר עשויים לנבוע, בין היתר, משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, משינויים במחירי נדל"ן או מסיכונים עסקיים ספציפיים.

1.3.11.1.4. סיכוני אשראי:

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי. כמו כן, חשיפה משמעותית לקבוצות לוויים או ריכוזיות ענפית, עלולה להשפיע לרעה על יכולת העמידה בהחזר חובות של אותם צדדים נגדיים.

חלק מנכסי החברה והקרנות שבניהולה מושקע על ידה בפיקדונות בבנקים בישראל, ברכישת אגרות חוב בארץ ובחו"ל ובהעמדת אשראי ללוויים שונים. לפיכך, יש ביציבות הבנקים, המנפיקים, והלוויים כדי להשפיע על שווי הפיקדונות אגרות החוב והאשראי כאמור, ובהתאם על תוצאותיה העסקיות של החברה והקרנות שבניהולה.

סיכון אשראי קיים גם בפעילות בנגזרים.

1.3.11.2. סיכונים ענפיים:

1.3.11.2.1. שינויים רגולטוריים:

שינויים בחקיקה, בפסיקה ובהוראות משרדי הממשלה עשויים להשפיע מהותית על התוצאות העסקיות בענף, אשר הינו עתיר פיקוח רגולטורי. שינויים כאמור עשויים להתבטא בהורדת שיעורי דמי הניהול (פגיעה ישירה), בהטלת מגבלות על דרכי פעולת החברות המנהלות של קרנות פנסיה אשר יובילו לגידול בהוצאות הניהול (פגיעה עקיפה), ובנושאים נוספים הרלבנטיים לעסקי החברה.

1.3.11.2.2. סיכונים ביטוחיים:

סיכונים ביטוחיים נובעים מחוסר הודאות באשר לסיכויי התרחשות, השפעת ומועד התממשות התחייבויות ביטוחיות. תמחור זכויות הפנסיה וכן ההערכות האקטואריות לגבי ההתחייבויות הביטוחיות, נעשים על סמך ניסיון העבר, הנחות אקטואריות והמצב המשפטי והרגולטורי הידועים לגבי סיכונים כגון סיכוני תוחלת חיים (מוות ואורך חיים). השתנות בגורמי הסיכון, בשכירות האירועים ובחומרתם, לעומת הנחות האקטואריות, ובמצב המשפטי והרגולטורי עשויים להשפיע על תוצאות הקרנות שבניהול החברה.

1.3.11.2.3. ניווד החיסכון הפנסיוני וכניסת הבנקים ליעוץ בתחום החיסכון ארוך הטוח:

התקנות בעניין ניווד החיסכון הפנסיוני, אשר נועדו לאפשר לצרכן לנייד את החיסכון הפנסיוני בכל עת בין הגופים המנהלים ולהגביר את התחרות בין הגופים הני"ל, משפיעות על התנהגות המבוטחים והעמיתים בקרנות הפנסיה (רמת שימור התיק) ומגדילות את החשיפה לגידול בשיעור ביטולים. כמו כן, למתן האפשרות לבנקים להעניק יעוץ בקשר עם מוצרי חיסכון פנסיוני ולמכור מוצרי חסכון פנסיוני, יש השלכה על פעילות החברה ותוצאותיה, בין היתר לאור תשלום העמלות לבנקים, אשר אינה ניתנת להערכה בשלב זה.

1.3.11.2.4. שינוי בטעמי הציבור:

שינויים בנטיית הציבור לבחור בין תחליפי המוצרים בתחומים השונים, או שלא לבצע ביטוח כלל, עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל רווחיותה.

1.3.11.2.5. קריסת מבטח משנה של החברה:

קריסת מבטח משנה של החברה לא פוגעת בחברה באופן ישיר אך עלולה לפגוע במבטחי הקרן שבניהולה, אם במקביל לקריסת מבטח משנה יתרחשו אירועי קטסטרופה רבי נפגעים, ועל ידי כך לפגוע בחברה בעקיפין.

1.3.11.2.6. סיכוני קטסטרופה:

החברה חשופה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה), כגון: מלחמה, אירוע טרור, מגיפה, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. ביטוח משנה המכסה אירועי קטסטרופות מצמצם סיכונים אלו.

1.3.11.2.7. תקדימים משפטיים:

החברה והקרנות שבניהולה חשופות להחלטות שיפוטיות העשויות להוות תקדים משפטי מחייב ביחס לפעילותן, לשנות את היקף חבויות החברה והקרנות שבניהולה, ולגרום לעלויות שלא היו צפויות בעת ההתקשרות עם עמיתים.

1.3.11.2.8. גידול בתחרותיות:

גידול במספר המתחרים והתעצמות ביתר הפרמטרים של התחרות בענף עלולים להביא לשחיקת רווחיות.

1.3.11.2.9. סיכוני נזילות:

נדרשת רמת נזילות מסוימת על מנת שהקרן תוכל לעמוד במשיכת כספים מהותית של העמיתים מן הקרן. בנוסף, היעדר נזילות בשווקים עלול לגרום לקשיים במימוש נכסים ו/או בהקטנת חשיפות.

1.3.11.3. סיכונים מיוחדים לחברה:

1.3.11.3.1. סיכונים תפעוליים:

התממשות של סיכונים תפעוליים שונים, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים, עלולה להשפיע לרעה על פעילותה ולגרום להפסד כספי.

1.3.11.3.2. אי התאמה בין נכסים והתחייבויות:

אי התאמה בין בסיסי ההצמדה ותקופות ההשקעה בנכסים ותקופות פירעון ההתחייבויות, מגבירה את החשיפה האפשרית לסיכוני שוק של התשלומים לפנסיונרים בקרנות שבניהול החברה.

1.3.11.3.3. תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים:

לתובענות ייצוגיות ולתביעות משפטיות מהותיות אחרות כנגד החברה, עלולה להיות השפעה מהותית על עסקיה. הליכים כאמור יכול שינבעו גם מפעולות של צדדים שלישיים (כגון סוכנים של החברה), מבלי שלחברה תהיה יכולת חזרה מעשית לאותם צדדים שלישיים.

1.3.11.3.4. אי עמידה בדרישות רגולטוריות:

פעילויות מהותיות בקבוצה כפופות להוראות רגולטוריות שונות. אי עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה לגרום סנקציות ועיצומים כספיים כלפי הקבוצה ועשויה להוות בסיס לתביעות נגדה.

1.3.11.3.5. סיכון מוניטין:

לשינויים לרעה בתדמית החברה וקבוצת הראל בקרב הציבור הרחב עלולה להיות השפעה על היקף עסקיה.

1.3.12. טבלת גורמי הסיכון

טבלאות שלהלן מוצגים גורמי הסיכון לעיל, תוך הבחנה בין סיכוני החברה המנהלת לסיכוני העמיתים בקרנות שבניהולה על פי טיבם ועל פי השפעתם, לדעת הנהלת החברה, על עסקי החברה והקרנות שבניהולה:

מידת השפעת גורמי הסיכון על החברה המנהלת:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
✓	✓	✓	סיכוני שוק האטה כלכלית בישראל סיכוני אשראי	סיכוני מקרו
✓	✓ ✓ ✓ ✓	✓	שינויים רגולטורים ניוד החיסכון הפנסיוני/ביטולים גידול בתחרותיות סיכון נזילות שינוי בטעמי הציבור תקדימים משפטיים	סיכונים ענפיים
	✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓	סיכונים תפעוליים סיכוני סייבר ואבטחת מידע תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים אי עמידה בדרישות רגולטוריות סיכון מוניטין	סיכונים מיוחדים לחברה

מידת השפעת גורמי הסיכון על כספי העמיתים בקרנות הפנסיה:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
	✓	✓ ✓ ✓	סיכוני שוק סיכוני אשראי האטה כלכלית בישראל סיכון מחירי נכסים אחרים	סיכוני מקרו
✓	✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓	שינויים רגולטורים סיכונים ביטוחיים תקדימים משפטיים סיכוני קטסטרופות: טרור ו/או מלחמה רעידת אדמה או אסון טבע אחר קריסת מבטח משנה של החברה סיכוני נזילות	סיכונים ענפיים
	✓ ✓		סיכונים תפעוליים אי התאמה בין נכסים והתחייבויות (תיקי פנסיונרים)	סיכונים מיוחדים לחברה

ייחוס מידת השפעת גורמי הסיכון לעיל על החברה ועל הקרנות שבניהולה מבוססת על הערכה סובייקטיבית איכותית של הנהלת החברה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילות החברה והקרנות שבניהולה נכון לתאריך דוח זה. מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון לעיל עשויה להיות מושפעת משינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה או בתנאי השוק לאחר תאריך דוח זה.

1.3.13. תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים

ניהול הסיכונים בחברה מתבצע באמצעות אגף ניהול הסיכונים בקבוצת הראל. השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים בקבוצת הראל נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, ובכללם החברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות המפקח והרגולציה.

קבוצת הראל משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת, יישום מטרות ומדיניות בתחום ניהול הסיכונים השקעה זו מיושמת הלכה למעשה בפעילות ניהול הסיכונים של החברה..

תהליכי העבודה מתייחסים לזיהוי הסיכונים, הערכת ומדידת הסיכונים, הערכת הבקורות על הסיכונים, הגשת דיווחים שוטפים להנהלה, לוועדות השקעה ולדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה ובכלל זה בחברה, ניהול תהליכי דיווח מבעלי תפקידים למנהל הסיכונים, כתיבת ויישום נהלים לניהול סיכונים, פיתוח תרבות ניהול סיכונים ומיסוד תהליכי שיתוף ידע בין גורמים רלוונטיים בנושא ניהול סיכונים. יישום הנושאים האמורים מתבצע בהתאם ללוחות זמנים שנקבעו בחוזרים שונים של המפקח וסדרי עדיפויות פנימיים בקידום הנושאים השונים.

מיפוי זיהוי הסיכונים בחברה והערכת הבקורות לניהולם:

בהתאם לחוזר ניהול הסיכונים נערך בחברה תהליך זיהוי, מיפוי והערכת הסיכונים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה ושל העמיתים בקרנות שבניהולה, תוך התייחסות לקטגוריות הסיכונים הבאות:

- סיכונים הקשורים בהשקעת נכסים.
- סיכונים ביטוחיים ופיננסיים בקרן הפנסיה.
- סיכונים הקשורים בהעברת הסיכון הביטוחי למבטחי משנה.

תוצאות תהליך עדכון פרויקט מיפוי, זיהוי והערכת הסיכונים והבקורות לניהולם מרוכזות בדוח מקיף. עקרי הדוח מרוכזים בדוח מנהל הסיכונים המוצג בפני הנהלת החברה והדירקטוריון.

דיווחים תקופתיים למנהלי הסיכונים, ההנהלה, ועדות השקעה והדירקטוריון:

בהתאם לחוזר ניהול סיכונים מקבלת מנהלת הסיכונים דיווחים רבעוניים מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים של החברה בדבר שינויים בפרופיל הסיכונים של החברה. מנהלת הסיכונים מדווחת אחת לרבעון להנהלה ולדירקטוריון בדבר שינויים מהותיים, מגמות והתפתחויות בפרופיל הסיכונים של החברה ושל העמיתים. בנוסף, במסגרת סקר הסיכונים והבקורות שנערך בחברה (ראה לעיל) מסכמת מנהלת הסיכונים, אחת לשנה, בדוח מפורט להנהלה ולדירקטוריון את הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה ושל העמיתים בקרנות שבניהולה.

ועדת השקעות עמיתים מקבלת דיווחים על חשיפות וכימות סיכונים (דוחות VaR, דוחות ALM, מדדי ביצועים, ניתוחי רגישות ותרשישי קיצון, דוח מבנה תיק, מדדי פיזור, חתכים במבנה התיק, השוואת מבנה תיק למתחרים,

דוחות על שינויים במדדים, דיווח על תשואות ועוד). הדוחות הנ"ל משמשים כלי עזר לקביעת מדיניות ההשקעה מחד, ולפיקוח ומעקב אחר יישום המדיניות שנקבעה, מאידך.

1.3.14. כימות סיכונים וניהולם:

סיכונים ביטוחיים

תהליכי ניהול הסיכונים השונים בתחום הביטוח כוללים, בין היתר: תהליך מסודר לשינוי תקנון, איזון אקטוארי, תמחור דמי סיכון, נהלי ומגבלות חיתום, נהלים לטיפול בתביעות, חישוב EV (ערך גלום), קביעת וניהול ביטוח משנה ותהליכי זיהוי ובקרה של סיכונים אקטואריים חדשים וקיימים.

בנוסף, מתבצעים מחקרים ובדיקות תקופתיות מקיפות לבחינת חשיפת החברה וקבוצת הראל לסיכונים שונים כגון, בין היתר, השפעת רעידת אדמה ואסונות טבע על תביעות מוות ונכות, ומחקרי ניסיון לגבי סיכונים כגון תמותה, תחלואה, ביטולים וכיו"ב.

הערכה של חשיפות וסטיות במועד או בכמות תזרים המזומנים העתידי עקב שינויים בשכוחות, בחומרות או במשך התביעות ובפרמטרים אחרים, מתבצעת באמצעות ניתוחי רגישות ותרחישים. מבחני הקיצון והתרחישים שנבחרו מבוססים בחלקם על הניסיון ההיסטורי ובחלקם על מצבים היפותטיים ונקבעו במשותף על ידי הגורמים הרלוונטיים בחברה.

סיכוני שוק

ככלל, הדירקטוריון מאשר את מדיניות ההשקעה של הקרן, מוודא שקיימות בה מערכות נהלים ובקורות נאותות ליישום המדיניות ובוחן תקופתית את מדיניות ההשקעות שנקבעה. הדירקטוריון וועדת ההשקעות מקבלים דיווחים שוטפים ותקופתיים על תיקי ההשקעות השונים של החברה ועל עמידה במדיניות ההשקעה.

במסגרת אישור המדיניות נקבעו מגבלות לגבי היקף חשיפה לאפיקי השקעה שונים, כולל בין היתר, תקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, חשיפה למט"ח וחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג וחשיפה מרבית להשקעה בודדת. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה לתקנות ההשקעה.

ניהול ההשקעות מביא בחשבון את הצורך לפזר את ההשקעות ולהתאים את סוג ההשקעה למאפייני העמיתים. בהתאם, קיימת התייחסות נפרדת לחשיפות הנובעות מהרכב הנכסים וההתחייבויות (ALM) לגבי תיק השקעות של הפנסיונרים.

אגף ניהול סיכונים אחראי לזהות את המאפיינים וההיקפים של הסיכונים הגלומים בתיק ההשקעות וכן את ההשפעה הצפויה על התשואה ועל כספי העמיתים.

ביצוע פעולות חישוב, כימות ובחינת סיכוני שוק נעשה באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. ההשפעה הכוללת של סיכוני שוק על כספי העמיתים נמדדת באמצעות תרחישי קיצון ומדד Value at Risk.

הדיווחים מוצגים תקופתית בוועדות ההשקעה השונות ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון.

בחיבת ההשקעות של הקבוצה ובמסגרת זו בחברה, מתבצעת בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותה. לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף על ידי הגורם האחראי לפעילות החורגת.

סיכוני אשראי

תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיו"ב.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי דירקטוריון החברה, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון. מסמכי מדיניות אלה מאושרים בדירקטוריון אחת לשנה באחריות חטיבת ההשקעות.

הערכת סיכון האשראי לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האשראי בחטיבת ההשקעות, באמצעות מודל דרוג שהינו מודל מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדרוג. המודל אושר על ידי הדירקטוריון של החברה ועל ידי משרד האוצר.

בנוסף, נוהל עבודה פנימי באגף ניהול סיכונים מפרט הנחיות לאופן ניהול סיכוני אשראי, כולל תהליכים לזיהוי, כימות ולהערכת הסיכונים ויישום בקרות.

חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשוף גוף מוסדי. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי, המתייחסים בין היתר לתהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב לא ממשלתיות והכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות.

בחטיבת ההשקעות מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לוויים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אשראי שאושרו בדירקטוריון. לגבי אשראי סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אשראי לא סחיר, מערך אשראי לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים.

בהתאם לחוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, קיים בקבוצה פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

סיכונים תפעוליים:

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות וגורמים רלוונטיים בקבוצת הראל. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר בקבוצת הראל.

הביקורת הפנימית ערכה סקר סיכונים תפעוליים בחברה, תוך שימת דגש על סיכוני מעילות והונאות בהתאם להנחיות המפקח. הסקר מיפה את התהליכים השונים בחברה וכלל זיהוי בקרות קיימות וחשוב הסיכון השיורי.

ניהול סיכוני אבטחת מידע וטכנולוגיות מידע:

בתקופת הדוח נמשכה פעילות במסגרת תוכנית "מבצר" שהוגדרה ע"י הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובכללם החברה, לשם ליישום הוראות המפקח על הביטוח בנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע.

קבוצת הראל, ובכללה החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים והערכת מערכות המחשוב. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 4-9-2010, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", נערך במהלך החציון הראשון של שנת 2011 סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה,

לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים למזעור הסיכונים.

היערכות להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית:

היערכות קבוצת הראל, ובכללה הערכות החברה, מתבצעת בשני מישורים:

הערכות לנפילת מערכות המחשוב:

הגופים המוסדיים בקבוצת הראל קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב של הקבוצה עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

הערכות לאירוע קטסטרופה במרכז העסקים ברמת גן:

הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות במקרה של אירוע קטסטרופה הראל במרכז העסקים בר"ג. כל תת-יחידה בחברה תיערך לקראת התרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי, וכתבת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור.

הגופים המוסדיים בקבוצת הראל פועלים להשלמת כתיבת ספר נהלים להסדרת אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל וכן בוצע תרגיל ראשון ברמת מטה לאירוע משבית (קטסטרופלי) במרכז העסקים של החברה בו תורגלו תהליכים לוגיסטיים בקנה מידה קטן והופעלו תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

קבוצת הראל והחברה משקיעות אמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים. תהליכי עבודה רבים בקבוצה ובחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים.

ביקורת פנים:

מבקר הפנים של החברה משלב בתוכנית העבודה שלו נושאים שהוגדרו בסקר הסיכונים כנושאים בחברה המחייבים בקרה מקיפה.

1.3.15 הערכת הדירקטוריון בקשר עם ניהול הסיכונים

במהלך שנת 2014 המשיכה החברה לפעול לשיפור תחום ניהול הסיכונים בחברה. החברה ממשיכה בשקידה בשיפור והרחבת השליטה והבקרה על ניהול הסיכונים, וזאת תוך המשך יישום חוזרי המפקח בנושא, ובעיקר חוזר ניהול סיכונים. החברה מתכוונת להמשיך ולהשקיע משאבים בתחום ניהול הסיכונים, הן בכוח אדם, הן באמצעים והן בתהליכי עבודה.

בהתחשב באמור לעיל ובפעולות שבוצעו ליישום הוראות חוזר ניהול הסיכונים סבור הדירקטוריון, כי איכות ניהול הסיכונים הינה סבירה וכי היא תמשיך ותשתפר בהתמדה.

1.4 מדיניות החברה המנהלת – חיתום

החברה מבחינה בין שני סוגי מצטרפים: מצטרפים במסגרת קבוצות קטנות או בודדים ומצטרפים במסגרת של קבוצות גדולות. כאשר מצטרפת או מבוטחת קבוצת עמיתים על בסיס הסדר מפעלי, חלה על המצב הרפואי הקיים תקופת אכשרה (60 חודשים) המובנית בתקנון הקרן. לגבי מצטרפים בודדים, בין כשכירים ובין כעצמאיים, מבוצע חיתום באמצעות מילוי שאלון בריאות וזאת בנוסף לתקופת האכשרה החלה מכוח תקנון הקרן. במסגרת תקנוני הקרנות שבניהול החברה נקבע, החל מחודש דצמבר 2007 כי ניתן להצטרף לקרן תוך

החרגה של מצב רפואי, דהיינו, הכיסוי הביטוחי של המצטרף יהיה מוגבל ולא יכלול אירועים שינבעו מהמצב הרפואי שהוחרג. תיקון זה מאפשר צירוף מבוטחים, אשר בטרם התיקון הצטרפותם היתה נמנעת.

1.5. מדיניות החברה המנהלת - ביטוח משנה

קרנות הפנסיה, במסגרת תכנית פנסיה מקיפה, מעניקות לחוסכים בהן כיסוי ביטוחי למקרי נכות (פנסיית נכות) ולמקרי מוות (פנסיית שאירים). ביטוח זה הינו ביטוח הדדי, כלומר, החברים בקרן מבטחים את עצמם מתוך דמי הגמולים אשר יועדו לרכישת כיסויים ביטוחיים אלו.

במידה שנתר עודף בדמי הסיכון שנגבו לצורך מימון תביעות הנכות והמוות, הוא מוחזר לחסכוניותיהם של המבוטחים מדי רבעון במסגרת העודף הדמוגרפי. במקרה של חוסר, ימומן הגירעון הדמוגרפי על חשבון מבטוחי הקרן..

אירועים רבי נפגעים עלולים ליצור חוסר בדמי הסיכון שנגבו לצורך תשלום מקרים אלו וכתוצאה מכך מבטוחי הקרן יאלצו לממן מתוך החיסכון הצבור חוסרים אלו.

החברה, בהיותה ערה לסיכונים מוות ונכות של מבטוחי קרנות הפנסיה הנובעים מאירועים העלולים להיות רבי נפגעים, רוכשת עבור מבטוחי קרנות הפנסיה כיסוי ביטוח משנה ייחודי לאירועים מעין אלו. התאמת הכיסוי נעשית בהתאם למאפייני כל קרן. עלות הכיסוי בקרן הפנסיה "הראל גילעד" נגבית מתוך כלל נכסי הקרן והיא נאמדת בכ- 1 מיליון ₪ לשנה. הקרן הכללית החלה בשנת 2013 להפעיל מסלולי ביטוח הכוללים כיסוי ביטוחי מפני מוות או נכות. בהתאם להוראות הממונה בנושא, הפעלה של תוכנית פנסיה מקיפה מותנית בקיומו של הסכם ביטוח משנה, וזאת כל עוד לא הצטרפו לתוכנית 1,500 עמיתים. על אף העובדה כי מספר העמיתים עולה נכון לתקופת הדוח על 1,500 עמיתים החליטה הנהלת הקרן בשלב זה שלא לבטל ביטוח זה. להרחבה בנושא ביטוח המשנה והשינויים שחלו בתקופת הדוח ראה סעיף 3.5 להלן.

1.6. תחומי הפעילות של החברה

החברה עוסקת בניהול קרנות פנסיה, שהוא חלק מתחום חיסכון ארוך טווח.

החברה מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות: האחת מקיפה והשנייה כללית וכן קופת גמל לא משלמת לקצבה. קרנות הפנסיה שבניהול החברה משלמות לעמיתיה-מבוטחיה קצבת זקנה חודשית בעת פרישתם מעבודה או במקרה של נכות (אובדן כושר עבודה) וכן משלמת קצבה לשאירים במקרה של מות העמית-המבוטח או פנסיונר הזקנה.

1.7. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך שנת 2014 לא בוצעו כל השקעות בהון החברה.

1.8. קנסות

בתקופת הדוח לא הוטלו קנסות על החברה.

1.9. חלוקת דיבידנדים

1.9.1 במהלך שנת הדוח והשנה שקדמה לה לא חילקה החברה דיבידנד.

1.9.2 החברה לא קיבלה החלטה בדבר מדיניות קבועה לחלוקת דיבידנד.

2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

דוח הדירקטוריון המופיע כפרק 3 לדוח התקופתי עוסק, בין היתר, בניית תוצאות הפעילות של החברה בשנת 2014 ודן בשינויים העיקריים שחלו בשנה זו. התייחסות לנתונים המופיעים בפרק האמור - ראה בדוח הדירקטוריון.

ריכוז תוצאות הפעילות

להלן פרטים על קרנות הפנסיה וקופת הגמל המנוהלות במסגרת החברה:

החברה מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה "הראל גילעד פנסיה", אשר הוקמה בשנת 1996 ושיעורי דמי הניהול הסטטוטוריים המקסימאליים בה הינם 6% מדמי הגמולים ו-0.5% מסך הנכסים.

החברה מנהלת קרן פנסיה חדשה כללית "הראל פנסיה כללית", אשר הוקמה בשנת 2002 ושיעורי דמי הניהול הסטטוטוריים המקסימאליים בה הינם 4% מדמי הגמולים ו-1.05% מסך הנכסים.

כמו כן, מנהלת החברה קופת גמל לא משלמת לקצבה "קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל", אשר הוקמה בשנת 2012 כחלק מההסדר הפנסיוני של אנשי הקבע בצה"ל ושיעורי דמי הניהול הסטטוטוריים בה הינם 4% מדמי הגמולים ו-1.05% מסך הנכסים. נכון למועד הדוח מתקיימת פעילות לא מהותית אשר אינה מגיעה לכדי דיווח מגזרי נפרד.

לפרוט מלא של תוצאות פעילות החברה אנו מפנים אל דוחותיה הכספיים המצורפים של החברה תחת "דוחות רווח והפסד" ולבאורים המצורפים להם.

להלן תמצית נתונים כספיים של החברה:

נתונים באלפי ש"ח לשנת

2012	2013	2014	
111,516	123,158	135,332	דמי ניהול, נטו מקרן פנסיה חדשה מקיפה, שנגבו מתוך דמי הגמולים
47,575	60,478	74,833	דמי ניהול, נטו מקרן פנסיה חדשה מקיפה, שנגבו מתוך סך הנכסים
-	1,058	1,283	דמי ניהול, נטו מקרן פנסיה חדשה כללית, שנגבו מתוך דמי הגמולים
2,642	2,332	2,591	דמי ניהול, נטו מקרן פנסיה חדשה כללית, שנגבו מתוך סך הנכסים
15,930	26,317	26,634	הכנסות אחרות - בעיקר דמי תפעול ורווחי השקעות בתיק הנוסטרו
139,141	166,231	191,501	עלויות כולל עמלות, הוצאות רכישה, הנהלה וכלליות ומימון
38,522	47,112	49,172	רווח לפני מסים
			סך נכסים מנוהלים
12,169,133	22,549,556	27,864,776	סך נכסי קרן חדשה מקיפה, נטו
197,573	336,431	432,193	סך נכסי קרן חדשה כללית, נטו
-	29	388	סך נכסי קופת הגמל
			סך דמי גמולים
2,863,075	3,678,466	4,343,880	סך דמי גמולים בקרן חדשה מקיפה
42,663	66,562	88,031	סך דמי גמולים בקרן חדשה כללית
-	29	352	סך דמי גמולים בקופת הגמל
0.47	0.50	0.50	שיעור הוצאות הנהלה וכלליות ביחס לדמי הניהול שנגבו

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (באלפי ש"ח)

להלן פרטים על קרנות פנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה:

להלן נתונים בגין הראל גילעד פנסיה – הקרן המקיפה:

נתונים ליום 31 בדצמבר ולשנת

שיעור השינוי בשנת הדוח באחוזים	2012	2013	2014	
				מספר מבוטחים
8	317,837	346,602	373,762	פעילים
16	222,549	271,976	315,724	לא פעילים
31	1,613	2,165	2,839	פנסיונרים
-	114	101	101	זכאים קיימים
12	542,113	620,844	692,426	סה"כ עמיתים
				נתונים מאזניים (באלפי ש"ח)
				סך נכסים מנוהלים, נטו:
22	16,300,092	21,236,244	25,977,935	אפיק כללי
34	224,055	320,935	430,972	אפיק מפוקח הלכתית
16	75,130	100,418	116,021	אפיק ללא מניות
84	28,839	54,588	100,368	אפיק מניות
49	543,648	811,983	1,210,103	פנסיונרים
16	26,374	25,388	29,377	זכאים קיימים
				נתוני תנועה בקרן (באלפי ש"ח)
18	2,863,075	3,678,466	4,343,880	דמי גמולים
24	266,940	417,829	516,823	משיכות כספים
24	1,389,875	507,242	630,717	העברת צבירה אל הקרן
28	248,314	355,449	456,265	העברת צבירה מהקרן
42	44,889	60,434	85,963	תשלומי קצבאות
				נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח)
16	160,308	182,369	211,765	דמי ניהול, בניכוי הנחות להגדלת החסכון
(25)	1,514,610	2,209,441	1,650,618	הכנסות מהשקעות (לפני ניכוי הוצאות ישירות)
(30)	1,336,198	1,999,422	1,399,674	עודף הכנסות על הוצאות
				תשואות נומינליות ברוטו ועודף אקטוארי (באחוזים)
10.87	11.88	6.58		תשואת אפיק השקעה כללי
8.35	8.73	6.18		תשואת אפיק השקעה מפוקח הלכתית
9.51	6.18	2.93		תשואת אפיק השקעה ללא מניות
9.61	15.73	6.05		תשואת אפיק השקעה מניות
12.44	5.79	9.98		תשואת אפיק השקעה פנסיונרים
8.70	6.68	7.19		תשואת אפיק השקעה זכאים קיימים
0.50	0.02	(0.42)		שיעור עודף (גירעון) אקטוארי למבוטחים
0.50	0.02	(0.87)		שיעור עודף (גירעון) אקטוארי לפנסיונרים
0.41	0.02	(0.42)		שיעור עודף (גירעון) אקטוארי לזכאים קיימים

להלן נתונים בגין הראל פנסיה כללית – הקרן המשלימה:

נתונים ליום 31 בדצמבר ולשנת

שיעור השינוי בשנת הדוח באחוזים	2012	2013	2014	
מספר מבוטחים				
67.07	2,134	2,745	4,586	פעילים
31.90	7,723	12,336	16,271	לא פעילים
3.05-	153	164	159	פנסיונרים
37.86	10,010	15,245	21,016	סה"כ עמיתים
נתונים מאזניים (באלפי ש"ח)				
31.59	204,407	280,877	369,596	סך נכסים מנוהלים, נטו - אפיק כללי
12.68	51,969	55,554	62,597	סך נכסים מנוהלים, נטו - אפיק פנסיונרים
נתוני תנועה בקרן (באלפי ש"ח)				
32.25	42,663	66,562	88,031	דמי גמולים
19.81	2,828	3,877	4,645	משיכות כספים
31.64	5,773	2,671	3,516	העברת צבירה אל הקרן
12.96-	6,638	6,857	5,968	העברת צבירה מהקרן
10.19	3,369	3,660	4,033	תשלומי קצבאות
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח)				
14.28	2,642	3,390	3,874	דמי ניהול, בניכוי הנחות להגדלת החסכון
24.79-	26,139	28,982	21,798	הכנסות מהשקעות (לפני ניכוי הוצאות ישירות)
34.91-	23,202	25,216	16,413	עודף הכנסות על הוצאות
תשואות נומינליות ברוטו ועודף אקטוארי (באחוזים)				
11.92	11.30	5.35		תשואת אפיק השקעה כללי
13.31	5.30	8.66		תשואת אפיק השקעה פנסיונרים
(0.69)	(0.50)	(0.16)		שיעור גירעון אקטוארי למבוטחים, מסלול יסוד
-	(0.50)	(0.60)		שיעור גירעון אקטוארי למבוטחים, מסלול מקיפה
(0.69)	1.15	(0.16)		שיעור עודף (גירעון) אקטוארי לפנסיונרים

3. חלק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

3.1. תחום הפעילות של החברה - חיסכון ארוך טווח

3.1.1 מידע כללי על תחום הפעילות

3.1.1.1 כללי

תחום חיסכון ארוך הטווח כולל ניהול קרנות פנסיה, ביטוח חיים וניהול קופות גמל.

תחום זה עוסק בעיקר בחיסכון לתקופת הפרישה לגמלאות ובכיסוי לסיכונים שונים. המוצרים השונים במסגרת תחום זה כוללים שילוב מלא או חלקי של פתרונות חיסכון ומתן כיסויים ביטוחיים לסיכונים שונים כגון מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ומחלות קשות.

בקרנות הפנסיה כולל המוצר שילוב של חיסכון ושל כיסוי סיכונים (נכות ושארים) המוגדרים ומוסדרים בתקנון קרן הפנסיה.

בביטוחי חיים המוצרים המוצעים הינם כיסויים של חיסכון או ריסק (מוות ואובדן כושר עבודה) או שילוב בין השניים.

בקופות הגמל קיים חיסכון בלבד, אולם בכפוף לקבלת רישיון סוכנות ניתן לשווק לעמיתים בקופה כיסויים ביטוחיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה שיירכשו מתוך התגמולים. כמו כן קיימת אפשרות לרכישת כיסויים ביטוחיים במסגרת ביטוח קבוצתי..

פעילות החיסכון במסגרת פנסיה, ביטוח חיים וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לחלק מהמוצרים בתחום. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום קרנות הפנסיה והחיסכון ארוך הטווח.

ביום 1 בינואר 2008 נכנס לתוקף חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל") שחל על הכספים שהופקדו עבור עמיתים או מבטחים, החל מיום 1 בינואר 2008. עד לאותו מועד המוצרים השונים בתחום - קרנות פנסיה, ביטוח חיים וקופות גמל - נחלקו לשני אפיקים עיקריים: אפיק המבטיח תשלומי קצבה ("פנסיה") ואפיק המבטיח תשלום הוני, תוך מתן אפשרות לשילוב אפיקים אלה. בתיקון האמור בוטלה החלוקה בין אפיק הוני ואפיק קצבתי ביחס לכספים שיופקדו החל מינואר 2008 כאשר כספים אלה ניתנים למשיכה כרובד ראשון (עד לסכום קצבה מזערית) רק בדרך של קצבה. משיכת הכספים שנצברו מעבר לסכום הדרוש לתשלום הקצבה המזערית תעשה בדרך של היוון קצבה או בדרך של תשלום קצבה, בהתאם להחלטת העמית או המבוטח.

המוצרים בתחום פעילות זה מיועדים לשכירים, לעצמאים וללקוחות הרוכשים כיסויים באופן פרטי (ללא קשר לעיסוקם). חלק מהמוצרים כוללים כיסוי למקרה מוות ו/או לאובדן כושר עבודה. הפקדות שכירים או עצמאים, בחלק מן המוצרים, מזכות אותם בהטבות מיסוי בשלושה משורים: במועד ההפקדה זיכוי/ ניכוי ממס, פטור ממס על רווחים בעת צבירת הכספים והטבות מיסוי בקבלת הכספים. פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה והשקעות כספי עמיתיהן, כפופה להוראות הדין ומתבצעת באמצעות החברה, מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ולעתיד.

פעילות הקבוצה בענפי ביטוח חיים כפופה להוראות הדין ומתבצעת בהראל ביטוח.

פעילות הקבוצה בניהול קופות גמל והשקעות כספי עמיתיהן, כפופה להוראות הדין ומתבצעת באמצעות החברות המנהלות: הראל גמל והשתלמות בע"מ, הראל עתידית קופת גמל וקחצ"ק.

בהתאם להוראות הדין, קיימת הפרדה מלאה בין נכסי והתחייבויות החברה המנהלת את קרן הפנסיה או את קופת הגמל, לבין נכסי העמיתים הצבורים בהן. נכסי העמיתים אינם נכללים בדוחות הכספיים של החברה המנהלת (ולא בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה).

מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

תחום חיסכון ארוך טווח עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק הייעוץ ותיקון חוק הפיקוח ("חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה והגברת התחרות בתחום הפעילות, לרבות בדרך של צמצום ההבדלים בין המוצרים ומתן אפשרות לניוד כספי החיסכון הפנסיוני בין המוצרים.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008.

הגברת התחרות בתחום

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, פורסמו הוראות שונות שתכליתן ביצוע התאמות בין המוצרים השונים (קרנות פנסיה, קופות גמל וביטוח חיים), לרבות בנושאי דמי הניהול - החלת מודל אחיד של גביית דמי ניהול, הכיסויים הביטוחיים הנמכרים במסגרת מוצרי החיסכון הפנסיוני - מתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נלווים לחיסכון פנסיוני וטיטות תקנות בעניין עמלות הפצה אחידות ליועץ פנסיוני עבור כל מוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן: "תכנית המפקח להגברת התחרות").

הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל וקרן הפנסיה הכללית שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

להלן טבלה המרכזת את שיעור דמי הניהול בהתאם לרפורמה כאמור:

שיעור דמי מקסימאליים	ניהול	ביטוח מנהלים	קופת גמל	קרן פנסיה כללית (חדשה)
המצב הקיים	עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% ההפקדות)	עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% ההפקדות)	עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה
לתקופה שבין 1.1.2013 ועד 31.12.2013	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 1.1% מהצבירה	עד 1.1% מהצבירה
החל 1.1.2014	מ-	עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 1.05% מהצבירה	עד 1.05% מהצבירה

תקנות הניוד הפנסיוני

נדבך נוסף לשיפור התחרותיות בתחום החיסכון הפנסיוני הינן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח – 2008, שנכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). מטרת התקנות הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסיה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות.

עידוד החיסכון לקצבה

תהליך זה הואץ לנוכח השינויים שבוצעו בכללי המיסוי החלים על המכשירים השונים אשר, בניגוד לעבר, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון להבטחת קיצבה.

כך למשל, נכנס לתוקף תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה אשר, בין היתר, ערך שינויים מהותיים בכל הנוגע להטבות המס בקבלת קצבה ממוצר פנסיוני. במסגרת זו, כחקיקה משלימה לתיקון 3 לחוק קופות הגמל, הורחב הפטור ממס בעת קבלת קצבה בגיל פרישה (ולנכים בשיעור 75% לצמיתות) באופן מדורג עד לשנת 2025 והוחל גם על היוון קצבה מעבר לקצבה המזערית, הורחב הפטור ממס על קצבת שאירים ונערכו שינויים בנוסחת השילוב אשר נועדה להוות תמריץ להותרת כספי הפיצויים בקופה עד לגיל הפרישה.

במקביל ממשיכה ועולה המודעות הציבורית והתעניינות הציבור במוצרי החיסכון לקצבה ובמאפייניהם (סוגי המוצרים, המקדמים המובטחים, ככל שקיימים, מבנה המוצרים ומוצרים משולבים) ובעיקר בקרנות הפנסיה החדשות, כאפיק חיסכון או כרובד פנסיוני ראשון. ביטוי למרכזיות של קרנות הפנסיה החדשות ניתן למצוא בהסכם לביטוח פנסיוני מקיף במשק שנחתם ביום 19 בנובמבר 2007 (וצווי ההרחבה לו מיום 30 בדצמבר 2007 ומיום 27 בספטמבר 2011) במסגרתו נקבעה קרן הפנסיה החדשה כאפיק "ברירת המחדל" של המעסיק לביטוח עובדיו מכוח ההסכם. השינויים האמורים השפיעו על המעבידים והעובדים, אשר פעלו ופועלים על מנת לארגן את התיק הפנסיוני ולהתאימו למצב החדש.

הסכם זה הביא לגידול משמעותי במספר העמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול החברות המנהלות של קרנות פנסיה. השפעתו של ההסכם על סך הנכסים המנוהלים על ידי החברות המנהלות של קרנות פנסיה חדשות בקבוצה הולכת וגדלה, בין היתר, בשל מבנה ההפרשות המדורג שנקבע וששיאו הינו בחודש ינואר 2014 כאשר שיעור דמי הגמולים שעל המעסיקים להפקיד בגין עובדיהם עומד על 17.5%.

חקיקת בכר

בחקיקת בכר הוגדרו מספר גורמים משמעותיים, אשר השפיעו מאז חקיקתה על אופי הפעילות בתחום הביטוח

הפנסיוני, והם צפויים להוסיף ולהוות גורמים דומיננטיים בתחום זה:

זכות הבחירה של העובד - זכות הבחירה של העובד משמעה מתן האפשרות בידי העובד להגדיר את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש במסגרת ההפרשות המגיעות לו מכוח הסכמי העבודה שלו ולבחור את היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אף הורחבה זכות זו. תקנות הניוד הפנסיוני שמגדירות את הייעוץ הפנסיוני כייעוץ לפרט, והעמקת פעילותם של הבנקים בתחום הייעוץ הפנסיוני עשויות להגביר את מגמת המעבר למכירה פרטנית.

הפיכת הבנקים לגורם המשמש כיועץ פנסיוני המקבל עמלות הפצה (בעקבות רפורמת בכר) - שיעור עמלות ההפצה ודרך קבלתן מוגדרות בחקיקה ובחקיקת משנה. העמלות נחלקות לשני סוגים: גביה ישירה מהלקוח וגביה מהיצרן הפנסיוני (בכפוף לחתימה על הסכם ייעוץ פנסיוני). שיעור עמלות ההפצה אותן יהיה רשאי יועץ פנסיוני לגבות מהיצרן לא יעלה על 0.25% מתוך הכספים הצבורים. היועץ יוכל גם לגבות עמלות באופן ישיר מהלקוח מרבית הבנקים בישראל פועלים בתחום הייעוץ הפנסיוני (בעיקר ייעוץ בקופות גמל).

3.2. מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

מבנה הרווחיות:

רווחיות החברות המנהלות קרנות פנסיה נובעת ממרווח בין דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומהצבירה) לבין הוצאות התפעול והשיווק (לרבות מתן הטבות לעמיתים) של קרנות הפנסיה. דמי הניהול המותרים בקרן פנסיה מקיפה הינם בשיעור של עד 6% מדמי הגמולים בתוספת שיעור של עד 0.5% (בחישוב שנת) מסכום הצבירה של העמיתים (לרבות מקבלי קיצבה).

לתשלומי קרן הפנסיה לעמיתה עבור פנסיה או תביעות אחרות אין השפעה ישירה על רווחיות החברה המנהלת, שכן התשלומים הינם מתוך נכסי הקרן עצמה.

עד ליום 31 בדצמבר 2012 דמי הניהול שהיו מותרים בקרן פנסיה כללית היו בשיעור של עד 2% מסכום הצבירה (בחישוב שנת). בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, החל מיום 1 בינואר 2014 דמי הניהול המותרים בקרן פנסיה כללית ובקופת גמל לא משלמת לקצבה הינם בשיעור של עד 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות. ההשפעה של השינוי כאמור על רווחיות החברה לא צפויה להיות מהותית.

מעבר מאג"ח מיועדות להשקעות חופשיות:

קרנות הפנסיה הוותיקות נהנו מזכות לרכוש אג"ח מיועדות בשיעור של לפחות 93% מהתחייבויותיהן. במרס 1995 בוצעה רפורמה ראשונה בשוק הפנסיה, רטרואקטיבית מיום 1.1.95. קרנות הפנסיה הוותיקות נסגרו בפני מצטרפים חדשים והוקמו קרנות פנסיה חדשות. לקרנות החדשות הונפקו אג"ח מיועדות צמודות מדד בתשואה אפקטיבית שנתית של 5.05% ובשיעור של עד 70% מנכסיהן. בשנת 2004 בוצעה רפורמה נוספת בקרנות הפנסיה. הנפקת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה החדשות הופסקה עד אשר שיעור האג"ח המיועדות שמחזיקות הקרנות ירד ל-30% מסך נכסיהן, למעט הנכסים המוחזקים כנגד התחייבות למי שהפכו פנסיונרים לפני 31.12.2003. יתרת הנכסים מושקעת בהשקעות חופשיות בהתאם להוראות הדין. במהלך שנת 2007 השלימה הראל פנסיה את דילול האג"ח המיועדות מ-70% ל-30%. לאחר סיום תהליך הדילול רוכשת קרן הראל פנסיה אג"ח מיועדות צמודות מדד בתשואה שנתית של 4.86%, להשלמת שיעור של 30% מכלל הנכסים. מטרת הנפקת אגרות חוב מיועדות לקרנות פנסיה הינה להוות כרית ביטחון להבטחת זכות הפנסיה של העמיתים ואין לה השלכה ישירה על רווחיות החברות המנהלות קרנות פנסיה.

3.3 הסדרי החקיקה לדרגותיהם

3.3.1 מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות:

הפעילות בתחום חסכון ארוך טווח, כפופה, בין היתר, להוראות חוק הפיקוח, חוק קופות הגמל והתקנות שהותקנו מכוחם, ולהוראות המפקח, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת.

הפעילות בתחום זה מושפעת במידה רבה מהחקיקה בתחום המיסוי, שיש לה השלכות על כדאיות ההשקעה של המבוטחים או של עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

להלן פירוט תמצית השינויים בתחום קרנות הפנסיה, בהתאם להוראות דין, תקנות והוראות המפקח שפורסמו במהלך תקופת הדוח או אחריה עד למועד פרסום דוח זה:

3.3.1.1 חקיקה:

3.3.1.1.1 ביום 16 בדצמבר 2014 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה),

התשע"ה – 2014, אשר במסגרתו בוצעו, בין היתר, התיקונים הבאים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005: 1. נקבע כי חובת קופת גמל להמצאת התקנון המעודכן לכל עמית חדש תהיה רק לפי בקשתו של העמית 2. הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי החוק או הסותרת הוראת כל דין אחר כאמור, לא ינהגו לפיה, ויראו כאילו נקבעה במקומה ההוראה לפי החוק או לפי הוראת הדין, לפי העניין. 3. תוקנה ההתייחסות שיש לכלול בתקנון קופת גמל לביטוחים שבהם יבוטחו העמיתים בקופת הגמל, באופן שיובהר כי יש לכלול התייחסות בתקנון גם לביטוחים חיצוניים לקופת הגמל שבהם דמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל או מתשלומים לקופת הגמל, אף אם הביטוח אינו כלול בקופת הגמל עצמה. 4. תוקנו הגדרות "קרן ותיקה", "קרן חדשה כללית" ו"קרן חדשה מקיפה", בעקבות השמטה שנפלה בעת חקיקתן לראשונה באופן שאינו אמור לשנות מההסדרה הנהוגה כיום.

3.3.1.1.2 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות

גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבעו האופן והאמצעים בהם על מעסיק להפקיד תשלומים לקופת גמל, הפרטים והדיווחים שמעסיק ימסור לחברה המנהלת, המועד להפקדת התשלומים ותוצאות אי הפקדה במועד.

3.3.1.1.3 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת

כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ד- 2014, במסגרתן נקבע כי הגדרת "מועד קבלת הבקשה" תהא מועד קבלת בקשה מלאה וחתומה וכן קבלת טפסי הצטרפות מלאים. כמו כן, נקבע כי העברת כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לקצבה תעשה רק אם הקופה המקבלת הינה קופת גמל משלמת לקצבה. בנוסף, נקבע כי ההגבלות החלות על העברת כספים ממרכיב פיצויים תחולנה רק לגבי עמית שגילו מתחת לגיל 60. עוד נקבע כי פיצוי בגין איחור בהעברה יבוצע בתוך 15 ימים, במקום 10 ימים הקבועים כיום, וכן נקבעו הוראות לגבי פיצוי של גוף מנהל של קופה מקבלת ככל שלא פעל בהתאם להוראות המפקח או במקרים בהם הגוף המנהל של הקופה המקבלת הוא שאחראי לעיכוב.

בהמשך, ביום 5 בינואר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו העברת כספים בין קופות גמל, במסגרתו נקבעו תיקונים לחוזר הקיים בנושא, וביניהם - חובת צירוף צילום תעודת זהות לבקשת עמית להעברת כספים; הודעת דחייה תועבר בתוך חמישה ימי עסקים ממועד העברת

הבקשה ותכלול את כל הנימוקים לדחייה; בקשת עמית לא פעיל תפקע בתוך 60 ימים אם לא התקבלה חתימת העמית; באיחור בהעברת הכספים יש להעביר פירוט לגבי גובה היתרה הצבורה והתשואה עד למועד ההעברה בפועל; חובת משלוח הודעת דרישה - על ידי הקופה המקבלת - במקרה שבו על קופה מעבירה לשאת בהפרש שבין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, הגבוה מריבית הפיגורים.

3.3.1.1.4. ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם **חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-**

2014. החוק מסדיר את נושא חלוקת הזכויות הפנסיוניות בין בני זוג שהתגרשו/נפרדו, באמצעות גופים מוסדיים. החוק חל על כל בני זוג אשר לאחד הצדדים קיימות זכויות פנסיה בגינן צריך לבצע חלוקת רכוש על פי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני, מכוח חוק הגמלאות או במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות או בפוליסות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. כמו כן, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין זכאותו של בן זוג לזכויות פנסיוניות במקרה בו נפטרה/ה בן/ת הזוג הזכאי לפני בן הזוג ממנו התגרש. כן נקבע כי בגין זכויות שניתן לעשות כן, החלק של הגרושה/ה יחולק בהתאם להסכם כבר במועד חלוקת הרכוש באופן שבו הגוף המוסדי יפתח חשבון על שם בן/ת הזוג השניה/ה ויעביר אליו את הזכויות להן הוא זכאי, כך שהתשלום יבוצע ישירות על ידי הגורם המשלם. זכויות אלה יהיו כשל עמית מוקפא ויהיו מוגנות מעיקול ומשעבוד. מועד מימוש הזכויות יהיה לפי מועד המימוש של בן הזוג בגינו בוצעה חלוקת הרכוש ויחולו על זכויות אלו כללי המיסוי שהיו חלים על בן הזוג בגינו נצברו הזכויות כאילו היה מקבל את מלואן.

3.3.1.1.5. ביום 12 ביוני 2014 נכנסו לתוקף **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות**

גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקון), התשע"ד-2014. בתקנות נקבע כי: (א) משקיע מוסדי ישתתף ויצביע בכל אסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו; (ב) משקיע מוסדי המחזיק ניירות ערך של תאגיד פיננסי או של תאגיד השולט בתאגיד פיננסי או של תאגיד בנקאי, ישתתף ויצביע באסיפה הכללית של התאגיד כאמור, באופן שיאושר בידי רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי, אם נושא ההחלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית הוא אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה או אישור עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית בסעיפים המנויים בתקנות.

במקביל, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל, אשר מעדכן הוראות ביחס לאופן ההתקשרות בין גופים מוסדיים לבין גורם מקצועי אשר עוסק במתן המלצות ביחס לנושאים העולים להצבעה באספות כלליות ולמידת ההסתמכות על המלצותיו. בעקבות התיקונים שנערכו בחוזר כאמור, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים מוסדיים באספות כלליות), לפיו בפרק ניהול נכסי השקעה נוסף סעיף בו נקבע כי בהתקיים התנאים המפורטים בו, חזקה כי המשקיע המוסדי וועדת ההשקעות שלו קיימו את חובתם לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009, לבחון את כשירותו של הגורם המקצועי ולהשתכנע כי הוא פועל לגיבוש המלצותיו תוך השקעת המשאבים הנדרשים.

3.3.1.1.6. ביום 1 בינואר 2014 פורסם **תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)**

(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון), התשע"ד-2013, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות, עד ליום 31 במרס 2014. ביום 1 באפריל 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, במסגרתן הוגבל שיעור ההוצאות

אותו ניתן לגבות מנכסי החוסכים בנוסף על דמי הניהול, וכן נקבע כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלת ניהול חיצוני", עד ליום 31 בדצמבר 2017, לא יעלה על 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על-ידי הגוף המוסדי.

ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות). במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2014, הותרה הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל של עד 0.1% מהשווי ההוגן של התעודה, לפי מדדים שעליהם יורה המפקח, ובתנאים שיוורה, ובלבד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. הוראות החוזר חלות על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה, החל מיום הפרסום. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, לפי העניין, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014. להערכת החברה לתקנות כאמור לא קיימת השפעה מהותית על תוצאות החברה.

3.3.1.2. הצעות חוק, תזכירי חוק וטיטות תקנות

3.3.1.2.1. ביום 9 בנובמבר 2014 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות

גמל)(אגרה שנתית לחברה מנהלת), התשס"ז-2007. במסגרתה מוצע לקבוע בין היתר, כי סכום האגרה שישולם יהיה תלוי בהיקף הנכסים של קופות הגמל שבניהול החברה המנהלת וסכום נוסף עבור כל קופת גמל או מסלול השקעה שבניהולה של החברה.

3.3.1.2.2. ביום 27 באוקטובר 2014 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים

(קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), תשס"ט-2009, במסגרתה מוצע לקבוע כי ההליך התחרותי לפיו תבוצע רכישה ומכירה של ניירות ערך יתקיים בין 8 משתתפים לפחות (במקום 4) וייערך לכל אפיק השקעה בניירות הערך כפי שיוגדר על ידי ועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי. כמו כן, הבחירה בזוכה אחד או מספר זוכים בהתאם להחלטת ועדת ההשקעות, יהיו מנוקמות ומתועדות בפרוטוקול שיחתם בידי חברי הוועדה. בנוסף, מוצע לקבוע תנאי נוסף לרכישה ומכירה של ניירות ערך באמצעות צד קשור, לפיו באפיק ההשקעה שבו נבחר הצד הקשור, נבחר לפחות זוכה נוסף שאינו צד קשור והעמלה שתשולם לצד הקשור בשל רכישה או מכירה, כאמור, לא תעלה על העמלה הנמוכה ביותר שתשולם לזוכה הנוסף באותו אפיק השקעה. וכן, לקבוע מקרים נוספים בהם לא יחולו ההוראות בדבר קיומו של ההליך התחרותי וההתקשרות עם צד קשור, ובהם: רכישה ומכירה לצורך ביצוע עסקה חד פעמית בנסיבות מיוחדות שיירשמו ובאישור מראש ובכתב של ועדת ההשקעות, ורכישה ומכירות באפיק השקעה הנעשית במישרין על-ידי חבר בורסת חוץ העומדת בתנאים הקבועים בטיטה.

3.3.1.2.3. ביום 17 בספטמבר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)

(דמי עמילות), התשע"ד-2014. בהתאם לטיטה, לא ניתן יהיה לתגמל סוכני ביטוח באמצעות פרסים או מתנות וחלק מהותי המועבר לסוכן הביטוח יהיה עבור השירות שהוא יעניק ללקוח לאורך חיי המוצר. עוד נקבע בטיטה שבמקרים שבהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. בנוסף, התקנות המוצעות אוסרות על תשלום

עמלות לסוכן התלויות בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר. הוראה נוספת אוסרת על חברה לשלם לשני סוכנים במקביל.

3.3.1.2.4. ביום 16 בספטמבר 2014 פורסם **תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 1)**, **התשע"ד-2014**, שמטרתו להגביר את השקיפות לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, זאת בדרך של הקמת מחשבון דמי ניהול באמצעותו ניתן יהיה להשוות בין דמי ניהול בקופות השונות, במסלולי החיסכון הפנסיוני השונים על ידי הסמכת המפקח לקבל מחברות מנהלות של קופות הגמל דיווחים אודות דמי הניהול שנקבעו עבור מצטרפים חדשים וכן לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית לגבות ממצטרפים חדשים דמי ניהול רק בשיעורים שדווחו למפקח.

3.3.1.2.5. ביום 29 ביוני 2014 פורסמה **טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)**, **התשע"ד-2014**, בהן הוצע לשנות את מבנה העמלות כך שתעמוד עמלת הפצה על 0.2% מסך הצבירה של העמית או, לחילופין, החלק השנים עשר של 40% מסך כל דמי הניהול שגובה הגוף המוסדי מכל הסכומים העומדים לזכות העמית, לפי הנמוך מבניהם. בנוסף, תינתן עמלה גם מסכום ההפקדות בשיעור של 1.6% מסך ההפקדות של העמית או 40% מדמי הניהול שגובה גוף מוסדי מהעמית מסך כל ההפקדות המועברות אל הגוף המוסדי לזכות הלקוח, לפי הנמוך מבניהם. יש לציין ששינוי מבנה עמלת הפצה רלוונטי לקופות גמל, קרן פנסיה וביטוח מנהלים אך אינו רלוונטי לגבי קרן השתלמות שתיוותר על סך שלא יעלה על החלק השנים עשר של 0.25% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות הלקוח בקרן ללא עמלת הפצה מההפקדות. בנוסף, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי המנהל יותר מקופת גמל אחת יוכל להתקשר עם יועץ פנסיוני רק אם הסכם הפצה כולל את כל קופות הגמל ותוכניות הביטוח שבניהולו, למעט קרן פנסיה וקופת גמל ענפית.

3.3.1.2.6. ביום 9 ביוני 2014 פורסם **תזכיר חוק שעניינו תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג)**, **התשע"ד-2014**, במסגרתו מוצע לקבוע, בין היתר, מנגנון תאגידי לאישור עסקה למתן תגמול העולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה לנושא משרה בכירה או לעובד בגוף פיננסי. כמו כן, מוצע לקבוע כי בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושא משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס.

3.3.1.2.7. ביום 10 במרס 2014 פורסמה ברשומות **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס' 6)**, **התשע"ד-2014**, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.

3.3.1.3 חוזרים

- 3.3.1.3.1 ביום 4 במרץ 2015 פורסם חוזר "מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי" המעדכן את המידע המינימלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט. בין השאר, החוזר קובע כי יפורסם מידע מפורט בדבר תגמול שמציע גוף מוסדי לבעל רישיון בעד עמידה בתנאי קידום מכירות, ובכלל זה: התנאים לקבלת תגמול, מהות התגמול, פרוט המוצרים הפנסיוניים שלגביהם מוצע התמריץ והמועדים הרלוונטיים למכירת המוצרים הפנסיוניים. מידע כאמור יעודכן לפחות שלושה ימי עסקים לפני מועד הצעת התגמול וימשיך להיות מוצג באתר האינטרנט עד שנה ממועד קביעת הזוכים. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 ביוני 2015.
- 3.3.1.3.2 ביום 26 בפברואר 2015, פורסם חוזר גופים מוסדיים בעניין **דוח חודשי של קופות גמל, קרנות פנסיה וחברות ביטוח** שנועד לעדכן, לאחד ולהסדיר את מתכונת הדיווח החודשית לגופים מוסדיים ולשפר את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.
- 3.3.1.3.3 ביום 26 בפברואר 2015 פורסמו **חוזר וטיוטת חוזר בנושא מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני**. בחוזר תוקן נספח ממשק אירועים ונקבע כי על הגופים המוסדיים להיערך לביצוע אינטגרציה מול המסלקה הפנסיונית החל מ-1 באוגוסט 2015. במסגרת הטיוטה הוגדרו הכללים להגשת בקשת פרודוקציה על ידי בעל רישיון ולביטולה, הובהר תפקידה של חברה מנהלת שרכשה כסויים ביטוחים עבור לקוחותיה וכן ניתנה התייחסות לעניין מועד התחילה של החוזר עבור ביטוחים קולקטיביים.
- 3.3.1.3.4 ביום 17 בפברואר 2015 פורסם חוזר שעניינו **מסלולי השקעה בקופות גמל**, אשר קובע כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל בניהולו, מסלולי השקעה המותאמים לגיל העמיתים (עד גיל 50, בין גיל 50 ל-60 ומעל גיל 60), בהם ינוהלו כספי עמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר. כמו כן, ניתן לנהל בקופת גמל מסלולי השקעה מתמחים בהתאם למפורט בחוזר. כמו כן, בחוזר נקבעו הוראות לעניין התאמת שם מסלול השקעה למדיניות ההשקעה במסלול, פרסום רשימת מסלולי ההשקעה באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון; הוראות לעניין שינוי מדיניות השקעה תקנונית במסלול השקעה; וכן הוראות לעניין חריגה ממדיניות השקעה תקנונית.
- 3.3.1.3.5 ביום 15 בפברואר 2015, פורסם חוזר בעניין **הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות – תיקון**, במסגרתו נקבע כי בדוח התקופתי לשנת 2014, רף המהותיות ייקבע בהתאם לשיקול דעתה של החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל.
- 3.3.1.3.6 ביום 26 בינואר 2015 פורסם חוזר שעניינו **הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה**. מטרת החוזר היא לעדכן את מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, לשם חיזוק השקיפות, הרלוונטיות והשלמות של המידע הכלול בו, וכן לקבוע דרישת דיווח מידי לממונה במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות הכספיים.
- 3.3.1.3.7 ביום 25 בינואר פורסם חוזר שעניינו **דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של חברות מנהלות-עדכון**, מטרתו, בין השאר, להוסיף חובות דיווח ביחס לכלל ההוצאות הישירות שגובה חברה מנהלת מכל קופות הגמל, המסלולים וקרנות הפנסיה המנוהלים על ידה.
- 3.3.1.3.8 ביום 30 בדצמבר 2014 פורסם חוזר המפקח בנושא **סך נכסי החיסכון לטווח ארוך** שמטרתו לפרט את נכסי החיסכון לטווח ארוך ולעדכן את שוויים לצורך חישוב נתח השוק

המקסימאלי שרשאי אדם להחזיק בתחום החיסכון לטווח ארוך.

3.3.1.3.9. ביום 18 בדצמבר 2014 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו **ניהול השקעות באמצעות סלי**

השקעה, אשר קובע את הכללים לניהול סלי השקעה סחירים ושאינם סחירים על-ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים.

3.3.1.3.10. ביום 16 בנובמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו **התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כסויים**

ביטוחיים, שמטרתו לקבוע הוראות אשר יצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין המעסיק לבין עובדיו, במסגרת ההצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוני, וכן למנוע התניית הנחה בדמי ניהול במוצר פנסיוני או בעלות הכיסוי הביטוחי ברכישת מוצר או שירות אחר. הוראות החוזר חלות לגבי פוליסות ביטוח חיים ריסק מוות או אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות, שישווקו או יחודשו לאחר מועד התחילה של החוזר. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.

3.3.1.3.11. ביום 13 בנובמבר 2014 פורסם חוזר סוכנים ויועצים שעניינו **מעורבות גוף שאינו בעל רישיון**

בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי, בו נקבעו הוראות אשר בהתקיימן גוף מפוקח (גוף מוסדי, סוכן ביטוח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח, או בעל רישיון כהגדרתו בחוק הייעוץ הפנסיוני, וכן עובד של מי מאלה) יהא רשאי להתקשר עם גוף חיצוני (מי שאינו גוף מפוקח) בקשר לשיווק או מכירת מוצר ביטוח פרט, שאינו קבוצתי.

3.3.1.3.12. ביום 17 בספטמבר 2014 פורסם חוזר **מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון**

הפנסיוני שעניינו "ממשק מעסיקים", המגדיר מבנה אחיד להעברת נתונים שמעביר מעביד לחברה מנהלת על הפקדת תשלומים לקופת גמל והיזון חוזר שמעבירה חברה מנהלת למעביד בשל הדיווח האמור בהתאם לתקנה 13 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014.

3.3.1.3.13. ביום 18 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו **הסכמים למתן שירותים** שמטרתו להתמודד עם

החשש שמניעים זרים ישפיעו על שיקול דעתו של הבנק שמשמש הן כיועץ פנסיוני והן כמתפעל של גוף מוסדי, במסגרת הליך הייעוץ הפנסיוני. החוזר קובע כי המפקחת תראה כל התקשרות בין יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי למתן שירותי ניהול, תפעול או כל הסכם דומה כיוצרת זיקה אסורה, לפי חוק הייעוץ הפנסיוני, אלא אם היא עומדת במגבלות שנקבעו בחוזר בנוגע לתוכן השירות שיועץ פנסיוני רשאי לספק לגוף מוסדי במסגרת הסכם התפעול. כמו כן החוזר קובע מגבלה לגבי התמורה השנתית עבור הסכמי תפעול.

3.3.1.3.14. ביום 27 ביולי 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו **מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה**

בקרן פנסיה. החוזר קובע כי התחייבות חברה מנהלת להנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו. כן קובע החוזר את אופן חישוב הקצבה וכי ההנחה בדמי הניהול תינתן למשך כל תקופת תשלום הקצבה.

3.3.1.3.15. ביום 23 ביולי 2014 פורסם חוזר שעניינו **דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף**

מוסדי, אשר קובע מתכונת דיווח שנתי ורבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, לרבות פוליסות קבוצתיות לביטוח חיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה. החוזר מחליף שורה של חוזרים בנושא, מרחיב את חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים ומפשט את המידע המוצג בדוח, כך שהדוח ימשך כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים.

ביום 25 בינואר 2015 פרסם המפקח **תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים**

ולמבוטחים בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו תיקונים, בין היתר, לעניין נוסח ההסכמה לקבלת הדיווח באמצעות דואר אלקטרוני ושליחת הדוא"ל בסביבה מאובטחת. הוראות החוזר יחולו

לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים החל מהדוח השנתי לשנת 2014.

3.3.1.3.16. ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המפקחת שני חוזרים בנושא **הדוחות הכספיים של חברות מנהלות**. האחד עניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) השני עדכון מבנה הגילוי בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית (IFRS). עדכונים אלו נובעים מעדכונים דומים שבוצעו בדוחות הכספיים השנתיים של חברות ביטוח ומעדכוני תקינה בינלאומית.

3.3.1.3.17. ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המסלקה הפנסיונית הבהרה הכוללת **פירוט כללים לאופן הטיפול במסלקה במקרה של דיווח מוצרים בעלי אותו מספר חשבון**. הבהרה קובעת כי הטיפול הניתן בדיווח מספרי פוליסות/חשבון כפולים במקרים המתוארים בהבהרה ישתנה כך שבמקום "דריסת" המידע הקיים במידע חדש, יתווסף המידע החדש לתיק ההתכתבויות בבקשה.

3.3.1.3.18. ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו **תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות)**. בחוזר נוספו תנאים אשר בהתקיימם גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש איגרת חוב לא ממשלתית רגילה, שהונפקה בישראל החל מיום 1 בנובמבר 2013, בשוק הראשוני או בשוק המשני (התנאים לא יחולו על הרחבות סדרה של איגרות חוב שהונפקו עד ליום 31 באוקטובר 2013) והוראה לפיה הגוף המוסדי נדרש לוודא כי שטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. הוראות החוזר נכנסו לתוקף ביום פרסומן.

3.3.1.3.19. ביום 10 באפריל 2014 פרסם חוזר שעניינו **מדיניות תגמול בגופים מוסדיים** (אשר מבטל את החוזר הקיים בנושא), שקובע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים. בחוזר נקבע כי הדירקטוריון ידון ויאשר את מדיניות התגמול, לאחר שדן בהמלצות ועדת התגמול (שתמונה על-ידו לצורך כך, בהתאם להרכב הועדה כפי שנקבע בחוזר). כמו כן, הדירקטוריון יבחן, אחת לשנה, את מדיניות התגמול ויקבע את אופן הפיקוח על יישומה. מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים תאושר על-ידי הדירקטוריון לפחות אחת ל-3 שנים. כמו כן, בחוזר נקבעו ההוראות הבאות:

(א) התקשרות גוף מוסדי עם נושא משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו תהא טעונה אישור ועדת תגמול ואישור הדירקטוריון, ולגבי דירקטור תהא טעונה גם אישור האסיפה הכללית;

(ב) הוראות לעניין מדיניות התגמול, כגון: המדיניות תיקבע על בסיס רב שנתי, על מי תחול, השיקולים שבהתאם להם יש לקבוע את המדיניות, הבאת עקרונות התגמול לידיעת עובד בהתאם לרלוונטיות אליו; (ג) הוראות לעניין קביעת הרכיב המשתנה בתנאי התגמול: קריטריונים לקביעתו, תמהיל הרכיב המשתנה, הגבלות לגביו, הפחתתו או ביטולו ועוד; (ד) הוראות לעניין תגמול בעלי תפקידים העוסקים בבקרה, בשיווק, מכירה ותיווך; (ה) הוראות לקיום בקרה, ביקורת, תיעוד המדיניות ופרסומה.

ביום 1 ביולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בהתאם להוראות החוזר - ראה פסקה בעניין "מדיניות תגמול" להלן.

3.3.1.3.20. במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח פרסם המפקח חלקים שונים בחוזר המאוחד שיחליף את כלל חוזרי המפקח ויאגד את הוראותיהם במסגרת אחת, וביניהם:

- מבוא לחוזר המאוחד - מגדיר את תחולתו ותחילתן של הוראות החוזר המאוחד ביחס לחוזרי המקור ששובצו וישובצו בפרקיו השונים של החוזר המאוחד ואת מעמדן של הוראותיו.

- פרק ההוראות לחוזה ביטוח כללי - מכיל הגדרות לחוזה ביטוח כללי והוראות בעניין חובות חברת ביטוח בתחום הפעילות.
 - פרק ההוראות לקרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת של קרן פנסיה בתחום הפעילות.
 - פרק ההוראות לקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת בתחום הפעילות.
 - פרק ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות - מכיל הוראות לעניין תשתית ארגונית ותפעולית, תנאים וכללים לניהול נכסי השקעה בידי גוף מוסדי ותנאים ספציפיים לניהול נכסי השקעה של משקיע מוסדי, לניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברות ביטוח ולניהול נכסים המוחזקים כנגד הון עצמי של חברה מנהלת.
 - פרק ביקורת פנימית - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מבקר פנים.
 - פרק ניהול סיכונים - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מנהל סיכונים.
 - פרק רואה חשבון מבקר - מכיל הוראות לעניין מינוי וכהונה של רואה חשבון מבקר.
 - פרק מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות- מפרט עקרונות לעריכת דו"ח כספי ומדידת נכסים.
- כמו כן, המפקח פרסם טיוטות של פרקים שונים בחוזר המאוחד, וביניהן שער הוראות למוצרים, פרק ממשל תאגידי וניהול סיכונים, פרק הדיווחים לממונה על שוק ההון, פרק המדידה, פרק מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי ופרק הוראות לתוכניות ופוליסות ביטוח בריאות.

3.3.1.4 טיוטות חוזרים

- 3.3.1.4.1 ביום 4 במרץ 2015 פורסמה **טיוטה שלישית טיוטה שלישית לחוזר סוכנים ויועצים שעניינה מסמך הנמקה**. בין השאר, הטיוטה מוסיפה הוראות למילוי מסמך הנמקה. נוספו שני סעיפים בהוראות למילוי מסמך הנמקה הקובעים כי בעל רישיון יפרט את המוצרים הפנסיוניים של הלקוח לאחר שבירר מהם המוצרים שברשות הלקוח באמצעות הגשת בקשת מידע חד פעמית לכלל הגופים המוסדיים למערכת סליקה פנסיונית מרכזית. כמו כן, נוסף סעיף שמירה על סודיות הלקוח וכן הוראות לעניין פעולת שימור שאינה מתבצעת פנים מול פנים. הטיוטה צפויה לחול על כל בעל רישיון ועל כל הגופים המוסדיים למעט במקרים שבהם ניתן, בהתאם לחוזר "צירוף עמיתים למוצר פנסיוני – הבהרה" לבצע עסקה ללא הליך של ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני.
- 3.3.1.4.2 ביום 4 במרץ 2015, פורסמה **טיוטת חוזר בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שנועדה להסדיר את פעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית**. בטיוטת החוזר התווספה הוראה לפיה כל העברת מידע בין גוף מוסדי לבין בעל רישיון בנוגע לייעוץ או שיווק פנסיוני תתבצע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית בלבד. מהוראה זו הוחרג מקרה שבו בעל הרישיון עושה שימוש במערכת ייעודית לצורך זה. בטיוטה זו נוספה הוראה לפיה גוף מוסדי לא יטפל בבקשה שיש להעבירה דרך מערכת הסליקה הפנסיונית, אם לא הוגשה באמצעות זו ויודיע לבעל הרישיון תוך יום עסקים אחד על אי קבלת הבקשה. חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יחול על גופים מוסדיים ובעלי רישיון, למעט קופת גמל מרכזית

לקצבה.

3.3.1.4.3. ביום 4 במרץ 2015, פורסמה **טיוטת חוזר בעניין "תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית"** שמטרתה לקבוע הוראות לגבי דמי שימוש שאישר הממונה לגבות ממשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

3.3.1.4.4. ביום 3 במרץ 2015 פורסמה **טיוטת חוזר בעניין "אישור מראש להעברת ניהול של קופת גמל"**. מטרת החוזר הינה להסדיר את אופן הגשת בקשה לממונה לאישור מראש של העברת ניהול של קופת גמל וכן את אופן ידוע עמיתי קופת הגמל ומעסיקיהם על העברת הניהול. הוראות החוזר, עם כניסתן לתוקף, יחולו על כל החברות המנהלות קופות גמל ממועד פרסומו.

3.3.1.4.5. ביום 16 בפברואר 2015 פורסמה **טיוטת חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון**, הקובעת כי יש לראות את שנת 2014 כשנת מעבר לעניין אופן הצגת שיעור דמי הניהול בדוח השנתי לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי.

3.3.1.4.6. ביום 15 בפברואר 2015 פורסמה **טיוטת חוזר שעניינה בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקונים**, במסגרת הטיוטה מוצע לדחות את המועד בו על הגופים המוסדיים לצרף את הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח, כך שאלו תצורפנה החל מתקופת הדיווח בגין שנת 2015 (ולא החל מתקופת הדיווח הראשונה בגינה נשלח הדוח לעמית ולמבוטח במתכונתו החדשה כפי שקבוע בחוזר הקיים). הוראות הטיוטה, לכשתתפרסם כמחייבת, יחולו מיום הפרסום.

3.3.1.4.7. ביום 21 בינואר 2015 פורסמה **טיוטת חוזר שעניינה כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים**. מטרת הטיוטה היא לקבוע הוראות לעניין הלוואות ממונפות, הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, קביעת נדבך נוסף של נהלי חיתום להלוואות מותאמות והגדרת מקרים שבהם רשאי גוף מוסדי להסתמך על הערבות שנתקבלה. כמו כן, הטיוטה מגדירה הנחיות כלליות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרתה של תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד.

3.3.1.4.8. ביום 21 בינואר 2015 פורסמה **טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי**. הטיוטה מציעה לקבוע את אופן הדיווח לממונה על שוק ההון, של גוף המשתתף בהסדר חוב על השתתפותו בהסדר, וזאת על מנת לייעל את אמצעי הפיקוח הרגולטורי על אשראי הניתן על ידי גוף מוסדי.

3.3.1.4.9. ביום 14 בינואר 2015 פורסמה **טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני**, במסגרתה נקבעו הוראות דיווח למפקח לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, לצורך הצגתם במחשבון דמי הניהול של משרד האוצר. כמו כן, נקבע בטיטה כי גוף מוסדי יגבה ממצטרפים חדשים דמי ניהול בשיעור שאינו עולה על דמי הניהול המדווחים לאחר שיפורסמו.

3.3.1.4.10. ביום 14 בינואר 2015 פורסמה **טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים**, מטרתה, להתאים את הוראות הדיווח על ההוצאות הישירות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. הטיוטה מציעה לתקן את הוראות החוזרים הקיימים, בין היתר, בעניין מבנה הדיווח ומתכונתו ואופן הדיווח וההצגה הוראות הטיוטה. לכשיתפרסמו כמחייבות, ההוראות יחולו על חברה מנהלת לגבי קופות גמל וקרנות פנסיה

שבניהולה, למעט קרנות ותיקות, ועל חברת הביטוח לגבי התחייבויות תלויות תשואה תחילתן של הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, ביום פרסומה.

3.3.1.4.11. ביום 4 בינואר 2015 פרסם המפקח טיוטה שניה של החלקים הרלוונטיים לממשל תאגידי

בתחום ההשקעות בחוזר המאוחד וטיטות חוזר שעניינה ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות. הטיוטות מציעות להוסיף הוראות לעניין העמדת אשראי אגב השקעות, המפרטות קריטריונים למדיניות העמדת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין אישור מראש והקצאה של העמדת אשראי במסגרת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין מינוי ועדת משנה לוועדת אשראי וכשירות למינוי לוועדת המשנה לאשראי והרכבה.

3.3.1.4.12. ביום 4 בינואר 2015 פרסמה טיוטת חוזר שעניינה תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק

ניהול נכסי השקעה בנושא מתן הלוואות מותאמות, שמטרה לעגן את המלצות דוח ועדת גולדשמיט לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות. הטיוטה מציעה לקבוע הוראות לעניין מינוי ועדת אשראי פנימית ותפקידיה; הרחבת תפקידי בקרת ההשקעות; קביעת תנאים למתן הלוואה מותאמת, השאלת ניירות ערך והשקעה בנכסי חוב לא סחירים; תנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום או סינדיקציה; וטיפול בחובות בעייתיים.

בנוסף, באותו היום פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה החזקה מעל עשרים אחוזים באמצעי שליטה של תאגיד, בעקבות המלצות ועדת גולדשמידט בנושא, ובמסגרתה מוצע לקבוע הוראות לעניין אפשרות ההחזקה באמצעי שליטה של משקיע מוסדי, שעקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו, הפך למחזיק מעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לווה. תחילתן הוראות הטיוטה, ככל שתתקבל כמחייבת, ביום הפרסום.

3.3.1.4.13. ביום 28 בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה עקרונות לעריכת חיתום רפואי,

במסגרתה נקבע כי גוף מוסדי יפעל בסבירות ומידתיות בעת ביצוע החיתום הרפואי ובעת קביעת תנאי קבלה לביטוח; נקבעו הוראות לעניין התאמת החיתום לסוג המידע המבוקש ולמאפייני המועמד; הוראות לעניין ניסוח שאלון החיתום וחובת עריכת החיתום הרפואי במישרין עם המועמד וקבלת תשובות מלאות וברורות; חיתום רפואי בטלפון; ומסירת מידע למועמד לביטוח.

3.3.1.4.14. ביום 23 בנובמבר 2014 פרסמה טיוטת חוזר שעניינה הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל.

במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע נוסח אחיד לטופס הצטרפות לקרן פנסיה ולקופת גמל, את תוכן המידע שחברה מנהלת נדרשת למסור לעמית המצטרף, וכן כללים להעברת כספים מקרנות פנסיה, בהן העמית אינו עמית פעיל, לקרן הפנסיה אליה הוא מצורף.

3.3.1.4.15. ביום 4 בנובמבר וביום 19 באוקטובר 2014, פרסמה המפקחת טיוטות חוזרים לעניין מבנה

אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני שמטרתם להסדיר את תהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לרבות לצורך מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. זאת, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים, לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלוונטי לחסכונותיו הפנסיוניים של הציבור.

3.3.1.4.16. ביום 15 בספטמבר 2014 פרסמה טיוטת הוראות ממונה שעניינה קצבת נכות בקרן פנסיה

במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות אחידות לעניין התקבולים שיש לקזז בגינם את קצבת הנכות בקרן פנסיה ולעניין אופן הקיזוז.

3.3.1.4.17. ביום 29 ביולי 2014 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר לתיקון פרק 4 של החוזר המאוחד

בנושאים של הפעלת סלי השקעה ומדיניות השקעה צפויה. מטרת טיוטת החוזר היא

לקבוע את הכללים לניהול סלי השקעות סחירים ושאינם סחירים על ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים. טיוטת החוזר כוללת מספר תיקונים בנוגע לפרסום הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות השקעה צפויה.

3.3.1.4.18. ביום 15 ביולי 2014 פרסמה המפקחת **טיוטת חוזר רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד**. מטרת טיוטת החוזר הינה לעדכן ולאחד את הוראות הדיווח בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו.

3.3.1.4.19. ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המפקחת **טיוטת תיקון לחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון וכללי מערכת מסלקה**. בטיוטת החוזר מפורטות שיטות נוספות לאימות ייפוי כוח על ידי בעל רישיון ובכלל זה אימות באמצעות עובד שאינו בעל רישיון או באמצעות שימוש במכשיר בנק אוטומטי. כמו כן, סעיף התחילה מבהיר הוראות שנוגעות לשימוש בייפוי כוח עבור לקוחות שלהם ניתן ייעוץ פנסיוני טרם מועד פרסום התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשס"ה – 2005 ביום 10 במרץ 2011, לעניין מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

בעקבות התייחסויות שהועברו למשרד האוצר בנוגע לטייטה זו, פורסמו ביום 24 בנובמבר 2014 שתי טיוטות נוספות לתיקון החוזר האמור. טיוטת החוזר הראשונה הינה בעניין הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל. טייטה זו מכילה הוראות לגבי בקשות מידע ופעולות שגוף מוסדי נדרש לבצע עבור גורם מתפעל המחזיק הרשאה ממעסיק. הוראות הטייטה חלות לרבות במקרים בהם הגורם המתפעל אינו סוכן ביטוח. טיוטת החוזר השנייה הינה בעניין ייפוי כוח לבעל רישיון וכוללת בין היתר שינוי לעניין תכולת ייפוי הכוח. הוראות הטייטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים החל מיום 1 ביולי 2015.

3.3.1.4.20. ביום 25 במאי 2014 פורסם על ידי המסלקה הפנסיונית **טיוטת כללי מערכת ממשקי המסלקה מול גופים מוסדיים - טיפול בחוסך**. הממשק מפרט את חוקיות התשובות שעל גוף מוסדי לענות למסלקה הפנסיונית במקרה של פנייה שנעשית על ידי חוסך פרטי.

3.3.1.4.21. ביום 10 באפריל 2014 פורסמה **טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח שנתי בגין פרמיות, פוליסות ותשלום עמלות של גופים מוסדיים**, במסגרתה מוצע להסדיר את הדוחות שעל גופים מוסדיים להגיש לממונה לגבי היקף הפעילות בשוק ההפצה, ובכלל זה, היקף הפרמיות המועברות אליהם, דמי עמילות המשולמים על ידם לסוכני ביטוח ועמלות ההפצה המשולמות על ידם ליועצים פנסיוניים.

3.3.1.4.22. ביום 1 בינואר 2014 פורסמה **טיוטת חוזר שעניינה העברת כספים למבטח משנה מחוץ לישראל**, במסגרתה מוצע לקבוע תנאים להעברת כספים למבטח משנה ומקרים בהם נדרשת קבלת בטוחות לזכות חברת הביטוח. ההוראות מציעות לצמצם את המקרים בהם נדרשת בטוחה והן חלות החל משנת 2014 ואילך.

3.3.1.5 הנחיות והבהרות

3.3.1.5.1. ביום 26 באוקטובר 2014, פרסמה סגנית בכירה לממונה על שוק ההון הבהרה בנוגע ליכולתו של קרובו של לקוח לבצע פעולות בשם הלקוח במהלך ייעוץ פנסיוני. בהבהרה נקבע כי ניתן לבצע ייעוץ פנסיוני ללקוח באמצעות קרובו, וזאת בכפוף לקבלת ייפוי כוח מהלקוח וזיהויו של הקרוב על ידי בעל הרישיון. יודגש כי יש להבהיר מפורשות בנוסח ייפוי הכוח אם פעולת

הייעוץ כוללת גם ביצוע פעולות במוצר.

3.3.1.5.2. ביום 2 ביוני 2014 פרסמה המפקחת הבהרה בעניין סעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לפיה מניעת אפשרות של עובד לממש הצטרפות לקופת גמל מסוימת, לרבות מניעת הצטרפות בהתאם לתנאים שהוסכמו בין העובד לבין קופת הגמל, אינה עומדת בהוראות סעיף 20(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

3.3.1.5.3. ביום 6 באפריל 2014 פרסמה המפקחת מכתב שעניינו ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום, לפיו היה על הגופים המוסדיים לערוך במהלך חודש יוני 2014 תרגיל מבוקר להמשכיות עסקית בעת מלחמה כוללת, וזאת בהמשך לתרגיל שנערך במהלך חודש אוקטובר 2013. עיקרו של התרגיל היה בחינה מתודית בהנהלה הבכירה של הגוף המוסדי, של מוכנותו לתרחיש בו אתר הפעילות הראשי של החברה ספג פגיעה קשה וכתוצאה מכך הוא איננו זמין. בהתאם לכך ביום 26 ביוני 2014 בוצע תרגיל המשכיות עסקית בקרב הגופים המוסדיים בקבוצה. ביום 23 בספטמבר 2014 פרסם המפקח עמדת ממונה בנושא ממצאי ביקורות בנושא המשכי עסקית, במסגרתה צוינו ממצאי התרגיל ונקבע כי לאור חשיבות הנושא תימשך בחינת היערכות הגופים המוסדיים להמשכיות עסקית בביקורות פרטניות ובתרגילים.

3.3.1.5.4. ביום 12 בפברואר 2014 פרסמה המפקחת מסמך מדיניות לשליטה בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין שליטה בגוף מוסדי ובעניין הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. הוראות המדיניות חלות על כל מבקש היתר חדש ועל מחזיק היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשה שינוי בהיתר בו הוא מחזיק, אלא אם לדעת המפקח מדובר בשינוי בלתי מהותי של ההיתר.

3.3.1.5.5. ביום 27 באוגוסט 2013 פרסמה המפקחת הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, כנדרש בתקנה 53(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם להכרעה, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה, את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה. החברה החלה לפעול בהתאם לתכנית העבודה שהכינה (שנדרש בהתאם להוראות ההכרעה) וקיימת הפרשה בספרי החברה בקשר עם ההכרעה.

ביום 7 במאי 2014 פורסם נוסח הצהרה לפי סעיף 2(ג1)(ג) להכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. עפ"י ההכרעה העקרונית לעניין דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת מיום 27 באוגוסט 2013, קיימים מספר מקרים בהם הגוף המוסדי פטור מבדיקה

פרטנית ומהשבת כספים יזומה, ובהם, בין היתר, כאשר ניתנה הצהרת הדירקטוריון, מנכ"ל החברה או מבקר הפנים של החברה, בנוסח שקבע הממונה, על קיום תהליך עבודה סדור בעניין אישור ומשלוח הודעות על הנחות בדמי ניהול אשר כללו גם את המידע על תקופת ההנחה, בתקופת ההשבה. ע"פ ההצהרה, על יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל או מבקר הפנים של החברה המנהלת, להצהיר ולאשר את נכונות ההצהרה בפני עו"ד, כי בתאריכים הרלוונטיים התקיים בחברה המנהלת תהליך עבודה סדור של אישור ומשלוח הודעות לעמיתים על הנחות בדמי ניהול אשר כללו מידע גם על תקופת ההנחה.

ביום 12 באוגוסט 2014 פרסמה המפקחת הבהרה להכרעה הקובעת כי השבת כספים בהתאם להכרעה תכלול דמי ניהול שנגבו מאותם עמיתים שהועלו בחשבונותיהם דמי הניהול, בניגוד להוראת תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, גם לאחר ה- 31 בדצמבר 2009.

ביום 17 בדצמבר 2014 פורסם חוזר שעיינו "הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת – תיקון" הדוחה את המועדים ליישום החוזר בכשמונה חודשים.

3.3.1.6 עמדות ממונה

3.3.1.6.1 ביום 8 במרץ 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין **הוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות**.

בהתאם לעמדה במבני השקעה של קרן של קרנות או במבנים דומים לה, יש לכלול במסגרת המגבלה, בנוסף להוצאות שנובעות מההשקעה בקרן של קרנות, גם את דמי הניהול שמשלם המשקיע המוסדי, במישרין או בעקיפין, בהתאם לחלקו, בכל אחת מהקרנות המשניות שמוחזקות על ידי קרן של קרנות.

3.3.1.6.2 ביום 9 בפברואר, פורסמה עמדת ממונה שעניינה **ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח** המפרט את הממצאים העיקריים, תוך פירוט מקרים של יישום חסר ויישום ראוי אשר נתגלו במהלך הביקורת, בין השאר, בנושאים הבאים: התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון, עקרונות לניהול חשבונות נאמנות וסוגי חשבונות נאמנות.

3.3.1.6.3 ביום 18 בינואר 2015 פרסמה המפקחת עמדת ממונה שעניינה **תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון**, לפיה נמצא בבחינה שנערכה כי גופים מוסדיים נוהגים לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. בהתאם לעמדת הממונה, תשלום דמי עמילות באופן האמור, אשר מעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, הוא פסול. החברה בוחנת את עמדת הממונה והשלכותיה האפשריות, כמו גם את דרכי ההתמודדות עם עמדה זו.

3.3.1.6.4 ביום 23 בנובמבר פורסמה עמדת ממונה שעניינה **ממצאי ביקורת רוחב בנושא שיווק פנסיוני**.

ממצאי הביקורת מתייחסים ליישומים ראויים ויישומים לקויים אשר נתגלו במהלך הביקורת בנושאים הבאים: ליקויים בהליך בירור צרכי לקוח, צירוף למוצר פנסיוני ללא תהליך של שיווק פנסיוני והעדר מסמך הנמקה, ליקויים בהצגת נתונים ומידע והטעיה בתהליך השיווק הפנסיוני, ליקויים בעריכת מסמך הנמקה, העדר גילוי נאות ואחריות בעלי רישיון בגין פעילות סוכני משנה.

3.3.1.6.5 ביום 12 באוגוסט 2014 פורסמה עמדת ממונה בנושא **יום עסקים**. העמדה קובעת כי יום עסקים הנו כל יום, למעט יום שבת, יום שישי, ימי שבתון, ערב ראש השנה, שני ימי ראש השנה, ערב יום הכיפורים, יום הכיפורים, ערב חג ראשון של סוכות, חג ראשון של סוכות, ערב שמיני עצרת של סוכות, שמיני עצרת של סוכות, ערב ראשון של פסח, ראשון של פסח,

ערב שביעי של פסח, שביעי של פסח, ערב חג השבועות, חג השבועות, פורים, יום העצמאות ותשעה באב. כמו כן הובהר כי תחילתו של יום עסקים תהיה עם סיום יום העסקים שקדם לו וסופו בשעה 18:30 באותו יום עסקים, וזאת בדומה לקבוע בתקנה (9א) להוראות הבנקאות.

מדיניות תגמול

מאחר שתכנית התגמול נקבעה במשותף לכלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ההתייחסות להלן הינה לתכנית המשותפת כאמור ולהראל השקעות, ולא דווקא לחברה.

בעקבות חקיקת תיקון 20 לחוק החברות, ועדת התגמול של הראל השקעות קיימה במשך מספר חודשים דיונים לאימוץ מדיניות תגמול לנושאי משרה עבור הראל השקעות והחברות הבנות שלה. במדיניות התגמול של הראל השקעות נקבע שהיא תשמש גם כמדיניות מנחה עבור החברות הבנות שלה, בשינויים הנדרשים.

מדיניות התגמול נועדה לשמש לצורך הנעת המנהלים הבכירים והכוונתם בהתאם ליעדי החברה ותכניתה האסטרטגית, מתוך דגש על הגברת התחרותיות בגיוס ובשימור כוח אדם איכותי בתפקידי ניהול בכירים בקבוצה. כל זאת, במטרה ליצור ערך כלכלי ארוך טווח לחברה ולבעלי מניותיה. מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, בגודל החברה ואופי פעילותה, בקידום מטרות החברה, האסטרטגיה, תכנית העבודה לטווח הארוך ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי ההעסקה והמענקים שהיו נהוגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותנאי כהונה והעסקה המקובלים בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל ובבנקים הגדולים בישראל, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ובכלל זה עלויות השכר של קבוצות עובדים שונות ופערי השכר הרצויים ביניהם.

תכנית התגמול מתייחסת לסוגים שונים של נושאי משרה לגבי דירקטורים: (א) דירקטורים שאינם דח"צים, אינם בעלי שליטה ואינם מכהנים בתפקידים נוספים בקבוצה - לגביהם נקבע, כי תנאי התגמול יותרו בהתאם לתגמול הקבוע בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס - 2000 (להלן: "תקנות הגמול"), ללא המגבלה של מקסימום תגמול עבור ישיבות בגין הכהונה בחברות בנות; (ב) דירקטורים המכהנים בתפקידים נוספים בקבוצה - יקבלו שכר עבור כהונתם כדירקטורים בהתאם לסעיף (א) לעיל וכן תגמול בגין התפקידים הנוספים, כפי שייקבע על ידי האורגנים המוסמכים בכל מקרה ומקרה על פי מהות התפקידים הנוספים, היקף העיסוק באותם תפקידים וכן פרטים לגבי הדירקטור הספציפי, כגון: ניסיון וכדו'. מדיניות התגמול עוסקת במכלול תנאי ההעסקה של נושאי המשרה שאינם דירקטורים ובכלל זה ברכיבים הבאים: (א) התגמול הקבוע שייקבע לגבי כל נושא משרה בהתאם לוותק, הידע, הניסיון, הכישורים שלו והתרומה שלו לתוצאות של הקבוצה, ובהתבסס על קבוצת ההשוואה שנקבעה; (ב) נקבע כי יישמר פער משמעותי בין השכר של מנכ"ל החברה לשכר של יתר נושאי המשרה שכפופים למנכ"ל; (ג) נקבעו יחסים מינימאליים בין הרכיבים הקבועים בתנאי ההעסקה לבין סך תנאי ההעסקה; (ד) נקבע כי ניתן לשלם רכיב שכר קבוע שאינו מזכה בתנאים סוציאליים; (ה) נקבע, כי מענקים מובטחים שקיימים בתנאי העסקה של נושאי משרה יופחתו ב- 50% ובהסכמים חדשים יינתנו מענקים מובטחים רק מנימוקים מיוחדים ולא יותר מ- 2 משכורות; (ו) נקבעו הוראות לעניין המענקים השנתיים מותני הביצועים, לרבות היקף מקסימאלי של מענקים לגבי המנכ"לים ולגבי נושאי המשרה הכפופים למנכ"לים (לפרטים נוספים אודות המענקים השנתיים - ראה להלן); (ז) נקבעו הוראות לעניין אפשרות לתשלום של מענקים מיוחדים, שאינם קשורים למענקים השנתיים, וזאת עבור ביצועים יוצאים מן הכלל בפרויקטים ייחודיים. מענקים מיוחדים כאמור מיועדים לנושאי משרה שאינם המנכ"ל ואינם בעלי השליטה והם מוגבלים בתקציב בסכום שאינו מהותי; (ח) נקבעו הוראות לעניין מענק הוני, שיכול שיינתן אך ורק למנכ"לים; (ט) נקבעו הוראות לעניין ביטוח ושיפוי לנושאי משרה ודירקטורים; (י) נקבעו הוראות לעניין סיום תנאי העסקה, הכוללות התייחסות לרכיבים הבאים: (i) פיצויים, שיהיו בשיעור מקסימאלי של עד 200% (100% מעבר למתחייב על פי דין), בכפוף להשלמת ותק ותנאים נוספים. (ii) תקופת הודעה מוקדמת שלא תעלה על 6 חודשים. (iii) מענק הסתגלות של עד 6 משכורות. (iv) תגמול עבור התחייבות לאי תחרות. נקבע, כי התקשרות בהסכם אי תחרות תיעשה במקרים חריגים בלבד ובכפוף לכך שההתחייבות נעשית מראש ולא במועד הפרישה ושהיא תיעשה במקרה של חשש ממשי לפגיעה עסקית בחברה. תקופת אי התחרות המקסימאלית הינה לתקופה של שנתיים וסכום התגמול עבור התקופה הוגבל כשיעור מהשכר השוטף טרם סיום הכהונה, כאשר

תקרת התגמול כאמור, פוחתת לאורך תקופת אי התחרות, בהתחשב בכך שתקופת אי התחרות הראשונה הינה מהותית יותר מבחינת החברה. במקרה של סיום כהונה בנסיבות בהן ניתן לשלול פיצויים, תהיה לחברה האופציה (החד צדדית) לבטל את הסכם אי התחרות ולא לשלם את התגמול עבור אי התחרות.

פרטים לגבי המענקים השנתיים: נקבעו הוראות לפיהן תשלום מענקים מותני תוצאות ייעשה רק בשנים בהן השיגה החברה תוצאות משביעות רצון, לכל הפחות. כמו כן, על מנת למנוע נטילת סיכונים קצרי טווח, הוגבל היקף המענקים מותני התוצאות, לפי מכפלה של משכורות, כאשר ההיקף המקסימאלי הינו עבור המנכ"לים - 12 משכורות (המענק הנורמטיבי הינו בהיקף של 10 משכורות, כולל רכיב שיקול הדעת שהינו בהיקף של עד 2 משכורות); עבור יו"ר הדירקטוריון - 9.6 משכורות (המענק הנורמטיבי הינו בהיקף של 8 משכורות, ואין רכיב של שיקול דעת); ו- 7.2 משכורות לנושאי משרה בכירים אחרים. בנוסף נקבע, כי המענקים יחושבו לפי עמידה ביעדים ארוכי טווח ולא חד פעמיים של השנה השוטפת בלבד. לשם כך נקבע בתכנית התגמול, כי הפרמטרים השונים יחושבו בנפרד לגבי השנה השוטפת ולגבי השנתיים שקדמו לה, כאשר משקל הפרמטרים השונים בגין השנה השוטפת, בקביעת הציון הכולל לשם חישוב המענק השנתי, יהיה 50%, משקל השנה שקדמה לה יהיה 30% ומשקל השנה שקודמת לה יהיה 20%. למרות האמור, לגבי נושאי משרה שלא היתה להם תכנית תגמול קודם לאישור מדיניות תגמול זו, נקבעו הוראות מעבר, כדלקמן: בחישוב המענק בגין שנת 2013 - תהיה לשנה השוטפת משקל של 100%; בחישוב המענק בגין שנת 2014 - תהיה לשנת 2014 משקל של 67% ולשנת 2013 משקל של 33%; ובחישוב המענק בגין שנת 2015 ואילך יהיה לשנה השוטפת משקל של 50%, לשנה שקדמה לה משקל של 30% ולשנה שהינה שנתיים קודם - משקל של 20%.

במסגרת המענק השנתי תלוי התוצאות קיים רכיב של שיקול דעת, שהינו מוגבל ל- 20% לגבי המנכ"לים ולגבי נושאי המשרה האחרים (למעט לגבי נושאי משרה בתפקידי בקרה ופיקוח).

במסגרת תכנית התגמול נקבעה הוראה, לפיה ככלל החברה תכבד הסכמים קיימים, אפילו במקום שבו הם סוטים ממדיניות התגמול, אלא אם כן נקבעה הוראה מפורשת שונה במדיניות התגמול.

החברה וחברות בנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "הגופים המוסדיים"), אימצו מדיניות תגמול המבוססת על מדיניות התגמול של הראל השקעות, אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית של הראל השקעות ביום 22 באוגוסט 2013.

ביום 10 באפריל 2014, פרסם המפקח חוזר "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" (להלן: "החוזר").

ככלל, מדיניות התגמול של הראל השקעות, של החברה ושל הגופים המוסדיים תאמה להוראות החוזר, למעט במספר מועט של נושאים.

בהתאם להמלצת ועדת התגמול ולאחר שוועדת התגמול קיימה התייעצויות עם ועדת הביקורת, ועדת ניהול סיכונים ועדת השקעות עמיתים, בחודש יולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, וזאת לאחר קבלת המלצה לכך מאת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

מדיניות התגמול חלה על: (א) נושאי משרה; (ב) בעלי תפקידים מרכזיים - מי שמועסק על ידי גוף מוסדי ולפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או על כספי חוסכים באמצעותו. בעל תפקיד מרכזי כולל את מי שאינו נושא משרה אך סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו עולה על 1.5 מיליוני ש"ח ומי שעוסק בניהול השקעות של גוף מוסדי וכספי חוסכים באמצעותו, מי שעוסקים בפעילות של ניהול השקעות תחת מנהלי ההשקעות, מנהלי יחידות השיווק בחטיבת השיווק והמכירות ובמחזות והחתימים הראשיים; (ג) כלל העובדים.

העדכונים העיקריים למדיניות התגמול הינם:

(א) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקים שנתיים באופן שחלק מהמענק ישולם באופן מיידי וחלקו יידחה ויפרס על פני 3 שנים על מנת לשמר את היכולת לתקן טעויות ולהפחית מענקים אם יתברר בדיעבד שחושבו לפי נתונים שגויים. שיעור סכום המענק שתשלומו יידחה הינו בין 55% ל- 50%, בהתאם לבכירות בעל התפקיד המרכזי. 1/3 מהסכום שיידחה ישולם 12 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק, 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 24 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק ו- 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 36 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק (למעט לגבי המנכ"ל - ישולם בתום 42 חודשים);

(ב) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקי פרישה – בדומה למנגנון המתואר בסעיף (א) לעיל כאשר לעניין גובה הסכום שיידחה, יש הבחנה בין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו לאחר חודש דצמבר 2013 לבין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו קודם לחודש דצמבר 2013;

(ג) קביעת תנאים לתשלום סכומים שנדחו - לגבי מענק שנתי: לא התגלו טעויות בחישוב סכום המענק, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד התשלום, הגוף המוסדי עומד בדרישות ההון החלות עליו לגבי מענקי פרישה תנאי נוסף לפיו הראל ביטוח הציגה רווח כולל בדוחות הכספיים האחרונים שפרסמה (רבעוני או שנתי) בטרם מועד התשלום;

(ד) קביעה כי היחס בין הרכיבים המשתנים לקבועים לא יעלה על 1:1 ולגבי בעלי תפקיד בתחום הבקרה והדיווח נקבע יחס נמוך יותר;

(ה) קביעת הוראות לעניין החלת המדיניות על מי שמועסק על ידי הגופים המוסדיים במיקור חוץ - במסגרת הסכם לקבלת שירותי מיקור חוץ, יובטח כי מנגנון התגמול של העובדים המועסקים על ידי נותן שירות במיקור חוץ בשל עיסוקם בקשר עם הסכם ההתקשרות כאמור, שיש להם השפעה על פרופיל הסיכונים של הגוף המוסדי, או על כספי העמיתים, יהיה עקבי עם הוראות מדיניות התגמול ולא יכלול מנגנונים המעודדים נטילת סיכונים עודפים;

(ו) קביעת עקרונות תגמול לכלל עובדי הגופים המוסדיים – התגמול לכלל העובדים כולל את רכיבי המשכורת, נלוות וסוציאליות, תנאי סיום העסקה, מענק פרישה (בכפוף לאישור מיוחד), הטבות כלליות ומענק שנתי - שיהיה בהתאם למסגרת תקציבית שיקבע הדירקטוריון, ככל שיקבע ובהתאם לפרמטרים שקבעו לחלוקת המענקים השנתיים;

(ז) הכללת מספר מדדי סיכון נוספים בתכנית, אשר יפחיתו את התגמול בעת התממשות הסיכון.

המדיניות קובעת, כי אין בה כדי לפגוע בזכויות שכבר נצברו.

לאור עדכון מדיניות התגמול בגופים המוסדיים, נושאי המשרה המכהנים בחברה ובגופים המוסדיים, קיבלו על עצמם, באופן וולונטרי, את מנגנון הדחייה והפריסה של המענק השנתי, כפי שנקבע במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים ובכך הרעו את תנאי העסקתם הקיימים.

במסגרת הדיונים בגופים המוסדיים בעדכון תכנית התגמול נדונה גם ההשפעה האפשרית של תזכיר הצעת חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014 (להלן: "הצעת החוק"), אם וככל שייחפך לחוק. בנושא זה התקבלה החלטת ביניים, כדלקמן: (א) לא יאושרו התקשרויות חדשות ולא יעודכנו התקשרויות עם נושאי משרה, אשר עלות העסקה בגדרן עולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה; (ב) בתוך שלושה חודשים מחקיקת החוק או במועד שלא יאוחר מחודש יולי 2015, לפי המאוחר, גם אם לא יתקבל החוק עד מועד זה, יתקיים דיון לשם בחינת עדכונים במדיניות התגמול, בהתאם לנוסח הסופי של החוק.

3.4 שינויים בהיקף הפעילות, ברווחיות ובתמהיל הלקוחות

ענף הפנסיה נהנה מצמיחה מואצת בשל רגולציה התומכת באפיק הקצבתי, זאת על רקע הסדרי פנסיית חובה (יישום ההסכם וצו ההרחבה), וכן גם בשל סגירת הקרנות הותיקות והסדרי הפנסיה התקציבית בפני מצטרפים חדשים.

התוצאה הינה צמיחה של הענף בשיעור של כ- 15.5% בכל אחת מהשנתיים האחרונות, בעוד קרנות הפנסיה החדשות של הראל (הראל גילעד והראל מנוף) צמחו בשיעור של כ- 18% בשנת 2014 ואשתקד בכ- 27% (במונחי דמי גמולים שנתיים).

הצמיחה נובעת ממגזרים שונים, הן כתוצאה מצמיחה והתעצמות של המשק, הן כתוצאה מיישום הסדרי פנסיית חובה במשק, והן במסגרת הגברת פעילות של הראל בארגונים שונים כתוצאה מזכייה בהליכים תחרותיים. היקפי הפעילות אל מול אלפי מעסיקים ומאות אלפי לקוחות יצרו בהראל פנסיה סביבת לקוחות מאוזנת ממגוון רב של ענפים ובפיזור דמוגרפי מלא (הוראה, תעשייה, השכלה גבוהה, מגזר ציבורי, בנקאות, פרמצבטיקה הי-טק, מלונאות, רפואה, אבטחה וכיוצ"ב).

ההתעצמות בהיקף הפעילות, אגב יישום היתרון לגודל, לצד גידול בשיעורי ההפקדות במגזרים השונים (למשל: ציבורי, פנסיית חובה) תורמים לשיפור ברווחיות אגב המשך ההוצאה הנדרשת עקב שינויי הרגולציה התכופים.

בשנת הדוח ניכרת עליה מהותית בהיקף דמי הגמולים שנגבו ובמספר העמיתים בקרן.

לפרטים בדבר כמויות העמיתים ודמי הגמולים בשנים 2012-2014 ראה חלק ב סעיף 2.2 לעיל.

3.5 שינויים בהסדרי ביטוח משנה

על רקע הגידול החד בשנים האחרונות בנכסי קרן הראל גילעד פנסיה החליטה הנהלת החברה כי החל מחודש ינואר 2014 מבוטחי קרן הפנסיה הראל גילעד יבוטחו בביטוח משנה נפרד ממבוטחי הקבוצה וכי עלות הביטוח תשולם על ידי מבוטחי הקרן בהתאם להוראות הדין. בהמשך לכך שונה הסדר ביטוח המשנה של הראל גילעד פנסיה. בהתאם להסדר החדש הכיסוי הביטוחי הינו למקרי קטסטרופה שסכום הביטוח הכולל בגינם עולה על 100 מיליון דולר. עבור מקרי קטסטרופות אלו, הכיסוי מכסה עלות של עד 100 מיליון דולר מעבר להשתתפות עצמית של 100 מיליון דולר. בגין קרן הפנסיה הכללית בעניין ביטוח עבור מקרי קטסטרופה לא בוצע שינוי בשלב זה.

בהתאם להוראות הממונה המתנות הפעלה של תכנית פנסיה מקיפה בקיומו של הסכם ביטוח משנה, זאת כל עוד לא הצטרפו 1,500 עמיתים, ולאור הפעלת מסלולי ביטוח "מקיפים" בקרן הפנסיה הכללית, קרי, אפשרות לרכישת כיסוי ביטוחי לנכות ושאיירים, יישמה החברה הסדר ביטוחי באמצעות ביטוח משנה שנערך מול הראל חברה לביטוח בע"מ. על אף העובדה כי מס' העמיתים עולה נכון לתקופת הדוח על 1,500 עמיתים החליטה הנהלת הקרן בשלב זה שלא לבטל ביטוח זה.

דמי הביטוח המשולמים על פי הסכם זה הינם בהתאם לתעריף עלות הכיסוי הביטוחי שקבע הממונה על שוק ההון לקרנות הפנסיה החדשות.

3.6 נתונים בדבר שיעור דמי ניהול בקרנות הפנסיה

עד יום 30 באפריל 2004 ניגבו דמי הניהול מהפקדות העמיתים לקרן הפנסיה (דמי גמולים) בלבד, בשיעור 8% מדמי הגמולים, כאשר 2% יועדו לעתודות והשאר כדמי ניהול לחברה המנהלת. במסגרת הרפורמה בענף הפנסיה בשנת 2004, הוקטן שיעור דמי הניהול ל-6% מתוך דמי הגמולים בקרן פנסיה מקיפה והותרה גביית דמי ניהול נוספים, בשיעור של עד 0.5%, מהצבירה של העמיתים בקרן פנסיה מקיפה (וזאת החל מיום 1 במאי 2004). עד

ליום 31 בדצמבר 2012 דמי הניהול שהיו מותרים בקרן פנסיה כללית היו בשיעור של עד 2% מסכום הצבירה (בחישוב שנתי). בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, החל מיום 1 בינואר 2013 דמי הניהול המותרים בקרן פנסיה כללית הינם בשיעור של עד 1.1% מהצבירה (ושיעור של עד 1.05% החל מיום 1 בינואר 2014) ו- 4% מההפקדות השוטפות.

3.7. מוצרים ושירותים

תחום ביטוח חיים והחיסכון ארוך הטווח מתמקד בחיסכון ובסיכון. פעילות החיסכון במסגרת ביטוח חיים, פנסיה וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לקרנות פנסיה. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום ביטוח חיים והחיסכון ארוך הטווח. המוצרים העיקריים המוצעים בתחום ביטוח חיים והחיסכון ארוך הטווח הינם ביטוחי חיים למיניהם, קרנות פנסיה וקופות גמל. בביטוחי חיים המוצרים המוצעים הינם כיסויים של חסכון או ריסק או שילוב בין השניים. בקרנות הפנסיה אפשרי גם כן שילוב כיסוי של ריסק ו/או חסכון. בקופות הגמל קיים חסכון בלבד (אם כי קיימת אפשרות לביטוחים קולקטיביים של העמיתים, בפוליסות הנרכשות מחברות ביטוח או באמצעות שיוק של ביטוח מפני מקרה מוות או אבדן כושר עבודה בידי החברה המנהלת כסוכנות ביטוח לעמיתיה מתוך תשוצח התגמולים לקופה).

מאפיין עיקרי המבדיל בין מוצרי ביטוח חיים לתכניות הפנסיה וקופות הגמל הינו סוג ההתקשרות והוא נובע מהמבנה המשפטי השונה בין חברות בקרן פנסיה או קופת גמל לבין ביטוח בחברת ביטוח. בביטוח חיים התחייבות חברת הביטוח כלפי המבוטח הינה התחייבות חוזית המעוגנת בפוליסה. בקרן פנסיה ובקופת גמל החוסך הינו עמית המצטרף לקרן הפנסיה או לקופת הגמל, ומקבל על עצמו את תקנון קרן הפנסיה או קופת הגמל כחווה בינו לבין קרן הפנסיה או קופת הגמל וכלל העמיתים. התקנון מהווה חווה המעגן את הכללים לקביעת הזכאות לתשלום, שיעור התשלום וכיוצ"ב וכללים המסדירים את החברות בקרן. כאשר נדרשים שינויים בתקנון, החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל מתאימה את התקנון וכפועל יוצא מכך את זכויות העמיתים, וכל זאת בכפוף לאישור המפקח. זכויות העמית בקרן הפנסיה או בקופת הגמל או זכויות שאיריו יהיו בהתאם לתקנון הקרן המתוקן כפי שיהיה בתוקף מעת לעת.

קרן פנסיה פועלת באמצעות מנגנון של ביטוח הדדי בין העמיתים. ההנחות האקטואריות המהוות בסיס לזכויות העמיתים נבחנות מעת לעת על-פי המצב בפועל. אם חל בהן שינוי, זכויות העמיתים משתנות והם נושאים במשותף בכל עודף או גרעון אקטוארי של הקרן.

בחווה ביטוח חברת הביטוח נוטלת על עצמה לשלם את תגמולי הביטוח בקרות אירוע הביטוח, גם אם חלו שינויים אקסוגניים, לטובה או לרעה, שלא נלקחו בחשבון על ידה במסגרת ההנחות שהיוו את הבסיס האקטוארי לקביעת הפרמיה בפוליסה בעת הוצאתה (כגון: עלייה בתוחלת החיים, שינוי בשיעורי הנכות וכיוצ"ב).

בקופת גמל אין מרכיב של סיכון אקטוארי והעמיתים זכאים לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול.

אדם המבקש כיום להצטרף כעמית לאחת מקופות הגמל שבניהול הקבוצה מוצא פתרונות בדמות קופות לעצמאים, קופות לשכירים וקרנות השתלמות. ניתן להצטרף לקופות גמל וקרנות השתלמות בעלות מגוון מסלולי השקעה שונים.

על פי הוראות חוק קופות הגמל, עמית ראשי לעבור מקופה לקופה, ובקופה מסלולית בין מסלול אחד למשנהו.

3.8 פרטים אודות המוצרים בתחום הפעילות

1.1.2 כללי

המוצרים בתחום הפעילות כוללים מוצרי ביטוח, הן כאלה הכוללים חיסכון והן מוצרים הכוללים ביטוח בלבד. כמו כן קיימים מוצרים הכוללים חיסכון בלבד (חוזי השקעה). חלק מהמוצרים מוכרים כקופת גמל ונהנים מהטבות מס בדומה למוצרי הפנסיה והגמל. כמו כן מנוהלים במסגרת תחום הפעילות קופות גמל לתגמולים, קרנות השתלמות וקופות מרכזיות לפיצויים, דמי מחלה ולפנסיה תקציבית.

1.1.3 קרנות פנסיה

בכפוף להוראות הדין והתקנון של כל אחת מקרנות הפנסיה החדשות המנוהלות בקבוצה, כל עמית ("מבוטח") רשאי לבחור, במועד הצטרפותו לקרן ובכל מועד שלאחריו באחד ממסלולי הביטוח המפורטים להלן:

מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%) - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות (75% מהשכר הקובע בכל גיל כניסה), כנגד הקטנת פנסיית הזקנה ותוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לשאירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה (למבוטחים בעלי נתונים זהים). מקום שהעמית לא בחר באחד מיתר מסלולי הביטוח האפשריים, יבוטח העמית במסלול זה לגיל 67. ניתן להצטרף למסלול זה גם לגיל תום ביטוח 60 ("מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת פרישה מוקדמת").

החל מיום 01/01/2015 מסלול זה הינו לגיל תום ביטוח 67 לגבר ואישה. נוסף על כך מוצע מסלול זה לשני גילאי תום ביטוח נוספים – 64 לגבר ואישה ו-60 לגבר ואישה. **מסלול פנסיה מקיפה** - מסלול המקנה לעמית זכות לקבלת פנסיית זקנה בגיל הפרישה וכן פנסיית נכות ופנסיית שאירים מלאה בסכום שווה או דומה ככל הניתן, לפנסיית הזקנה הצפויה במועד ההצטרפות. ניתן להצטרף למסלול זה גם לגיל תום ביטוח 60 ("מסלול פנסיה מקיפה פרישה מוקדמת").

החל מיום 01/01/2015 מסלול זה הינו לגיל תום ביטוח 67 לגבר ואישה. נוסף על כך מוצע מסלול זה לשני גילאי תום ביטוח נוספים – 64 לגבר ואישה ו-60 לגבר ואישה.

מסלול עתיר חיסכון - מסלול המקנה לעמית זכות לקבלת פנסיית זקנה מוגדלת ביחס למסלול הפנסיה המקיפה, כנגד הפחתת סכום הכיסוי לתשלום פנסיית נכות ושאירים לעמית או לשאיריו. ניתן להצטרף למסלול זה גם לגיל תום ביטוח 60 ("מסלול עתיר חיסכון פרישה מוקדמת").

מסלול עתיר ביטוח - מסלול המקנה לעמית זכות לקבלת כיסויים ביטוחיים מוגדלים, כנגד הקטנת סכום פנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול פנסיה מקיפה.

מסלול עתיר נכות מופחת שאירים - מסלול המקנה לעמית בכל גיל הצטרפות, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי לפנסיית נכות בשיעור של 75% מהשכר הקובע לפנסיית נכות ושאירים, כנגד הקטנת פנסיית השאירים ופנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

מסלול עתיר שאירים - מסלול המקנה לעמית זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאירים לאלמנת העמית, כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאירים, תוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לנכות והקטנת פנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

מסלול עתיר שאירים מופחת נכות - מסלול המקנה לאלמנת המבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאירים, כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאירים והפחתת פנסיית נכות שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה. ניתן להצטרף למסלול זה גם לגיל תום ביטוח 60 ("מסלול עתיר שאירים מופחת נכות פרישה מוקדמת").

3.9 ספקים ונותני שירותים

בתקופת הדוח נמשכה פעילות ההפצה באמצעות חלק מהבנקים כיועצים פנסיוניים, אם כי היקף הפעילות בערוץ זה אינו מהווה בשלב זה נדבך מהותי מסך הפעילות העסקית. יחד עם זאת החברה והקבוצה משקיעות משאבים בהכנת תשתית לנוכח גידול אפשרי בהיקף הפעילות בערוץ זה.

החברות המנהלות בקבוצה קשורות ביניהן בהסכמים למתן שירותי תפעול שונים, תוך ניצול יתרון לגודל של חלק מן החברות המנהלות. בנוסף, הראל ביטוח מעניקה שירותים לחברות המנהלות, בעיקר בתחום ההשקעות, מערכות מידע, לוגיסטיקה, משאבי אנוש ועוד.

החברה קשורה, בהסכמים עם ספקים שונים לצורך טיפול בסילוק תביעות או תשלום גמולים. ספקי השירותים הינם, בעיקר, בתחומים הבאים: רופאים מומחים, עו"ד, יועצי מס, בתי דפוס ודיוור לצורך משלוח דברי דואר הנדרשים על-פי דין, שירותי מחשוב, באמצעות הראל המשמר מחשבים וחברות נוספות עמן התקשרה הראל מחשבים. ככלל, לחברה אין תלות בספק זה או אחר, שכן קיימים ספקי שירותים חליפיים עימם ניתן להתקשר בהסכם לרכישת שירותים בלוח זמנים קצר, בהתחשב בסוג השירותים שנרכשים.

3.10 תחרות - הראל ניהול קרנות פנסיה

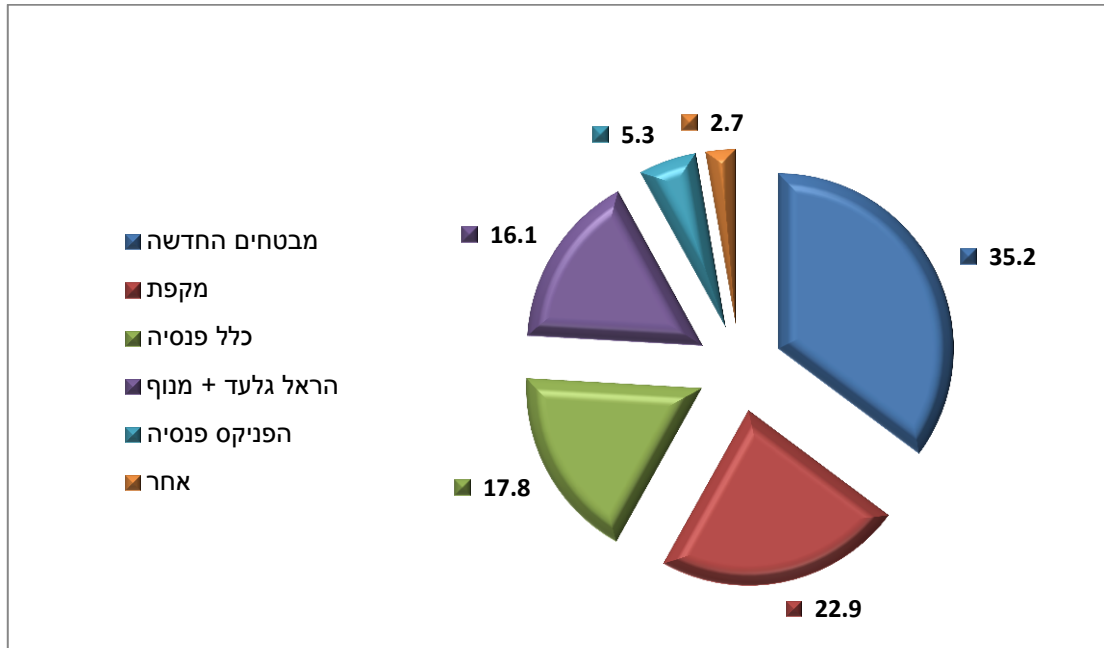
שוק הפנסיה מתאפיין ברמת ריכוזיות גבוהה שהולכת ופוחתת בעשור האחרון: בהתאם לפרסומי משרד האוצר, היקף הנכסים הצבורים בקרנות הפנסיה החדשות ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם בכ-187.9 מיליארדי ש"ח, גידול של כ-30.1 מיליארדי ש"ח לעומת 31 בדצמבר 2013. סך הנכסים בקרנות הפנסיה שבבעלות חברות ביטוח הינו כ-185.2 מיליארד ש"ח, לעומת כ-154.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013. הרפורמה בשוק קרנות הפנסיה נועדה, בין היתר, לפתוח את הענף לתחרות. בעבר, נשלטו מרבית הנכסים בשוק על ידי קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. עם החלת הרפורמה ומכירת קרנות הפנסיה החדשות, נכנסו חברות הביטוח הגדולות לענף וכיום מחזיקות ארבע קבוצות הביטוח את השליטה העיקרית בענף, אגב התגברות התחרות וירידה ברמת הריכוזיות.

כניסתן של חברות הביטוח וגופים פיננסיים נוספים לשוק, שיפור הגמישות במעבר עמיתים בין הקרנות והמוצרים, יצירת כללי השקעה חדשים והעלייה במודעות הציבור לאפיקי החיסכון לטווח ארוך בכלל ולקרנות הפנסיה בפרט, כל אלה מחזקים את הסביבה התחרותית, באופן אשר עשוי לחזק את מגמת השינוי בענף.

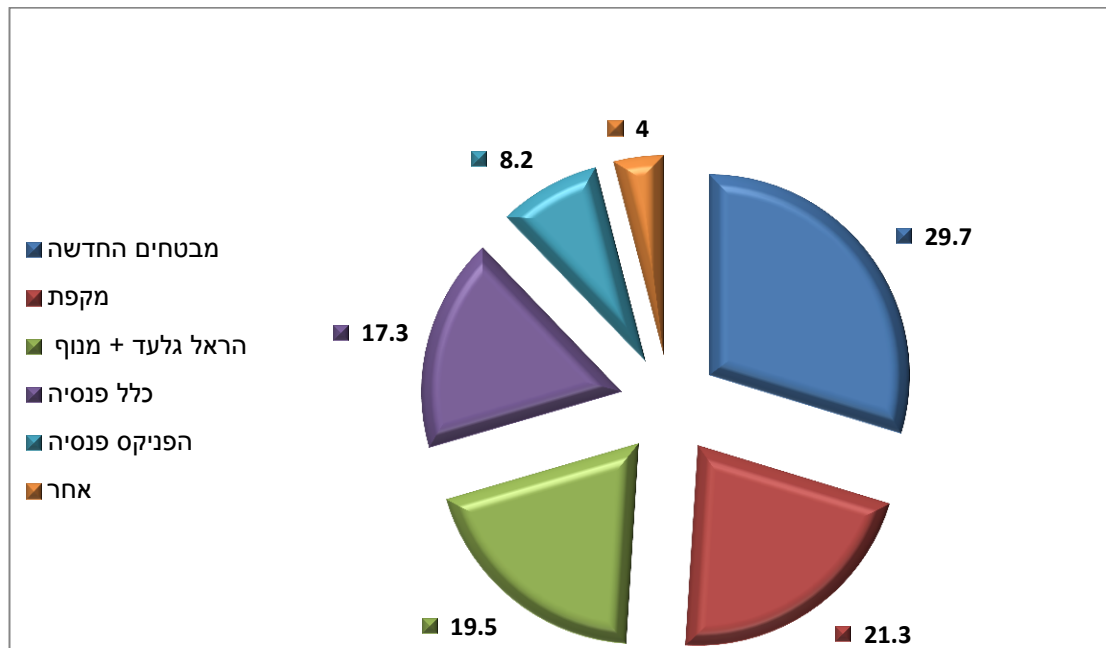
החברה מתמודדת עם התחרותיות הגוברת בתחום פעילותה בדרכים הבאות: (1) השקעה מתמדת במערכי השירות, ובכלים תומכי שירות; (2) ניצול היותה חלק מקבוצת הראל מבחינת מוניטין הקבוצה, צינורות השיווק של קבוצת הראל ויתרונה היחסי לגודל של הקבוצה; (3) יצירת תנאים אטרקטיביים למצטרפים חדשים וקיימים, לרבות הנחות בדמי הניהול; (4) חיזוק מערכי השימור ותמרוץ סוכנים לשימור לקוחותיהם ולצמצום שיעורי מעבר מצד עמיתים; (5) השקעת משאבים רבים בהדרכה לשיפור יכולתם המקצועית עובדי החברה וסוכני החברה; (6) שיפור מערכות המחשוב ומערכות תפעול נוספות ושימוש בשיטות עבודה המשלבות טכנולוגיה מתקדמת לשם הוזלת עלויות. (7) גיוס סוכנים איכותיים חדשים;

החברות המנהלות של קרנות פנסיה בקבוצה מתחרות בעיקר מול קבוצת הביטוח מנורה, המנהלת את קרן הפנסיה החדשה מבטחים, מול קבוצת כלל המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה החדשה כלל פנסיה, מול קבוצת מגדל המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה החדשה מקפת וכן מול קבוצת הפניקס המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה הפניקס פנסיה מקיפה. לאחרונה החלה פעילות מואצת בתחום הפנסיה גם בקרב בתי ההשקעות הגדולים, אם כי בשלב זה לא מדובר בהיקף פעילות מהותי.

להלן תרשים התפלגות נתחי שוק (באחוזים) של נכסי קרנות הפנסיה החדשות נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

להלן תרשימים התפלגות נתחי שוק (באחוזים) של דמי הגמולים שהועברו לקרנות הפנסיה החדשות במהלך שנת 2014:

3.11 גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה הינם, בעיקר: המוניטין של הקבוצה (שם הקבוצה "הראל", שאומץ על ידי החברה והקרנות שבניהולה), הניסיון בתחום הפעילות, איכות הניהול, איכות ניהול ההשקעות, החוסן הפיננסי, רמת השירות ללקוחות, מעסיקים, יועצים וסוכנים וקשרים ארוכי טווח עם הגורמים הפועלים בתחום זה.

החברה פועלת בערוצי פרסום שונים וגם נהנית מהמהלכים הפרסומיים שמבצעת הקבוצה למיתוג הראל בתחום הביטוח והפיננסים. כמו כן, מבצעת החברה ימי עיון והשתלמויות על מנת להגביר את החשיפה של קרנות הפנסיה שבניהולה.

4. חלק ד' - מידע ברמת כלל הקבוצה

סעיף זה, על תתי סעיפיו, בדבר מבנה תחום הפעילות ושינויים בו, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה בתחום (כגון היקפי מכירות ושיעורי רווחיות, כוח אדם, התקשרויות עסקיות ועוד), עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ ובעולם של תחום הפעילות (כגון התפתחויות כלכליות ענפיות, סביבה רגולטורית, מתחרים, התפתחויות טכנולוגיות, שוק מבטחי המשנה ועוד), ועובדות ונתונים מקרו כלכליים (כגון מצב כלכלי בישראל ובעולם, שיעורי תשואה בשווקי ההון, התפתחויות מדיניות וחברתיות ועוד), והכל כפי שידועים לחברה במועד דוח זה. המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בכל אחד מהפרמטרים האמורים, ועל השתלבותן של ההתפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

להלן יובא תיאור של אירועים, מגמות והתפתחויות בסביבה המאקרו- כלכלית בה פועלת החברה, אשר יש להם, או עשויה להיות להם, השפעה על פעילות הקבוצה והתוצאות העסקיות שלה.

4.1.1 התפתחויות במשק

כללי

על פי הערכות האחרונות הצמיחה העולמית בשנת 2014 עמדה על 3.3% בדומה לשנת 2013, כאשר בלטה במיוחד השונות בצמיחה בין המדינות המפותחות (1.8%) לבין המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים (4.4%). בישראל התוצר צמח ב-2.9% לעומת 3.3% בשנת 2013. ארה"ב: לאחר רבעון ראשון חלש מאוד, בעיקר בשל מזג אוויר קשה, האינדיקאטורים הכלכליים המשיכו להיות חזקים, ניכר שיפור מרשים בשוק התעסוקה וגידול בצריכה הפרטית. ה-FED המשיך במהלך השנה בתהליך הצמצום ההדרגתי של תכנית הרכישות שלו עד לסיומו המוחלט במהלך הרבעון האחרון של 2014.

גוש האירו: המומנטום החיובי באירופה נחלש משמעותית במהלך השנה, בין היתר בעקבות הסכסוך בין רוסיה-אוקראינה שתרם לפגיעה בצמיחה ולירידה בביטחון הצרכנים והעסקים. האינפלציה והציפיות לאינפלציה המשיכו לרדת בחדות, דבר שהוביל את הבנק המרכזי באירופה להפחית ריבית. במהלך 2014 ה-ECB הפחית את הריבית לרמה של 0.05% והציג ריבית שלילית של מינוס 0.2% על הפיקדונות בבנק. בנוסף, הבנק החל ברכישת אג"ח לא-ממשלתיות במהלך הרבעון האחרון של השנה. מאז חודשי הקיץ של 2014 מחירי הנפט צנחו בשיעור חד, דבר שהשפיע, וצפוי להמשיך להשפיע, לשלילה על מדינות יצואניות נטו של נפט (כגון רוסיה וחברי אופ"ק) ולחיוב על מדינות יבואניות נטו של נפט (כגון גרמניה, יפן וישראל).

התפתחויות במשק הישראלי

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח. התוצר צמח בשיעור שנתי של 7.2% ברבעון האחרון של 2014, על פי האומדן הראשוני, זאת לאחר שהרבעון הקודם הושפע לשלילה מהמבצע הצבאי בדרום הארץ במהלך יולי-אוגוסט. על פי האומדן

- האחרון, התוצר צמח ב-2.9% במהלך 2014, ירידה לעומת 3.3% ב-2013.
- 4.1.2 שוק המניות**
מדד ת"א 100 ירד ב-1.3% ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי עלה המדד ב-6.7%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.2 מיליארד ש"ח ב-2014 (1.4 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי), עלייה של 3% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.
- 4.1.3 שוק איגרות החוב**
מדד האג"ח הכללי ירד ב-1% ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי השלים עלייה של 4.7%. במהלך הרבעון הרביעי מדד אג"ח הממשלתיות נותר כמעט ללא שינוי והשלים עלייה של 6.6% במהלך שנת 2014. מדד אג"ח הקונצרניות ירד ב-2.6% במהלך הרבעון הרביעי ובסיכום שנתי רשם המדד עלייה של 1.5%. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על כ-4.2 מיליארד ש"ח במהלך 2014 (4.7 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי), ירידה של 2% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.
- 4.1.4 קרנות נאמנות**
בשוק קרנות הנאמנות נרשמו פדיונות נטו של 6.2 מיליארדי ש"ח ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי הענף השלים גיוסים של 26.3 מיליארדי ש"ח במהלך 2014, זאת לעומת כ-52.5 מיליארדי ש"ח ב-2013. מרבית הגיוסים מתחילת השנה נבעו מקרנות המתמחות באג"ח (28 מיליארדי ש"ח). מנגד, נרשמו פדיונות נטו משמעותיים בקרנות הכספיות (7 מיליארדי ש"ח).
- 4.1.5 מוצרי מדדים**
על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 118 מיליארדי ש"ח בסוף 2014, לעומת 101 מיליארדי ש"ח בסוף 2013, עלייה של 16.5%. בלטו לחיוב במהלך תעודות הסל על מניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 7.4 מיליארדי ש"ח, ונכון לסוף 2014 הם מהווים כרבע מסך כל הנכסים המנוהלים בתעודות הסל.
- 4.1.6 שוק המט"ח**
השקל נחלש הרבעון הרביעי של 2014 ב-5.3% אל מול הדולר (לרמה של 3.889 שקל לדולר) והשלים פיחות של 12% במהלך 2014. השקל נחלש ב-1.6% אל מול האירו במהלך הרבעון הרביעי (לרמה של 4.7246 שקל לאירו) אך התחזק ב-1.2% במהלך 2014.
- 4.1.7 אינפלציה**
על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון הרביעי של 2014 האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים האחרונים עד מדד נובמבר במינוס 0.1%, זאת לאחר ירידה של 0.2% במהלך הרבעון הרביעי.
- 4.1.8 ריבית בנק ישראל**
ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי על 0.25% במהלך הרבעון הרביעי של 2014. במהלך 2014 ריבית בנק ישראל ירדה ב-0.75 נקודת אחוז, מרמה של 1.0% בסוף 2013 ל-0.25%.
- 4.1.9 אירועים לאחר פרסום המאזן**
מחיר חבית נפט המשיך לרדת והגיע לרמה הנמוכה ביותר מאז 2009. האינפלציה בשנת 2014 הסתכמה במינוס 0.2%. מדד המחירים לצרכן לחודש ינואר ירד ב-0.9%.

4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה לרבות חסמי כניסה ויציאה

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים המשפיעים באופן מהותי על כלל פעילות הקבוצה. הסדרים ומגבלות הנוגעים לתחום פעילות מסוים או למוצרים מסוימים, הוזכרו לעיל בסעיפים הרלבנטיים.

(א) חוק ניירות ערך - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן והנחיות רשות ניירות ערך ;

(ב) חוק החברות - לרבות התקנות שהותקנו על פיו ;

(ג) חוק הפיקוח - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן והחוזרים שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח ;

(ד) חוק קופות גמל - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן וההנחיות שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק קופות גמל ;

(ה) חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ; חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 ("חוק חוזה ביטוח").

בנוסף, פעילות החברה כפופה לחוקים נוספים שהעיקריים שבהם הם :

(א) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 - לרבות הצווים שפורסמו מכוחו (בעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001) ;

(ב) חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ;

(ג) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 - המעניק, במקרים המוגדרים בחוק, הגנה לעובד במקרה שהמעביד אינו מעביר את ההפרשות לקופת גמל כמשמעה בפקודת מס הכנסה ;

(ד) חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 ;

(ה) חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 ;

(ו) חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012.

4.3 ספקים ונותני שירותים

4.3.1 במסגרת פעילותה מקושרת החברה, באמצעות חברות הקבוצה, עם מספר רב של ספקים.

4.3.2 רכישות מספקים עיקריים : סעיף ההוצאה העיקרי של החברה מתוך הוצאות התפעול שלה בשנת הדוח היה תשלום דמי ניהול לחברת האם ולחברות אחרות בקבוצה תמורת מרבית שירותי התפעול שהיא מקבלת (לרבות כח אדם, שירותי מיחשוב, רכש, תשתיות ועוד).

4.3.3 תלות בספקים : פעילותה של החברה היא פעילות מבוססת כוח אדם ומידע. כוח האדם מועסק בעיקרו על ידי החברה האם של החברה אשר מספקת גם שירותי ניהול ותפעול אחרים. לפיכך, אין לחברה תלות מהותית באף אחד מספקיה, ובאפשרותה למצוא ספקים או פתרונות חלופיים מבלי שתיווצר לה תוספת עלות משמעותית.

4.4. הון אנושי

- 4.4.1 הנהלות החברה והקבוצה מאמינות, כי עובדיהן הינם הנכס האסטרטגי העיקרי שלהן. למרות גודלה של הקבוצה, הנהלות החברה והקבוצה עושות כל שביכולתן על מנת להקנות בקרב עובדיהן אווירה של חברה משפחתית. החברה והקבוצה משקיעות רבות בהון האנושי שלהן ודואגות ליצירת בית חם לעובדיהן.
- 4.4.2 'עובדי החברה' מועסקים במישרין על ידי הראל ביטוח או חברות אחרות בקבוצה. העסקת העובדים בדרך זו נקבעה, כחלק מהארגון מחדש של מערך הפנסיה של הקבוצה. על כן הכוונה במונח "עובדי החברה", לעיל ולהלן, הינה למעשה לעובדי החברה שמועסקים כאמור לעיל ואשר מספקים את מירב שירותיהם לחברה ולחברות המנהלות האחרות של הפנסיה בקבוצה.
- 4.4.3 בשנים האחרונות נערכו מספר שינויים מבניים בתחום כוח האדם בחטיבת חיסכון ארוך טווח, כדלקמן:
- 4.4.4 הוקם אגף שירות לקוחות ובמסגרתו הוקם מוקד שירות לקוחות של חטיבת חיסכון ארוך טווח. כפועל יוצא הועברו מרבית עובדי החברה שעסקו בתחום של שירות לקוחות להיות מועסקים במסגרת אגף שירות הלקוחות החדש במסגרת המוקד החטיבתי.
- 4.4.5 הוקם מוקד שימור לקוחות משותף לתחום הפנסיה וביטוח חיים. כפועל יוצא הועברו חלק מעובדי החברה שעסקו בתחום שימור הלקוחות להיות מועסקים במסגרת מוקד השימור החדש בהראל ביטוח.
- 4.4.6 הוקם מערך משווקים פנסיונים לחטיבת חיסכון ארוך טווח. כפועל יוצא הועברו מרבית עובדי החברה במחלקת השיווק להיות מועסקים במסגרת מערך המשווקים החדש בהראל ביטוח.
- 4.4.7 הוקם מערך כספים משותף לחברות המנהלות פנסיה וגמל
- 4.4.8 בהתחשב באמור לעיל, מצבת 'עובדי החברה' (כמובנם בסעיף 4.4.2 לעיל ובעקבות השינויים המפורטים בסעיף 4.4.3 לעיל), הינה כדלקמן:

4.4.9 מצבת עובדים

מחלקה	מספר עובדים (מקורב)
הנהלה	6
מטה	31
תפעול	62
עסקי	7
סה"כ	106

- 4.4.10 תנאי התקשרות עם העובדים: כל עובדי הקבוצה מועסקים בחוזים אישיים. משכורתו של כל עובד נקבעת בהסכם ההעסקה האישי שלו. התגמול על-פי הסכמי ההעסקה הינו, בעיקרו, על בסיס משכורת קבועה ובתפקידי המכירות קיים, לעיתים, רכיב של תגמול על בסיס הצלחה. בהתאם להסכמי ההעסקה העובדים זכאים לביטוח פנסיוני (ביטוח, קרן פנסיה, שילוב של ביטוח ופנסיה וכיוצ"ב), תנאים סוציאליים וכדומה.

4.4.11 קוד אתי לעובדי הקבוצה: הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי, המנסח מערכת כללי התנהגות הנדרשים מעובדי החברה ומנושאי המשרה בה. בין היתר עוסק הקוד האתי בכללים בדבר גילוי עניין אישי והימנעות מניגוד עניינים, איסור קבלת מתנות מגורמים עסקיים עמם קשורה החברה (או מתן מתנות לגורמים כאמור), הגנה על נכסי החברה, כללי התנהגות בעבודה ועוד. החברה סבורה, כי גיבוש מערכת הסטנדרטים הכלולים בקוד האתי יביא לקידום תרבות ארגונית וערכית, אשר תחזק את הקשר בין עובדי החברה לבין עצמם ותבסס יחסי אמון, אמינות וישרה בין החברה לבין כל הבאים עמה במגע, לרבות לקוחות, סוכנים וספקים.

החברה הטמיעה את הקוד האתי באמצעות הסברתו בקרב כלל עובדיה בהזדמנויות שונות. כמו כן, כל עובד חדש הנקלט לעבודה בחברה מקבל העתק מהקוד האתי וחותם כי קרא אותו וכי הוא מתחייב לפעול על-פיו. הקוד האתי מפורסם באתרי האינטרנט של החברה.

הממונה על הקוד האתי ועל טיפול בתלונות מכח הקוד האתי הינה מנהלת פניות הציבור של החברה.

4.4.12 מידע אודות נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה:

להלן פירוט נושאי המשרה וממלאי התפקידים הבכירים בחברה, לרבות כאלה שהם ספקי שירות חיצוניים:

מס'	שם משפחה ופרטי	תפקיד
דירקטורים		
1	סיבוני מישל	יו"ר הדירקטוריון
2	מילה מרים	דירקטורית
3	גינת דורון	דירקטור
4	הדר קבורס ליאורה	דירקטור
5	גילי כהן	דירקטור חיצוני
6	עמוס אפשטיין	דירקטור חיצוני
7	אפרים דרור	דירקטור חיצוני
וועדת השקעות		
8	דרורי יהודה	יו"ר ועדת ההשקעות
9	כהן דורון	סגן יו"ר חבר ועדת ההשקעות
10	נצר יאיר	חבר ועדת ההשקעות
11	בן-יוסף אורלי	חברת ועדת ההשקעות
12	גילי כהן	חבר ועדת ההשקעות
וועדת ביקורת		
13	אפרים דרור*	יו"ר ועדת הביקורת
14	גילי כהן	חבר ועדת הביקורת
15	מילה מרים	חבר ועדת הביקורת
16	עמוס אפשטיין	חבר ועדת הביקורת
בעלי תפקידים בחברה		
17	ליידנר דודי	מנהל כללי
18	רו"ח גבל רם	מנהל כספים
19	הסל אמיר	מנהל השקעות
20	ענבר אדוה	מנהל סיכונים

21	שראק דוד	מנהל תפעול
22	זיידנר דודו	אחראי להערכות לשעת משבר
23	אולברג אפרת	הממונה על פניות הציבור
24	רו"ח לוטרבך שי	מבקר פנימי
25	עו"ד רוטשילד אופיר	יועץ משפטי
26	משרד רו"ח סומך - חייקין, רו"ח חגית קרן**	מבקר חיצוני
27	אנגלמאייר דוד	אקטואר
28	ניסן משה	מנהל מערכות מידע
29	עו"ד נטלי משען זכאי***	ממונה על ציות ואכיפה

- * ביום 12 בינואר 2014 סיים מר אברהם רינות את תפקידו כדירקטור חיצוני בחברה וכיו"ר ועדת הביקורת ובמקומו מונה מר אפרים דרור כיו"ר ועדת הביקורת.
- ** ביום 20 במאי 2014 סיים רו"ח אברהם פרוכטמן את תפקידו כרו"ח מבקר מטעם משרד סומך-חייקין ובמקומו מונתה רו"ח חגית קרן.
- *** ביום 20 באוגוסט מונתה עו"ד נטלי משען זכאי לממונה על ציות ואכיפה במקומה של עו"ד זהר גרסטל.

4.5 שיווק והפצה

הפצת ושיווק מוצרי החברה נעשית בעיקר באמצעות עובדיה ועובדי הקבוצה במכירה ישירה ובאמצעות סוכנים וסוכנויות. בשנת הדוח נמשכה גם פעילות מכירה בהיקף לא מהותי באמצעות הבנקים.

לקבוצה פריסה ארצית רחבה של מערך מקצועי ומיומן של סוכנים הפועלים באמצעות המחוזות והסניפים של הקבוצה ומעניקים שירות אישי ברמה הגבוהה ביותר לכל אחד מלקוחותיה. החברה רואה במערך סוכני הביטוח נכס אסטרטגי, אשר מהווה חלק בלתי נפרד מפעילותה.

חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני, מסדיר את נושא השיווק וההפצה של מוצרים פנסיוניים. בהתאם לחוק, הגופים שיעסקו בהפצה ושיווק של מוצרים פנסיוניים יהיו: (א) סוכני ביטוח פנסיוני - סוכני ביטוח בענף ביטוח פנסיוני; (ב) סוכני שיווק פנסיוני - עובדים של גופים מוסדיים לגבי מוצרים פנסיוניים של הגוף המוסדי; (ג) יועצים פנסיוניים - בעיקר התאגידים הבנקאיים.

הייעוץ והמשווק יהיו רשאים לבצע עסקה במוצר פנסיוני. ההבחנה בין יועץ למשווק הינה קיומה או היעדר קיומה של "זיקה" למוצר פנסיוני. לאור הבחנה זו, על כלל סוכנויות הביטוח בקבוצה ועובדי הקבוצה, אשר יעסקו בשיווק מוצרים פנסיוניים, יחולו החובות המוטלות מכח חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני על משווק פנסיוני.

באף אחד מתחומי פעילותה אין לחברה תלות באחד מגורמי השיווק שלה, באופן שאובדנו עשוי להשפיע השפעה מהותית לרעה על פעילותה או שתיגרם לחברה תוספת עלות מהותית כתוצאה מהצורך להחליפו.

4.6 לקוחות

4.6.1 לקוחות מהותיים

הכנסותיה של החברה נובעות בעיקרן מניהול שתי קרנות הפנסיה שלה וממתן שירותי ניהול ותפעול לקרן הפנסיה נתיב ולקרנות נוספות בקבוצה. בקרנות הפנסיה חברים עמיתים ומעסיקים בפיזור ניכר. קיים

מעסיק אחד שתשלומיו השוטפים עולים על 10% מן התשלומים לקרנות הפנסיה של החברה, יחד עם זאת הכנסות החברה ממעסיק זה אינן מהותיות.

4.6.2 התפלגות סוגי לקוחות

במהלך שנת הדוח כ-97% מדמי הגמולים שנתקבלו בקרן הפנסיה המקיפה שבניהול החברה נבעו ממעבידים וכ-3% נבעו ממבוטחים פרטיים ועצמאיים.

4.7 עונתיות

דמי הגמולים אינם מתאפיינים בעונתיות. עם זאת, כיון שהפקדות לקרן פנסיה נהנות מהטבות מס, קיימת תופעה, בעיקר אצל עצמאיים, של ריכוז הפקדות בסוף השנה.

4.8 רכוש קבוע

4.8.1 לחברה ציוד קבוע מזערי ואת השימוש ברכוש קבוע היא עושה, כמפורט להלן, באמצעות רכוש קבוע של חברות קשורות מהקבוצה.

4.8.2 משרדים ונכסי מקרקעין: משרדה הראשי של החברה ממוקם ב"בית הראל", הנמצא במתחם הבורסה על גבול רמת גן תל-אביב, שבבעלות חברה קשורה מהקבוצה. כמו כן משתמשת החברה במשרדים שכורים ובנכסי מקרקעין אשר בבעלות חברות קשורות מהקבוצה ב"בית הראל" בחיפה, בבאר שבע, באילת ובמקומות נוספים ברחבי הארץ, במשותף עם חברות אחרות בקבוצה.

4.8.3 מערכות המיכון וניהול המידע: הראל המשמר מחשבים בע"מ (להלן: "הה"מ"), הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, האחראית על מתן שרותי המיכון השונים לרוב חברות הקבוצה, והיא אשר מפעילה במידת הצורך, ספקים וחברות תוכנה לצורך שרותי המחשוב אותם היא מספקת לחברות הקבוצה ובהן החברה. בסיס הנתונים העיקרי של החברה בנוי על מערכת המידע שבבעלות החברה.

4.9 נכסים לא מוחשיים

4.9.1 החברה עושה שימוש גם במותגים של קבוצת "הראל" בפרסום המוצרים אותם מוכרת החברה ללקוחותיה. השימוש במותגי הקבוצה נעשה בעיקר באמצעי פרסום שונים כמו מדיה אלקטרונית, שלטי חוצות, דיורר ישיר ועוד.

4.9.2 לקבוצה מאגר מידע שבו נשמר מידע הנוגע ללקוחותיה, ספקיה, סוכניה ועובדיה של הקבוצה. כמו כן עושה החברה שימוש באותם מאגרי המידע של הקבוצה אשר להם מותרת לה הכניסה. המידע הקיים במאגרים אלו כולל אינפורמציה כגון שמות, פרטי התקשרות, סוגי הפוליסות, היקפי תביעות ועוד, והכל בהתאם למטרות המאגרים המפורטות באישורי רשם מאגרי המידע. מאגרים אלה, הקיימים בקבוצה מזה שנים רבות, מאפשרים לחברות הקבוצה, בין היתר, תמחור נכון יותר של הסיכונים הכרוכים במתן כיסוי ביטוחי ללקוחותיהן.

4.10. הסכמים מהותיים

- 4.10.1 **הארכת הסכם מתן שירותי ניהול ותפעול לנתיב**
להרחבה בעניין הסכם מתן שירותי הניהול ותפעול לנתיב, ראה סעיף 1.1.4 לעיל.
- 4.10.2 **הסכם לקבלת שירותי ניהול בין החברה לבין הראל השקעות**
על פי הסכם שנחתם ביום 17 במאי 2009 תקבל החברה מהראל השקעות שירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. בתמורה תשלם החברה להראל השקעות סך השווה ל - 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר, 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית. לדמי הניהול הנ"ל יתווסף מס ערך מוסף. ביום 20 במאי וביום 24 במאי 2009 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את ההתקשרות.
- 4.10.3 החברה קיבלה בשנת הדוח שירותי ניהול מהראל ביטוח בתמורה ל-0.1% מסך מנכסי הקרנות שבניהולה (לעניין הארכת ההסכם ראה סעיף 1.1.4).
- 4.10.4 **הסכם המחאת זכות בין החברה לידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג") ומנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "מנוף ניהול")**
בין ידידים הולדינג ומנוף קיים הסכם ניהול מיום 27 בדצמבר 2001 במסגרתו מעניקה ידידים הולדינג שירותי ניהול עבור מנוף ניהול. מכיון שבפועל השירותים ניתנים על ידי החברה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג לחברה ומנוף ניהול על פיו כל ההתחייבות של ידידים הולדינג יומחו לחברה.
- 4.10.5 **הסכם המחאת זכות בין החברה לידידים הולדינג לעניין לעתיד**
בין ידידים הולדינג ולעתיד קיים הסכם ניהול מיום 27 באפריל 1998 וביום 22 באוגוסט 2011 נחתמה תוספת להסכם ניהול במסגרתו מעניקה ידידים הולדינג שירותי ניהול ותפעול עבור לעתיד. מכיון שבפועל השירותים ניתנים על ידי החברה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג לחברה ולעתיד על פיו כל ההתחייבות של ידידים הולדינג יומחו לחברה. להרחבה בעניין הארכת ההסכם בין ידידים הולדינג ולעתיד, ראה סעיף 1.1.4 לעיל.

4.11. הסכמי שיתוף פעולה

החברה אינה קשורה בהסכם לשיתוף פעולה אסטרטגי.

4.12. הליכים משפטיים

- 4.12.1 ביום 18 באפריל 2013 התקבלה בחברה תובענה שהוגשה כנגד החברה על ידי מבוטח בקרן פנסיה שבניהול החברה. עניינה של התובענה בטענה כי משווק פנסיוני מטעם החברה התרשל בביצוע תפקידו והעניק לו ייעוץ פנסיוני לקוי אשר בגינו נגרם לתובע נזק כספי רב עם גילוי מחלה קשה אצל התובע. סכום התביעה הינו בסך של כ- 3.98 מיליון ש"ח. במהלך הטיפול בתביעה נפטר המבוטח ובהתאם להחלטת בית המשפט הוגש כתב תביעה מתוקן. הוגש כתב הגנה מתוקן מטעם החברה והתובענה מצויה בשלבי הגשת ראיות. בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה יותר סביר מאשר לא (More likely than not) שהתביעה תידחה.

4.12.2 ביום 6 במרץ 2014 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי תקנון קרן הפנסיה קובע כי לצורך מימוש זכויות לקבלת קצבת שארים על ידי ידוע בציבור שהתאלמן/ה מבן/בת זוג/זוגתו לחיים, הוא נדרש לפנות להליך משפטי בכדי לקבל אישור המוכיח את היותו במעמד של "ידוע בציבור", וזאת, כביכול בניגוד לתקנות הציבור והוראות הדין. התובע העריך את הנזק האישי שנגרם לו, כביכול, בסכום של 141 ₪ (סכום אגרת בית המשפט שנדרש לשלם על מנת לקבל פס"ד המצהיר על מעמדו כידוע בציבור) ולא העריך את סכום התביעה עבור כלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. בפועל, בת זוגו המנוחה של התובע היתה מבוטחת בקרן הפנסיה "הראל מנוף" ולא בקרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה.

בחודש ינואר 2015 התקיים דיון מקדמי בתובענה ובעקבות המלצת בית המשפט, הודיע התובע על מחיקת בקשתו להכיר בתובענה כייצוגית. בכך הסתיימה התובענה.

4.12.3 ביום 13 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. התובענה הומצאה למשרדי החברה ביום 17 ביולי 2014. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין.

הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

בחודש ינואר הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם הנתבעות ונקבע דיון לחודש אפריל 2015. בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, בשלב מוקדם זה, אין ביכולתם להעריך את סיכויי התיק. יחד עם זאת, ככל שהעובדות והנסיבות שהוצגו בתגובה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי לנסות ולהדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדוף את בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתקבל, אם כי הדברים נאמרים בזהירות לנוכח השלב המוקדם בו מצוי התיק, ובין היתר נוכח העובדה כי עדיין לא הוגשה תשובה מטעם התובעות.

4.13. מימון

החברה לא השתמשה בשנת הדוח במקורות מימון חיצוניים לצרכי פעילותה השוטפת. להרחבה בעניין נטילת הלוואה מהראל ביטוח, ראה סעיף 1.1.4 לעיל.

4.14. מיסוי

4.14.1 החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על מוסדות כספיים מורכב ממס חברות ומס רווח.

4.14.2 בפועל החברה איננה מעסיקה עובדים במישרין ולכן אינה משלמת מס שכר.

4.14.3 אין שוני מהותי בין שיעורי המס הסטטוטוריים והאפקטיביים של החברה. קיים שוני הנובע מהוצאות בלתי מוכרות ומעדכון הפרשות בגין שנים קודמות.

4.14.4 הפסדים צבורים לצורכי מס: לחברה אין הפסדים צבורים.

4.15. צפי להתפתחות בשנה הקרובה

כחלק מתפיסתה בדבר חשיבות השירות ללקוחות החברה, למעסיקים, לסוכנים וליועצים הפנסיוניים ולנוכח השינויים הרגולטוריים, כפי שפורטו לעיל, תמשיך החברה להשקיע במערכות המיכון כדי לשפר את השירות הניתן לגורמים אלה ועל מנת לעמוד בדרישות הרגולטוריות החלות עליה.

במקביל תמשיך החברה להשקיע אמצעים בפיתוח אתר האינטרנט שלה, במסגרתו יכולים מעסיקים ועמיתי הקרנות שבניהול החברה לקבל נתונים כלליים ואישיים מעודכנים בנוסף לנתונים הכלליים של הקרנות שבניהול החברה. החברה תוסיף להשקיע בהרחבת מעגל המשתמשים בשירותי האינטרנט שהיא מספקת בקרב המבוטחים והמעסיקים ולפעול להעניק להם שירות טוב יותר ורחב יותר באמצעות אתר האינטרנט.

במהלך השנה הקרובה צפויה החברה להוסיף ולהיערך לשינויים הצפויים בשוק החיסכון ארוך הטווח, ובכלל זה, לכניסתם לתוקף של תקנות התשלומים לקופות גמל וחוזר מסלולי השקעה.

בדומה לשנים האחרונות החברה צופה המשך צמיחה משמעותי בפעילות ובפרט בכל הקשור לגידול בגביית דמי הגמולים ברקע הרפורמות שמנהיג משרד האוצר ובשים לב לגידול הצפוי במהלך השנה בשכר המינימום המגלם בתוכו גם גידול בשכר המבוטח.

החברה ממשיכה ליישם את תכנית האכיפה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה בהתאם להוראות חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011.

4.16. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בכוונת החברה להמשיך ולהעמיק את חדירתה לארגונים ולמגזרים נוספים ובתוך כך ולהגדיל את נתח השוק שלה. לצורך מימוש כוונה זו, משקיעה החברה מאמצים רבים ומשאבים ניכרים בהכשרת כוח אדם מקצועי, בשדרוג מערכות המחשב, בשיווק באמצעות כלל ערוצי ההפצה, בשיפור השירות למבוטחיה למעסיקהם ולסוכנים עימם היא קשורה, באמצעי מכירה ובכלל גורם נוסף המסייע למימוש מטרה זו.

4.17. מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד

לא נצפה שינוי חריג בעסקי התאגיד לאחר מועד הדוחות שלא קיבל ביטוי בדוח זה.

4.18. אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

לא נצפו אירועים חריגים שלא קיבלו ביטוי בדוח זה.

5. חלק ה' - משטר תאגידי

5.1. ישיבות דירקטוריון

מועד הישיבה	מספר משתתפים	התכנסות/בכתב/טלפוני
19.1.2014	7	התכנסות
21.1.2014	7	החלטה בכתב
20.3.2014	6	התכנסות
27.4.2014	7	התכנסות
19.5.2014	6	התכנסות
1.7.2014	6	התכנסות
20.7.2014	7	התכנסות
19.8.2014	7	התכנסות
6.10.2014	5	התכנסות
23.11.2014	7	התכנסות

5.2. מידע בדבר ועדת הדירקטוריון

בחברה פועלת ועדת ביקורת, בהתאם להוראת סעיפים 114 - 117 לחוק החברות שעניינם פעילות ועדת ביקורת ובהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז – 2007 (להלן: "תקנות הדירקטוריון").

ועדת הביקורת עוסקת, בין היתר, בקביעת תכנית ביקורת הפנים של החברה ודנה בדוחות ביקורת של מבקר הפנים של החברה. ועדת הביקורת מתכנסת מעת לעת לדיון בדוחות ביקורת המוגשים לה על-ידי מבקר הפנים, וזאת בהתאם לתכנית ביקורת הפנים של החברה.

בוועדת הביקורת מכהנים הדח"צים של החברה (אפרים דרור - יו"ר, מר עמוס אפשטיין ומר גילי כהן) וכן הדירקטורית מרים מילה. במהלך שנת 2014 התקיימו 7 התכנסויות של ועדת הביקורת.

בחברה פועלת ועדת השקעות, המתכנסת אחת לשבועיים, לדיון בהשקעות נכסי קרנות הפנסיה שבניהול החברה. בנוסף פועלת ועדת השקעות נפרדת העוסקת בהשקעות בחשבון הנוסטרו של החברה.

בוועדת ההשקעות מכהנים 5 חברים לפי הפירוט המופיע בסעיף 4.4.12 לעיל.

5.3. מעקב אחר הוראות הדין

במהלך תקופת הדוח, אישר דירקטוריון החברה תכנית אכיפה, לאור הוראות חוק סמכויות אכיפה מנהלית, וזאת הן עבור החברה והן לגבי הגופים המוסדיים בקבוצה, הכפופים לחוק סמכויות אכיפה של המפקח. במסגרת תכנית האכיפה מונתה היועצת המשפטית של הקבוצה, עוה"ד נטלי משען זכאי לממונה על הציות והאכיפה וכן מונה מנהל מערך ציות, אכיפה, SOX ונהלים אחראי על תכנית האכיפה ומנהלי אכיפה.

המעקב אחר קיום הוראות הדין מתבצע בחברה במספר רבדים: הרובד הראשון הינו ביקורות הפנים שנערכות בחברה, בהתאם לתכנית ביקורת הפנים, כאשר כחלק מתכנית הביקורת נכללת ביקורת לגבי עמידה בהוראות דין שונות. הרובד השני הינו לסייע בעמידת החברות בקבוצה בקיום הוראות דין ספציפיות כגון: ממונה על הציות והאכיפה, מנהל מערך ציות, אכיפה, SOX ונהלים, אחראי לפי חוק איסור הלבנת הון, ממונה לפי חוק למניעת הטרדות מיניות ואחראי ליישום הקוד האתי של החברה. הרובד השלישי הינו עדכונים בדבר הוראות דין חדשות ליישום אותן הוראות דין. לגבי חוזרים חדשים וטיוטות חוזרים של המפקח, העדכון נעשה באמצעות הפצת

החוזרים לבעלי התפקידים הרלוונטיים ווידוא עימם, כי הם מיישמים את הוראות החוזרים. לגבי הוראות דין אחרות, העדכון והמעקב אחר היישום נעשים על-ידי היועצת המשפטית של החברה ועל-ידי מזכירת החברה.

5.4. קוד אתי

לקבוצה קוד אתי, החל גם על החברה (ראה סעיף 4.4.11 לעיל).

6. חלק ו' - הנחות אקטואריות

6.1. הראל גילעד פנסיה הקרן המקיפה:

בללי

ההתחייבות כלפי המבוטחים הינה היתרה הצבורה שלהם למועד הדוח, המחושבת מאז שנת 2004 לפי תשלומיהם לקרן, בתוספת תשואת הקרן ובניכוי דמי סיכון ודמי ניהול.

חישוב ההתחייבות כלפי הפנסיונרים מבוסס על היוון זרם התשלומים הצפויים להיות משולמים להם ולשאיריהם, בהתאם לתקנון ובהתאם לפרמטרים אקטואריים. ההיוון מבוצע בהתאם לשיעורי ריבית להיוון הנקבעים כמפורט להלן.

אופן החישוב והפרמטרים האקטואריים נקבעו בעיקרם בהוראות שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון. בדוח האקטוארי השנתי מבוצע חישוב של עודף או גירעון אקטוארי באמצעות השוואת התחייבויות הקרן לפנסיונרים לעומת הנכסים העומדים מול התחייבויות אלה. עודף(גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק בין כל המבוטחים והפנסיונרים ועודף (גירעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון מחולק לפנסיונרים שבגינם נרשם אותו עודף (גירעון).

ההנחות האקטואריות:

ריבית החישוב

פנסיונרים זכאים קיימים – בהתאם לחלוקת הנכסים בסוף 2003 5.05% עד 12/2018 (תום תקופה של ערך 5.05%) ו- 4.86% לאחר מכן בגין 70% של הנכסים. עבור 30% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן כפי שדווחה ע"י החברה המצטטת ("מרווח הוגן"). אין דמי ניהול מצבירה לקבוצה הזאת.

פנסיונרים חדשים – בגין 30% של הנכסים בשיעור של 4.86%. עבור 70% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן כפי שדווחה ע"י החברה המצטטת ("מרווח הוגן"). מהתשואה המשוקללת מנכים 0.5% דמי ניהול.

שיעורי תמותה נכות ועזיבות

א. שיעורי תמותה בלתי תלויים לעמיתים בריאים (q_x^s)

לעמיתים לאחר גיל פרישה: לפי לוח 49 בחוזר 2013 (2013-3-1)

לבני זוג של עמיתים שנפטרו:

- לבת זוג שגילה מתחת 55 ולבן זוג שגילו מתחת 60: לפי לוח 29 בחוזר 2013-3-1
 - לבת זוג שגילה 55 ומעלה ולבן זוג שגילו 60 ומעלה: לפי לוח 59 בחוזר 2013-3-1

לבני זוג של עמיתים שבחיים:

- לפני גיל פרישה: לפי לוח 19 בחוזר 2013-3-1
 - בגיל פרישה ולאחריו: לפי לוח 49 בחוזר 2013-3-1

אלמנים ואלמנות:

- אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60: לפי לוח פ בחוזר 2013-3-1
- אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה: לפי לוח פ5 בחוזר 2013-3-1

שיפור תמותה: $q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * [a + (1-a)*(1-f)^{t/20}]$

$q_{x,0}^s$ מהווה שיעור התמותה בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמותה הנ"ל
 $q_{x,t}^s$ מהווה שיעור התמותה בגיל x, t שנים לאחר 31.12.2008.
 a,f לפי לוחות פ6 בחוזר.

- ב. שיעורי תמותה בלתי תלויים לנכים (q_x^i): עד גיל פרישה - לפי לוח פ7 בחוזר 2013-3-1
 מעל גיל פרישה¹ - לפי לוח פ4 בחוזר 2013-3-1

שיעורי החלמה של נכים: לפי לוח פ9

נתוני נישואים

- א. שיעורי נישואים (w_x): מעל גיל פרישה - מצב בפועל
 לפני גיל פרישה לפי לוח פ10 של החוזר 2013-3-1
- ב. הפרש גילים (y_x): אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג:
 מתחת לגיל פרישה: -3 לבת זוג, +3 לבן זוג
 מעל גיל פרישה: -5 לבת זוג, +3 לבן זוג

נתוני ילדים

- א. גיל הילדים (z_x): לפי לוח פ11 בחוזר 2013-3-1
- ב. מספר הילדים (k_x): לפי לוח פ11 בחוזר 2013-3-1

שיטת הערכת ההתחייבויות והנכסים ששימשה לחישוב המאזן האקטוארי.

נתוני הנכסים בקרן נלקחו מנתוני הדוחות הכספיים.
 נתוני התחייבויות עבור המבוטחים הינם בגובה היתרות הצבורות שצברו בקרן, ונתוני התחייבויות לפנסיונרים חושבו אקטוארית בהתאם להנחיות וההנחות הרשומות מעלה ובהתאם לנתוני הפנסיונרים.

מנגנון האיזון האקטוארי

חלוקת עודף אקטוארי בין הקבוצות בקרן:

חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך השנה בין כל הקבוצות בקרן: שלב זה מתבצע על ידי השוואת ההתחייבויות של כל אחת משלוש הקבוצות (מבוטחים, פנסיונרים זכאים קיימים ופנסיונרים זכאים

¹ רלבנטי רק עבור זכאי קיים לצמיתות

חדשים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין שתי קבוצות הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצת המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים העומדים כנגד ההתחייבויות למבוטחים. ההתחייבויות בגין שתי קבוצות הפנסיונרים הינן התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן של שנה שעברה, בעוד ההתחייבויות בגין המבוטחים מוגדרות כסך היתרות הצבורות של המבוטחים נכון לסוף השנה. לאחר מכן מתבצע עדכון פנסיות עבור שתי קבוצות הפנסיונרים בגין עודף (גירעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון.

עדכון פנסיות ויתרות מבוטחים:

בשנת 2014 נוצר גירעון דמוגרפי של כ-117 מיליון ₪ אשר מהווה כ-0.42% של ההתחייבויות הצבורות. כמו-כן נוצר גירעון תשואתי לפנסיונרים החדשים בלבד של כ-0.45%. כלומר, יש להפחית את הפנסיות לזכאים קיימים ב-0.42%, ולפנסיונרים חדשים בשיעור של -0.87%. לגבי יתרות צבורות, ההפחתה השנתית היא בגובה 0.42%.

תנועה בגירעון/עודף אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2013			לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2014			השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
36,318,801	50,879,846	87,198,647	52,625,407	53,996,605	106,622,012	א. מקרי מוות – מבוטחים
-1,358,620	-2,098,217	-3,456,837	737,384	-2,464,716	-1,765,735	ב. מקרי מוות – פנסיות זקנה ושארים
0	0	0	-1,221,244	5,045,643	3,819,183	ג. מקרי מוות – נכים
31,071,927	110,662,893	141,734,820	-41,054,670	138,775,158	97,720,487	ד. יציאה לנכות
19,566,658	-19,566,658	0	16,314,827	-36,809,751	-20,451,309	ה. חזרה מנכות
0			-970,000			ו. ביטוח משנה
-11,097,174			-13,896,713			ז. פרישות במהלך השנה
-64,627,000			-131,156,925			ח. שינויים בעתודת IBNR
-5,138,976			0			ט. שינויי שיטות והנחות
			0			י. שינויים בתקנון הקרן
-503,059			1,957,632			יא. סך הגורמים האחרים
4,232,556			-116,664,302			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

הערות האקטואר

התפתחות הקרן בשנה האחרונה

מספר העמיתים בקרן, פעילים ומוקפאים ופנסיונרים, לסוף שנת 2014 היה כ-692,000. בשנת 2014 הקרן ראתה גידול לעומת מספר העמיתים בתום השנה הקודמת שהסתכם בכ-71,000 עמיתים. הונה הצבור של הקרן גדל במהלך שנת 2014 מ-22,549 ל-27,865 מיליוני שקלים.

בסיסי החישוב

החישובים בדו"ח האקטוארי מבוססים על הנחות ולוחות גריעה כלליים שנקבעו על ידי משרד האוצר בחוזר 2013-3-1. החישובים אינם מבוססים, בשלב זה, על לוחות גריעה מיוחדים הנגזרים מניסיון הקרן. הקרן ביצעה בחינה של ניסיונה בספטמבר 2014 בהתאם לדרישות חוזר 2013-3-1 ומסרה את הממצאים לאוצר. השנה הקרן ביצעה מחקר מקיף לגבי מקרי נכות שקרו וטרם דווחו על-סמך ניסיון משנים עברו. בנוסף, בוצעה בחינה של מקרי מוות שאירעו ולא דווחו בהתאם ליישום חוזר איתור חשבונות נפטרים. עתודת ה-IBNR גדלה בכ-153 מיליון ₪ בעקבות עדכוני המחקרים וההנחות(בעיקר של הנכות), גידול טבעי בכמות הנכים והשארים בקרן וירידה של וקטור הריביות.

מסד הנתונים

המאזן נערך על יסוד הנתונים כפי שנמסרו על ידי הקרן וכללו נתונים לגבי הזכויות והכספים של כ-692,000 עמיתים ונתונים כספיים בלבד לגבי כספים נוספים המהווים פחות מ-1% מיתרת הנכסים בקרן.

ריכוז נתונים על הרכב המבוטחים בקרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2014

ממוצע שכר לעמיתים פעילים	גיל ממוצע	מספר מקבלי פנסיה			מספר מבוטחים לא פעילים	מספר מבוטחים פעילים
		זקנה	שארים	נכות		
5,850	37.45	1,198	997	745	315,724	373,762

6.2 הראל פנסיה כללית הקרן הכללית:

ההנחות האקטואריות

כללי

ההתחייבות כלפי המבוטחים הינה היתרה הצבורה שלהם למועד הדוח, המחושבת מאז שנת 2004 לפי תשלומיהם לקרן, בתוספת תשואת הקרן ובניכוי דמי סיכון ודמי ניהול.

חישוב ההתחייבות כלפי הפנסיונרים מבוסס על היוון זרם התשלומים הצפויים להיות משולמים להם ולשאיריהם, בהתאם לתקנון ובהתאם לפרמטרים אקטואריים. ההיוון מבוצע בהתאם לשיעורי ריבית להיוון הנקבעים כמפורט להלן.

אופן החישוב והפרמטרים האקטואריים נקבעו בעיקרם בהוראות שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון.

בדוח האקטוארי השנתי מבוצע חישוב של עודף או גירעון אקטוארי באמצעות השוואת התחייבויות הקרן לפנסיונרים לעומת הנכסים העומדים מול התחייבויות אלה. עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק בין כל המבוטחים והפנסיונרים. עודף (גירעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה חזויה לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון מחולק לפנסיונרים שבגינם נרשם אותו עודף (גירעון).

ההנחות האקטואריות:

ריבית החישוב

עקומת הריבית בניכוי דמי ניהול של:

- 2% עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1/1/2010
- 0.5% עבור פנסיונרים שפרשו אחרי 31/12/2009

שיעורי תמותה נכות ועזיבות

לא חלו שינויים השנה בבסיס הסטטיסטי שמשמש את הקרן בחישוב ההתחייבויות.

שיעורי תמותה נכות ועזיבות

א. שיעורי תמותה בלתי תלויים לעמיתים בריאים (q_x^s)

לעמיתים לאחר גיל פרישה: לפי לוח פ' בחוזר 2013 (2013-3-1)

לבני זוג של עמיתים שנפטרו:

- לבת זוג שגילה מתחת 55 ולבן זוג שגילו מתחת 60: לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1
- לבת זוג שגילה 55 ומעלה ולבן זוג שגילו 60 ומעלה: לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1

לבני זוג של עמיתים שבחיים:

- לפני גיל פרישה: לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1
- בגיל פרישה ולאחריו: לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1

אלמנים ואלמנות:

- אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60: לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1
- אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה: לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1

שיפור תמותה: $q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * [a + (1-a)*(1-f)^{t/20}]$

$q_{x,0}^s$ מהווה שיעור התמותה בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמותה הנ"ל
 $q_{x,t}^s$ מהווה שיעור התמותה בגיל x, t שנים לאחר 31.12.2008.
 a, f לפי לוחות פ' בחוזר.

ב. שיעורי תמותה בלתי תלויים לנכים (q_x^i): עד גיל פרישה - לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1
 מעל גיל פרישה² - לפי לוח פ' בחוזר 2013-3-1

שיעורי החלמה של נכים: לפי לוח פ'

² רלבנטי רק עבור זכאי קיים לצמיתות

נתוני נישואים

- ג. **שיעורי נישואים (w_x):** מעל גיל פרישה - לפני גיל פרישה
מצב בפועל לפי לוח 10פ של החוזר 2013-3-1
- ד. **הפרש גילים (y_x):** אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג : מתחת לגיל פרישה : מעל גיל פרישה :
-3 לבת זוג, +3 לבן זוג
-5 לבת זוג, +3 לבן זוג

נתוני ילדים

- ה. **גיל הילדים (z_x):** לפי לוח 11פ בחוזר 2013-3-1
- ו. **מספר הילדים (k_x):** לפי לוח 11פ בחוזר 2013-3-1

שיטת הערכת ההתחייבויות והנכסים ששימשה לחישוב המאזן האקטוארי-נתוני הנכסים בקרן נלקחו מנתוני הדוחות הכספיים.

נתוני התחייבויות עבור המבוטחים הינם בגובה היתרות הצבורות שצברו בקרן, ונתוני התחייבויות לפנסיונרים חושבו אקטוארית בהתאם להנחיות וההנחות הרשומות מעלה ובהתאם לנתוני הפנסיונרים.

חלוקת עודף אקטוארי בין הקבוצות בקרן:

חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך השנה בין כל הקבוצות בקרן :

בשלב הראשון מבוצעת חלוקה של עודף דמוגרפי בגין מקרי נכות ושארים של עמיתי הקרן המבוטחים במסלולים המקיפים בלבד.

בשלב השני, מתבצעת השוואת ההתחייבויות של כל אחת משלוש הקבוצות (מבוטחים במסלול יסוד, מבוטחים במסלולים מקיפים, ופנסיונרים זכאים חדשים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין קבוצת הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצת המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים העומדים כנגד ההתחייבויות למבוטחים. ההתחייבויות בגין קבוצת הפנסיונרים הינן התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן של שנה שעברה, בעוד ההתחייבויות בגין קבוצת המבוטחים מוגדרות כסך היתרות הצבורות של המבוטחים נכון לסוף השנה.

לאחר מכן מתבצע עדכון פנסיות עבור קבוצת הפנסיונרים בגין עודף (גירעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון.

עדכון פנסיות ויתרות מבוטחים:

סך הגירעון הדמוגרפי המופיע בדו"ח הינו בגובה של כ- 792 אלפי ₪. השורה התחתונה היא שיש להפחית את היתרות הצבורות של המבוטחים במסלול יסוד בכ-0.16%, את היתרות הצבורות של המבוטחים במסלולים המקיפים בכ-0.6% ואת הפנסיות בשיעור של כ-0.16%.

תנועה בגירעון/עודף אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2013			לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2014			השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
11,000	0	11,000	568,573	0	568,573	א. מקרי מוות – מבוטחים
-905,106	-177,759	-1,082,865	9,374	-1,341,847	-1,332,473	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושארים
0	0	0	0	0	0	ג. מקרי מוות – נכים
8,000	0	8,000	-1,903,289	2,386,979	483,690	ד. יציאה לנכות
0	0	0	0	0	0	ה. חזרה מנכות
-18,050			1,267,980			ו. ביטוח משנה
-973,461			-639,695			ז. פרישות במהלך השנה
-950			-52,613			ח. שינויים בעתודת IBNR
36,434			0			ט. שינויי שיטות והנחות
			0			י. שינויים בתקנון הקרן
167,397			-42,034			יא. סך הגורמים האחרים
-1,674,736			-791,705			ס"ב עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

הערות האקטואר

התפתחות הקרן בשנה האחרונה

הונה הצבור של הקרן גדל במהלך שנת 2014 מכ- 336 מיליוני שקלים לכ- 432 מיליוני שקלים.

תקנות הקרן ובסיסי החישוב

החישובים במאזן נערכו לפי הנחות, לוחות ובסיסים שע"פ הוראות האוצר. (חוזר 1-3-2013)

יצוין שגירעון נוצר עם כל עמית שממיר את היתרה לפנסיה. התקנון קובע מקדם המרה שמבוסס על הנחה של עקום ריבית של 4.0% ואילו בפועל הריבית נמוכה יותר.

מסד הנתונים

המאזן נערך על יסוד הנתונים כפי שנמסרו על ידי הקרן וכללו נתונים לגבי הזכויות והכספים של עמיתי הקרן ונתונים כספיים בלבד לגבי כספים נוספים המהווים פחות מ-1% מיתרת הנכסים בקרן.

ריכוז נתונים על הרכב המבוטחים בקרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2014

גיל ממוצע	מספר מקבלי פנסיה			מספר מבוטחים לא פעילים	מספר מבוטחים פעילים
	זקנה	שארים	נכות		
45	159	16	1	16,271	4,586

הנהלת החברה רואה בגישה אופטימית את הצפוי בשוק הפנסיה בשנים הקרובות. החברה רואה בכך הזדמנות יוצאת דופן והיא תעשה כל מאמץ על מנת להיות בשוק זה גוף מוביל ודומיננטי, תוך שמירה על ערכי הקבוצה והחברה, המתבטאים בסיסמא "אש להבה":

אמינות, שרות לקוח, הון אנושי, בית חם והובלה.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

16 במרץ, 2015

על-ידי:

מישל סיבוני, יו"ר דירקטוריון

דודי לידנר, מנכ"ל

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

הראל גילעד פנסיה

הראל פנסיה כללית

קופת הגמל למשרתי הקבע

פרק 3

דוח הדירקטוריון

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון לשנת 2014

דוח הדירקטוריון בפרק זה של הדוח התקופתי כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2014, סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בשנת 2014. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי, על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

דוח דירקטוריון תמציתי ליום 31.12.2014**1. תאור הקרנות והחברה המנהלת****החברה המנהלת**

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק קופות הגמל והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל גילעד פנסיה (להלן: "הקרן"). הקרן קיבלה החל משנת 1996 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות הגמל או לחוק קופות גמל. החברה מנהלת גם קרן כללית וקופת גמל: הקרן הכללית קיבלה החל משנת 2002 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות גמל או לחוק קופות גמל. קרנות הפנסיה הן קופות גמל משלמות לקצבה. החל מיום 12 באפריל 2012 מנהלת החברה את "קופת הגמל למשרתי הקבע" (להלן: "קופת הגמל למשרתי הקבע") שהנה קופת גמל לא משלמת לקצבה והיא מיועדת למשרתי הקבע בהתאם להסדר הפנסיוני של צה"ל. נכון למועד עריכת הדוח היקף הפעילות בקופת הגמל למשרתי הקבע איננו מהותי.

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. נכון למועד עריכת הדוח, כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") המוחזקת במלואה בידי הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

בהראל גילעד פנסיה - ששמה הקודם היה עדי - התמוזגו ביום 1.1.06 נתיבות פנסיה ועתידית אישית, שתי קרנות פנסיה חדשות מקיפות, שנוהלו עד אז בידי חברות מנהלות של קרנות פנסיה המוחזקות בידי הראל השקעות. נתיבות פנסיה נוהלה עד אז בידי החברה, עדי נוהלה עד אז בידי עדי ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "עדי ניהול") ועתידית אישית נוהלה בידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג"). בהראל פנסיה כללית - ששמה הקודם היה נתיבות תשואות למנהלים - התמוזגה ביום 1.1.06 עתידית מנהלים, קרן פנסיה חדשה כללית, שנוהלה עד אז בידי ידידים הולדינג, חברה מנהלת של קרנות פנסיה המוחזקת כאמור בידי הראל השקעות.

ביום 1 בינואר 2010 התמוזגה גילעד קרן פנסיה מקיפה בע"מ לתוך החברה, במסגרת זו מוזגו קרנות הפנסיה שבניהול גילעד קרן פנסיה מקיפה לקרנות הפנסיה שבניהול החברה – קרן הפנסיה "הראל גילעד" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד פנסיה" (לשעבר "הראל פנסיה") וקרן הפנסיה "גילעד משלימה" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל פנסיה כללית".

החברה מקבלת חלק ניכר משירותי הניהול והתפעול שלה באמצעות חברות אחרות מקבוצת הראל השקעות. במסגרת זו מקבלת החברה את שירותי ניהול ההשקעות מחטיבת ההשקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ.

תפעול החברה מתבצע במסגרת אגף הפנסיה של קבוצת הראל והוא מושתת על מערכות מיכון המשותפות לכל קרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה (ראה גם סעיפים 4.3 ו-4.8.3 לפרק 2 בדבר תאור עסקי התאגיד). כמו כן, מערך העובדים של אגף הפנסיה של קבוצת הראל משותף לכל החברות המנהלות קרנות פנסיה בקבוצה – לעניין זה ראה סעיף 4.4 לפרק 2 בדבר תאור עסקי התאגיד.

הראל פנסיה כללית		הראל גילעד פנסיה		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	2013	2014	
15,081	20,857	618,578	689,486	מספר מבוטחים
2,745	4,586	346,602	373,762	פעילים
12,336	16,271	271,976	315,724	מוקפאים

ביום 31.12.14 היו בקרן "הראל גילעד פנסיה" כ- 689 אלף עמיתים, מתוכם כ- 374 אלף פעילים וכ- 316 אלף בלתי פעילים. ב"הראל פנסיה כללית" היו באותו מועד כ- 21 אלף עמיתים.

תחומי פעילות עיקריים - קרנות הפנסיה

תחום הפעילות של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה. במסגרת תחום הפעילות עוסקת החברה בניהול קרנות פנסיה חדשות, הן קרן פנסיה חדשה מקיפה והן קרן פנסיה חדשה כללית. ביום 22 באפריל 2012, קיבלה החברה אישור על ידי הממונה להפעלת קופת הגמל לא משלמת לקצבה, שהינה קופה ייעודית למשרתי הקבע בצה"ל אשר תנוהל על ידי החברה ותהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל. נכון למועד דוחות כספיים אלה הצטרפו לקופה זו 15 עמיתים בלבד.

הרכב הכנסות (הפסדים) מהשקעות בתקופת הדוח להראל גילעד פנסיה ולהראל פנסיה כללית

דוח הכנסות והוצאות של הראל גילעד פנסיה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2,012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
12,753	2,074	15,167	הכנסות
			ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
422,796	209,037	317,495	מנכסי חוב סחירים
515,900	584,313	512,633	מנכסי חוב שאינם סחירים
180,211	487,482	241,310	ממניות
380,952	912,424	540,712	מהשקעות אחרות
63	10,483	15,621	מנדליין להשקעה
1,499,922	2,203,739	1,627,771	סך כל ההכנסות מהשקעות
1,935	3,628	7,680	הכנסות אחרות
1,514,610	2,209,441	1,650,618	סך כל ההכנסות
			הוצאות
160,308	182,369	211,765	דמי ניהול
14,442	22,783	31,104	הוצאות ישירות
-	-	970	ביטוח משנה
3,662	4,867	7,105	מסים
178,412	210,019	250,944	סך כל ההוצאות
1,336,198	1,999,422	1,399,674	עודף הכנסות על הוצאות לשנה

בשנת 2014 נרשמו בקרן המקיפה הכנסות מהשקעות ואחרות בסך של כ- 1,628 מיליוני ש"ח לעומת כ- 2,209 מיליון ש"ח אשתקד. עיקר הקיטון נובע מההשקעה במניות ובהשקעות אחרות (בעיקר קרנות השקעה, קרנות נאמנות ונגזרים), שהניבה רווחים של כ- 541 מיליון ש"ח לעומת רווחים של כ- 912 מיליון ש"ח אשתקד. בשנת הדוח הניבה הקרן תשואת השקעות נומינלית ברוטו חיובית של 6.55% לעומת 11.82% אשתקד.

דוח הכנסות והוצאות של הראל פנסיה כללית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
162	72	282	הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
13,893	7,699	8,378	מנכסי חוב סחירים
4,561	2,955	2,453	מנכסי חוב שאינם סחירים
2,173	6,081	3,508	ממניות
5,091	11,502	6,539	מהשקעות אחרות
(22)	113	180	מנדל"ן להשקעה
25,696	28,350	21,058	סך כל ההכנסות מהשקעות
281	560	458	הכנסות אחרות
26,139	28,982	21,798	סך כל ההכנסות
			הוצאות
2,642	3,390	3,874	דמי ניהול
251	301	417	עמלות ניהול השקעות
-	17	1,003	ביטוח משנה
44	58	91	מסים
2,937	3,766	5,385	סך כל ההוצאות
23,202	25,216	16,413	עודף הכנסות על הוצאות לשנה

גם בקרן הפנסיה הכללית הייתה שנת 2014 שנה חיובית בתחום ההשקעות. ההכנסות מהשקעות ואחרות הגיע לסך של כ- 22 מיליון ש"ח לעומת כ- 29 מיליון ש"ח אשתקד. גם בקרן זו עיקר הקיטון נובע מההשקעה במניות והשקעות אחרות.

ביטוח משנה

להרחבה בעניין ביטוח המשנה והשינויים בו במהלך תקופת הדוח, ראה סעיף 1.5 בעניין מדיניות החברה- ביטוח משנה וסעיף 3.5 בעניין שינויים בהסדרי ביטוח משנה לדוח תיאור עסקי התאגיד.

אירועים מיוחדים בתקופת הדוח ולאחריה

לאירועים מיוחדים בתקופת הדוח ולאחריה ראה סעיף 1.1.4 לדוח עסקי התאגיד בנושא נקודות עיקריות בהתפתחות החברה בשנת 2014 ולאחר תקופת הדוח.

2. תיאור הסביבה העסקיתקרנות הפנסיה

שוק קרנות הפנסיה מאופיין בשיעורי צמיחה גבוהים, בריכוזיות גבוהה ובשינויי רגולציה תכופים (ראה להלן וכן בסעיפים 3.3 ו-4.2 לפרק השני תיאור עסקי התאגיד).

הריכוזיות בענף

נכון למועד הדוח מחזיקה קבוצת הראל שיעור של 16.1% מנכסי קרנות הפנסיה החדשות. שיעור דמי הגמולים שהתקבלו בקרנות הפנסיה החדשות של קבוצת הראל הינו 19.5% מכלל דמי הגמולים שהתקבלו בקרנות הפנסיה המקיפות והחדשות בשנת הדוח. להרחבה בנושא הריכוזיות בענף ראה סעיף 3.10 – תחרות- הראל ניהול קרנות פנסיה בדוח תיאור עסקי התאגיד.

השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקרנות שבניהולה

בשנים האחרונות נכנסו לתוקף מספר שינויים מרכזיים בתחום הרגולציה והחקיקה להם השפעה על תחום הפעילות של החברה. בין השינויים האמורים ניתן למנות את חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח-2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני") ואת כניסתו לתוקף של צו ההרחבה להסכם הקיבוצי לביטוח פנסיוני מקיף במשק (להלן: "צו ההרחבה לפנסיה חובה"). שינויים אלה ביחד עם הקמת המסלקה הפנסיונית והאצת כניסתם של הבנקים לייעוץ פנסיוני, חוללו שינויים בשוק החיסכון הפנסיוני. צו ההרחבה לפנסיה חובה הביא לגידול משמעותי במספר העמיתים בקרן הראל פנסיה המנוהלת על ידי החברה. בשל מבנה ההפרשות ההדרגתי הקבוע בהסכם, השפעתו של ההסכם על סך הנכסים המנוהלים הלכה והתחזקה עם השנים, כאשר בשנת 2014 עמד שיעור ההפקדה המינימאלי מכוח צו ההרחבה על 17.5%. שוק החיסכון הפנסיוני מעצב במשך שנים ארוכות את דפוסי הפעולה ועל כן קיים קושי להעריך את ההשפעה שתהיה לכלל השינויים המתוארים על שוק הענף, אולם ניכר כי הם עשויים להגביר את התחרות ואת התחליפיות בין המוצרים השונים, לרבות את אפשרות השילוב בין מוצרים שונים, וזאת על פי בחינה של פרמטרים שונים ובהם, בין היתר, תשואות, דמי ניהול ואיכות הכיסויים לסיכונים הביטוחיים.

בנוסף, במהלך תקופת הדוח ולאחריו פורסמו טיוטות רבות של הוראות להם עשויה להיות השפעה, לאחר שייכנסו לתוקף, על פעילות החברה בשנים הקרובות. כמו כן נכנסו לתוקף הוראות רבות של המפקח, הותקנו תקנות בעניינים שונים. פירוט לעניין השפעות הרגולטוריות על פעילות החברה ועל תחום הפעילות במסגרתו היא פועלת ראה סעיפים 3 ו-4 לפרק השני תיאור עסקי התאגיד.

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות:

1. דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם;
2. דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

פעילות שיווקית

הראל פנסיה פועלת באופן נמרץ לצירוף מבוטחים חדשים ולהעמקת היקף הביטוח הפנסיוני בקרב מעסיקים ומבוטחים קיימים, הן בפעולות הסברה בקרב מעסיקים עימם היא קשורה בהסכמים, הן בפעילות ליצירת התקשרויות עם מעסיקים חדשים, הן בהתמודדות במכרזים והן בפעילות באמצעות יועצים וסוכני ביטוח. הראל פנסיה מבטחת בעיקר עמיתים שכירים שהצטרפו במסגרת מפעלית. בשנים האחרונות הוגברו מאמצי השיווק גם לפלח העמיתים העצמאיים. פעילות השיווק של הקרן התמקדה בתקופת הדוח הן בהגברת השיווק ושיפור השירות בקרב המעסיקים הקיימים והן בצירוף מעסיקים רבים נוספים ועמיתים עצמאיים ממגזרים שונים. הקרן פועלת במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח של קבוצת הראל ביטוח ושומרת על סינרגיה עם היחידות האחרות בקבוצה (קופות הגמל וביטוח החיים) - כפועל יוצא הוקם בשנים האחרונות מערך משווקים פנסיוניים לחטיבת חיסכון ארוך טווח שיעסוק בשיווק כלל מוצרי החטיבה ובהם קרנות הפנסיה של החברה. על רקע השתלבותם האפשרית של הבנקים כערוץ שיווק נוסף בענף, משקיעה החברה תשומות גם כלפי ערוץ זה.

3. מצב כספי

הראל גילעד פנסיה

תכנית הפנסיה:

תכנית הפנסיה של הקרן הייתה, עד לשנת 2004, תכנית פנסיה מקיפה, שסווגה כ"קרן זכויות". הזכויות נקבעו על פי סולם צבירה שחושב באופן אקטוארי ואשר הביא בחשבון את גילו של העמית, שנת לידתו, מינו ומסלול הפנסיה בו בחר. מכל סכום של דמי גמולים ששולם נגזרה מנת הפנסיה שתגיע לעמית בגיל פרישה, על פי הפרמטרים הנ"ל.

בשנת 2005 אושרו לקרנות הפנסיה תקנונים חדשים, ששינו את אופיין ל"קרנות תשואה". הצבירה בקרן הפנסיה חולקה בין המבוטחים והפנסיונרים בהתאם לזכויות שצברו עד למועד השינוי וממועד זה חושבה לכל מבוטח יתרה צבורה אישית הכוללת את הפקדותיו והתשואה עליהן בניכוי דמי ניהול ודמי סיכון אישיים. בפרישה לפנסיית זקנה תומר היתרה הצבורה בפנסיה חודשית שתחושב אקטוארית. סיכוני נכות ומוות (שאירים) יכוסו מתוך דמי הסיכון שינוכו מדי חודש ונקבע מנגנון איזון אקטוארי להתאמת הפנסיות ויתרות העמיתים בהתאם לסיכונים אלה. כמו כן נקבע הסדר לפנסיונרים שפרשו עד ליום 31.12.2003 ("פנסיונרים זכאים קיימים") ואשר נותרו זכאים לאגרות חוב מיועדות בשיעור של 70% מההתחייבות לגביהם.

בינואר 2015, נכנסו לתוקף מספר תיקונים בתקנון הקרן. להלן עיקרי התיקונים:

- החלת מסלול ברירת מחדל עם גיל תום ביטוח 67 לנשים, בהתאם להוראות אגף שוק ההון במשרד האוצר. במסגרת שינוי זה נוספו מסלולי ביטוח חדשים הכוללים גיל תום ביטוח 64.
- הוספת תקופת הבטחה של 180 חודשי תשלומי פנסיות לאלמן/ה מבוטח/ת.
- עדכון שיעורי הכיסוי במסלולי הביטוח "עתיר ביטוח" ו"פרישה מוקדמת".

נתונים אקטואריים: הזכויות המוקנות בקרן הפנסיה נקבעו על בסיס חישובים אקטואריים, במטרה לשמור על קרן מאוזנת לאורך שנים. על פי הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, שולב בתכנית הפנסיה גם מנגנון לאיזון אקטוארי המיועד למנוע התפתחות גרעון אקטוארי בקרן.

להלן הנתונים האקטואריים העיקריים (באלפי ש"ח, מתואם למדד ליום המאזן):

שינויים במאזן הראל גילעד:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
22,549,556	27,864,776	סך כל הנכסים, נטו
		<u>התחייבויות פנסיוניות:</u>
21,712,185	26,625,296	התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
837,371	1,239,480	התחייבות לפנסיונרים וזכאים קיימים

נכסי הקרן המקיפה עלו בכ- 24% בשנת 2014. ההתחייבות כלפי פנסיונרים גדלה בכ- 48%, הגידול נובע מגידול בכמות הפנסיונרים, וכן מגידול בהערכת תביעות אשר קרו וטרם דווחו (IBNR) ומקיטון בווקטור הריביות להיוון. שיעור הגרעון האקטוארי לחלוקה הסתכם בשנת 2014 לכ- 0.42%.

הראל פנסיה כללית

תכנית הפנסיה:

"הראל פנסיה כללית" פועלת כקרן מסוג תשואה שהכספים הנצברים בה מיועדים לתשלומי פנסית זקנה ופנסיה לשאריהם של פנסיונרים.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור של 1.05% בשנת 2014 ואילך. זאת לעומת שיעור של 2% בתקנון הקודם.

הבהרה לעניין דמי ניהול לפנסיונרים- סעיף 45.3 לתקנון הקרן- ממבוטחים שהפכו לפנסיונרים עד דצמבר 2009 ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים, וממבוטחים שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

הקרן איננה מקבלת אגרות חוב מיועדות ולא הוטלה מגבלה על תשלומי העמיתים לקרן, כך שהם רשאים להעביר גם סכומים חד פעמיים.

למבוטחים בקרן יתרות צבורות המעודכנות מדי חודש בהתאם לתשואת הקרן. במועד הפרישה לפנסיה מומרת היתרה הצבורה לפנסיה חודשית בהתאם למקדמים אקטואריים.

גם סכומי הפנסיה של הפנסיונרים מתעדכנים באותו אופן.

שינויים במאזן הראל פנסיה כללית:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
336,431	432,193	סך כל הנכסים, נטו
		<u>התחייבויות פנסיוניות:</u>
280,877	369,596	התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
55,554	62,597	התחייבות לפנסיונרים וזכאים קיימים
נכסי הקרן הכללית עלו בכ- 28% וההתחייבות כלפי פנסיונרים גדלה בכ- 13%, בשנת הדוח לעומת אשתקד.		
שיעור הגירעון האקטוארי לחלוקה בשנת 214 הסתכם ל- 0.16%.		

4. תוצאות פעילות

רווח והפסד – החברה המנהלת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
161,733	187,026	214,039	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
11,763	24,055	24,066	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
3,999	2,104	2,327	רווחים מהשקעות, נטו
168	158	241	הכנסות אחרות
<u>177,663</u>	<u>213,343</u>	<u>240,673</u>	סך כל ההכנסות
63,949	72,620	84,177	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
74,790	92,792	106,640	הוצאות הנהלה וכלליות
402	819	684	הוצאות מימון
<u>139,141</u>	<u>166,231</u>	<u>191,501</u>	סך כל ההוצאות
38,522	47,112	49,172	רווח לפני מסים על ההכנסה
12,774	17,175	18,647	מסים על הכנסה
<u>25,748</u>	<u>29,937</u>	<u>30,525</u>	רווח לתקופה

דמי הניהול המתקבלים מניהול הקרנות נגבים מתוך דמי הגמולים ומתוך נכסיהם הצבורים של העמיתים בקרנות (לפרטים בדבר שיעורי דמי הניהול המקסימאליים והאפקטיביים בשנת הדוח ובשנתיים שקדמו לה, אנא ראה באור 16 בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת הדוח).

דמי הניהול המתקבלים מניהול הקרן הכללית החל מינואר 2013 נגבים גם הם מתוך דמי הגמולים שגבתה הקרן (4% לפני החזרים) ומתוך נכסיהם הצבורים של העמיתים בקרן (1.05% בגין שנה לפני החזרים).
 ההכנסות, מדמי ניהול מקרנות הפנסיה בשנת הדוח הסתכמו לסך של כ-214 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-187 מיליון ש"ח אשתקד גידול של כ-27 מיליון ש"ח (שיעור גידול של כ-14.5%).
 הוצאות השיווק והוצאות הנהלה וכלליות עלו בשיעור של כ-15.3% לעומת אשתקד.

להלן דוח תנועה בקרן הפנסיה הראל גילעד פנסיה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
12,169,133	17,198,138	22,549,556	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
2,863,075	3,678,466	4,343,880	תקבולים מדמי גמולים
44,889	60,434	85,963	תשלומי פנסיה
266,940	417,829	516,823	פדיונות
1,389,875	507,242	630,717	סה"כ העברות צבירה לקרן
248,314	355,449	456,265	סה"כ העברות צבירה מהקרן
<u>1,336,198</u>	<u>1,999,422</u>	<u>1,399,674</u>	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u>17,198,138</u>	<u>22,549,556</u>	<u>27,864,776</u>	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

נכסי העמיתים בקרן המקיפה גדלו בתקופת הדוח בכ-5,315 מיליון ש"ח.
 ההכנסות מהשקעות בניכוי הוצאות בהן נשאה הקרן בשנת הדוח הניבו תרומה חיובית של כ-1.4 מיליארד ש"ח (אשתקד כ-2 מיליארד ש"ח).
 דמי הגמולים הסתכמו בכ-4,343.8 מיליון ש"ח, גידול של כ-18% מתקופה מקבילה אשתקד.
 העברות מקרנות אחרות ולקרנות אחרות נטו תרמו לגידול נכסי הקרן כ-175 מיליון ש"ח (לעומת תרומה של כ-152 מיליון ש"ח אשתקד).
 היקפי הפדיונות (השבת כספים לעמיתים) הסתכמו בשנת הדוח בסך של כ-517 מיליון ש"ח (אשתקד כ-418 מיליון ש"ח).
 בתשלומי הפנסיה נרשם גידול של כ-42%, מסך של כ-60.4 אל סך של כ-86 מיליון ש"ח.

להלן דוח תנועה בקרן הפנסיה הראל פנסיה כללית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
197,573	256,376	336,431	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
42,663	66,562	88,031	תקבולים מדמי גמולים
3,369	3,660	4,033	תשלומי פנסיה
-	-	2,448	תקבולים בגין מבטח משנה
2,828	3,877	4,645	פדיונות
5,773	2,671	3,516	סה"כ העברות צבירה לקרן
6,638	6,857	5,968	סה"כ העברות צבירה מהקרן
23,202	25,216	16,413	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u>256,376</u>	<u>336,431</u>	<u>432,193</u>	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

נכסי העמיתים בקרן הכללית גדלו בשנת הדוח בכ- 95.7 מיליוני ש"ח. ההכנסות מהשקעות בשנת הדוח הניבו תרומה חיובית של כ- 16.4 מיליון ש"ח (אשתקד כ- 25.2 מיליון ש"ח). דמי הגמולים הסתכמו בכ- 88 מיליון ש"ח, גידול של כ- 32% לעומת אשתקד. העברות מקרנות אחרות ולקרנות אחרות נטו גרמו לקיטון הקרן בכ- 2.4 מיליון ש"ח (לעומת קיטון של כ- 4.2 מיליון ש"ח אשתקד). היקפי הפדיונות (השבת כספים לעמיתים) הסתכמו בשנת הדוח בסך של כ- 4.6 מיליון ש"ח (אשתקד כ- 3.8 מיליון ש"ח). בתשלומי הפנסיה נרשם גידול של כ- 10%, מסך של כ- 3.7 מיליוני ש"ח לסכום של כ- 4 מיליוני ש"ח, אך מנגד חלקם של מבטח המשנה בתשלומים אלה עלה לכ- 2.4 מיליון ש"ח.

גילוי בדבר ירידת ערך נכסים פיננסיים

בהתאם לתקינה הבינלאומית, נכסים פיננסיים שסווגו כזמינים למכירה נמדדים לפי שוויים ההוגן. רווחי או הפסדי הון מנכסים אלה נזקפים ישירות לקרן הון (בדרך של זקיפה או גריעה מקרן ההון), וזאת עד למועד מימושם, פרט להפסדים מירידות ערך או לרווחים כתוצאה מהשבת ערך (עד לגובה העלות המקורית) של אגרות חוב אשר נזקפים לדוח רווח והפסד, בהתאם למבחנים כמותיים ואיכותיים אשר נקבעו על ידי החברה, בהתבסס על תקן חשבונאות בינלאומי 39.

בהתאם לאמור עלתה יתרת קרן ההון, כך שיתרתה ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה לסך של כ- 978 אלפי ש"ח לאחר מס, לעומת יתרה של כ- 63 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013. להלן פירוט יתרת הרווחים וההפסדים המיוחסים לבעלי המניות של החברה בגין נכסים זמינים למכירה, אשר נזקפו ישירות להון העצמי. הנתונים מובאים בפילוח בהתאם למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו ובהתאם לשיעורי הירידה בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו, כפי שהוא עדכני נכון למועד הדוח.

מכשירים הוניים								
נטו ממס	ברוטו ממס	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
-	-	0	0	0	0	0	0	עד 19%
-	-	0	0	0	0	0	0	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
1	1	1	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
1	1	1	0	0	0	0	0	י.ס. קרן הון
מכשירי חוב								
נטו ממס	ברוטו ממס	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
(77,215)	(123,965)	0	-123,965	0	0	0	-123,965	עד 19%
(14,415)	(23,142)	0	-23,142	0	0	0	-23,142	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
1,069,592	1,717,168	1,717,168	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
977,962	1,570,061	1,717,168	-147,107	0	0	0	-147,107	י.ס. קרן הון
סה"כ קרן הון								
נטו ממס	ברוטו ממס	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
(77,215)	(123,965)	0	-123,965	0	0	0	-123,965	עד 19%
(14,415)	(23,142)	0	-23,142	0	0	0	-23,142	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
1,069,593	1,717,169	1,717,169	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
977,962	1,570,062	1,717,169	-147,107	0	0	0	-147,107	י.ס. קרן הון

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירים הוניים בשיעור של 20% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, או כזו המתמשכת מעל 9 חודשים (גם אם בשיעור נמוך יותר) נזקפת לדוח רווח והפסד.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקחים בחשבון הגורמים הבאים :
 כוונה ויכולת פיננסית להחזיק את האג"ח עד למועד הפרעון ;
 אי עמידה למיטב ידיעת החברה בקריטריונים המתוארים ב – IAS 39 סעיף 59 והמפורטים להלן :

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב ;
- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (DEFAULT) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן ;
- המלווה בטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה מעניק ללווה הקלה, אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות ;
- נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר ;
- אין שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או ;
- ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה, כולל ; (1) שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בקבוצה, או ; (2) תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בקבוצה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בקבוצה).
- בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירי חוב בשיעור של 40% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, נזקפת לדוח רווח והפסד.

5. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות של הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול משמעותי בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע הגידול במספר המצטרפים לקרנות, בהמשך מגמת ההתקשרות עם גופים ציבוריים ופרטיים לצירוף עובדיהם ובגידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה ובשל אימוץ הסכמי עבודה חדשים. במקביל צפוי גידול בהחזרי דמי ניהול כפועל יוצא של הירידה בהיקף ההטבות הביטוחיות וכן לאור רמת התחרות הערה בענף.

לאמור לעיל יש להוסיף השנה את ההשפעה החיובית בגידול השכר המבוטח בשל הגידול הצפוי בשכר המינימום. לא קיים צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול על רקע הגידול בהיקף הפעילות בקרנות וכן על רקע פדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע באופן מהותי על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברת כספים בין קרנות פנסיה.

6. השפעת גורמים חיצוניים וגילוי בדבר שינויים בסביבה הכלכלית,**השלכות המשבר בשוקי ההון וסיכוני שוק****פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק**

לפירוט אודות ההתפתחויות הכלכליות במשק, ובכלל זה ההתפתחויות לאחר תקופת הדוח בשווקים השונים, וכן ניתוח של ענפי ההשקעה השונים ראה סעיף 4.1 בפרק השני תיאור עסקי התאגיד.

שכר מבוטח

השכר המבוטח הממוצע בקרן המקיפה נכון ליום 31 בדצמבר 2014 הינו 5,850 ₪.

7. גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS):

דוחות הכספיים של החברה המנהלת נערכים על פי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). ראה לעניין זה ביאורים 2 לדוחות הכספיים של החברה.

8. הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לגבי ביצוע בקרות (SOX 302 ו-SOX 404):**בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

תאריך: 16 במרץ, 2015

דודי לייזנר
מנהל כללי

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

הצהרה (Certification)

אני, דודי ליידנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דודי ליידנר, מנכ"ל

16 במרץ, 2015

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה / Certification

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : מישל סיבוני

מנכ"ל : דודי ליידנר

סמנכ"ל כספים : רם גבל

תאריך אישור הדוח : 16 במרץ 2015

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2014

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2014

תוכן העניינים

<u>ז</u>	
2-3	דוחות רואי החשבון המבקרים
4	דוחות על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד
6	דוחות על הרווח הכולל
7	דוחות על השינויים בהון
9	דוחות על תזרימי המזומנים
10	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 16 במרס 2015 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 25 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

זוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה בהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 16 במרס 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בביאור 25 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

ליום 31 בדצמבר		באור	
2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			נכסים
16,566	18,536	6	נכסים בלתי מוחשיים
155,561	165,718	7	הוצאות רכישה נדחות
44	68	8	רכוש קבוע
2,954	8,377	9	חייבים ויתרות חובה
175,125	192,699		
		10	השקעות פיננסיות
60,731	54,540		נכסי חוב סחירים
2,905	212		נכסי חוב שאינם סחירים
4	3		אחרות
63,640	54,755		סך כל השקעות פיננסיות
13,249	7,348	11	מזומנים ושווי מזומנים
252,014	254,802		סך כל הנכסים
		12	הון
7,497	7,497		הון מניות
42,180	42,180		פרמיה על מניות
3,937	4,852		קרנות הון
128,355	158,880		עודפים
181,969	213,409		סך כל ההון
			התחייבויות
38	722	13	התחייבויות בגין מסים נדחים
4,907	4,426	13	התחייבויות בגין מסים שוטפים
49,773	10,811	14	זכאים ויתרות זכות
15,327	25,434	15	התחייבויות פיננסיות
70,045	41,393		סך כל ההתחייבויות
252,014	254,802		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

רם גבל סמנכ"ל כספים	דודי ליידנר מנהל כללי	מישל סיבוני יו"ר הדירקטוריון	16 במרס, 2015 תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2012	2013	2014	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
161,733	187,026	214,039	16	הכנסות
11,763	24,055	24,066	18	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
3,999	2,104	2,327	19	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
168	158	241		רווחים מהשקעות, נטו
177,663	213,343	240,673		דמי טיפול – הקמת הלוואות
				סך כל ההכנסות
				הוצאות
63,949	72,620	84,177	20	עמלות, שיווק ורכישה אחרות
74,790	92,792	106,640	21	הנהלה וכלליות
402	819	684	22	מימון
139,141	166,231	191,501		סך כל ההוצאות
38,522	47,112	49,172		רווח לפני מסים על ההכנסה
12,774	17,175	18,647	13	מסים על הכנסה
25,748	29,937	30,525		רווח לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
25,748	29,937	30,525	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
1,987	(248)	2,635	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(2,261)	(500)	(1,166)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
139	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
43	267	(554)	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(92)	(481)	915	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
25,656	29,456	31,440	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ -
חברה מנהלת

דוחות על השינויים בהון

סה"כ הון	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	פרמיה על מניות	הון מניות
אלפי ש"ח						
92,270	72,670	1,691	636	2,183	7,910	7,180
25,748	25,748	-	-	-	-	-
1,987	-	-	1,987	-	-	-
(2,261)	-	-	(2,261)	-	-	-
139	-	-	139	-	-	-
43	-	-	43	-	-	-
(92)	-	-	(92)	-	-	-
34,587	-	-	-	-	34,270	317
152,513	98,418	1,691	544	2,183	42,180	7,497
29,937	29,937	-	-	-	-	-
(248)	-	-	(248)	-	-	-
(500)	-	-	(500)	-	-	-
267	-	-	267	-	-	-
(481)	-	-	(481)	-	-	-
181,969	128,355	1,691	63	2,183	42,180	7,497

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס

הנפקת מניות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ -
חברה מנהלת

דוחות על השינויים בהון (המשך)

סה"כ הון	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	פרמיה על מניות	הון מניות
אלפי ש"ח						
181,969	128,355	1,691	63	2,183	42,180	7,497
30,525	30,525	-	-	-	-	-
2,635	-	-	2,635	-	-	-
(1,166)	-	-	(1,166)	-	-	-
(554)	-	-	(554)	-	-	-
915	-	-	915	-	-	-
213,409	158,880	1,691	978	2,183	42,180	7,497

יתרה ליום 1 בינואר, 2014

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
25,748	29,937	30,525
(4,109)	(2,967)	(2,076)
(384)	(386)	(134)
-	1	2
427	800	985
(31,398)	(29,694)	(10,157)
4	2	13
1,496	3,960	6,403
12,774	17,175	18,647
(21,190)	(11,109)	13,683
6,631	2,015	(5,423)
16,522	(2,406)	(39,289)
23,153	(391)	(44,712)
1,562	1,500	2,336
-	(900)	(551)
(12,656)	(15,760)	(19,113)
521	293	114
(10,573)	(14,867)	(17,214)
17,138	3,570	(17,718)
-	(22)	(37)
(4,527)	(11,640)	(8,373)
5,669	(19,313)	10,227
1,142	(30,975)	1,817
-	(15,000)	(15,000)
15,000	15,000	25,000
15,000	-	10,000
33,280	(27,405)	(5,901)
7,374	40,654	13,249
40,654	13,249	7,348

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח לתקופה
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
 הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 השקעות אחרות
 הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
 גידול (קיטון) בהוצאות רכישה נדחות
 פחת והפחתות:
 רכוש קבוע
 נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מיסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
 עליה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית שהתקבלה
 ריבית ששולמה
 מסים ששולמו
 מסים שהתקבלו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע
 השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
 מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

השבת הלוואה לחברה האם
 קבלת הלוואה מחברה האם
מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

באור 1: - כללי

א. הישות המדווחת

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה) הינה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות גמל לקצבה ואישור קופת גמל לא משלמת לקצבה מאפשרים לה להפעיל את תוכניות הפנסיה.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הילל 3, רמת גן.

החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמנייתה נסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. קרנות פנסיה וקופת גמל שבניהול החברה:

שם הקרן/קופה	סוג הקרן
הראל גילעד פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה כללית
קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לא משלמת לקצבה

ג. החל מיום 12 באפריל 2012 מנהלת החברה את "קופת הגמל למשרתי הקבע" שהנה קופת גמל לא משלמת לקצבה והיא מיועדת למשרתי הקבע בהתאם להסדר הפנסיוני של צה"ל. נכון למועד עריכת הדוח היקף הפעילות בקופת הגמל למשרתי הקבע איננו מהותי.

ד. הגדרות

דוחות כספיים אלה:

- החברה או החברה המנהלת - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- החברה האם - הראל חברה לביטוח בע"מ.
- החברה האם הסופית - הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- קבוצת הראל/הקבוצה - הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ והחברות המוחזקות על ידה.

צד קשור - כהגדרתו בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) 24 בדבר צדדים קשורים.

בעלי עניין - כהגדרתם בפסקה (1) להגדרת "בעלי עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.

תקני דיווח כספי בינלאומיים - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על די הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC) בהתאמה.

הקרן - הראל גילעד פנסיה או הראל פנסיה כללית, לפי העניין.

הקופה - קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל.

באור 1: - כללי (המשך)

ד. הגדרות (המשך)

- אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. - אגף שוק ההון
- הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. - הממונה
- מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת אותו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. - מדד

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS").

הדוחות הכספיים אושרו על ידי דירקטוריון החברה ביום 16 במרס 2015.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל החדש הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ג. בסיס המדידה

- הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:
- מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן;
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסים והתחייבויות בגין מסים נדחים;
- הפרשות;

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה באור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ערכם של חלק מהנכסים הלא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה מדינת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית.

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל- IFRS ובהתאם להנחיות הממונה נדרשת הנהלת החברה להפעיל שיקול דעת בהערכות, ולהסתייע באומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: אומדנים), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל ערכם של נכסים והתחייבויות, ועל סכומי הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיזוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן מידע בדבר האומדנים הקריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

(1) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן - השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי היוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. שיעורי הריבית להיוון נקבעים כאמור, על ידי חברה שנבחרה על ידי הממונה לצורך אספקת מידע זה.

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.

ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.

עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי.

בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

(2) הערכת סיכויי התחייבויות תלויות - כנגד החברה תלויות ועומדות תביעות משפטיות בגין פעילותה, לרבות בקשר עם קרנות הפנסיה שבניהולה. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו כאמור הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים, מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט עלולות להיות שונות מההערכות (ראה באור 24).

(3) ירידת ערך נכסים לא פיננסיים - החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם אירעו אירועים או חלו שינויים בנסיבות המצביעים על כך שחלה ירידת ערך באחד או יותר מהנכסים הלא פיננסיים. בהתקיים סממנים לירידת ערך, נערכת בחינה באם הסכום שבו מוצגת ההשקעה בנכס ניתן להשבה מתוך תזרימי המזומנים המהוונים הצפויים מאותו נכס, ובמידת הצורך נרשמת הפרשה לירידת ערך עד גובה הסכום שהינו בר השבה. היוון תזרימי המזומנים מחושב לפי שיעור היוון המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. קביעת האומדנים של תזרימי המזומנים מתבססת על ניסיון העבר של נכס זה או נכסים דומים, ועל מיטב הערכת החברה לגבי התנאים הכלכליים שישררו במהלך יתרת אורך החיים השימושיים של הנכס. שינויים בהערכת החברה כאמור, עשויים להוביל לשינויים מהותיים בערכים בספרים של הנכסים ובתוצאות הפעילות (ראה באור 2.3.2).

באור 2: - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

(4) קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות - הוצאות רכישת תוכניות פנסיה מהוונות לנכס ומופחתות על פני התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי ניהול. החברה בוחנת את ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות ומעדכנת את התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי ניהול בגינן מדי תקופת דיווח על בסיס תיק חוזי הפנסיה בכללותם (ראה באור 6).

(5) עסקאות עם בעל שליטה - החברה הנפיקה בעבר שטר הון לבעל שליטה שאינו בתנאי שוק. החברה טיפלה בעסקה זו כנושאת הטבה הונית, במקביל להכרה בה לפי שווי הוגן בהתאם ל- IAS 39 ולפיכך סכום ההטבה נזקף להון, ומשקף את ההפרש בין השווי ההוגן כאמור לבין התנאים בעסקה. לצורך קביעת סכום ההטבה ההונית נדרשה החברה לאמוד את תנאי השוק ביום העסקה ובכלל זה את תמורת הערבות בתנאי שוק אילו היה מונפק שטר ההון לידי צד ג' לא קשור (ראה באור 3.ג).

ה. ניהול הון - מטרות, נהלים ותהליכים

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, עמידה בכל התחייבויותיה לגורמים אחרים, כגון: נותני אשראי ועובדי החברה, וכן על מנת לתמוך בהתפתחות עסקית עתידית. הדירקטוריון מפקח על קיום הון עצמי מזערי הנדרש על פי הנחיות הממונה (ראה ביאור 11 בדבר דרישות ההון של החברה), הנדרש לפעילותה השוטפת של החברה, לרבות רווחיות החברה. לצורך כך, קבע הדירקטוריון כללים לאופן השקעת הנכסים הנזילים של ההון העצמי של החברה ומפקח על פעילותה השוטפת של ההנהלה.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המופרטים להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלה.

א. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים של קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה, המהווים זרוע (לא מאוגדת) של החברה לא אוחדו מכיוון שלחברה אין חלק בנכסיהן ובהתחייבויותיהן.

ב. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות של החברה לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד.

ג. מכשירים פיננסיים

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים

החברה מכירה לראשונה בחיובים במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע, המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במכשירי חוב, חיובים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים.

באור 3 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות. מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס. לעניין קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות ראה סעיף 2 להלן.

החברה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן :

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים לירידת ערך.

הלוואות וחייבים כוללים מזומנים ושווי מזומנים ו חייבים אחרים. מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מסווג כמוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה לראשונה. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בגינם בהתבסס על שווים ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. בעת ההכרה לראשונה, עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. נכסים פיננסיים אלה נמדדים בשווי הוגן והשינויים בהם נקפים לרווח והפסד.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקטגוריות האחרות. השקעות החברה במכשירי חוב, מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. במועד ההכרה לראשונה נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. בתקופות עוקבות נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים בשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית בפריטים כספיים המסווגים כזמינים למכירה, נזקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או הפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כוללות זכאים. התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(3) קיזוז מכשירים פיננסיים

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לחברה קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

ד. הון מניות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות תוספתיות המתייחסות ישירות להנפקת מניות רגילות מוצגות כהפחתה מההון.

ה. ירידת ערך

ראיות לירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי המסווג כזמין למכירה מחושב בהתבסס על השווי ההוגן הנוכחי שלו. בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר, בנוסף ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראיה אובייקטיבית לירידת ערך.

בהתאם למדיניות החברה, ירידת ערך של למעלה מ-20% מתחת לעלות המקורית של המכשיר, או ירידת ערך מתחת לעלות המקורית הנמשכת למעלה מתשעה חודשים, נחשבת ירידה משמעותית או מתמשכת בהתאמה.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים שהם מכשירי חוב, נלקח בחשבון כי למיטב הידיעה ירידת הערך לא עומדת בקריטריונים המתוארים ב- IAS 39 סעיף 59.

טיפול בהפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת הפסד המצטבר שנזקף לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר נגרע מהרווח הכולל האחר והוכר ברווח והפסד הינו ההפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי ההוגן הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד. שינויים בהפרשה לירידת ערך כתוצאה מיישום שיטת הריבית האפקטיבית מוצגים כמרכיב של רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נזקף לרווח והפסד. בנוסף, בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, במידה ולא קיימת עוד ראיה אובייקטיבית לירידת ערך, ההפסד מירידת ערך מבוטל במלואו ונזקף לרווח והפסד וההפרש המצטבר הנוכחי (ההפרש שבין השווי ההוגן והעלות) מוכר בהון ברווח כולל אחר.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. רכוש קבוע

(1) הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות של מספר פריטי רכוש קבוע נקבעה לפי שוויים ההוגן ליום 1 בינואר 2007, מועד המעבר ל-IFRS (עלות נחשבת).

העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מהוונת כחלק מעלות ציוד זה.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבע לפי השוואת התמורה נטו מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכר נטו בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח רווח והפסד.

(2) פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

שיעור ההפחתה, המתבסס על אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות, הינו כדלקמן:

- רוט וציוד משרדי 6%-20%
- מחשבים וציוד היקפי 14%-33%

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנה ומותאמים בעת הצורך.

2. נכסים בלתי מוחשיים

עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מהוונות לאחר ששלב התכנון המקדמי הושלם וצפוי שהפרויקט יושלם והתוכנה תשמש לביצוע המטרות שיועדו לה. ההיוון מופסק במועד בו התוכנה הושלמה מהותית והיא מוכנה לשימושה המיועד. עלויות כאמור מופחתות על פני תקופת ההנאה הצפויה על בסיס שיטת הקו הישר.

נכס בלתי מוחשי הנרכש בנפרד נמדד עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, הנכס הבלתי מוחשי מוצג על-פי עלותו בניכוי הפחתה מצטברת ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מנכסים אלו מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח רווח והפסד.

אומדן אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

שנים	תוכנות מחשב אי תחרות
3-5	
3	

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף תקופת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. הוצאות רכישה נדחות בגין מכירת תוכניות פנסיה

הוצאות רכישה ישירות (עמלות לסוכנים ולמשווקי פנסיה) המיוחסות במישרין להשגת חווי פנסיה, נרשמות כהוצאות רכישה נדחות (DAC) אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן צפויה. ה-DAC מייצג את זכותה החוזית של החברה לקבלת דמי ניהול מקרנות הפנסיה והוא מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי הניהול. החברה בוחנת אחת לשנה את יכולת ההשבה של ה-DAC על בסיס תיק חווי הפנסיה בכללותם.

ט. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחוייבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי תידרש זרימת הטבות כלכליות לסילוק המחוייבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרות כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית בהווה או מחוייבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחוייבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

י. הכרה בהכנסה

הכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.

להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה, הנדרשים להתקיים על מנת להכיר בהכנסה:

הכנסות מדמי ניהול ומתפעול

הכנסות מדמי ניהול ומדמי ניהול ותפעול מוכרות על בסיס צבירה.

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

יא. הכנסות והוצאות מימון

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על שטר הון שהונפקו, הוצאות והכנסות מהפרשי הצמדה, ריבית מס הכנסה וכן מעלויות אשראי.

יב. הוצאות מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון.

באור 3: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. הוצאות מסים על ההכנסה (המשך)

מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. החברה לא מכירה במסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים בגין ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים בגין הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות יתממשו, הם מופחתים.

קזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה.

יג. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

יד. תקנים חדשים שטרם אומצו

(1) תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 (2014), מכשירים פיננסיים (להלן - "התקן").

IFRS 9 (2014) הינו גרסה סופית של התקן, הכוללת הוראות מעודכנות לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, וכן מודל חדש למדידת ירידת ערך של נכסים פיננסיים. הוראות אלו מתווספות לפרק בנושא חשבונאות גידור - כללי שפורסם בשנת 2013.

סיווג ומדידה

בהתאם לתקן, ישנן שלוש קטגוריות עיקריות למדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח והפסד ושווי הוגן דרך רווח כולל אחר. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. השקעה במכשירים הוניים תימדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד (אלא אם החברה בחרה, בעת ההכרה הראשונית, להציג את השינויים בשווי ההוגן ברווח הכולל האחר).

התקן דורש כי השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי העצמי יוכרו לרוב ברווח כולל אחר.

חשבונאות גידור - כללי

בהתאם לתקן, אסטרטגיות גידור נוספות אשר נעשה בהן שימוש לצורכי ניהול סיכונים עשויות להיות כשירות לחשבונאות גידור. התקן מחליף את מבחן ה-125% - 80% הנוכחי לקביעת אפקטיביות הגידור, בדרישה לקשר כלכלי בין הפריט המגודר לבין המכשיר המגדר, מבלי לקבוע סף כמותי. בנוסף, התקן מציג מודלים חדשים המהווים חלופות לחשבונאות גידור בהתייחס לחשיפות אשראי ולחוזים מסוימים אשר אינם בתחולת התקן וקובע עקרונות חדשים לטיפול במכשירים מגדרים. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות.

באור 3 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקנים חדשים שטרם אומצו (המשך)

(1) תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 (2014), מכשירים פיננסיים (להלן - "התקן"). (המשך)

ירידת ערך של נכסים פיננסיים

התקן כולל מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים ('expected credit loss' model). עבור מרבית נכסי החוב הפיננסיים. המודל החדש מציג גישת מדידה דואלית של ירידת ערך: אם סיכון האשראי המיוחס לנכס הפיננסי לא עלה באופן משמעותי מאז ההכרה לראשונה, תירשם הפרשה להפסד בגובה הפסדי האשראי הצפויים בשל אירועי כשל אשר התרחשותם אפשרית במהלך שנים-עשר החודשים לאחר מועד הדיווח. אם סיכון האשראי עלה באופן משמעותי, במרבית המקרים ההפרשה לירידת ערך תגדל ותירשם בגובה הפסדי האשראי הצפויים על פני מלוא אורך החיים של הנכס הפיננסי.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן ייושם, למפרע, למעט מספר הקלות. החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

(2) תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15 (2014), הכנסות מחוזים עם לקוחות (להלן - "התקן").

התקן מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין הכרה בהכנסות ומציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2017, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן כולל חלופות שונות עבור הוראות המעבר, כך שחברות יוכלו לבחור באחת מהחלופות הבאות בעת היישום לראשונה: יישום רטרוספקטיבי מלא, יישום רטרוספקטיבי מלא הכולל הקלות פרקטיות; או יישום התקן החל מיום היישום לראשונה, תוך התאמת יתרת העודפים למועד זה בגין עסקאות שטרם הסתיימו. החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

באור 4 : - קביעת שווי הוגן

לצורך הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים מסוימים. מידע נוסף אודות ההנחות ששימשו בקביעת שווי הוגן נכלל בבאורים הבאים:

- א. ביאור 6, בדבר נכסים בלתי מוחשיים.
- ב. ביאור 10, בדבר פרוט השקעות פיננסיות.

באור 5 : - מגזרי פעילות

החברה פועלת בתחום ניהול ותפעול של קרנות פנסיה חדשות וותיקות והיא מרכזת את עיקר פעילות הפנסיה של קבוצת הראל.

החברה הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק קופות הגמל והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל גילעד פנסיה וקרן פנסיה חדשה כללית, הראל פנסיה כללית (קרן זו אינה זכאית לאגרות חוב מיועדות המונפקות על ידי המדינה). הקרנות מעניקות למבוטחיהם פנסיית זקנה, פנסיית נכות לאבדן כושר עבודה ופנסיית שאירים למקרה מוות בהתאם למסלולי הקרן. בנוסף החברה נותנת שרותי תפעול וניהול לקרן הפנסיה נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד), אשר נמנית על קבוצת הקרנות הוותיקות הגרעוניות שלהן מנהל מיוחד מטעם אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ולחברות אחרות בקבוצה (ראה באור 18).

בנוסף למגזר הפנסיה, ביום 22 באפריל, 2012, קיבלה החברה אישור קופת גמל עבור קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל, קופת גמל לא משלמת לקצבה, אותה מנהלת החברה במסגרת ההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל (ראה בנוסף באור 1.ג). נכון למועד אישור דוחות כספיים אלה מתקיימת פעילות לא מהותית במסגרת קופת הגמל.

באור 6 - נכסים בלתי מוחשיים

סה"כ	אחר	תוכנות מחשב (1)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,974	-	10,974	<u>עלות</u> יתרה ליום 1 בינואר 2013
11,640	1,144	10,496	תוספות
22,614	1,144	21,470	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
8,373	-	8,373	תוספות
30,987	1,144	29,843	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
<u>הפחתה שנצברה</u>			
2,088	-	2,088	יתרה ליום 1 בינואר 2013
3,960	348	3,612	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
6,048	348	5,700	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
6,403	381	6,022	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
12,451	729	11,722	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
<u>הערך בספרים</u>			
16,566	796	15,770	ליום 31 בדצמבר 2013
18,536	415	18,121	ליום 31 בדצמבר 2014

(1) תוספות בגין תוכנות מחשב הן בעיקרן תוספות בגין פיתוח עצמי.

באור 7 - הוצאות רכישה נדחות

א. אומדן תקופת הפחתת הוצאות הרכישה הנדחות נקבע מדי שנה ונערך על בסיס שנות ההפקה של חווי הפנסיה, כלומר התקופה שבה צפויה החברה לזקוף הכנסות דמי ניהול הנובעות מהוצאות הרכישה הנדחות. מודל ההפחתה מביא בחשבון ביטולים (נכללים בשורת התוספות).

ב. תנועה

הוצאות רכישה נדחות	
אלפי ש"ח	
125,867	יתרה ליום 1 בינואר 2013
42,177	תוספות
(12,483)	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
155,561	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
24,924	תוספות
(14,767)	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
165,718	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

באור 8 : - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה

מחשבים	משרדי	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
130	28	158
37	-	37
167	28	195
108	6	114
12	1	13
120	7	127
47	21	68

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2014
תוספות במשך השנה - רכישות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2014

פחת לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר,

יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2014

מחשבים	משרדי	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
108	28	136
22	-	22
130	28	158
106	6	112
2	-	2
108	6	114
22	22	44

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2013
תוספות במשך השנה - רכישות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2013

פחת לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר,

יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2013

ב. אורך חיים שימושיים

ליום 31 בדצמבר 2013 ו-2014

6% - 20%

14% - 33%

ציוד משרדי

מחשבים

באור 9 - חייבים ויתרות חובה

הרכב

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,042	19	נתיב קרן פנסיה (1)
98	133	הראל פנסיה כללית (1)
-	6,179	הראל גילעד פנסיה (1)
403	869	צדדים קשורים ובעלי ענין (1)
651	538	הוצאות מראש
387	495	הכנסות לקבל
373	144	אחרים
<u>2,954</u>	<u>8,377</u>	

(1) יתרות שוטפות אינן צמודות למדד ואינן נושאות ריבית.

באור 10 - השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2014				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
54,540	-	54,540	-	נכסי חוב סחירים (א)
212	212	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
3	-	-	3	אחרות (ג)
<u>54,755</u>	<u>212</u>	<u>54,540</u>	<u>3</u>	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2013				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
60,731	-	60,730	1	נכסי חוב סחירים (א)
2,905	2,905	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
4	-	-	4	אחרות (ג)
<u>63,640</u>	<u>2,905</u>	<u>60,730</u>	<u>5</u>	סה"כ

באור 10 : - השקעות פיננסיות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
60,498	49,186
232	5,354
1	-
<u>60,731</u>	<u>54,540</u>
-	-

אגרות חוב ממשלתיות, זמינות למכירה
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה, זמינות למכירה
נכסי חוב אחרים שניתנים להמרה מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו בעת
ההכרה לראשונה

סה"כ נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

הרכב:

שווי הוגן		ערך בספרים	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2013	2014	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,068	254	2,905	212
		-	-

נכסי חוב שאינם סחירים ושאינם ניתנים להמרה, מטופלים
כהלוואות וחיובים לרבות פיקדונות בבנקים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ריבית אפקטיבית	
ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אחוזים	

בסיס הצמדה - נכסי חוב סחירים

צמוד למדד המחירים לצרכן

שקלי

1.32 0.71

2.15 0.97

בסיס הצמדה - נכסי חוב שאינם סחירים

צמוד למדד המחירים לצרכן

שקלי

5.21 6.83

5.06 -

ד. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4	3

השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות, מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

באור 10 : - השקעות פיננסיות (המשך)

ה. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, לצורך ההצגה בבאור באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר.

להלן הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגים בטבלה הינם בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג.

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אחוזים	

עבור נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג*:

AA ומעלה	1.73	(0.09)
A	1.84	2.03
BBB	9.30	-
נמוך מ-BBB	-	3.28

* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים.

ו. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - נתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר 2014			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
54,540	-	-	54,540
3	3	-	-
<u>54,543</u>	<u>3</u>	<u>-</u>	<u>54,540</u>

נכסי חוב סחירים

אחרות

סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2013			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
60,731	-	-	60,731
4	4	-	-
<u>60,735</u>	<u>4</u>	<u>-</u>	<u>60,731</u>

נכסי חוב סחירים

אחרות

סה"כ

באור 11 - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
12,796	7,104	מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
453	244	פקדונות לזמן קצר
13,249	7,348	סה"כ

המזומנים בתאגידים הבנקאיים לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 נושאים ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור שנתי של 0.22% ו-0.94% בהתאמה.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים, ראה ביאור 24, בדבר ניהול סיכונים.

באור 12 - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר 2014 ו-2013	
מונפק ונפרע	רשום
15,000,000	15,000,000

רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ כ"א

למחזיקים במניות הרגילות הזכות לקבלת דיבידנד כפי שיוכרו מפעם לפעם וזכות הצבעה באסיפות כלליות של החברה לפי קול אחד למניה. לכל בעלי המניות מעמד שווה בערך השאריתי של החברה.

ב. תנועה בהון המניות

בתחילת שנת 2012 בוצעה המרה להון העצמי של שטר הון אשר הונפק לחברה האם, כנגד הנפקת 317,289 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. לחברה האם. הפרש בין שווי ההוגן של שטר ההון לבין הערך הנקוב של המניות שהונפקו בסך של כ-34,270 אלפי ש"ח נזקף להון העצמי כפרמיה. כמו כן, בעקבות המרת שטר ההון מומשו התחייבויות מסים נדחים בגינו בסך של כ-630 אלפי ש"ח.

ג. קרנות הון אחרות

קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה

קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין החברה לבין בעל השליטה בה או בין חברות תחת אותה שליטה מוכרים במועד העסקה לפי שווי הוגן. הפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנקבעה בעסקה נזקף להון העצמי, בניכוי השפעת המס. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן הקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן הוצג בסעיף נפרד בהון העצמי "קרן הון בגין בעלי שליטה".

ד. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחשכון.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה.

באור 12 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

להלן פרטים על מצב ההון העצמי הנדרש והקיים :

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
69,888	76,064	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)(ב)
164,709	208,703	הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון(ד)
(94,821)	(132,639)	הפרש
69,888	76,064	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
181,969	213,409	הון עצמי קיים
112,081	137,345	עודף
-	-	סכום ההון הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה
18,943	21,647	(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין : היקף נכסים מנוהלים
38,145	43,917	הוצאות שנתיות
12,800	10,500	דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות הממונה (ג)
69,888	76,064	סך כל הסכום הנדרש

- (ב) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים. בהתאם לתקנות ההון, ההון הנדרש יבוסס על שיעור מסך נכסים מנוהלים ושיעור מסך הוצאות שנתיות, בכפוף לעמידה בהון עצמי מינימלי. בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012. שפורסמו בחודש אפריל 2012. יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.
- (ג) בהתאם להוראת הממונה מיום 29 למרס, 2012, על החברה להעמיד הון בסכום של 16 מיליון ש"ח בנוסף להון המינימלי הנדרש לפי הוראות הדין בשל הפעלת תכנית ההסדר הפנסיוני של אנשי הקבע בצה"ל. בהתאם להוראה מעודכנת שהתקבלה מהממונה ביום 7 באוקטובר 2014 הדרישה הני"ל פוחתת החל מחודש ספטמבר 2014 לסכום של 10.5 מיליון ש"ח.

- (ד) עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון עצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל ומחברה מנהלת של קרנות פנסיה חדשות, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח ובסך 7 מיליון ש"ח, בהתאמה, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001. בנוסף לכך, בהתאם לחוזר אגף שוק ההון, הוצאות רכישה נדחות לא יחשבו כנכס לצורך חישוב ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת.

באור 12 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ה) בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש.

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור ליום 31 בדצמבר, 2014 לרבות עמידה בכללי השקעת ההון.

באור 13 : - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

(1) כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

(2) חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן. בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת החל משנת 2008.

(3) תיקון חוק מס ערך מוסף

בהמשך לתיקון כאמור בסעיף א.2 לעיל, תוקן גם חוק מע"מ (תיקון מספר 35) ונקבע שבחישוב מס הרווח החל על מוסדות כספיים, יותרו בניכוי החל משנת המס 2009 מלוא תשלומי מס השכר ששולמו. בשנת המס 2008 יותרו בניכוי מחצית מתשלומי מס השכר ששולמו בגין אותה שנה. בנוסף, מס השכר ישולם החל משנת המס 2009 גם על חלק המעביד בביטוח לאומי. בשנת המס 2008 ישולם מס השכר על מחצית מחלק המעביד בביטוח לאומי.

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

(1) ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. במסגרת החוק בוטלה, החל משנת 2012, הפחתת מס החברות שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, ושיעור מס חברות יעמוד על שיעור של 25% החל משנת 2012. לאור זאת, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי ושיעור המס של השבח הריאלי.

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות, החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.

(2) ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012. ביום 2 ביוני, 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ג-2013, אשר עדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה ביום 2 ביוני 2013 משיעור משוקלל של 35.9% לשיעור משוקלל של 36.21% ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביאור 13- מסים על הכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה (המשך)

(3) להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	מס חברות	שיעור מס	שנה
(*)35.53	(*)16.33	25.0	25.0	2012
(*)36.21	(*)17.58	25.0	25.0	2013
37.71	18.00	26.5	26.5	2014 ואילך

(*) שיעור משוקלל.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

ג. הוראת שעה בעניין אי תחולת כללי IFRS לצרכי מס

ביום 4 בפברואר 2010 פורסם ברשומות תיקון 174 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") במסגרתו הוסף סעיף 87א לפקודה הקובע הוראת שעה שלפיה, תקן חשבונאות מס' 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" שפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת לגבי שנות המס 2007, 2008 ו-2009, אף אם תקן זה הוחל בדוחות הכספיים (להלן: "הוראת השעה"). ביום 12 בינואר 2014 פורסם תיקון 188 לפקודה, אשר במסגרתו תוקנה הוראת השעה, כך שתקן 29 לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת בשנת המס 2010 ו-2011. ביום 31 ביולי 2014 פורסם תיקון 202 לפקודה במסגרתו הוארך תוקף הוראת השעה לגבי שנות המס 2012 ו-2013 וזאת רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2012.

ד. שומות מס

שומות מס עצמאיות אשר הוגשו על ידי החברה עד לשנת 2010 נחשבות כסופיות.

ה. שומות מס בהסכמה

ביום 31 באוקטובר 2010 נחתם הסכם עם פקיד השומה לשנות המס 2005, 2006 ו-2007, לפיו הוצאות הרכישה יותרו בניכוי למס הכנסה בהתאם לתקופת ההפחתה החשבונאית. ההפרשה למס עודכנה בהתאם. בהסכם השומה הני"ל נקבע כי אופן ההפחתה כאמור אינו מחייב עבור שנים מאוחרות יותר. החברה איננה מסכימה לאופן ההפחתה האמור לצורכי מס וסוברת כי מן הראוי להכיר בהוצאות אלה באופן שוטף, נושא זה נמצא במחלוקת. על מנת להימנע מתשלום ריבית והפרשי הצמדה למס הכנסה, שאינן מותרות בניכוי, יצרה החברה הפרשה, כך שהדוחות הכספיים משקפים את אופן ההפחתה האמור לצורכי מס, למרות המחלוקת.

ביאור 13- מסים על הכנסה (המשך)

1. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
13,626	17,145	18,166
(196)	-	351
-	-	130
(657)	30	-
1	-	-
<u>12,774</u>	<u>17,175</u>	<u>18,647</u>

הוצאות (הכנסות) מסים שוטפים:
בגין השנה השוטפת
התאמות בגין שנים קודמות, נטו
הוצאות מסים נדחים:
יצירה של הפרש זמני
הפחתה (היפוך הפחתה) של נכס מסים נדחים
שינוי בשיעורי המס

2. מיסים נדחים

ההרכב:

סה"כ	מכשירים	רכוש קבוע
	פיננסים	ואחר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(275)	(275)	-
(30)	(30)	-
267	267	-
(38)	(38)	-
(130)	-	(130)
(554)	(554)	-
<u>(722)</u>	<u>(592)</u>	<u>(130)</u>

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2013
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2014

המיסים הנדחים מוצגים במאזן כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
38	722

התחייבויות בגין מסים נדחים

באור 13 - מסים על ההכנסה (המשך)

ח. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
38,522	47,112	49,172	רווח לפני מסים על ההכנסה
35.53%	36.21%	37.71%	שיעור המס הסטטוטורי
13,687	17,059	18,543	מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
			<u>עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:</u>
-	-	(377)	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
1	-	-	עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינוי בשיעור המס
(196)	-	351	מסים בגין שנים קודמות
(630)	-	-	מחיקת יתרות מסים נדחים ורווחים בגינם לא נרשמו מסים נדחים
(88)	116	130	אחרים
12,774	17,175	18,647	מסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד
33.16%	36.46%	37.92%	שיעור מס אפקטיבי ממוצע

באור 14 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
41,975	2,219	החברה האם (1)
1,767	3,672	צדדים קשורים ובעלי ענין (1)
6,025	4,912	הוצאות לשלם
6	8	זכאים אחרים
49,773	10,811	

(1) יתרות שוטפות אינן צמודות למדד ואינן נושאות ריבית.
ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת באור 24.

באור 15 - התחייבויות פיננסיות

במהלך חודש יוני 2013 נטלה החברה הלוואת "on-call" מהחברה האם בסך של 25 מיליון ש"ח, אשר נושאת ריבית שנתית מינימאלית בהתאם לשיעור הנדרש מכוח סעיף 3 (י) לפקודת מס הכנסה. תקופת ההלוואה הינה 11 חודשים ו- 29 ימים והיא צפויה להתחדש לתקופה זהה נוספת. ההלוואה ניתנת לפירעון מידי על ידי שני מהצדדים. במהלך חודש דצמבר 2013 פרעה החברה מתוך ההלוואה הנ"ל סך של 10 מיליון ש"ח בתוספת הריבית שנצברה בגינם. ביוני 2014 נטלה החברה הלוואה נוספת מהחברה האם בסך של 10 מיליון ש"ח לתקופה של 12 חודשים אשר נושאת ריבית שנתית מינימאלית בהתאם לשיעור הנדרש מכוח סעיף 3 (י) לפקודת מס הכנסה.

באור 16 - : הכנסות מדמי ניהול

שיעור ממוצע של דמי ניהול בגין מבוטחים			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
אחוז	אחוז	אחוז	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3.93	3.33	3.14	111,516	123,158	135,332
0.32	0.30	0.29	47,575	60,478	74,833
			159,091	183,636	210,165
-	1.58	1.46	-	1,058	1,283
1.31	0.81	0.68	2,642	2,332	2,591
			2,642	3,390	3,874
			161,733	187,026	214,039

סך דמי הניהול שנגבו בפועל מקרן פנסיה חדשה מקיפה:

מדמי גמולים

מהצבירה

סה"כ דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה מקיפה סך דמי הניהול שנגבו בפועל מקרן פנסיה חדשה כללית:

מדמי גמולים

מהצבירה

סה"כ דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה כללית

סך הכל דמי ניהול מקרנות פנסיה

א. שיעורי דמי הניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי דין:

פנסיונרים זכאים קיימים	פנסיונרים חדשים	מבוטחים	קרן פנסיה מקיפה
אחוז	אחוז	אחוז	מדמי גמולים
-	-	6	מהצבירה (שיעור שנתי)
-	0.5	0.5	קרן פנסיה כללית (ב)
	-	4	מדמי גמולים
	0.6*)	1.05	מהצבירה (שיעור שנתי)

* בהתאם לעדכון תקנון הקרן הכללית מפנסיונרים חדשים שפרשו בקרן זו לאחר 1 בינואר 2010, ייגבה מהצבירה שיעור מירבי של 0.5% בשיעור שנתי.

ב. משנת 2014 ואילך דמי הניהול שהחברה רשאית לגבות מקרן פנסיה כללית לא יעלו על 1.05% מהצבירה. כמו כן, דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקרן הפנסיה, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם. דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה המקיפה נותרו ללא שינוי.

ג. ביום 27 באוגוסט 2013 פרסם המפקח חוזר הכרעות עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, כנדרש בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם להכרעה ולתיקונה מיום 17 בדצמבר 2014, לא יאוחר מיום 31 באוגוסט 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קרן הפנסיה נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה; החברה פועלת בהתאם להוראות ההכרעה. ובהתאם בוצעו החזרי דמי ניהול והפרשה בספרים. להערכת החברה לא צפויה להכרעה השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים.

באור 17 : - נתונים אודות קרנות הפנסיה שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

לשנה שהסתיימה		
ליום 31 בדצמבר, 2014		ליום 31 בדצמבר, 2014
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
602,786	4,343,880	27,864,776
6,230	88,031	432,193
-	381	388
<u>609,016</u>	<u>4,432,292</u>	<u>28,297,357</u>

קרן פנסיה חדשה מקיפה
קרן פנסיה חדשה כללית
קופת גמל לא משלמת לקצבה
סך הכל

לשנה שהסתיימה		
ליום 31 בדצמבר, 2013		ליום 31 בדצמבר, 2013
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
478,263	3,678,466	22,549,556
7,537	66,562	336,431
485,800	3,745,028	22,885,987

קרן פנסיה חדשה מקיפה
קרן פנסיה חדשה כללית
סך הכל

לשנה שהסתיימה		
ליום 31 בדצמבר, 2012		ליום 31 בדצמבר, 2012
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
311,829	2,863,075	17,198,137
6,197	42,663	256,376
<u>318,026</u>	<u>2,905,738</u>	<u>17,454,513</u>

קרן פנסיה חדשה מקיפה
קרן פנסיה חדשה כללית
סך הכל

ב. העברת כספים

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
קרן פנסיה חדשה מקיפה		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
49,064	34,876	36,212
1,329,629	455,352	566,271
11,182	17,014	28,234
<u>1,389,875</u>	<u>507,242</u>	<u>630,717</u>
28,580	34,727	9,387
215,492	316,439	442,436
4,242	4,283	4,442
<u>248,314</u>	<u>355,449</u>	<u>456,265</u>
<u>1,141,561</u>	<u>151,793</u>	<u>174,452</u>

העברות לקרן מגופים אחרים
העברות מחברות ביטוח
העברות מקרנות פנסיה
העברות מקופות גמל
סך כל העברות לקרן

העברות מהקרן לגופים אחרים
העברות לחברות ביטוח
העברות לקרנות פנסיה
העברות לקופות גמל
סך כל העברות מהקרן
העברות, נטו

באור 17 - נתונים אודות קרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

ב. העברת כספים (המשך)

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
קרן פנסיה חדשה כללית		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
		העברות לקרן מגופים אחרים
330	376	493
5,246	2,061	1,773
197	234	1,250
5,773	2,671	3,516
		העברות מהקרן לגופים אחרים
3,396	2,687	1,102
2,025	2,761	1,826
1,217	1,409	3,040
6,638	6,857	5,968
(865)	(4,186)	(2,452)

ג. הגירעון האקטוארי בשנת הדוח בקרן הראל גילעד הסתכם לכ- 116.6 מיליון ש"ח והתשואה שנגרעה מהמבוטחים הסתכמה בכ- 0.42%. קצבאות הפנסיונרים החדשים הוקטנו בכ- 0.87% וקצבאות הפנסיונרים הזכאים הקיימים הוקטנו ב- 0.42%.

הגירעון האקטוארי בשנת הדוח בקרן הראל כללית הסתכם בשנת הדוח בסך של כ- 0.67 מיליון ש"ח והתשואה שנגרעה מהמבוטחים הסתכמה בכ- 0.16%. קצבאות הפנסיונרים החדשים קטנו ב- 0.16%. הגירעון האקטוארי בשנת הדוח בקרן הראל כללית לעמיתים המבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים נכות ושארים הסתכם בשנת הדוח בסך של כ- 0.79 מיליון ש"ח והתשואה שנגרעה מהמבוטחים אלו הסתכמה בכ- 0.6%.

באור 18 - הכנסות מדמי ניהול ותפעול

1. ביום 26 בפברואר, 2013, נחתמו הסכמים בין החברה ובין חברה אחות "ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ" (להלן: ידידים), ולפיו הומחו כל זכויותיה והתחייבויותיה של ידידים כלפי החברות הבנות שלה, לעתיד ניהול קרנות פנסיה בע"מ ומנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ החל משנת 2013. בהמשך לכך תספק החברה את השירותים שאותם התחייבה לספק ידידים לחברות האמורות ובתמורה לכך תהיה החברה זכאית לדמי הניהול והתפעול להם הייתה זכאית ידידים.

להלן פרטים בדבר דמי הניהול והתפעול להם תהיה זכאית החברה בגין השירותים אותם תספק כאמור לעיל, והכל החל משנת 2013:

א. לעתיד ניהול קרנות פנסיה בע"מ – 2,850 אלפי ש"ח לשנה, צמוד למדד שפורסם בחודש אוגוסט 2011, ובניכוי עלויות ישירות בהן נשאה. במהלך תקופת הדוח הוארך ההסכם לתקופה נוספת בת שלוש שנים.

ב. מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ - מלוא דמי הניהול הנגבים על ידה מהקרן שבניהולה ובניכוי עלויות ישירות בהן נשאה.

במסגרת הסכמים אלה לא תהיה החברה אחראית לפעולה כלשהי כלפי לעתיד ניהול קרנות פנסיה בע"מ ומנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ שעילתה לפני שנת 2013.

באור 18 : - הכנסות מדמי ניהול ותפעול (המשך)

2. כמו כן, מספרי ההשוואה בדוחות רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012, בדבר הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו, סווגו מחדש כך שסכום הכנסות דמי ניהול שנבעו מתפעול נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד), (להלן: נתיב), וממתן שירותי פנסיה למעסיקים אינם כלולים בהם. סכום ההכנסות האמור סווג לסעיף "הכנסות מדמי ניהול ותפעול".

ביום 17 בנובמבר 2014 נחתם הסכם בין החברה לנתיב, וזאת בהמשך להסכמים ולהסדרים בין הצדדים עד אותו מועד. ההסכם האמור מסדיר שני עניינים מרכזיים: האחד – מועד סיום שירותי התפעול שמספקת החברה לנתיב נקבע לסוף חודש פברואר 2017 (עם אפשרות להארכה בהתאם לצורך); השני - קביעת גובה דמי הניהול שתשלם נתיב לחברה וזאת החל מהמחצית השנייה של שנת 2014 (הנחה נוספת שנאמדת בכ- 2 מיליון ש"ח לשנה), קרי דמי ניהול של כ- 10 מיליון ש"ח בשנה.

באור 19 : - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
		רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה הפרשי שער ודיבידנד בגין:
2,182	584	1,166
-	-	(2)
(6)	6	-
2,176	590	1,164
		הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד
1,841	1,578	1,069
		הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן רווח והפסד
(18)	(64)	94
1,823	1,514	1,163
3,999	2,104	2,327
		סה"כ הכנסות מהשקעות

א. רווחים נטו מהשקעות בנכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,073	500	1,166
109	84	-
2,182	584	1,166
		רווחים נטו מניירות ערך שמומשו ירידות ערך נטו שנוקפו לרווח והפסד סך הכל רווחים מהשקעות בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

באור 19 : - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו (המשך)

ב. רווחים (הפסדים) מהשקעות בנכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	(2)

סך כל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ואשר יועדו בעת ההכרה הראשונית

ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(6)	6	-

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד

באור 20 : - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
40,915	42,177	24,924
(31,398)	(29,694)	(10,157)
9,517	12,483	14,767
41,430	46,248	55,075
13,002	13,889	14,335
63,949	72,620	84,177

הוצאות רכישה :

עמלות רכישה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

סה"כ הוצאות רכישה

עמלות שוטפות אחרות, הוצאות שיווק ורכישה אחרות

הוצאות שיווק ורכישה אחרות

סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

באור 21 : - הוצאות הנהלה וכלליות

א. הרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
29,605	37,145	45,698
30,570	36,000	36,621
7,215	8,889	9,613
5,458	6,852	8,414
1,355	3,614	6,035
587	292	259
74,790	92,792	106,640
9,196	9,442	9,500

דמי ניהול לחברות האם

תשלום לגורם מתפעל

ייעוץ משפטי ומקצועי

אחזקת משרדים ותקשורת

פחת והפחתות

אחרות

סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

באור 21 - הוצאות הנהלה וכלליות (המשך)

ב. מהות השירותים אותם מקבלת החברה מהחברה האם והכלולים בסעיף "תשלום לגורם מתפעל" הינם שרותי מחשוב, בטוח דירקטורים ונושאי משרה ושירותים בתחום משאבי אנוש ושכר. ראה בנוסף באור 23, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

באור 22 - הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(27)	(22)	9	ריבית והצמדה מס הכנסה
427	840	658	ריבית על הלוואה מהחברה האם
2	1	17	אחרות
402	819	684	סה"כ הוצאות מימון

באור 23 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

צדדים	החברה האם	בעל שליטה	בדבר תנאים ראה באור	
קשורים אחרים	הסופית	(החברה האם)	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
				<u>ליום 31 בדצמבר, 2014</u>
869	-	-	9	חייבים ויתרות חובה
-	3,672	2,219	14	זכאים ויתרות זכות
-	-	25,434	15	התחייבויות פיננסיות
				<u>ליום 31 בדצמבר, 2013</u>
403	-	-	9	חייבים ויתרות חובה
-	1,767	41,975	14	זכאים ויתרות זכות
-	-	15,327	15	התחייבויות פיננסיות

באור 23 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

צדדים	החברה האם	בעל שליטה	בדבר תנאים	
קשורים אחרים	הסופית	(החברה האם)	ראה באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
<u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014</u>				
12,144	(22,077)	(23,621)	21,18	הכנסות(הוצאות) דמי ניהול
(5,309)	-	(48,277)	22,21	הוצאות אחרות
		(658)	22	הוצאות מימון
<u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013</u>				
11,439	(18,453)	(18,692)	21,18	הכנסות(הוצאות) דמי ניהול
(4,845)	-	(47,194)	22,21	הוצאות אחרות
		(840)	22	הוצאות מימון
<u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012</u>				
-	(15,253)	(14,352)	21,18	הכנסות(הוצאות) דמי ניהול
(3,553)	-	(43,072)	22,21	הוצאות אחרות
-	-	(427)	22	הוצאות מימון

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים

במהלך שנות הדוח שימשו אנשי מפתח ניהוליים בחברה בתפקידים נוספים בחברות מנהלות אחרות בקבוצת הראל, ומאידך אנשי מפתח ניהוליים אחרים בקבוצת הראל שימשו בתפקידי ניהול גם בחברה. על רקע זה, לא ניתן לקבוע את החלק מהטבותיהם אותם יש לייחס לחברה.

ד. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

1. החברה מקבלת שירותי ניהול ותפעול מהחברה האם - הראל חברה לביטוח בע"מ ובהם: שרותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש ושכר, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד, בתמורה לשיעור קבוע בגובה 0.1% מהיקף נכסי הקרנות שהחברה מנהלת. בנוסף מחויבת החברה בהוצאות שהוציאה החברה האם אשר מיוחסות באופן ישיר לתפעול החברה. הסכם התפעול בין החברה לחברה האם הוארך עד לסוף שנת 2015 ואינו חל על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור. בנוסף שוכרת החברה את המשרדים שבשימושה מהחברה האם תמורת שכר דירה והוצאות אחזקה שנלוות להן, פעילות זו מאוגדת בהסכם ומבוצעת במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק.
2. בהתאם להסכם נוסף בתוקף מיום 1 בינואר, 2009, משלמת החברה לחברה האם הסופית - הראל השקעות בביטוח ופיננסיים בע"מ סך של 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה, למעט דמי הגמולים הנגבים מעמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר האמור, בתוספת מע"מ, בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי ועוד. הסכם זה הינו לתקופה בלתי מוגבלת עם אפשרות להביא לביטולו על ידי כל צד בתום כל שנה קלנדרית בהודעה שתימסר 60 יום מראש.
3. חלק מפעילותה של החברה בתחום השיווק הפנסיוני כולל תשלום עמלות שוטפות ועמלות רכישה ומבוצע עם סוכנויות ומנהלי הסדר שעונים על הגדרת צדדים קשורים. פעילות זו מבוצעת במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק.
4. רכישת הטבות ביטוחיות לעמיתי הקרנות מבוצעת מול צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק.

א. כללי

פעילויות החברה חושפת אותה למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכוני שוק וסיכוני אשראי. לסיכונים אלה נלווים סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים.

ביאור זה כולל בין היתר תיאור תמציתי של מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה לזיהוי הסיכונים, למדידתם ולניהולם והבקורות הקיימות בקשר לסיכונים אליהם חשופה החברה.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים מבטיחה קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של הסיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית.

מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים העסקיים בחברה.
- קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים.
- יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעוגן בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.
- פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

החל מסוף 2012 ניהול הסיכונים נעשה הן בראייה קבוצתית והן ברמת החברה הבודדת ומנוהל על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. מנהלת הסיכונים פועלת באופן עצמאי מהיחידות העסקיות, תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובדת בשיתוף עם יחידות תומכות אחרות הכוללות, בין היתר, את יחידת הבקרה בחטיבת ההשקעות של הקבוצה וחשבות.

אגף ניהול סיכונים כפוף למנהלת הסיכונים הראשית ומסייע בידה ביישום תפקידיה, הכוללים בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

דירקטוריון החברה מפקח על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים באמצעות הגדרת מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים, כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו.

בסוף 2012 הוקמה ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המהווה כלי של הדירקטוריון, המאפשר לייעל את עבודתו באמצעות דיונים מקדימים ומעמיקים בנושאים הקשורים לניהול סיכונים במסגרת מצומצמת יותר של דירקטורים בעלי מומחיות לנושא. במסגרת תפקידיה דנה הוועדה בנושאים הקשורים לניהול סיכונים וגיבשה המלצות לדירקטוריון.

חברה פועל פורום לניהול סיכונים בהשקעות. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים. מנכ"ל החברה אחראי על פעולות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים ועל יישום מדיניות ניהול הסיכונים, ומדווח עליהם ישירות לדירקטוריון. פעילות המנכ"ל נתמכת על ידי מנהל הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים. גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים האחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), היועצת המשפטית הממונה על האכיפה והציות, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה אחראים על ניהול סיכונים אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

חברה בוצעו סקרים לזיהוי והערכת הסיכונים המהותיים והערכת הבקורות והכלים לניהולם. בחברה קיים תהליך דיווח רבעוני מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים בדבר שינויים מהותיים בפרופיל הסיכונים של החברה אל מנהלת הסיכונים וממנה להנהלה ולדירקטוריונים.

השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים בחברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות הממונה והרגולציה. החברה משקיעה באמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים ותהליכי עבודה רבים בחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים. כמו כן, החברה משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת ויישום מטרות ומדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

להלן יתוארו מדיניות ותהליכי עבודה המתייחסים לזיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח של הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

סיכוני שוק ונזילות

מגבלות שונות לחשיפות לסיכוני שוק, אשר נועדו לצמצם את הנוק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

כימות ובחינת סיכוני שוק נעשים באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. לאור לקחי המשבר הפיננסי, ניתן משקל כבד יותר לתרחישי קיצון ככלי ניהול סיכונים מרכזי.

בנוסף לתרחישי קיצון נעשה שימוש במודל ה- Value at Risk (VaR), האומד את ההפסד הכלכלי הפוטנציאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש מהתמהיל הנתון של מבנה תיק הנכסים. מבחני חזרה (back testing) משמשים כבקרה על תקיפות השימוש באומדי ה-VaR.

נבדקת גם ההשפעה של תרחישי משבר על מצב הנזילות.

הבקרה על ניהול סיכוני שוק מבוצעת באמצעות דיווחים ניהוליים תקופתיים המוצגים תקופתית בועדות ההשקעה השונות ובפני ההנהלה והדירקטוריון ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון. בחברה קיימת מערכת ממוכנת להפקת מידע ניהולי אשר שיפרה באופן משמעותי את פעולות הבקרה האמורות. מנהלי הפעילויות השונות בחטיבת ההשקעות אחראים לביצוע בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף ע"י מנהל הפעילות האחראי לפעילות החורגת.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ד' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ה' להלן.

סיכוני אשראי

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה החברה. בהתאם לחוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון.

הערכה ספציפית של סיכון האשראי לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האשראי בחטיבת ההשקעות באמצעות מודל דירוג שהינו מודל מונחה מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדירוג. המודל אושר על ידי דירקטוריון החברה ועל ידי משרד האוצר והוא מתוקף תקופתית על ידי אגף ניהול סיכונים. בנוסף, מחושבת החשיפה ללוויים גדולים וקבוצות לוויים, התפלגות נכסי חוב לפי דירוגים והחשיפה לסיכון ריכוזיות ענפית וגיאוגרפית.

כמו כן מתבצע כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת והצגת התפתחות ההפסד הצפוי (EL) וההפסד הלא-צפוי (UL) בגין סיכוני האשראי בנכסי ההשקעה.

קיימת הפרדה בחטיבת ההשקעות בין יחידת ניהול האשראי הלא סחיר אשר נוטלת את הסיכון ובין יחידה עצמאית המנהלת בקרה על הפעילות.

דיווח מפורט על החשיפות לסיכוני אשראי מוצג לוועדות ההשקעה, ההנהלה והדירקטוריון.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לווים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אשראי שאושרו בדירקטוריון. לגבי אשראי סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אשראי לא סחיר, מערך אשראי לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים. בעקבות חוזר ועדת חוק נוספו בקרות וגובש נוהל בנושא הקובע מגבלות והנחיות מפורטות ודיווחים לועדות על מנת לוודא עמידה בהוראות החוזר. בעקבות חוזר הממונה בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים. לפירוט בדבר החשיפה לסיכונים אשראי ראה סעיף ו' להלן.

סיכונים תפעוליים

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי היועצת המשפטית הממונה על האכיפה והציות, אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים כנושאים המחייבים בקרה מקיפה.

לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות. בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכונים מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכונים מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר הממונה בעניין הונאות ומעילות ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים. על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה החברה קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

מעבר לפעילויות בקרה שוטפות בתהליכי העבודה, פועלת בחברה יחידת בקרה ייעודית, אשר בודקת עמידת הגורמים השונים בנהלים, במגבלות שהוגדרו ובהוראות הדין ומסייעות למנהלי הפעילויות למלא אחריותם בהקשר לסיכונים תפעוליים. קיימות גם בקרות ממוכנות במערכות תפעוליות שמטרתן להגביל חשיפה לסיכון תפעולי.

בהתייחס לסיכונים ציות, החברה חותרת לעמידה בכל הדרישות הרגולטוריות המוטלות עליה, מתוך שאיפה שלא להיחשף לסיכונים ציות. ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט הממונה ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל הממונה על החברה. לאור הוראות החוק כאמור, החברה אימצה תכנית אכיפה, הקצתה משאבים מתאימים ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

בהתייחס לסיכונים אבטחת מידע, הדירקטוריון אימץ ואישר מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בחברה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכונים מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים, תוך התאמות לאופי הפעילות של החברות האמורות השונות בחברה. בד בבד פועלת החברה להקטין חשיפות לסיכונים סיבר.

החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכונים אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים, הערכת סיכונים ומבדקי חדירה. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע. בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 4-9-2010, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", בוצע סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכונים טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים למזעור הסיכונים. הסקר מעודכן תקופתית.

היערכות החברה להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית מתבצעת בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן. בהתייחס להערכות לנפילת מערכות המחשוב, הגופים המוסדיים בקבוצה קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את כל שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

באור 24 - ניהול סיכונים

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

בהתייחס להערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות. כל תת-יחידה תיערך להתרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי וכתובת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור. בחברה קיים ספר נהלים המסדיר אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל. בנוסף, מתבצעים תרגולים במסגרת הקבוצה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

ג. דרישות חוקיות

המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים דרישות שונות, שהעיקריות בהן:

- דרישה למינוי מנהל סיכונים.
 - דרישות, מתוקף החוזר המאוחד פרק 10 - ניהול סיכונים, המתייחסות לתפקידי מנהל הסיכונים ומארג היחסים שלו עם בעלי תפקידים אחרים.
 - דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים.
 - חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 בנושא ניהול סיכונים אשראי.
 - הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכונים טכנולוגיות מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX).
- החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם לדוחות הזמנים שנקבעו.

ד. סיכוני שוק

(1) סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לשנה ועל הרווח הכולל (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

באור 24 - : ניהול סיכונים

ד. סיכוני שוק (המשך)

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

שיעור השינוי בשע"ח של מטבעות חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור הרבית	
10%-	10%+	1%-	1%+	1%-	1%+
אלפי ש"ח					
ליום 31 בדצמבר, 2014					
(64)	64	(35)	35	-	-
רווח (הפסד)					
-	-	-	-	1,289	(1,211)
הכנסה כוללת (הון עצמי)					
ליום 31 בדצמבר, 2013					
(59)	59	(15)	15	98	(98)
רווח (הפסד)					
(59)	59	(15)	15	1,765	(1,658)
הכנסה כוללת (הון עצמי)					
ליום 31 בדצמבר, 2012					
(63)	63	(180)	180	99	(99)
רווח (הפסד)					
(63)	63	(180)	180	1,027	(953)
הכנסה כוללת (הון עצמי)					

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוחי הרגישות ביחס לרווח הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לשנה.

(ג) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה :

ליום 31 בדצמבר 2014

סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו		לא צמוד	נכסים
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
18,536	18,536	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
165,718	165,718	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
68	68	-	-	-	רכוש קבוע
8,377	-	-	-	8,377	חייבים ויתרות חובה
192,699	184,322	-	-	8,377	
54,540	-	-	9,793	44,747	השקעות פיננסיות
212	-	-	198	14	נכסי חוב סחירים
3	3	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
54,755	3	-	9,991	44,761	אחרות
7,348	-	1,020	-	6,328	סך כל השקעות פיננסיות
254,802	184,325	1,020	9,991	59,466	מזומנים ושווי מזומנים
					סך כל הנכסים
213,409	213,409	-	-	-	סך הכל הון
722	722	-	-	-	התחייבויות
4,426	-	-	4,426	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
10,811	-	-	-	10,811	התחייבויות בגין מסים שוטפים
25,434	-	-	-	25,434	זכאים ויתרות זכות
41,393	722	-	4,426	36,245	התחייבויות פיננסיות
254,802	214,131	-	4,426	36,245	סך כל ההתחייבויות
-	(29,806)	1,020	5,565	23,221	סך כל ההון וההתחייבויות
					סך הכל חשיפה מאזנית

באור 24 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה: (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2013

סה"כ אלפי ש"ח	פריטים לא פיננסים ואחרים אלפי ש"ח	במטבע חוץ או בהצמדה אליו אלפי ש"ח	צמוד מדד אלפי ש"ח	לא צמוד אלפי ש"ח	
					נכסים
16,566	16,566	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
155,561	155,561	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
44	44	-	-	-	רכוש קבוע
2,954	-	-	-	2,954	חייבים ויתרות חובה
175,125	172,171	-	-	2,954	
					השקעות פיננסיות
60,731	-	-	4,461	56,270	נכסי חוב סחירים
2,905	-	-	2,827	78	נכסי חוב שאינם סחירים
4	4	-	-	-	אחרות
63,640	4	-	7,288	56,348	סך כל השקעות פיננסיות
13,249	-	926	-	12,323	מזומנים ושווי מזומנים
252,014	172,175	926	7,288	71,625	סך כל הנכסים
181,969	181,969	-	-	-	סך הכל הון
					התחייבויות
38	38	-	-	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
4,907	-	-	4,907	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
49,773	-	-	-	49,773	זכאים ויתרות זכות
15,327	-	-	-	15,327	התחייבויות פיננסיות
70,045	38	-	4,907	65,100	סך כל ההתחייבויות
252,014	182,007	-	4,907	65,100	סך כל ההון וההתחייבויות
-	(9,832)	926	2,381	6,525	סך הכל חשיפה מאזנית

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ- 61,188 אלפי ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

באור 24 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשׂראי

סיכון אשׂראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לחברה באם לקוח או צד שכנגד למכשיר פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות, והוא נובע בעיקר מחובות של חייבים אחרים וכן מהשקעות בניירות ערך.

מזומנים ושווי מזומנים

החברה מחזיקה במזומנים בבנקים המדורגים AA- עד AA+ בהתבסס על הדירוג של חברות מעלות ומדרוג.

חייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול

הכנסות החברה נובעות מזכאות לקבל דמי ניהול מקופות שבניהולה ועל-כן לחברה חשיפה שולית בגין סיכון אשׂראי הנובעת מחייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול.

השקעות פיננסיות

החברה מגבילה את החשיפה לסיכון אשׂראי על ידי השקעה בעיקר באגרות חוב ממשלתיות סחירות ובאגרות חוב קונצרניות סחירות בדרוג גבוה. נכון ליום 31 בדצמבר 2014, ההנהלה אינה צופה שהצדדים שכנגד לא יעמדו בהתחייבויותיהם.

1. חלוקת נכסים בחלוקה לדירוגים:

ליום 31 בדצמבר, 2014

AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
49,186	-	-	-	49,186
5,098	164	92	-	5,354
54,284	164	92	-	54,540
121	77	-	-	198
-	-	-	-	-
121	77	-	-	198
-	-	-	14	14
121	77	-	14	212
54,405	241	92	14	54,752
-	-	-	-	-

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב קונצרניות

פקדונות בבנקים ובמוסדות

פיננסיים

נכסי חוב אחרים לפי בטחונות

הלוואות על פוליסות

סך הכל נכסי חוב שאינם

סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי

באור 24 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

2. חלוקת נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2013

ס"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
60,498	-	-	-	60,498
233	1	132	100	-
60,731	1	132	100	60,498
397	66	31	197	103
2,496	-	-	-	2,496
2,893	66	31	197	2,599
12	12	-	-	-
2,905	78	31	197	2,599
63,636	79	163	297	63,097
31	-	31	-	-

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות
סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב קונצרניות
פקדונות בבנקים ובמוסדות
פיננסים

נכסי חוב אחרים לפי בטחונות

הלוואות על פוליסות
סך הכל נכסי חוב שאינם
סחירים בארץ
סך הכל נכסי חוב בארץ
מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי

(א) בגין נכסים אחרים

ליום 31 בדצמבר, 2014

ס"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3	3	-	-	-
7,348	-	-	-	7,348

השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווה מזומנים

ליום 31 בדצמבר, 2013

ס"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4	4	-	-	-
13,249	-	-	-	13,249

השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווה מזומנים

באור 24 - : ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים :

ליום 31 בדצמבר, 2014	
סיכון אשראי מאזני	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
-	14
0.2	96
9.6	5,259
0.3	183
-	14
10.1	5,566
89.9	49,186
100	54,752

ענף משק
בינוי ונדל"ן
חשמל ומים
בנקים
שירותים עסקיים אחרים
אנשים פרטיים
סה"כ
אג"ח מדינה
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2013	
סיכון אשראי מאזני	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
0.1	66
0.2	103
0.0	7
0.0	31
4.2	2,691
0.4	228
0.0	12
4.9	3,138
95.1	60,498
100	63,636

ענף משק
בינוי ונדל"ן
חשמל ומים
מסחר
מלונאות תיירות
בנקים
שירותים עסקיים אחרים
אנשים פרטיים
סה"כ
אג"ח מדינה
סה"כ

באור 25 - : תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמות, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרנות והקופה שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרנות הפנסיה וקופת הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על רווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. בנוסף, קיימות חשיפות לפרסום "עמדות ממונה" בנושאים שונים שעשויה להיות להן השלכה מהותית על רווחיות הענף. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה זכויות העמיתים הינן לאורך שנים רבות בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכאניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכאנית מוגברת בתחומים אלו.

באור 25 : - תלויות (המשך)

א. (המשך)

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011, פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החברה פועלת בהתאם לדוחות הזמנים המוגדרים בחוזר. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. במהלך יישום הפרויקט עד כה, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

בשנת הדוח פורסמה בין היתר "עמדת ממונה" בנושא תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון.

ב. ביום 18 בנובמבר, 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החברה פועלת בהתאם לדוחות הזמנים המוגדרים בחוזר. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. במהלך יישום השלב הראשון בפרויקט, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

ג. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ד. העברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסויימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ה. ביום 18 באפריל 2013 התקבלה בחברה תובענה שהוגשה כנגד החברה על ידי מבוטח בקרן פנסיה שבניהול החברה. עניינה של התובענה בטענה כי משווק פנסיוני מטעם החברה התרשל בביצוע תפקידו והעניק לו ייעוץ פנסיוני לקוי אשר בגינו נגרם לתובע נזק כספי רב עם גילוי מחלה קשה אצל התובע. סכום התביעה הינו בסך של כ- 3.98 מיליון ש"ח. במהלך הטיפול בתביעה נפטר המבוטח ובהתאם להחלטת בית המשפט הוגש כתב תביעה מתוקן. הוגש כתב הגנה מתוקן מטעם החברה והתובענה מצויה בשלבי הגשת ראיות. בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה יותר סביר מאשר לא (More likely than not) שהתביעה תידחה.

ו. ביום 6 במרץ 2014 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי תקנון קרן הפנסיה קובע כי לצורך מימוש זכויות לקבלת קצבת שארים על ידי ידוע בציבור שהתאלמן/מב/בת זוג/זוגתו לחיים, הוא נדרש לפנות להליך משפטי בכדי לקבל אישור המוכיח את היותו במעמד של "ידוע בציבור", וזאת, כביכול בניגוד לתקנות הציבור והוראות הדין. התובע העריך את הנזק האישי שנגרם לו, כביכול, בסכום של 141 ₪ (סכום אגרת בית המשפט שנדרש לשלם על מנת לקבל פס"ד המצהיר על מעמדו כידוע בציבור) ולא העריך את סכום התביעה עבור כלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. בפועל, בת זוגו המנוחה של התובע היתה מבוטחת בקרן הפנסיה "הראל מנוף" ולא בקרנות הפנסיה המנוהלות על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה. בחודש ינואר 2015 התקיים דיון מקדמי בתובענה ובעקבות המלצת בית המשפט, הודיע התובע על מחיקת בקשתו להכיר בתובענה כייצוגית. בכך הסתיימה התובענה.

ז. ביום 13 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. התובענה הומצאה למשרדי החברה ביום 17 ביולי 2014. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

באור 25 : - תלויות (המשך)

ז. (המשך)

בחודש ינואר הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם הנתבעות ונקבע דיון לחודש אפריל 2015. בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, בשלב מוקדם זה, אין ביכולתם להעריך את סיכויי התיק. יחד עם זאת, ככל שהעובדות והנסיבות שהוצגו בתגובה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי לנסות ולהדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדוף את בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל, אם כי הדברים נאמרים בזהירות לנוכח השלב המוקדם בו מצוי התיק, ובין היתר נוכח העובדה כי עדיין לא הוגשה תשובה מטעם התובעת.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל גילעד פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

סקירת הנהלה
לשנה שהסתיימה ביום
31/12/2014

תוכן עניינים

3	מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה	1.
3	א. תיאור כללי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת	
3	ב. מועד הקמת קרן הפנסיה	
3	ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם	
4	ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות	
4	ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאת קרן הפנסיה לקבל ומטרתן	
4	ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו	
5	ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה	2.
5	א. שינוי במספר המבוטחים	
5	ב. ניתוח זכויות עמיתים בקרן הפנסיה	
6	מידע אודות דמי ניהול	3.
6	א. שיעור דמי הניהול	
6	ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן	
7	ניתוח מדיניות השקעה	4.
7	א. מדיניות ההשקעה	
12	ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת	
14	ג. השוואת תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס	
20	ניהול סיכונים	5.
20	א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת	
20	ב. סיכוני נזילות	
21	ג. סיכוני שוק	
25	ד. סיכוני אשראי	
30	ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן	
31	ביטוח משנה	6.
31	נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו	7.
31	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי	8.

1. מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה

א. תיאור כללי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

קרן הפנסיה:

- שם קרן הפנסיה: הראל גילעד פנסיה (להלן "הקרן").
- סוג קרן הפנסיה: הקרן הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 (להלן: חוק קופות הגמל), אשר אינה קופת ביטוח. קרן זו מעניקה פנסיית זקנה, פנסיית נכות לאובדן כושר עבודה ופנסיית שאירים למקרה פטירה. הקרן משקיעה חלק מהכספים באג"ח מיועדות המונפקות על ידי המדינה לקרנות פנסיה חדשות.
- קוד הקרן: 512267592-00000000000214-0000-000
- סוג העמיתים: שכירים ועצמאיים

החברה המנהלת:

- שם החברה המנהלת: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת" או "החברה").
- החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח בע"מ, שהינה חברה בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- לא חלו שינויים במבנה האחזקות של החברה המנהלת בשנת הדיווח.

ב. מועד הקמת קרן הפנסיה

הקרן הוקמה בשנת 1996.

ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם

מסלולי ההשקעה:

שם המסלול	קוד מסלול	מועד תחילת פעילות
אפיק השקעה כללי	512267592-00000000000214-2172-000	1996
אפיק השקעה מפוקח הלכתית	512267592-00000000000214-2173-000	2010
אפיק ללא מניות	512267592-00000000000214-2174-000	2010
אפיק מניות	512267592-00000000000214-2175-000	2010

בהתאם לסעיף 47 לתקנון הקרן, הקרן עורכת בנפרד רישומים בגין נכסיה העומדים כנגד התחייבויותיה לזכאים חדשים, לזכאים קיימים ובגין התחייבויותיה למבוטחים. "זכאים חדשים" – מקבלי קצבאות החל מיום 1/1/2004. "זכאים קיימים" – מקבלי קצבאות טרם יום 1/1/2004.

מסלולי ביטוח:

קוד מסלול	שם המסלול
101	מסלול פנסיה מקיפה
102	מסלול עתיר חיסכון פרישה מוקדמת
103	מסלול עתיר ביטוח
104	מסלול עתיר נכות מופחת שאירים
105	מסלול עתיר שאירים
106	מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%)
107	מסלול עתיר שאירים מופחת נכות
108	מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%) פרישה מוקדמת
109	מסלול פנסיה מקיפה פרישה מוקדמת
110	מסלול עתיר חסכון
111	מסלול עתיר שאירים מופחת נכות פרישה מוקדמת

ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות

לא היו שינויים.

ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קרן הפנסיה לקבל ומטרתן

שיעורי ההפרשות המירביים שרשאית הקרן לקבל קבועים בהתאם לתקנה 19 לתקנות מס הכנסה:
הפרשות מעביד: עד 7.5% על חשבון תגמולים.
הפרשות עובד: עד 7% על חשבון תגמולים.
הפרשות מעביד: עד 8.33% על חשבון פיצויים.

הפרשות עצמאי: שיעור ההפקדות המקסימלי לא יעלה על 22.83% מהגבוה מבין שני אלה: הכנסתו של המבוטח לפי סעיף (1) או (2) לפקודת מס הכנסה בשלה הוא משלם לקרן, או הכנסתו המזכה כהגדרתה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה.

בכל מקרה של מבוטח שכיר או עצמאי, קיימת תקרת הפקדה בקרן הפנסיה המקיפה שהינה: לא יותר מ- 20.5% × פעמיים שכר ממוצע במשק. מעל תקרה זו, הכספים יועברו לקרן כללית.

מטרת ההפקדות בקרן היא לחסכון לצורך קבלת פנסיית זקנה בגיל פרישה, לקבלת פנסיית נכות במקרה של אירוע נכות טרם הגעת המבוטח לגיל פרישה וכן לתשלום פנסיה לשאיירי המבוטח או הפנסיונר במקרה של פטירה.

ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו

לא היה שינוי בשנת 2014.

בינואר 2015, נכנסו לתוקף מספר תיקונים בתקנון הקרן. להלן עיקרי התיקונים:

- החלת מסלול ברירת מחדל עם גיל תום ביטוח 67 לנשים, בהתאם להוראות אגף שוק ההון במשרד האוצר. במסגרת שינוי זה נוספו מסלולי ביטוח חדשים הכוללים גיל תום ביטוח 64.
- הוספת תקופת הבטחה של 180 חודשי תשלומי פנסיות לאלמן/ה מבוטח/ת.
- עדכון שיעורי הכיסוי במסלולי הביטוח "עתיר ביטוח" ו"פרישה מוקדמת".

2. ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה

א. שינוי במספר המבוטחים

להלן השינוי במספר חשבונות מבוטחי הקרן בשנת הדוח, בגין כל מסלולי הקרן:

מספר חשבונות המבוטחים				סוג המבוטחים
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
678,845	25,393	95,785	608,453	שכירים
10,641	318	834	10,125	עצמאיים
689,486	25,711	96,619	618,578	סה"כ
59,514	5,815	12,503	52,826	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

ב. ניתוח זכויות עמיתים בקרן הפנסיה

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
<u>מבוטחים פעילים:</u>		
346,602	373,762	מספר מבוטחים
18,726,760	22,969,643	סך הנכסים נטו (באלפי ש"ח)
<u>מבוטחים לא פעילים:</u>		
271,976	315,724	מספר מבוטחים
2,985,425	3,655,653	סך הנכסים נטו (באלפי ש"ח)
<u>מקבלי קצבה:</u>		
844	1,169	מספר מקבלי פנסיה - פנסיונרים
741	934	זקנה
580	736	שאיירים
811,983	1,210,103	נכות
24	29	סך נכסים נטו בגין מקבלי קצבה פנסיונרים (באלפי ש"ח)
66	63	מספר מקבלי פנסיה - זכאים קיימים לפנסיה
11	9	זקנה
		שאיירים
		נכות
25,388	29,377	סך נכסים נטו בגין מקבלי קצבה זכאים קיימים לפנסיה (באלפי ש"ח)
37	37	גיל ממוצע למבוטחים פעילים (בשנים)
5,562	5,850	שכר מבוטח ממוצע למבוטחים פעילים (בש"ח)

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

מספר חשבונות המבוטחים ליום 31 בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות				דמי ניהול מנכסים
4.5%-6%	3%-4.5%	1.5%-3%	0%-1.5%	
14,767	8,808	8,366	64,817	0%-0.15%
2,841	18,603	33,703	45,640	0.15%-0.25%
6,880	34,975	17,755	12,964	0.25%-0.4%
150,303	9,304	1,612	258,148	0.4%-0.5%

סך הנכסים באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות				דמי ניהול מנכסים
4.5%-6%	3%-4.5%	1.5%-3%	0%-1.5%	
622,685	591,519	730,487	2,332,870	0%-0.15%
250,533	1,414,610	3,975,274	4,222,121	0.15%-0.25%
366,515	2,040,827	1,610,513	212,561	0.25%-0.4%
4,944,602	309,179	81,604	4,158,876	0.4%-0.5%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים בקרן (ללא פנסיונרים וזכאים), נוסף לדמי הניהול, הינו 30,930 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 12 "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

ליום 31 בדצמבר 2014

סך הנכסים באלפי ש"ח	מספר מקבלי קצבה	דמי ניהול מנכסים
1,210,103	2,839	0.40%-0.50%

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן^(*)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
0.18	שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
1.92	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)
4,942,777	שיעור הנכסים המנוהלים עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך הנכסים נטו (באחוזים)
17.74	מספר חשבונות מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים
83,673	שיעור חשבונות מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך המבוטחים (באחוזים)
12.14	(*) מתייחס למבוטחים בלבד.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה

להלן מדיניות ההשקעה של מסלולי ההשקעה, לשנת הדוח:

אפיק השקעה כללי					
גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
28%-40%	+/-6%	34.0%	34.4%	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובח"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
14%-26%	+/-6%	20.0%	20.5%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
2%-14%	+/-6%	8.0%	7.5%	Barc Global Corporate BBB USD, BOIUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
23%-33%	+/-5%	28.0%	27.8%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-9%	+/-5%	4.0%	3.1%		נדל"ן (בארץ ובח"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
0%-8%	+/-5%	3.0%	3.0%		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	3.7%		מזומן ופח"ק (כולל עוי"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ
8%-20%	+/-6%	14.0%	14.7%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

אפיק השקעה מפוקח הלכתית

גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
28%-40%	+/-6%	34.0%	34.3%	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחול) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
18%-30%	+/-6%	24.0%	23.3%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
4%-16%	+/-6%	10.0%	8.0%	Barc Global Corporate BBB USD, BOIJUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
24%-34%	+/-5%	29.0%	32.4%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-5%	+/-5%	-	-		נדל"ן (בארץ ובחול) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
0%-5%	+/-5%	-	-		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	2.0%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ
8%-20%	+/-6%	14.0%	14.2%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

אפיק ללא מניות

אפיק השקעה	מדד ייחוס	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	טווח סטיה	גבולות החשיפה הצפויה
חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	-	-	+/-6%	0%-0%
אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)	מדד תל בונד צמודות	34.1%	32.0%	+/-6%	26%-38%
אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)	Corporate Barc Global BBB USD, BOIUSD INDEX	11.7%	13.0%	+/-6%	7%-19%
אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים	מדד אג"ח כללי ממשלתי	49.6%	50.0%	+/-5%	45%-55%
נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן		0.2%	1.0%	+/-5%	0%-6%
אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)		0.4%	1.0%	+/-5%	0%-6%
מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)		4.0%	3.0%	+/-5%	0%-8%
סה"כ		100.0%	100.0%		

חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)		2.5%	3.0%	+/-6%	0%-9%

אפיק מניות

מדיניות השקעה של המסלול	מדד ייחוס
יושקעו הנכסים שיצטברו במסלול ההשקעה באופן שבכל עת לא ירד שיעור הנכסים המושקעים במניות בארץ ובחו"ל מתחת ל-50% משווי הנכסים במסלול. יתרת הנכסים שיצטברו במסלול ההשקעה יושקעו באפיקי השקעה אחרים שאינם מניות כגון אגרות חוב שקליות, אגרות חוב צמודות למדד, אגרות חוב צמודות למט"ח, או אגרות חוב נקובות במט"ח, מקרקעין ונכסים אחרים בישראל ומחוץ לישראל.	35% מדד ת"א 100, 30% MSCI AC, מדד מק"מ 5%, צמוד+4.85% (=מיועדות) 30%

פנסיונרים

גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
0%-6%	+/-6%	-	-	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחול) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
9%-21%	+/-6%	15.0%	15.2%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
0%-6%	+/-6%	-	0.2%	Barc Global Corporate BBB USD, BOIUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
76%-86%	+/-5%	81.0%	75.6%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-6%	+/-5%	1.0%	0.4%		נדל"ן (בארץ ובחול) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
0%-5%	+/-5%	-	0.2%		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	8.4%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ

0%-6%	+/-6%	-	0.2%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

זכאים קיימים

גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
0%-6%	+/-6%	-	-	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0%-11%	+/-6%	5.0%	7.8%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר), כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
0%-6%	+/-6%	-	-	Barc Global Corporate BBB USD , BOIJUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
87%-97%	+/-5%	92.0%	87.0%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-5%	+/-5%	-	-		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
0%-5%	+/-5%	-	-		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	5.2%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ
0%-6%	+/-6%	-	-		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

תיאור פעולות החברה	נושא
מדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.2% בשנת 2014, וזאת למרות פחות חד של השקל לעומת הדולר במחצית השניה של השנה ועליה של 3.1% במדד הדיור. האינפלציה הנמוכה נבעה מירידה במחירי הסחורות, המזון, האנרגיה, פירות וירקות, וכן כתוצאה מתחרותיות גוברת בעיקר בתחומי התקשורת והקמעונאות. ציפיות האינפלציה ירדו באופן חד, גם לטווח הארוך. חטיבת ההשקעות ניצלה את הירידה בציפיות האינפלציה לשמירה על מרכיב משמעותי של צמודי מדד, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.	השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד
השקל נחלש בשנת 2014 (בעיקר במחצית השניה של השנה) מול סל המטבעות, ובעיקר מול הדולר והליש"ט. הין והאירו נחלשו מעט לעומת השקל. הפחות לעומת הדולר נבע מהתחזקות משמעותית של הדולר בעולם, וכן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל במהלך השנה לרמת שפל של 0.25%. כנגד הפחות בשקל בוצעו מכירות של מט"ח ע"מ לשמר את סביבת החשיפה הקיימת, וזאת לאור ההערכה שבטווח הקצר השקל עשוי להמשיך ולהיחלש, בעיקר לעומת הדולר, ולעומת זאת בטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.	שער החליפין של השקל
בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 1.0% ל- 0.25%. הפחות הריבית באו על רקע המשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של הבנקים המרכזיים הגדולים, התחזקות השקל במחצית הראשונה של השנה, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות הממשלתי ירד במהלך השנה, הן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל והן בהשפעת ירידת התשואות בארה"ב מ- 3% בתחילת השנה לכ- 2.1% בסופה, וירידת תשואות חדה גם באירופה. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.	התפתחות שעורי ריבית
הגירעון התקציבי בשנת 2014 היה נמוך מעט מהתחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, בעיקר בשל ביצוע חסר של סעיפי ההוצאות למעט משרד הבטחון, אשר הוצאותיו גדלו גם בשל מבצע "צוק איתן". בשנת 2015 הגירעון צפוי לגדול מעט, לנוכח התחזית לגידול בהוצאות הממשלה, והעובדה שמדובר בשנת בחירות. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.	ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו

תיאור פעולות החברה	נושא
שווקי המניות בעולם עלו בשנת 2014, כאשר שוק המניות בארה"ב עלה בשיעור של כ- 12%, יפן בעליה של כ- 9%, גרמניה בעליה של כ- 3%, ואילו השווקים המתעוררים – במגמה מעורבת: עליה חדה בסין, ולעומת זאת ירידה חדה ברוסיה (על רקע ירידת מחירי הנפט והסנקציות בשל משבר אוקראינה) ובברזיל (ירידת מחירי הסחורות). שווקי המניות נהנו משיפור מסוים בנתוני הצמיחה העולמית, ומריביות נמוכות במרבית המדינות המפותחות. שוק המניות בישראל עלה בכ- 7% במהלך השנה, כאשר מניות כמו טבע ופריגו עלו בשיעורים חדים, ואילו מדדי מניות ת"א 75 והיתר בירידה של כ- 10% במהלך השנה. לנוכח התמחור הנוח (באופן יחסי לאפיקים האחרים) של שווקי המניות הגדילה החברה את רמת החשיפה למניות במרבית המסלולים, לרמות הגבוהות ממרכז היעד שנקבע לשנת 2014. מרכיב החשיפה לחו"ל בתיק המניות גדל לסביבות 62% מסך החשיפה למניות.	שוק המניות
מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות עלו במחצית השניה של 2014, בעיקר בשל השפעה שלילית של המשבר ברוסיה על מספר מנפיקים, ופדיונות בקרנות הנאמנות ברבעון האחרון של השנה. לאחר הורדה משמעותית ברכיב הקונצרני בתיקים במחצית הראשונה של השנה, חטיבת ההשקעות חזרה לרכוש אגרות חוב קונצרניות (גם בחו"ל), ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לווים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה.	אג"ח קונצרני ומוצרי חוב
החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.	מוצרי מדדים
החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.	נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים
במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות בנדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.	השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות

ג. השוואת תשואות קרן הפנסיה למדד ייחוס

מסלולים שאינם מתמחים

אפיק השקעה כללי

תשואה משוקלת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
4.14	* 11.33	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	36.58	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0.13	0.66	מדד תל בונד צמודות	19.87	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
1.95	* 20.88	Barc Global Corporate BBB USD , BOIJUSD INDEX	9.36	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
1.72	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	26.13	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
** 0.18	-	-	2.71	נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנן נדל"ן
** 0.17	-	-	2.51	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
** 0.19	-	-	2.84	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
<u>8.48</u>			<u>100.00</u>	סה"כ
<u>6.58</u>				תשואת המסלול
<u>(1.90)</u>				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

מניות סחירות	באחוזים
מדד ת"א 100	6.73
מדד MSCI	2.10
דולר	12.04
$= (0.6 * ((1 + 12.04\%) * (1 + 2.10\%) - 1) + 0.4 * 6.73\%) * 100$	11.33

אגרות חוב קונצרניות בחו"ל	באחוזים
BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG	7.89
דולר	12.04
$= ((1 + 12.04\%) * (1 + 7.89\%) - 1) * 100$	20.88

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

הפרש בין תשואת הקרן בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על מניות ואג"ח חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים, וכן ממח"מ קצר יחסית ביחס למח"מ מדד הייחוס.

אפיק השקעה מפוקח הלכתית

תשואה משוקלת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
4.06	* 11.33	35.84	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0.15	0.66	23.16	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
2.27	* 20.88	10.86	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
1.80	6.58	27.35	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומטי"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
** -	-	0.02	נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנן נדל"ן
** 0.17	-	2.77	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מטי"ח)
8.45		100.00	סה"כ
6.18			תשואת המסלול
(2.27)			הפרש

מניות סחירות באחוזים	מדידת מדד ת"א 100
6.73	מדד MSCI
2.10	דולר
12.04	$= (0.6 * ((1 + 12.04\%) * (1 + 2.10\%) - 1) + 0.4 * 6.73\%) * 100$
11.33	

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

אגרות חוב קונצרניות בחו"ל באחוזים	GLOB AGG CORP INDEX HEDG BARCA
7.89	דולר
12.04	$= ((1 + 12.04\%) * (1 + 7.89\%) - 1) * 100$
20.88	

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

הפרש בין תשואת הקרן בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על מניות ואג"ח חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים, וכן ממח"מ קצר יחסית ביחס למח"מ מדד הייחוס.

אפיק ללא מניות

תשואה משוקללת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
0.21	0.66	מדד תל בונד צמודות	31.87	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ולי"ס)
2.87	* 20.88	Corporate BBB USD , Barc Global BOIJUSD INDEX	13.73	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
3.25	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	49.43	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
** 0.01	-	-	0.22	נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנן נדל"ן
** 0.14	-	-	4.75	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
<u>6.48</u>			<u>100.00</u>	סה"כ
<u>2.93</u>				תשואת המסלול
<u>(3.55)</u>				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

באחוזים	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
7.89	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG
12.04	דולר
20.88	$= ((1+12.04\%)*(1+7.89\%)-1)*100$

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

הפרש בין תשואת הקרן בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על אג"ח חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים, וכן ממח"מ קצר יחסית ביחס למח"מ מדד הייחוס.

פנסיונרים

תשואה משוקללת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
0.10	0.66	מדד תל בונד צמודות	15.56	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0.03	* 20.88	Corporate BBB USD , Barc Global BOIJUSD INDEX	0.15	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
5.30	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	80.50	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
** 0.05	-	-	0.53	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
** 0.31	-	-	3.09	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
** 0.02	-	-	0.17	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
<u>5.81</u>			<u>100.00</u>	סה"כ
<u>9.98</u>				תשואת המסלול
<u>4.17</u>				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

באחוזים	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
7.89	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG
12.04	דולר
20.88	$= ((1+12.04\%)*(1+7.89\%)-1)*100$

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

זכאים קיימים

תשואה משוקללת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
0.04	0.66	מדד תל בונד צמודות	5.57	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
6.02	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	91.46	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0.21**	-	-	2.97	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
<u>6.27</u>			<u>100.00</u>	סה"כ
<u>7.19</u>				תשואת המסלול
<u>0.92</u>				הפרש

מסלולים מתמחים

אפיק מניות

תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	מדיניות השקעה בהתאם לתקנון
* 8.14	35% מדד ת"א 100, 30% MSCI AC, 5% צמוד+4.85% מדד מק"מ 30% (=מיועדות)	יושקעו הנכסים שיצטברו במסלול ההשקעה באופן שבכל עת לא ירד שער הנכסים המושקעים במניות בארץ ובחו"ל מתחת ל-50% משווי הנכסים במסלול. יתרת הנכסים שיצטברו במסלול ההשקעה יושקעו באפיקי השקעה אחרים שאינם מניות כגון אגרות חוב שקליות, אגרות חוב צמודות למדד, אגרות חוב צמודות למט"ח, או אגרות חוב נקובות במט"ח, מקרקעין ונכסים אחרים בישראל ומחוץ לישראל.
6.05		תשואת המסלול
(2.10)		הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

תשואת מדד הייחוס	באחוזים
מדד המחירים לצרכן	(0.08)
מק"מ	0.83
מדד תא 100	6.73
MSCI	2.10
דולר	12.04
	8.14

$$=100 * (((1+12.04\%)*(1+2.10\%)-1)*0.3+0.05*0.83\%+0.35*6.73\%+((1+4.85\%)*(1-0.08\%)-1)*0.3)$$

הפרש בין תשואת הקופה בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על מניות חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים.

5. ניהול סיכונים

החוזר המאוחד, פרק 10 - ניהול סיכונים, אשר פורסם ב-15 בינואר 2014 החליף את חוזר ביטוח 1-14-2006 בנושא "תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים" אשר פורסם באוקטובר 2006. החוזר נועד להסדיר תשתית להבנה, זיהוי ומדידה של סיכונים, לקבלת החלטות ולקביעת מדיניות המבוססות עליהם ולהבטחת מסגרת דיווחים מתאימה. החוזר מחייב מינוי מנהל סיכונים אשר יספק לדירקטוריון החברה המנהלת, הנהלתה, ועדת ההשקעה וועדת האשראי שלה תמונת מצב אובייקטיבית ומקיפה יותר אודות הסיכונים הגלומים בקרן פנסיה.

ניהול תיק ההשקעות של הקרן נעשה תוך חתירה לאיזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קרנות פנסיה המנוהלות על ידי החברה. ועדת ההשקעות דנה בשיבותיה בתמהיל ההשקעות של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. דיווחי ניהול סיכונים המוצגים לוועדת ההשקעות מציגים אומדים להפסד פוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכונים השוק. ועדת ההשקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר החשיפות הבאות: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לוויים, חשיפה לדירוגים, חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

הוועדה בוחנת ומתאימה את מדיניות ההשקעות וביצועה בשוטף לנוכח ההתפתחויות בנכסיה, במאפייני עמיתיה ובשווקים.

להלן פירוט הסיכונים המרכזיים להם חשופה הקרן ואופן הטיפול בהם:

א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת

לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת של קרן הפנסיה ראה באור 24 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

ב. סיכונים נזילות

סיכון נזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון נזילות ברמת קרן פנסיה, וסיכון נזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות לגבי שינויים אפשריים בהיקף משיכת כספים מהקרן, העשויים להביא למצב בו הקרן תידרש לממש במהירות נכסים בהיקף ניכר על מנת לשלם לעמיתים המושכים או המניידים לקרנות אחרות. סיכון זה גורם לאי ודאות לגבי היקף החזקת נכסים סחירים ונזילים על מנת שלא להגיע למצב בו לא יהיה ניתן לבצע תשלומים לעמיתים מושכים ומעבירים. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקרן ונזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קרנות פנסיה.

הגברת התחרותיות הביאה להגדלת הצורך בהתמודדות עם סיכון זה. הקרנות נאלצות לשמור רמות נזילות גבוהות יותר כבטחון לביצוע התשלומים וההעברות. העלאת מרכיב הנזילות והקטנת אופק התכנון הפיננסי בשל סיכון זה מקטין את יכולת הקרנות לתכנון אורך טווח בחלק הנזיל המיועד למקרים אלו.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קרנות הפנסיה. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הנזילות קרנות הפנסיה מחזיקות בנכסים נזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

ניתוח נזילות הקרן

ליום 31 בדצמבר 2014						נזילות (בשנים)
נכסים נטו (באלפי ש"ח)						
זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
6,780	704,143	69,910	75,329	303,114	13,458,322	נכסים נזילים וסחירים
19,233	315,318	29,265	35,914	128,992	8,041,310	מח"מ של עד שנה
939	54,601	14	4,977	-	2,918,038	מח"מ מעל שנה
-	13,478	(575)	386	(2,390)	1,687,678	אחרים
26,952	1,087,540	98,614	116,606	429,716	26,105,348	סה"כ

ג. סיכוני שוק

סיכוני שוק בניהול פעילות קרן הפנסיה נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קרנות הפנסיה כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

סיכוני שוק הקשורים בירידה הפוטנציאלית בערכם הכלכלי של נכסי הקרן הינם כדלקמן:

1. סיכוני הצמדה: בשיקולי השקעה נלקחות בחשבון תחזיות אינפלציה ואלטרנטיבות השקעה, גם בהיבט של בסיס הצמדה. הקרן מבצעת את השקעותיה ברכיבים צמודים ולא צמודים בהתאם לסביבת האינפלציה והתחזיות העתידיות שלפניה.
2. סיכון שער חליפין: לקרן חשיפה לנכסים צמודי מט"ח בעיקר כתוצאה מהשקעות בנכסים זרים ולכן בשיקולי ההשקעה נלקחות בחשבון תחזיות לשינויים בשערי חליפין, בעיקר ביחס לדולר.
3. סיכוני ריבית: לשינויים בשערי הריבית השפעה על אגרות החוב המוחזקות על ידי הקרן ועל פקדונות והלוואות ובאמצעותן על שווי נכסי הקרן. בעת קבלת החלטות השקעה וקביעת משך החיים הממוצע של הנכסים נלקחים בחשבון הנחות ותחזיות לגבי שינויי ריבית והשפעתם על תיק השקעות של הקרן. הקרן מטפלת בסיכוני ריבית על ידי שינוי באורך החיים הממוצע הכולל של מכשירים נושאי ריבית בכל אפיק, פיזור וחשיפה לסוגי ריביות שונות.
4. סיכון מניות: ההפסד שעלול להגרם לקרן כתוצאה מירידה במחירי המניות הנסחרות בארץ ובח"ל.
5. סיכון מרווח אשראי: הפסד הנובע מפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.
6. סיכון נדל"ן: ההפסד שעלול להיגרם מירידת ערכן של ההשקעות בנדל"ן.

החברה המנהלת מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפוזר המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח, קרנות השקעה ותעודות סל. נכסי הקרנות מפוזרים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכסל בדוחות הבקרה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת ההשקעות, כוללים: VaR היסטורי, תרחישי קיצון ותרחיש פסימי מרכזי עבור כל הקרנות. מדד ה-VaR אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכוני השוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. מדד ה-VaR מחושב אחת לרבעון. בנוסף, מוצגות תוצאות השפעת תרחישי קיצון ותרחיש פסימי מרכזי על הקרנות הגדולות ונבחנים המתאמים בין אפיקי ההשקעה השונים. ועדת ההשקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

בתיקי פנסיונרים קיימת התייחסות להתאמה בין מאפייני הנכסים להתחייבויות.

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

ליום 31 בדצמבר 2014			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
6,226,148	11,978,081	7,901,119	26,105,348
4,244,614	10,283	(4,254,897)	-
10,470,762	11,988,364	3,646,222	26,105,348

אפיק השקעה כללי

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
100,151	228,231	101,334	429,716
41,468	-	(41,468)	-
141,619	228,231	59,866	429,716

אפיק השקעה מפוקח הלכתית

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
13,688	84,747	18,171	116,606
14,301	175	(14,476)	-
27,989	84,922	3,695	116,606

אפיק ללא מניות

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
43,594	30,452	24,568	98,614
11,827	-	(11,827)	-
55,421	30,452	12,741	98,614

אפיק מניות

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
36,621	1,039,447	11,472	1,087,540
8,888	-	(8,888)	-
45,509	1,039,447	2,584	1,087,540

פנסיונרים

סך נכסי קרן הפנסיה, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014				זכאים קיימים
סך הכל אלפי ש"ח	במטבע חוץ או בהצמדה אליו אלפי ש"ח	בהצמדה למדד המחירים לצרכן אלפי ש"ח	לא צמוד אלפי ש"ח	
26,952	-	26,300	652	סך נכסי קרן הפנסיה, נטו חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא סך הכל
-	-	-	-	
26,952	-	26,300	652	

(2) סיכון ריבית

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על התשואה של קרן הפנסיה:

ניתוח רגישות לשינוי
בשיעור הריבית (א) (ב)

-1%	+1%
אחוזים	
1.17	(1.09)
0.21	(0.20)
2.25	(2.10)
0.02	(0.02)
8.96	(7.29)
4.10	(3.29)

ליום 31 בדצמבר 2014

אפיק השקעה כללי
אפיק השקעה ממוקד הלכתית
אפיק ללא מניות
אפיק מניות
פנסיונרים
זכאים קיימים לפנסיה

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל אך ורק סעיפים אשר ערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(3) השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)

-0.5%	+0.5%
אחוזים	
(0.49)	0.57
(0.01)	0.15

ליום 31 בדצמבר 2014

פנסיונרים
זכאים קיימים

בחישוב ניתוח הרגישות לעקום הריבית נלקחה בחשבון הן ההשפעה על הנכסים והן ההשפעה על ההתחייבויות לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה, ללא התחשבות בגובה העתודה ביום המאזן. ביכולתה של קרן פנסיה להתמודד עם שינויים בעקום הריבית על ידי התאמה נאותה של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות, כך שככל שהתאמה זו טובה יותר, שינויים בעקום הריבית יובילו לשינויים נמוכים יותר בסכום הקצבה. לצורך ניתוח הרגישות, הונח שינוי אחיד בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

להלן פירוט החשיפה לענפי משק בגין השקעה במניות:

ליום 31 בדצמבר 2014					
מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד		ת"א 100
			לא סחיר אלפי ש"ח	מניות היתר	
16.00	655,560	38,953	-	22,641	593,966
2.13	87,377	-	-	-	87,377
1.50	61,499	36,083	-	7,711	17,705
2.63	107,574	90,090	-	456	17,028
18.41	754,328	103,750	6,194	110,549	533,835
21.76	891,123	347,708	73,710	66,885	402,820
24.81	1,016,079	176,194	-	95,322	744,563
6.15	251,990	1	-	21,252	230,737
6.61	270,584	36,551	-	18,674	215,359
100.00	4,096,114	829,330	79,904	343,490	2,843,390

אפיק השקעה כללי

ענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014					
מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד		ת"א 100
			לא סחיר אלפי ש"ח	מניות היתר	
100.00	778	778	-	-	-

אפיק ללא מניות

ענף משק

נדל"ן ובינוי

ליום 31 בדצמבר 2014					
מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד		ת"א 100
			לא סחיר אלפי ש"ח	מניות היתר	
17.80	5,717	207	202	5,308	
2.43	781	-	-	781	
1.61	518	291	69	158	
2.74	881	725	4	152	
20.17	6,481	722	988	4,771	
12.87	4,136	206	598	3,332	
28.26	9,081	1,574	852	6,655	
7.01	2,252	-	190	2,062	
7.11	2,286	194	167	1,925	
100.00	32,133	3,919	3,070	25,144	

אפיק מניות

ענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014			
מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל אלפי ש"ח	לא סחיר
			83
98.80	6,835	6,835	-
100.00	6,918	6,835	83

פנסיונרים

ענף משק

מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
סך הכל

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצא ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקרן. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריונים האמורים.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקרן ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקרן עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכוני אשראי לא סחיר בקרן הן באמצעות מעקב אחר הדירוג הממוצע, והן באמצעות מודל המאפשר לכמת את גובה סיכון האשראי בתוחלת ומקרה קיצון.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2014																		
זכאים קיימים לפנסיה			פנסיונרים			אפיק מניות			אפיק ללא מניות			אפיק השקעה מפוקח הלכתית			אפיק השקעה כללי			
שאינם			שאינם			שאינם			שאינם			שאינם			שאינם			
סה"כ	סחירים	סחירים	סה"כ	סחירים	סחירים	סה"כ	סחירים	סחירים	סה"כ	סחירים	סחירים	סה"כ	סחירים	סחירים	סה"כ	סחירים	סחירים	
אלפי ש"ח																		
26,329	20,172	6,157	1,044,799	369,919	674,880	41,930	29,279	12,651	93,826	40,833	52,993	173,184	128,992	44,192	14,705,614	10,818,017	3,887,597	בארץ
-	-	-	7	-	7	-	-	-	13,188	57	13,131	-	-	-	1,908,071	141,332	1,766,739	בחו"ל
<u>26,329</u>	<u>20,172</u>	<u>6,157</u>	<u>1,044,806</u>	<u>369,919</u>	<u>674,887</u>	<u>41,930</u>	<u>29,279</u>	<u>12,651</u>	<u>107,014</u>	<u>40,890</u>	<u>66,124</u>	<u>173,184</u>	<u>128,992</u>	<u>44,192</u>	<u>16,613,685</u>	<u>10,959,349</u>	<u>5,654,336</u>	סך הכל נכסי חוב

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2014					
דירוג מקומי (*)					
זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח					
5,768	518,479	11,552	23,572	31,794	2,176,168
218	84,253	88	13,830	9,227	755,973
166	70,879	551	13,711	3,171	825,795
1	653	233	909	-	49,558
4	616	227	971	-	80,103
6,157	674,880	12,651	52,993	44,192	3,887,597
19,233	315,156	29,264	35,560	128,992	7,837,669
405	28,023	-	1,187	-	751,225
-	630	-	114	-	93,529
-	86	-	-	-	4,942
-	37	15	62	-	3,194
-	-	-	-	-	70,432
-	1,120	-	34	-	120,234
534	24,867	-	3,876	-	1,936,792
20,172	369,919	29,279	40,833	128,992	10,818,017
26,329	1,044,799	41,930	93,826	173,184	14,705,614
-	8,072	-	1,832	-	789,348

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץנכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב מיועדות/פיקדונות באוצר
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג
הלוואות לעמיתים
הלוואות בשיעבוד מניות המקנות שליטה
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץסך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה). נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמה: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2014		
דירוג בינלאומי (*)		
פנסיונרים	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה כללי
	אלפי ש"ח	
-	565	283,955
2	1,655	195,311
4	8,302	979,660
1	2,378	280,563
-	231	27,250
7	13,131	1,766,739
-	57	141,332
-	57	141,332
7	13,188	1,908,071
-	-	73,616

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
A ומעלה
BBB
נמוך מ-BBB
לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"לנכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

הלוואות

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"לסך הכל נכסי חוב בחו"ל

מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי הממונה *S&P, Mood's* ו-*Fitch*. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדורגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. מודל זה מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגות להלן הינן בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג:

ליום 31 בדצמבר 2014						
זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה ממוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג (*):
באחוזים						
0.71	0.92	0.70	0.90	0.70	0.99	AA ומעלה
2.12	2.28	-	4.07	-	3.35	A
-	4.24	-	3.41	-	4.15	BBB
-	8.76	-	-	-	4.41	נמוך מ-BBB
-	3.95	-	2.24	-	3.30	לא מדורג

(*) המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי הממונה S & P, Mood's ו - Fitch.

לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 להלן.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014

זכאים קיימים לפנסיה		פנסיונרים		אפיק מניות		אפיק ללא מניות		אפיק השקעה מפוקח הלכתית		אפיק השקעה כללי		
%	סכום	%	סכום	%	סכום	%	סכום	%	סכום	%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
0.58	153	5.50	57,470	0.26	107	10.68	11,427	6.85	11,869	5.52	916,671	<u>ענף משק</u>
0.23	60	1.07	11,210	0.14	58	1.75	1,875	-	-	1.05	174,821	בנקים
-	-	-	-	-	-	0.45	482	-	-	0.41	68,500	ביטוח
1.53	403	3.85	40,224	0.23	96	13.25	14,178	-	-	14.65	2,433,016	טכנולוגיה
2.59	683	7.42	77,512	0.52	217	11.86	12,690	0.31	529	9.88	1,641,062	מסחר ושרותים
0.02	6	0.41	4,266	0.44	183	2.39	2,556	-	-	2.46	408,195	נדל"ן ובינוי
0.09	23	1.95	20,416	0.98	412	3.15	3,368	-	-	3.34	555,612	תעשייה
-	-	0.01	73	0.10	41	0.69	741	-	-	0.71	118,015	השקעה ואחזקות
94.96	25,001	79.79	833,635	97.33	40,816	55.78	59,697	92.84	160,786	61.98	10,297,793	נפט וגז
100.00	26,329	100.00	1,044,806	100.00	41,930	100.00	107,014	100.00	173,184	100.00	16,613,685	אג"ח ממשלתי
												<u>סך הכל</u>

5) ביום 7 ביולי 2013, בהמשך לאישור מיום 15 במאי 2011, אישר הממונה על שוק ההון (להלן - הממונה) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח) שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה יישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. בהתאם לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל של חברה מדרגת, בכפוף לתנאים הבאים:

- א) השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו בתהליך בחינת המודל.
- ב) המודל יהא תקף להערכת אשראי למעט: בנקים וחברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס (ישיר או מכשירים מורכבים), נדל"ן יזמי ומימון פרויקטים.
- ג) כל שינוי מהותי במבנה המודל יהא טעון אישור מראש של הממונה.

בנוסף, הראל ביטוח תהא רשאית להפחית 50% מהקצאת ההון הנדרש בגין הלוואות מותאמות, אשר דורגו על פי המודל, לפי השיעורים המפורטים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998. אם קיים להלוואה גם דירוג חיצוני, יש להקצות הון לפי הנמוך מבין הדירוגים.

לצורך השימוש באישור שניתן, תידרש הראל ביטוח להגיש לממונה דוחות מיידים ותקופתיים כמפורט בנספחים לאישור.

ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן

הפעלת קרן פנסיה דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים ובתקנות. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מעניק סמכויות שונות ואמצעי אכיפה מגוונים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לרבות סעיפי עונשין במקרה של אי עמידה בכללים והנחיות.

הקרן פועלת בתחום שוק ההון והחיסכון ארוך הטווח, בהם מתבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומים וזיכויים ברווחים. פעילות זו חושפת את הקרן לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקרן.

אי לכך פועלת הקרן בהתאם לנהלים מסודרים שגיבשה להסדרת התהליכים השונים בקרן, לרבות ביצוע בקורות ומעקב שוטף אחר הפעילות. כמו כן, מלווה את פעילות הקרן יועץ משפטי ומנהלת סיכונים.

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקרן כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית.

כמו כן חשופה הקופה לסיכונים דמוגרפיים, סיכונים חיתום וסיכונים קטסטרופה. לחברה מדיניות לניהול סיכונים ביטוחיים שנועדה לתמוך בשמירה על היציבות והאיזון האקטוארי של קרנות הפנסיה. הקרנות שבניהול החברה פועלות על פי תקנון שאושר על ידי המפקח ועל ידי דירקטוריון החברה, המבוסס על ביטוח הדדי וכולל מנגנון איזון דמוגרפי המתבצע אחת לרבעון ומנגנון איזון אקטוארי המתבצע אחת לשנה. ניהול הסיכונים הביטוחיים מושפע, בין היתר, מרכישת ביטוח משנה למקרה קטסטרופה, מתהליך החיתום (קבלת מבוטחים וקביעת התנאים להם) ומהקפדה של קרן הפנסיה לשלם רק בהתאם לתקנונה ובאופן שוויוני וזהה לכולם.

למידע נוסף, ראה דיון בגורמי סיכון בחלק א' סעיף 1.3.11 בדוח תאור עסקי החברה של החברה המנהלת ובאור 18, התחייבויות והתקשרויות תלויות בדוח הכספי של קרן הפנסיה.

1. בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון על פי טיבם - סיכונים מקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים גיאוגרפיים ככל שישנם וסיכונים מיוחדים לקרן, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות איכותיות של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך הדוח, בקטגוריות על פי השפעתם, ככל שניתן לגבי כל גורם סיכון, על קרן הפנסיה - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
	✓	✓ ✓ ✓	סיכוני שוק סיכוני אשראי האטה כלכלית בישראל סיכון מחירי נכסים אחרים	סיכוני מקרו
✓	✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓	שינויים רגולטורים סיכונים ביטוחיים תקדימים משפטיים קטסטרופה: טרור ו/או מלחמה רעידת אדמה או אסון טבע גדול אחר בישראל קריסת מבטח משנה של החברה סיכון נזילות	סיכונים ענפיים
	✓ ✓		סיכונים תפעוליים אי התאמה בין נכסים והתחייבויות (תיקי פנסיונרים)	סיכונים מיוחדים לחברה

6. ביטוח משנה

לגבי מידע אודות מבטח המשנה, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים.

7. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו

רואה החשבון לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

8. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

א. בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 16 במרס 2015

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גילעד פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גילעד פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפקוח הדירקטוריון, של הראל גילעד פנסייה (להלן: "קרן הפנסייה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קרן הפנסייה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן הפנסייה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של קרן הפנסייה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____	מישל סיבוני	יו"ר הדירקטוריון :
_____	דודי לייזנר	מנכ"ל :
_____	רם גבל	סמנכ"ל כספים :

תאריך אישור הדוח : 16 במרס 2015

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל גילעד פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה
דוחות כספיים
ליום
31 בדצמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח רואי החשבון המבקרים

3 דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

דוחות כספיים

4 דוח על המצב הכספי

5 דוח הכנסות והוצאות

6 דוח תנועה בקרן הפנסיה

7 ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של
הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה
המנהלת")

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "הקרן") לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מיזגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 16 במרס 2015 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- (Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה חדשה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה בלבתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 16 במרס 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
858,329	749,539		רכוש שוטף
18,273	20,296	3	מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
876,602	769,835		
5,091,119	6,458,347	4	השקעות פיננסיות
9,632,972	11,548,601	5	נכסי חוב סחירים
3,213,684	4,135,943	6	נכסי חוב שאינם סחירים
3,637,857	4,979,352	7	מניות
21,575,632	27,122,243		השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
154,973	301,584	8	נדל"ן להשקעה
22,607,207	28,193,662		סך כל הנכסים
57,651	328,886	9	זכאים ויתרות זכות
		10	התחייבויות פנסיוניות:
21,712,185	26,625,296		התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
			התחייבויות לפנסיונרים
203,520	299,186		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
203,438	275,129		התחייבויות לנכים
275,165	369,618		התחייבויות לשאיירי מבוטח
125,089	278,393		עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
4,771	(12,223)		עתודה לפנסיונרים
811,983	1,210,103		סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
			התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
2,846	4,206		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
5,158	7,753		התחייבויות לנכים
17,459	17,577		התחייבויות לשאיירי מבוטח
(75)	(159)		עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
25,388	29,377		סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
22,549,556	27,864,776		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
22,607,207	28,193,662		סך כל ההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 במרס 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור	
2012	2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
12,753	2,074	15,167		הכנסות
				ממזומנים ושווי מזומנים
				מהשקעות:
422,796	209,037	317,495		מנכסי חוב סחירים
515,900	584,313	512,633		מנכסי חוב שאינם סחירים
180,211	487,482	241,310		ממניות
380,952	912,424	540,712		מהשקעות אחרות
63	10,483	15,621		מנדל"ן להשקעה
1,499,922	2,203,739	1,627,771		סך כל ההכנסות מהשקעות
1,935	3,628	7,680		הכנסות אחרות
1,514,610	2,209,441	1,650,618		סך כל ההכנסות
				הוצאות
160,308	182,369	211,765	11	דמי ניהול
14,442	22,783	31,104	12	הוצאות ישירות
-	-	970	13	הוצאות ביטוח משנה
3,662	4,867	7,105	17	מסים
178,412	210,019	250,944		סך כל ההוצאות
1,336,198	1,999,422	1,399,674		עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

12,169,133	17,198,138	22,549,556

2,863,075	3,678,466	4,343,880

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה

תגמולים מדמי גמולים

תשלומים:

תשלומים לפנסיונרים

תשלומי פנסיית זקנה

תשלומי פנסיית נכות

תשלומי פנסיית שאירים

6,538	10,003	14,688

25,239	34,788	50,949

11,224	13,865	18,450

תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה

תשלומי פנסיית זקנה

תשלומי פנסיית נכות

תשלומי פנסיית שאירים

376	353	401

438	350	414

1,074	1,075	1,061

תשלומים אחרים

פדיונות

266,940	417,829	516,823

311,829	478,263	602,786

סך כל התשלומים

העברות צבירה לקרן

העברות מחברות ביטוח

העברות מקרנות פנסיה חדשות

העברות מקופות גמל

49,064	34,876	36,212

1,329,629	455,352	566,271

11,182	17,014	28,234

העברות צבירה מהקרן

העברות לחברות ביטוח

העברות לקרנות פנסיה חדשות

העברות לקופות גמל

28,580	34,727	9,387

215,492	316,439	442,436

4,242	4,283	4,442

1,141,561	151,793	174,452

העברות צבירה, נטו

1,336,198	1,999,422	1,399,674

עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות

17,198,138	22,549,556	27,864,776

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- (1) הקרן - הראל גילעד פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה הזכאית לאגרות חוב מיועדות, המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- (2) החברה המנהלת - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- (3) הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית שאינה זכאית לאגרות חוב מיועדות המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- (4) הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- (5) אגף שוק ההון - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- (6) צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ובחוזר גופים מוסדיים 2013-9-13 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- (7) חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- (8) מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ב. החברה המנהלת

1. החברה המנהלת מנהלת שתי קרנות פנסיה וקופת גמל לא משלמת לקצבה - "הראל גילעד פנסיה", "הראל פנסיה כללית" וקופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל" (להלן: הקופה).
- בתחילת שנת 1996 קיבלה החברה המנהלת מאת הממונה רשיון לעסוק בביטוח פנסיוני. רשיון זה, ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה שהתקבל מהממונה, מאפשר לה לנהל את קרן הפנסיה. בתחילת שנת 2002 קיבלה החברה המנהלת אישור קופת גמל גם עבור הראל פנסיה כללית. וביום 22 באפריל 2012, קיבלה החברה המנהלת אישור להפעלת קופת גמל לא משלמת לקצבה שמהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל ואשר פועלת בהיקפים לא מהותיים בתקופת הדוח.
- תקרת דמי הגמולים בקרן מוגבלת ל- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק - הפקדות מעבר לתקרה והפקדות חד פעמיות מועברות לראל פנסיה כללית.
- לגבי דמי ניהול המשולמים לחברה המנהלת ראה באור 11 להלן.
2. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרנות הפנסיה, הקופה ונכסיהן.
3. נתוני הקרן ונתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות אגף שוק ההון.

ג. הראל גילעד פנסיה - הקרן

הקרן הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק הפיקוח. הקרן הוקמה בשנת 1996 בעקבות החלטת הממשלה שאסרה על קרנות הפנסיה הוותיקות לצרף עמיתים חדשים. הקרן מעניקה למבוטחיה פנסיית זקנה, פנסיית נכות לאובדן כושר עבודה ופנסיית שאירים למקרה פטירה. הקרן משקיעה חלק מהכספים באג"ח מיועדות המונפקות על ידי המדינה לקרנות פנסיה חדשות. בהתאם להוראות הממונה לניהול קרן פנסיה חדשה, בתום כל שנה נערך לקרן מאזן אקטוארי ועודף או גרעון אקטוארי מחולקים למבוטחים ולפנסיונרים. בהתאם להוראות הממונה החל משנת 2014 לא תיזקף תשואה דמוגרפית למבוטחים מדי חודש.

ד. מדיניות ההשקעה

השקעות הקרן מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובכפוף לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012 ולהנחיות אגף שוק ההון.

באור 2 - מדיניות חשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות כספיים אלה על ידי הקרן.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון החברה המנהלת ביום 16 במרס, 2015.

א. בסיס הערכת נכסים והתחייבויות

הנכסים בדוח על המצב הכספי מוצגים כלהלן:

(1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים, ואשר לא חל עליהם כל שעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה למועד הדיווח.

(2) ניירות ערך סחירים בארץ - השער הידוע שפורסם בבורסה למועד הדיווח.

(3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער הידוע הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדיווח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח.

(4) השווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים וכן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בעלות מתואמת, אשר מידע לגבי השווי הוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. שיעורי הריבית נקבעים באופן האמור על ידי חברה שנבחרה על ידי הממונה לצורך אספקת מידע זה (להלן - "החברה המצטטת").

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שערך נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.

ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.

עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי.

בשלב זה, אין ביכולת הקרן להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

(5) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה - לפי שווי הוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני מועד הדיווח, בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.

(6) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה בלתי סחירים - לפי מודל כלכלי הנקבע על ידי הממונה. יתרת זכות הנובעת מהתחייבות בגין נגזרים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.

(7) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.

(8) אופציות בלתי סחירות- מוצגות לפי מודל כלכלי שנקבע על ידי הממונה.

(9) אגרות חוב להמרה ופקדונות מובנים אשר משובצים בהם נגזרים פיננסיים נוספים, ואשר התשואה בגינם תלויה בתשואת תיקי נכסים, במדדי מניות, שערי ריבית וכד' והינן בלתי סחירות מוצגות בהתאם לציטוט המתקבל מחברת מרווח הוגן, או מגורם אחר, לפי העניין.

(10) מניה לא סחירה - בהתאם להערכת מומחה שתתקבל אחת לשנה לפחות.

(11) נדל"ן להשקעה - לפי שווי הוגן על בסיס הערכת שמאי נדל"ן להשקעה המבוצע לכל הפחות אחת לשנה, למעט לגבי נכסים שנרכשו בשנת הדוח המוצגים לפי מחיר העסקה.

(12) דיבידנד לקבל- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד למועד הדיווח.

(13) ריבית לקבל- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח.

באור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

א. בסיס הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

- (14) פדיון לקבל- קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח מוצג יחד עם הנכס.
- (15) אגרות חוב מיועדות- לפי ערך נקוב מתואם בתוספת ריבית שנצברה ובניכוי יתרות הניכיון המופחת לאורך חי האגרת בשיטת הריבית דריבית.
- (16) אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות- חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה המצטטת ראה סעיף (4) לעיל.
- (17) שערי החליפין וההצמדה:
- א. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.
- ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.
- ג. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר ועל שיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
%					

המדד הידוע בחודש דצמבר (בנקודות) *

1.44 1.91 (0.10) 219.39 223.58 223.36

שער חליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)

(2.30) (7.02) 12.04 3.73 3.47 3.89

(* המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.

(18) התחייבויות פנסיוניות

א. התחייבויות הקרן מחולקות לשלוש קבוצות:

התחייבות למבוטחים - מבוטח הינו מי שקיימת בגינו יתרה צבורה במועד הדוח ואינו מקבל פנסיה זקנה מהקרן.

התחייבות לזכאים קיימים לפנסיה - זכאי קיים לפנסיה הינו מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן עד 31 בדצמבר, 2003.

התחייבות לפנסיונרים - פנסיונר הינו מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן החל מיום 1 בינואר, 2004 ואינו זכאי קיים לפנסיה.

ההתחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של ההתחייבויות למבוטחים, לזכאים קיימים לפנסיה ולפנסיונרים.

ב. קרן הפנסיה הינה מסוג "תשואה". התחייבויות הקרן כלפי מבוטחים שווים לסך היתרות הצבורות שלהם.

התחייבויות הקרן כלפי זכאים קיימים לפנסיה וכלפי הפנסיונרים, מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים הצפויים להיות משולמים לכל אחת מהקבוצות האמורות אשר מהווים לפי שיעורי תשואות הנכסים המושקעים כנגד ההתחייבויות לכל קבוצה. ההיוון לזכאים הקיימים לפנסיה מחושב לפי תשואה ברוטו

ללא דמי ניהול, ולזכאים חדשים לפנסיה, ההיוון מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

(18) התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ב. (המשך)

בהתאם להוראות, שיעור התשואה שנלקח לצורך חישוב ההתחייבויות, בגין זכאים קיימים לפנסיה ובגין פנסיונרים, נקבע לפי וקטור ריביות שמפרסמת חברה המספקת ציטוט ריביות בגין ההשקעות החופשיות. שיעור התשואה על האג"ח המיועדות, נקבע על 5.05% בגין הזכאים הקיימים לפנסיה (עד למועד שבו יונפקו אג"ח מיועדות שיחליפו את הקיימות והן תישאנה ריבית בשיעור של 4.86% ו-4.86% בגין הפנסיונרים.

עד ליום 31 בדצמבר, 2003 הקרן השקיעה 70% מנכסיה באגרות חוב ממשלתיות לא סחירות מיועדות מסוג "ערד", צמודות למדד, לתקופה של 15 שנה אשר התשואה האפקטיבית שלהן הייתה 5.05%. יתרת כספי הקרן הושקעה בהשקעות "חופשיות" אחרות בהתאם לכללי ההשקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה. החל מיום 1 בינואר, 2004, לאור שינוי בתקנות מס הכנסה, הופחת שיעור ההשקעה באג"ח מיועדות ל-30% מהיקף נכסי הקרן והתשואה האפקטיבית הופחתה ל-4.86%. יחד עם זאת, בהתאם להוראות, ההשקעה באג"ח מיועדות בתוך הנכסים המיועדים לכיסוי התחייבויות הקרן לפנסיונרים זכאים נותרה בשיעור כ-70%.

ג. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מגורמים דמוגרפיים, כגון: תמותה, נכות וכו', ייזקף לכל אחת משלוש הקבוצות המפורטות בתת סעיף א. לעיל, ביחס להתחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות.

התשואה בפועל על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות כלפי מבוטחים לא תיצור עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי מאחר והיתרות הצבורות של המבוטחים יותאמו במהלך שנת המאזן בהתאם לתשואה האמורה. לפיכך, לא יוצג בדוחות הכספיים ובמאזן האקטוארי עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי למעט עתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים, כמפורט בתת סעיף ה'.

ד. הקרן מנהלת התחשבות נפרדת לנכסים המושקעים כנגד התחייבויותיה כלפי זכאים קיימים לפנסיה, וכן כלפי פנסיונרים.

ה. מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לזכאים קיימים לפנסיה ולפנסיונרים. עודף או גרעון כאמור שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון, בסכום עד לגובה של 1% מהתחייבות הקרן כלפי כל קבוצה, מוצג בנפרד כעתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה ולהתחייבויות לפנסיונרים, בהתאמה.

ו. הקרן מחשבת וכוללת בשורה נפרדת במאזן שלה עתודת (Incurred but not reported) IBNR בגין התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה למקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד המאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו מועד. העתודה הנ"ל נקבעה על ידי האקטואר החיצוני של הקרן, ופירוט לאופן קביעתה מופיע בדוח האקטוארי.

ז. החל מיום 31 בדצמבר, 2007, נערך הדוח על פי בסיס אקטוארי לפי חוזר פנסיה 3-6-2007.

ביום 30 בינואר 2013 פורסם חוזר פנסיה 1-3-2013, דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה, אשר מבטל את חוזר פנסיה 4-3-2012 באותו נושא מיום 27 בדצמבר 2012.

החוזר מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו קרנות הפנסיה את המאזן האקטוארי שלהן ובהתאם יקבעו את המקדמים הכלולים בתקנון.

פרסום החוזר נבע מהצורך בעדכון ההנחות הדמוגרפיות נוכח השינויים בטבלאות הדמוגרפיות, הבאים לידי ביטוי בנייר עמדה סופי שפרסם המפקח בנושא "עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים" ביום 26 בנובמבר 2012.

החוזר קובע כי על חברה מנהלת של קרן פנסיה היה להגיש לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון תקנון לאישור הכולל מקדמים המחושבים על פי הוראות החוזר לא יאוחר מיום 21 בפברואר 2013. החברה המנהלת הגישה בקשה לתיקון התקנון כנדרש וקבלה אשור ביום 30 ביוני, 2013.

כמו כן, החוזר קובע כי לפחות אחת לשלוש שנים קרן פנסיה תבדוק כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים, ותגיש לממונה את תוצאות הבדיקות בצירוף חוות דעת של האקטואר הממונה של קרן הפנסיה על התאמת ההנחות לתוצאות הבדיקות. החברה המנהלת הגישה לממונה את תוצאות הבדיקות הנ"ל במהלך שנת 2014.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

(18) התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ז. (המשך)

הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך.

ביום 29 בינואר 2014 פורסם חוזר פנסיה 1-3-2014, הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות, והקובע בין היתר כי:

(1) החל מחודש ינואר 2014 תופסק זקיפת התשואה הדמוגרפית החודשית למבוטחים.

(2) התשואה המדווחת למבוטחים תהיה תשואת השקעות בלבד, ללא תשואה דמוגרפית.

(3) חלוקת עודף או גירעון דמוגרפי למבוטחים ולפנסיונרים תתבצע פעם ברבעון, בהתאם לאיזון האקטוארי המתבצע כחלק מהכנת הדוח הכספי התקופתי. היתרות הצבורות של המבוטחים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם מדי רבעון.

(4) הפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו פעם בשנה בעקבות עודף או גירעון תשואתי, בהתאם למאזן האקטוארי השנתי.

ח. הדוח האקטוארי נערך על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאיר.

נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ב. שיטת רישום דמי גמולים, תשלומים לפנסיונרים ודמי ניהול

תוספות לקרן מדמי גמולים כוללות דמי גמולים שנגבו עד למועד המאזן.

דמי ניהול מדמי הגמולים נרשמים במועד גביית דמי הגמולים. דמי הניהול מנכסי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו.

תשלומים לגימלאים ושארם נרשמים על בסיס צבירה. הכנסות ריבית פיגורים נרשמות על בסיס מצטבר. הכנסות והוצאות נרשמות על בסיס מצטבר.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

באור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,693	5,981
7	90
9,483	3,173
3,061	11,028
29	24
18,273	20,296

ריבית ודיבידנד לקבל
צדדים קשורים
חובות מעסיקים
הכנסות לקבל
אחרים

סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014						
סה"כ	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה ממוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,051,853	5,768	518,480	11,552	24,136	31,794	2,460,123
3,382,767	389	156,400	1,098	41,985	12,398	3,170,497
23,727	-	7	1	3	-	23,716
3,406,494	389	156,407	1,099	41,988	12,398	3,194,213
6,458,347	6,157	674,887	12,651	66,124	44,192	5,654,336

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2013						
סה"כ	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה ממוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,394,255	3,231	351,083	4,995	21,094	32,942	1,980,910
2,676,038	1,172	61,024	786	42,282	15,339	2,555,435
20,826	-	6	-	2	-	20,818
2,696,864	1,172	61,030	786	42,284	15,339	2,576,253
5,091,119	4,403	412,113	5,781	63,378	48,281	4,557,163

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. נכון לתאריך הדוח הכספי שיעור ההחזקה של הקרן באגרות חוב מיועדות הינו 30%, למעט בגין זכאים קיימים לפנסיה עד 31 בדצמבר 2003, שבגינם זכאית הקרן להשקיע באגרות חוב מיועדות על פי הסדרי העבר. עד חודש דצמבר 2003 השקיעה הקרן באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 5.05%. לאחר מועד זה, הקרן משקיעה באגרות חוב מיועדות חדשות הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 4.86%.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014

זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה ממוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,505	41,045	3,811	4,631	16,800	1,020,778	1,089,570
16,728	274,110	25,453	30,929	112,192	6,816,892	7,276,304
19,233	315,155	29,264	35,560	128,992	7,837,670	8,365,874
405	28,777	15	1,284	-	740,629	771,110
-	-	-	-	-	295	295
-	-	-	79	-	111,967	112,046
-	-	-	-	-	70,432	70,432
534	25,987	-	3,967	-	2,198,356	2,228,844
939	54,764	15	5,330	-	3,121,679	3,182,727
20,172	369,919	29,279	40,890	128,992	10,959,349	11,548,601

אגרות חוב ממשלתיות (1)
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

נכסי חוב אחרים (2)

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות למבוטחים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2013

זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה ממוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,760	38,458	2,956	5,766	17,580	1,157,657	1,226,177
16,666	170,465	13,104	25,560	77,922	5,131,310	5,435,027
20,426	208,923	16,060	31,326	95,502	6,288,967	6,661,204
426	26,943	6	636	-	766,350	794,361
-	-	-	-	-	306	306
-	-	-	-	-	62,084	62,084
-	-	-	-	-	64,859	64,859
526	24,953	-	2,600	-	2,022,079	2,050,158
952	51,896	6	3,236	-	2,915,678	2,971,768
21,378	260,819	16,066	34,562	95,502	9,204,645	9,632,972

אגרות חוב ממשלתיות (1)
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

נכסי חוב אחרים (2)

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות למבוטחים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב (המשך)

(1) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות:

ליום 31 בדצמבר 2014

אפי השקעה מפוקח הלכתית	אפי השקעה כללי	אפי ללא מניות	אפי מניות	פנסיונרים	זכאים קיימים לפנסיה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
18,406	1,118,339	5,074	4,176	44,969	2,744	1,193,708
162,307	9,861,940	44,744	36,822	396,552	24,200	10,526,565
180,713	10,980,279	49,818	40,998	441,521	26,944	11,720,273

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד
שנרכשו לפני 1 בינואר 2004
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד
שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004
סך הכל שוי הוגן אגרות חוב
מיועדות

ליום 31 בדצמבר 2013

אפי השקעה מפוקח הלכתית	אפי השקעה כללי	אפי ללא מניות	אפי מניות	פנסיונרים	זכאים קיימים לפנסיה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
20,067	1,321,427	6,582	3,375	43,898	4,292	1,399,641
104,339	6,870,862	34,225	17,547	228,253	22,315	7,277,541
124,406	8,192,289	40,807	20,922	272,151	26,607	8,677,182

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד
שנרכשו לפני 1 בינואר 2004
אגרות חוב מיועדות מסוג ערד
שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004
סך הכל שוי הוגן אגרות חוב
מיועדות

(2) השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים שהוצגו בעלות מתואמת:

ליום 31 בדצמבר 2014

אפי השקעה כללי		פנסיונרים		סה"כ	
שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
136,695	129,070	1,271	1,090	137,966	130,160

הלוואות

ליום 31 בדצמבר 2013

אפי השקעה כללי		פנסיונרים		סה"כ	
שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
148,017	140,897	1,317	1,179	149,334	142,076

הלוואות

באור 6 - מניות

ליום 31 בדצמבר 2014					
סה"כ	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,715,808	-	32,133	-	3,683,675	מניות סחירות
420,135	6,918	-	778	412,439	מניות לא סחירות
<u>4,135,943</u>	<u>6,918</u>	<u>32,133</u>	<u>778</u>	<u>4,096,114</u>	סך הכל מניות

ליום 31 בדצמבר 2013					
סה"כ	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,926,577	-	18,625	-	2,907,952	מניות סחירות
287,107	1,157	-	-	285,950	מניות לא סחירות
<u>3,213,684</u>	<u>1,157</u>	<u>18,625</u>	<u>-</u>	<u>3,193,902</u>	סך הכל מניות

השקעות החברה בנדל"ן מחוץ לישראל מתבצעות באמצעות חברות ושותפויות מחוץ לישראל ולפיכך השקעות אלה מסווגות בסעיף מניות לא סחירות.

באור 7 - השקעות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014							
סה"כ	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה ממוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,999,914	-	-	9,538	-	241,634	1,748,742	השקעות אחרות סחירות
1,569,273	2	669	5,050	4,003	-	1,559,549	תעודות סל
83,793	-	-	435	-	1,364	81,994	קרנות נאמנות
70,982	-	890	-	177	-	69,915	מכשירים נגזרים
3,457	-	-	30	-	28	3,399	מוצרים מובנים
<u>3,727,419</u>	<u>2</u>	<u>1,559</u>	<u>15,053</u>	<u>4,180</u>	<u>243,026</u>	<u>3,463,599</u>	אופציות
							השקעות אחרות שאינן סחירות
1,101,210	-	2,454	-	410	-	1,098,346	קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
110,960	-	19	265	224	362	110,090	מכשירים נגזרים
36,966	-	1,411	5	4	-	35,546	מוצרים מובנים
2,797	-	-	1	-	-	2,796	אופציות
<u>1,251,933</u>	<u>-</u>	<u>3,884</u>	<u>271</u>	<u>638</u>	<u>362</u>	<u>1,246,778</u>	
<u>4,979,352</u>	<u>2</u>	<u>5,443</u>	<u>15,324</u>	<u>4,818</u>	<u>243,388</u>	<u>4,710,377</u>	סך הכל השקעות אחרות

באור 7 - השקעות אחרות (המשך)

א. ההרכב (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2013							
סה"כ	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
							השקעות אחרות סחירות
1,578,882	-	-	5,205	-	170,416	1,403,261	תעודות סל
1,124,105	1	163	2,958	2,875	-	1,118,108	קרנות נאמנות
76,367	-	-	293	-	898	75,176	מכשירים נגזרים
86,016	-	931	-	314	-	84,771	מוצרים מובנים
2,774	-	-	18	-	-	2,756	אופציות
2,868,144	1	1,094	8,474	3,189	171,314	2,684,072	
							השקעות אחרות שאינן סחירות
635,663	-	1,866	-	373	-	633,424	קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
85,077	-	9	173	291	864	83,740	מכשירים נגזרים
44,445	-	1,358	-	6	-	43,081	מוצרים מובנים
4,528	-	-	8	-	-	4,520	אופציות
769,713	-	3,233	181	670	864	764,765	
3,637,857	1	4,327	8,655	3,859	172,178	3,448,837	סך הכל השקעות אחרות

ב. מכשירים נגזרים:

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,491,977	3,634,758	מניות
11,036	10,911	מדד
(2,604,452)	(4,517,244)	מטבע זר
1,809	(27,062)	ריבית

באור 8 - נדל"ן להשקעה

א. הרכב ותנועה:

ליום 31 בדצמבר 2014			
אפיק השקעה כללי	פנסיונרים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
154,973	-	154,973	יתרה ליום 1 בינואר
141,906	3,200	138,706	רכישות ותוספות
-	-	-	עלויות והוצאות שהוונו
141,906	3,200	138,706	סה"כ תוספות
4,705	29	4,676	התאמת שווי הוגן
301,584	3,229	298,355	יתרה ליום 31 בדצמבר

ליום 31 בדצמבר 2013			
אפיק השקעה כללי	אלפי ש"ח		
117,419			יתרה ליום 1 בינואר
32,537			רכישות ותוספות
2,101			עלויות והוצאות שהוונו
34,638			סה"כ תוספות
2,916			התאמת שווי הוגן
154,973			יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. קביעת השווי ההוגן

נדל"ן להשקעה מוצג על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים שהינם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. הערכות שווי חיצוניות מבוצעות בתקופות שונות עבור נכסים שונים בתיק הנדל"ן להשקעה. בשאר תקופות הדיווח מתבצעות בחינה פנימית, במטרה לוודא שלא חל שינוי מהותי בשווי הנכס בהתאם לפרמטרים שעל בסיסם נערכה הערכת השווי.

הערכת שווי הנדל"ן מתבססת על תזרימי המזומנים השנתיים נטו, המהווים בשיעור היוון המשקף את הסיכונים הספציפיים הגלומים בהם. כאשר קיימים בפועל הסכמי שכירות, אשר התשלומים בגינם שונים מדמי שכירות ראויים, מבוצעות התאמות בכדי לשקף את תשלומי השכירות בפועל בתקופת החוזה.

הערכות השווי מתחשבות בסוג הדיירים הנמצאים בפועל בנכס המושכר או האחראיים למילוי התחייבויות השכירות או אלה העשויים להיות במושכר לאחר השכרת מושכר פנוי, לרבות הערכה כללית לגבי מהימנות האשראי שלהם; חלוקת האחרייות בין הקבוצה והשוכר לגבי אחזקות וביטוח הנכס; ויתרת אורך החיים הכלכלי של הנכס, באותם מקומות שבהם פרמטרים אלו רלוונטיים.

השווי ההוגן נקבע בהתאם למספר מתודולוגיות שיערוך, לרבות, גישת ההשוואה, נכסים דומים והיוון תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מהנכס. שווים של מרבית הנכסים נקבע בהתאם לאמידת תזרימי המזומנים ולגביהם מובאים בחשבון הסיכון המובנה שלהם. מרבית נכסי הנדל"ן המסחרי ונדל"ן המשרדים מהווים בשיעורי היוון הנעים בין 7.5% ל-9% וזאת בהתאם לרמת הסיכון המתאימה בנכס.

באור 8 - נדל"ן להשקעה (המשך)

ב. קביעת השווי ההוגן (המשך)

הערכת השווי לנדל"ן להשקעה בהקמה מבוססת על אמידת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה לאחר הקמתו, בניכוי הערך הנוכחי של אומדן עלויות ההקמה הצפויות לנבוע לצורך השלמתו ובניכוי רווח יזמי סביר כאשר רלוונטי, תוך התחשבות בשיעור ההיוון אשר מותאם בגין הסיכונים הרלוונטיים והמאפיינים של הנכס.

אומדן השווי ההוגן יגדל באם שיעור ההיוון של תזרים המזומנים יקטן, ויקטן באם שיעור התפוסה יקטן. הנדל"ן להשקעה מורכב בעיקר מבנייני משרד ונדל"ן מסחרי.

לא קיימים יחסי גומלין פנימיים בין הנתונים המשמעותיים שאינם ניתנים לצפייה.

ג. לעניין התקשרויות והקמת נדל"ן להשקעה ראה באור 18. ג בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות.

ד. להלן פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקרן כנדל"ן להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום
2013	2014	תקופת החכירה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	בשנים
39,265	179,448	
115,708	122,136	2037 ואילך
		בבעלות
		בחכירה מהוונת (*)

(*) מקרקעין ברחוב יגאל אלון תל אביב, שערכם בספרים, לרבות המבנה, ליום 31 דצמבר 2014 וליום 31 דצמבר 2013 הנו בסך של 32,650 אלפי ש"ח ובסך של 26,222 אלפי ש"ח בהתאמה, חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל ומעיריית תל-אביב עד שנת 2049 ועד שנת 2059 בהתאמה.

מקרקעין ברחוב קרית נורדאו נתניה, שערכם בספרים, לרבות המבנה, ליום 31 דצמבר 2014 וליום 31 דצמבר 2013 הנו בסך של 89,486 אלפי ש"ח ובסך של 89,486 אלפי ש"ח בהתאמה, חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל שנת 2037.

ה. חלק מהמקרקעין בבעלות או בחכירה בישראל טרם נרשם על שם החברה בלשכת רישום המקרקעין לרוב בשל הסדרי רישום או בעיות טכניות.

באור 9 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
196	5,939	חברה מנהלת
6,033	7,149	צדדים קשורים
5,981	7,108	מוסדות
29,059	289,125	התחייבויות בגין נגזרים
7,039	4,219	מעסיקים
5,618	7,185	זכאים בגין פנסיות
2,810	1,648	שטרות לפרעון
915	6,513	אחרים
57,651	328,886	סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 10 - התחייבויות פנסיוניות

- א. תיאור מנגנון האיזון האקטוארי ושיטת חלוקת העודפים למבוטחים ולמקבלי פנסיה והפעלת המנגנון בתקופת הדיווח מפורטים במאזן האקטוארי בחלק ב' - הערות וביאורים.
- ב. אין שינויים בהנחות האקטואריות ששימשו בסיס לחישובים.
- ג. דוח תנועה העודף (גירעון) אקטוארי לכלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

2013	2014	
-	-	עודף (גירעון) לתחילת שנה
		שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה מהתפתחויות כלכליות ודמוגרפיות במהלך השנה:
36,319	52,625	מקרי מוות - מבוטחים
(1,359)	737	מקרי מוות - פנסיית זקנה ושאיירים
-	(1,221)	מקרי מוות - נכים
31,072	(41,055)	יציאה לנכות
19,567	16,315	חזרה מנכות
(11,097)	(13,897)	פרישות
		שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה משינוי הנחות ושיטות:
(64,627)	(131,157)	שינויים בעתודת IBNR (*)
(5,139)	-	שינוי שיטות והנחות
-	(970)	ביטוח משנה
(503)	1,958	שינויים מגורמים אחרים
<u>4,233</u>	<u>(116,665)</u>	עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה לעמיתי הקרן

(*) IBNR ותביעות תלויות שארים - חושבה התחייבות צפויה בגין תביעות פוטנציאליות עבור עמיתים פעילים ונכים אשר נפטרו בהתבסס על נתוני משרד הפנים.
IBNR ותביעות תלויות בגין נכים - מבוסס על ניסיון תביעות ושיטת משולשים וכן על הסתברויות חזרה לנכות לנכים שהופסק תשלום הפנסיה בגינם.
פירוט נוסף במאזן האקטוארי בנספח ה' סעיף ו'.

דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

2013	2014	
149	(4,749)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(9,462)	(102,180)	שינויים בריבית ההיוון
16,226	79,190	סטייה מהנחת התשואה
<u>6,913</u>	<u>(27,739)</u>	עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה לפנסיונרים

דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי לזכאים קיימים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

2013	2014	
5	(119)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(134)	(1,125)	שינויים בריבית ההיוון
340	1,036	סטייה מהנחת התשואה
<u>211</u>	<u>(208)</u>	עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה לזכאים קיימים

באור 10 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ד. נתונים אודות עודף (גרעון) אקטוארי לחלוקה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2010	2011	2012	2013	2014	
אחוזים מתוך ההתחייבות					
כלל עמיתי הקרן					
0.03	0.15	0.09	0.13	0.19	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
0.01	(0.01)	-	-	-	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
0.43	0.65	0.64	0.11	(0.15)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
-	-	-	0.07	0.06	עודף דמוגרפי בגין חזרה מנכות
-	-	-	-	-	עודף דמוגרפי בגין פטירת נכים
-	-	-	-	-	עודף דמוגרפי בגין ביטוח משנה
(0.01)	(0.03)	(0.04)	(0.04)	(0.05)	גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
-	-	-	(0.23)	(0.47)	גירעון דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
-	-	(0.10)	(0.02)	-	גירעון דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
0.03	-	(0.09)	-	-	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
<u>0.49</u>	<u>0.76</u>	<u>0.50</u>	<u>0.02</u>	<u>(0.42)</u>	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן
חלוקה למבוטחים					
<u>0.49</u>	<u>0.76</u>	<u>0.50</u>	<u>0.02</u>	<u>(0.42)</u>	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל
חלוקה לפנסיונרים					
0.49	0.76	0.50	0.02	(0.42)	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי כדלעיל
3.77	(0.57)	7.06	1.99	7.12	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
(7.05)	(2.82)	(6.76)	(1.19)	(8.96)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
1.39	0.25	(0.30)	(0.81)	1.39	(עודף) גירעון הנשמר בעתודה האקטוארית
(0.44)	0.16	-	0.01	-	אחר
<u>(1.84)</u>	<u>(2.22)</u>	<u>0.50</u>	<u>0.02</u>	<u>(0.87)</u>	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לפנסיונרים
חלוקה לזכאים קיימים					
0.49	0.76	0.50	0.02	(0.42)	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי כדלעיל
1.88	(0.05)	2.81	1.30	3.68	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחות התשואה
(2.80)	(1.18)	(2.84)	(0.54)	(3.96)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
1.87	0.04	(0.06)	(0.76)	0.28	(עודף) גירעון הנשמר בעתודה האקטוארית
(0.94)	0.87	-	-	-	אחר
<u>0.50</u>	<u>0.44</u>	<u>0.41</u>	<u>0.02</u>	<u>(0.42)</u>	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לזכאים קיימים

באור 11 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
112,733	121,891	136,165
45,486	57,493	70,924
158,219	179,384	207,089
2,089	2,985	4,676
160,308	182,369	211,765

דמי ניהול ממבוטחים:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
%	%	%

דמי ניהול ממבוטחים:

דמי ניהול מדמי גמולים:

6.00	6.00	6.00
3.93	3.33	3.14

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

0.50	0.50	0.50
0.32	0.30	0.29

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

מזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.

באור 12 - הוצאות ישירות

כל המסלולים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			2012	2013	2014
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת			אלפי ש"ח		
0.021	0.020	0.017	2,545	3,487	3,741
0.005	0.004	0.005	607	720	1,024
0.012	0.027	0.002	1,490	4,655	443
0.036	0.031	0.040	4,357	5,277	9,038
0.045	0.050	0.074	5,443	8,644	16,641
-	-	0.001	-	-	217
0.119	0.132	0.138	<u>14,442</u>	<u>22,783</u>	<u>31,104</u>

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
הוצאות בגין השקעות לא סחירות
עמלות ניהול חיצוני:
בגין השקעה בקרנות השקעה
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
עמלות אחרות **

סך הכל הוצאות ישירות

אפיק השקעה כללי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			2012	2013	2014
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת			אלפי ש"ח		
0.020	0.020	0.017	2,374	3,339	3,538
0.005	0.004	0.005	572	687	980
0.013	0.029	0.002	1,490	4,654	439
0.037	0.032	0.042	4,345	5,257	9,010
0.047	0.053	0.077	5,426	8,610	16,379
-	-	**	-	-	103
0.122	0.138	0.143	<u>14,207</u>	<u>22,547</u>	<u>30,449</u>

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
הוצאות בגין השקעות לא סחירות
עמלות ניהול חיצוני:
בגין השקעה בקרנות השקעה
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
עמלות אחרות **

סך הכל הוצאות ישירות

אפיק השקעה מפוקח הלכתית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			2012	2013	2014
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת			אלפי ש"ח		
0.035	0.030	0.020	48	68	66
0.003	0.005	0.001	4	10	3
-	-	0.057	-	-	183
-	-	0.035	-	-	114
0.038	0.035	0.113	<u>52</u>	<u>78</u>	<u>366</u>

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני:
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
עמלות אחרות **

סך הכל הוצאות ישירות

* פחות מ- 1 אלפי ש"ח ומ- 0.001%.

** עמלות אחרות כוללות הוצאות בעד ניהול תביעה או תובענה בגין תעודת סל ישראלית.

באור 12 - הוצאות ישירות (המשך)

אפיק ללא מניות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת					
0.033	0.010	0.006	6	7	6
0.011	0.006	0.005	2	5	6
-	*-	0.001	-	*-	1
-	0.002	0.003	-	2	3
0.022	0.021	0.024	4	16	25
-	-	*-	-	-	*-
0.066	0.040	0.038	12	30	41

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
הוצאות בגין השקעות לא סחירות
עמלות ניהול חיצוני:
בגין השקעה בקרנות השקעה
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
עמלות אחרות **
סך הכל הוצאות ישירות

אפיק מניות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת					
0.041	0.038	0.030	6	11	17
0.007	0.004	0.005	1	1	3
-	*-	-	-	*-	-
0.054	0.062	0.098	8	18	54
-	-	0.001	-	-	*-
0.102	0.105	0.134	15	30	74

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
הוצאות בגין השקעות לא סחירות
עמלות ניהול חיצוני:
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
עמלות אחרות **
סך הכל הוצאות ישירות

פנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת					
0.031	0.011	0.014	108	61	112
0.008	0.003	0.004	27	17	31
-	*-	*-	-	1	3
0.003	0.004	0.003	12	18	25
0.001	*-	*-	5	*-	*-
-	-	*-	-	-	*-
0.043	0.018	0.021	152	97	171

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
הוצאות בגין השקעות לא סחירות
עמלות ניהול חיצוני:
בגין השקעה בקרנות השקעה
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
עמלות אחרות **
סך הכל הוצאות ישירות

זכאים קיימים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח		
2012	2013	2014	2012	2013	2014
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת					
0.011	0.003	0.009	3	1	2
0.004	*-	0.003	1	*-	1
-	-	*-	-	-	*-
0.015	0.003	0.012	4	1	3

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות אחרות **
סך הכל הוצאות ישירות

* פחות מ- 1 אלפי ש"ח ומ- 0.001%.
** עמלות אחרות כוללות הוצאות בעד ניהול תביעה או תובענה בגין תעודת סל ישראלית.

באור 13 - ביטוח משנה

- א. החל משנת 2014 לקרן הפנסיה הראל גילעד חוזה ביטוח משנה לכיסוי מקרי מוות באירועי קטסטרופה. סך הפיצוי הינו 100 מיליון דולר, מעל שייר של 100 מיליון דולר, במקרה של אירוע רב נפגעים לרבות רעידת אדמה (למעט טרור). תוקף ההסכם הינו החל מ-1 בינואר, 2014 ועד 31 בדצמבר, 2014.
- ב. בשנים קודמות הקרן נכללה במסגרת ביטוח המשנה של קבוצת הראל, כאשר השייר היה 1 מיליון דולר וכיסוי נפרד לטרור של 30 מיליון דולר מעל שייר של 1 מיליון.
- ג. פרטים אודות מבטחי המשנה כולל דירוג ומקור הדירוג:

מבטח משנה	דרוג s&p	פרמיה באלפי \$
Lloyds	A+	64
Arch Re	A+	47
Partner Re, Zurich Branch	A+	47
Allianz SE - Zurich	AA	27
Mapfre Re	BBB+	27
Scor Global Life	A+	27
Chaucer	A+	26
Caisse Centrale De Reassurance (C.C.R)	AA	5

באור 14 - תשואות הקרן

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל- 5 שנים	תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
	2010	2011	2012	2013	2014	
	באחוזים					
7.58	10.81	(1.61)	10.87	11.88	6.58	אפיק השקעה כללי
6.39	9.42	(0.43)	8.35	8.73	6.18	אפיק השקעה מפוקח הלכתית
-	1.26	2.94	9.51	6.18	2.93	אפיק ללא מניות (*)
-	8.33	(7.29)	9.61	15.73	6.05	אפיק מניות (*)
8.32	11.11	2.61	12.44	5.79	9.98	תיק השקעות לפנסיונרים
7.15	7.63	5.57	8.70	6.68	7.19	תיק השקעות לזכאים קיימים לפנסיה

(*) החל מחודש אוגוסט 2010.

באור 15 - העברות כספים בין מסלולי השקעה

ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(222,345)	(281,870)	(418,712)	אפיק השקעה כללי
34,582	30,045	32,838	אפיק השקעה מפוקח הלכתית
41,510	4,187	1,889	אפיק ללא מניות
4,734	9,770	24,969	אפיק מניות
143,531	237,392	360,904	פנסיונרים
(2,012)	476	(1,888)	זכאים קיימים לפנסיה
-	-	-	סה"כ קרן

באור 16 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(196)	(5,939)	החברה המנהלת
		צדדים קשורים אחרים:
7	90	חייבים ויתרות חובה
265	1,575	חייבים בגין השקעות
316,848	420,980	מניות
24,960	8,783	אגרות חוב סחירות
2,043	1,429	אגרות חוב בלתי סחירות
92,267	70,748	הלוואות
228,316	339,833	השקעות אחרות
(6,033)	(7,149)	זכאים ויתרות זכות
658,477	830,350	

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 193,344 אלפי ש"ח.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
160,308	182,369	211,765	דמי ניהול לחברה המנהלת
516	42	-	עמלות ניהול השקעות
160,824	182,411	211,765	

באור 17 - מסים

הקרן אושרה לצרכי מס כקופת גמל משלמת לקצבה. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2015 והוא מתחדש מדי שנה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממסים על הכנסותיה מכח הוראות סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה.

מהכנסות הקרן הנובעות מהשקעותיה במדינות חוץ מנוכים מסים בהתאם להוראת האמנה למניעת כפל מס הרלבנטית לאותה מדינה עם מדינת ישראל.

בתקופת הדוח, מהשקעות בחו"ל נוכה מס במקור בסך 7,105 אלפי ש"ח.

באור 18 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חובות מעבידים

חוק הגנת השכר, התש"ח - 1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן. על פי הערכת החברה המנהלת סכום החוב הכולל של מעבידים לתאריך המאזן הינו כ- 45,234 אלפי ש"ח והוא כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 1,318 אלפי ש"ח.

החברה המנהלת נוקטת באמצעים שונים על מנת לאתר, לזהות ולגבות את חובות מעבידים. האמצעים כוללים מעקב שיטתי ומתמשך של איתור החובות, דיוור המעביד אודות החוב, הגעה להסדרי תשלומים ובמידת הצורך הגשת תביעה משפטית. במקרה של פירוק מוגשת תביעת חוב למוסד לביטוח לאומי באמצעות מפרק החברה.

ב. התקשרויות

לתאריך המאזן התקשרה קרן הפנסיה בהסכמים להשקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון (להלן: הקרנות) כשותפה מוגבלת.

הקרן התחייבה להשקעה כוללת בסך 1,611,347 אלפי ש"ח.

סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות ולהסכמי ההתקשרויות.

סכומי ההשקעה שטרם נדרשו בגין ההשקעה בקרנות מסתכמים לתאריך המאזן לסך של 746,103 אלפי ש"ח.

ג. במסגרת הסכם השיתוף שנחתם בין רוכשי נדל"ן להשקעה ובו הוגדרו יחסי השיתוף ועוד, התחייבה הקרן נכון לתאריך המאזן להשקיע בהמשך בהקמה סך של כ- 20,374 אלפי ש"ח במתחם הארגז בתל אביב וסך של כ- 5,196 אלפי ש"ח בקומברס רעננה.

ד. הקרן אינה ישות משפטית ועל כן ככל שמוגשות תביעות הרי שהן מוגשות נגד החברה המנהלת. לגילוי בדבר תביעות משפטיות שהוגשו נגד החברה המנהלת ראה באור 25 בדוח הכספי של החברה המנהלת.

ה. שעבודים

קיימים שעבודים על נכסי הקרן לצורך פעילות בנגזרים.

הראל גילעד

קרן פנסיה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.12.2014

דוד אנגלמאייר - אקטואר
מרץ 2015

תוכן העניינים

הקדמה

מאזן אקטוארי

חלק א'

הערות ובאורים

חלק ב'

נספחים

תנועה בעודף/גירעון

נספח א'

נתונים סטטיסטים

נספח ב'

תיאור ההנחות והשינויים שחלו בהן
מאז ההערכה האקטוארית הקודמת

נספח ג'

עיקרי התוכנית והשינויים שחלו בה

נספח ד'

הערות האקטואר

נספח ה'

הצהרת האקטואר

נספח ו'

דו"ח תזרים מזומנים

נספח ז'

הקדמה

מצורף בזה מאזן אקטוארי של קרן פנסיה הראל גילעד. שלוש קרנות (עדי, נתיבות, עתידית) התמוזגו בתחילת 2006 וגילעד התמוזגה בתחילת 2010.

הדו"ח של שנת 2014 מהווה דו"ח מייצג של קרן תשואה שנכנס לפעילות שוטפת לאחר השלמת רפורמת הפנסיה משנת 2003. עיקר ההסבר מפורט בחלק ג' של הדו"ח.

בנספח ג' מפורטים הבסיסים הטכניים ששימשו לחישוב ההתחייבויות לפי בסיס נוכחי.

נספח ד' של הדו"ח מפרט את זכויות העמיתים בהתאם לתקנון של קרן תשואה.

ההערות בנספח ה' מתייחסות בעיקר לנקודות מיוחדות שעלו בהכנת מאזן לשנה זו.

דוד אנגלמאייר
אקטואר

הראל-גילעד - קרן פנסיה - זכויות צבורות

מאזן אקטוארי

31/12/2014

במיליוני ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)

<u>שנה קודמת</u>	<u>שנת הדו"ח</u>		<u>שנה קודמת</u>	<u>שנת הדו"ח</u>	
		לפנסיונרים זכאים קיימים			נכסים לפי
2.846	4.206	זקנה ושאיירי זקנה	22,607.207	28,193.662	המאזן החשבונאי
5.158	7.753	נכים			
17.459	17.577	שאיירי פעיל			
<u>(0.075)</u>	<u>(0.159)</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>			
25.388	29.377	סה"כ לפנסיונרים			
		לפנסיונרים זכאים חדשים			
203.520	299.186	זקנה ושאיירי זקנה			
203.438	275.129	נכים			
275.165	369.618	שאיירי פעיל			
125.089	278.393	IBNR			
<u>4.771</u>	<u>(12.223)</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>			
811.983	1,210.103	סה"כ לפנסיונרים			
21,712.185	26,625.295	יתרות צבורות עבור מבוטחים			
		לקופות גמל לקיצבה אחרות			
		לתשלום למבטחי משנה			
		מבטחי משנה לקרן			
57.651	328.886	אחרות			
<u>0.000</u>	<u>0.000</u>	הגנת שכר	<u>0.000</u>	<u>0.000</u>	נכסים אחרים
<u>22,607.207</u>	<u>28,193.662</u>	סה"כ התחייבויות	<u>22,607.207</u>	<u>28,193.662</u>	סה"כ נכסים

חלק ב' – הערות ובאורים

המאזן האקטוארי ליום 31/12/2014 על בסיס יתרות צבורות בגין מבוטחים ופנסיות בתשלום לפנסיונרים

(1) בדו"ח להלן מפורטים הנכסים וההתחייבויות שנצברו בקרן בהתאם לחוזר 2014-3-1.

- שלב א': חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך 2014 בין כל הקבוצות בקרן. שלב זה מתבצע על ידי השוואת ההתחייבויות של כל אחת משלוש הקבוצות (מבוטחים, פנסיונרים זכאים קיימים ופנסיונרים זכאים חדשים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין שתי קבוצות הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצת המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים **העומדים כנגד ההתחייבויות למבוטחים**. ההתחייבויות בגין שתי קבוצות הפנסיונרים הינם התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן של שנה שעברה (2013), בעוד ההתחייבויות בגין המבוטחים מוגדרות כסך היתרות הצבורות של המבוטחים נכון לסוף השנה.
- שלב ב': עדכון פנסיות עבור פנסיונרים זכאים בגין תשואה בפועל על נכסי הפנסיונרים (לעומת החישוב הרעיוני) ובמקביל שינוי בריבית היוון (ירידה לעומת 2013) שמבחינת האוצר נחשב כעודף/גירעון שנובע מהשפעת תשואה.

הגירעון הדמוגרפי המופיע בדו"ח בגובה של כ-116.7 מיליון ₪ בגין כל השנה מהווה כ-0.418% של ההתחייבויות הצבורות. הואיל ובמהלך השנה חולק עודף דמוגרפי של כ-0.09%, יש להקטין פנסיות לזכאים קיימים בכ-0.5%. וזכאים חדשים בשיעור זה של 0.948% הואיל וקבוצה זאת חוותה עודף תשואתי שלילי של כ-1.8%. לגבי יתרות צבורות חולקה במהלך 2014 בכל רבעון תשואה דמוגרפית שהצטברה ל-0.091% (מיתרת סגירה). הואיל והגירעון הסופי הינו 0.418%, יש להקטין את יתרות הצבורות של העמיתים בכ-0.5%.

	סה"כ	זכאים קיימים	זכאים חדשים	מבוטחים		עודף דמוגרפי	שלב א
	27,901.21M	28.46M	1,135.66M	26,737.09M	התחייבויות		
27,864.78M	<u>27,784.55M</u>	<u>24.15M</u>	<u>1,013.34M</u>	<u>26,747.06M</u>	נכסים רעיוניים		
27,864.78M	(116.66M)	(4.31M)	(122.32M)	9.96M	עודף/(גירעון)		
	-0.418%	-0.418%	-0.418%	-0.418%	שיעור העודף*		

27,784.55M	28.34M	1,130.91M	26,625.30M	התחייבויות
27,784.55M	24.15M	1,013.34M	26,747.06M	נכסים רעיוניים לפני איזון
0.00M	4.19M	117.57M	(121.76M)	העברת נכסים
<u>27,784.55M</u>	<u>28.34M</u>	<u>1,130.91M</u>	<u>26,625.30M</u>	נכסים רעיוניים אחרי איזון
0.00M	0.00M	0.00M	0.00M	עודף/גירעון

* יש לייחס את העודף/גירעון לפי "יתרות צבורות רעיוניות" שהם נכסים אמיתיים בניטרול עודף/גירעון דמוגרפי. לדוגמה $327.9 (= 327.4 - (0.5))$ בגין מבוטחים.

						תשואה 2014	שלב ב'
27,864.78M	27,864.78M	25.19M	1,092.53M	26,747.06M	נכסים (אמיתיים)		
	0.00M	4.19M	117.57M	(121.76M)	נכסים חשבונאים		
	<u>27,864.78M</u>	<u>29.38M</u>	<u>1,210.10M</u>	<u>26,625.30M</u>	העברת נכסים		
0.00M		28.34M	1,130.91M		נכסים אחרי איזון		
		0.07M	(4.75M)		התחייבויות לפני איזון		
		<u>1.12M</u>	<u>101.75M</u>		ביטול עתודה לפנסיונרים		
(0.00M)		29.54M	1,227.92M		התאמת ריבית		
					התחייבות אחרי התאמת ריבית		
		29.38M	1,210.10M		נכסים "אמיתיים"		
		(0.16M)	(17.81M)		עבודה לפנסיונרים שלב ביניים		
1,871	-23.078M	-0.28%	-1.84%		עודף "תשואתי"		
0.2245%		(0.16M)	(12.22M)		קביעת עתודה לפנסיונרים		
		29.54M	1,222.33M		התחייבות לפנסיונרים		
		0.000%	-0.455%		שיעור העודף לחלוקה		

זכאים קיימים	זכאים חדשים	מבוטחים		סיכום
-0.418%	-0.418%	-0.418%	עודף דמוגרפי	שלב א'
0.000%	-0.455%	0.000%	התאמת ריבית	שלב ב'
0.089%	0.078%	0.091%	עודף/(גירעון) שחולק עד כה	שלב ג'
-0.507%	-0.948%	-0.508%	לחלוקה רבעון נוכחי	סה"כ

נספח א' - תנועה בעודף / גרעון

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2013			לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2014			השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח מבוטחים, פנסיונרים, וזכאים קיימים
עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
36,318,801	50,879,846	87,198,647	52,625,407	53,996,605	106,622,012	א. מקרי מוות – מבוטחים
(1,358,620)	(2,098,217)	(3,456,837)	737,384	(2,464,716)	(1,727,333)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאיירים
0	0	0	(1,221,244)	5,045,643	3,824,399	ג. מקרי מוות – נכים
31,071,927	110,662,893	141,734,820	(41,054,670)	138,775,158	97,720,487	ד. יציאה לנכות
19,566,658	(19,566,658)	0	16,314,827	(36,809,754)	(20,494,927)	ה. חזרה מנכות
0			(970,000)			ו. ביטוח משנה
(11,097,174)			(13,896,713)			ז. פרישות במהלך השנה
(64,627,000)			(131,156,925)			ח. שינויים בעתודת IBNR
(5,138,976)			0			ט. שינויי שיטות והנחות
			0			י. שינויים בתקנון הקרן
(503,059)			1,957,632			יא. סך הגורמים האחרים
4,232,556			(116,664,302)			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

לשנה שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח פנסיונרים חדשים
31/12/2013	31/12/2014	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
149,474	(4,748,582)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(9,461,971)	(102,180,399)	שינויים בריבית ההיוון
16,225,540	79,189,668	סטייה מהנחת התשואה
6,913,042	(27,739,313)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח פנסיונרים זכאים קיימים
31/12/2013	31/12/2014	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
4,705	(119,003)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(133,762)	(1,124,701)	שינויים בריבית ההיוון
339,755	1,035,832	סטייה מהנחת התשואה
210,699	(207,872)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים

1. מספר העמיתים

<u>מספר</u> <u>הפנסיונרים</u>	<u>מספר</u> <u>עמיתים</u> <u>מוקפאים</u>	<u>מספר</u> <u>עמיתים</u> <u>פעילים</u>	<u>מין</u>
1,274	140,334	169,687	זכר
<u>1,668</u>	<u>175,390</u>	<u>204,075</u>	נקבה
2,942	315,724	373,762	סה"כ

2. שכר מבוטח (עמיתים פעילים)

<u>שכר מבוטח</u> <u>ממוצע</u>	<u>מין</u>
7,156	זכר
<u>4,764</u>	נקבה
5,850	סה"כ

3. גיל וותק ממוצעים של עמיתים הפעילים

<u>ותק</u> <u>ממוצע</u>	<u>גיל ממוצע</u>	<u>מין</u>
4.28	37.08	זכר
<u>4.18</u>	<u>37.76</u>	נקבה
4.23	37.45	סה"כ

התפלגות הפעילים (הגברים) לפי גיל וותק

.4

<u>ותק</u>					
11-15	5-10	3-4	0-2		
0	0	190	3,228,843	שכר	עד 19
0	0	1	1,088	מספר	
0	0	190	2,968	יחס	
0	1,156,360	8,195,120	122,337,018	שכר	20-24
0	213	1,396	22,918	מספר	
0	5,429	5,870	5,338	יחס	
51,848	54,463,625	67,891,790	92,509,455	שכר	25-29
9	6,491	9,407	17,278	מספר	
5,761	8,391	7,217	5,354	יחס	
3,067,289	99,854,978	43,812,567	56,476,029	שכר	30-34
305	11,500	5,905	9,492	מספר	
10,057	8,683	7,420	5,950	יחס	
25,311,662	96,504,429	27,816,480	36,129,215	שכר	35-39
2,410	9,938	3,754	5,992	מספר	
10,503	9,711	7,410	6,030	יחס	
53,121,230	59,872,540	17,371,691	27,321,676	שכר	40-44
4,436	6,676	2,540	4,525	מספר	
11,975	8,968	6,839	6,038	יחס	
41,486,987	42,143,142	11,828,360	21,133,064	שכר	45-49
3,175	4,603	1,806	3,472	מספר	
13,067	9,156	6,549	6,087	יחס	
19,858,606	27,729,261	10,026,338	15,440,520	שכר	50-54
2,203	3,805	1,564	2,757	מספר	
9,014	7,288	6,411	5,600	יחס	
20,045,786	21,109,421	9,161,900	12,444,282	שכר	55-59
1,638	3,066	1,389	2,410	מספר	
12,238	6,885	6,596	5,164	יחס	
10,077,332	16,379,115	6,280,215	9,397,374	שכר	60-64
1,184	2,584	1,116	1,995	מספר	
8,511	6,339	5,627	4,710	יחס	
4,293,203	9,338,513	3,876,926	5,787,869	שכר	ומעלה 65
516	1,682	917	1,531	מספר	
8,320	5,552	4,228	3,780	יחס	

גיל

התפלגות הפעילים (הנשים) לפי גיל וותק

.5

גיל	שכר	0-2	3-4	5-10	11-15
עד 19	שכר	2,266,784	1,392	0	0
	מספר	1,177	2	0	0
	יחס	1,926	696	0	0
20-24	שכר	98,444,565	14,633,611	871,116	13,442
	מספר	28,561	3,476	257	1
	יחס	3,447	4,210	3,390	13,442
25-29	שכר	62,193,922	42,993,101	50,016,694	60,854
	מספר	16,408	9,021	9,005	14
	יחס	3,790	4,766	5,554	4,347
30-34	שכר	39,793,465	32,268,829	84,591,098	8,755,312
	מספר	9,448	6,019	13,209	1,210
	יחס	4,212	5,361	6,404	7,236
35-39	שכר	29,604,724	20,657,754	64,695,242	28,391,055
	מספר	7,484	4,038	9,965	3,659
	יחס	3,956	5,116	6,492	7,759
40-44	שכר	23,431,487	15,900,801	54,546,661	32,003,739
	מספר	6,481	3,359	7,627	3,837
	יחס	3,615	4,734	7,152	8,341
45-49	שכר	17,637,978	12,949,518	35,999,155	19,786,156
	מספר	5,043	2,895	6,761	2,544
	יחס	3,498	4,473	5,325	7,778
50-54	שכר	13,223,492	10,118,972	34,061,003	15,139,377
	מספר	4,041	2,408	6,441	2,077
	יחס	3,272	4,202	5,288	7,289
55-59	שכר	10,656,402	8,703,210	24,394,683	12,149,865
	מספר	3,370	2,188	5,671	1,698
	יחס	3,162	3,978	4,302	7,155
60-64	שכר	6,738,208	5,625,322	17,477,153	7,748,823
	מספר	2,443	1,624	4,541	1,109
	יחס	2,758	3,464	3,849	6,987
ומעלה 65	שכר	2,911,685	2,441,086	6,330,866	1,978,489
	מספר	1,343	964	2,336	320
	יחס	2,168	2,532	2,710	6,183

גיל

.7 מוקפאים (נשים)			.6 מוקפאים (גברים)		
מספר עמיתים	יתרה צבורה (אלפי ש"ח)	גיל	מספר עמיתים	יתרה צבורה (אלפי ש"ח)	גיל
566	532	עד 20	511	705	עד 20
20,951	91,854	20-24	12,060	66,998	20-24
37,213	170,852	25-29	28,359	221,660	25-29
30,235	215,698	30-34	25,344	210,059	30-34
22,086	257,019	35-39	19,051	271,152	35-39
16,907	258,868	40-44	15,225	370,827	40-44
12,453	163,302	45-49	15,225	370,827	45-49
10,560	137,239	50-54	8,898	221,344	50-54
9,130	115,665	55-49	7,035	158,896	55-49
7,651	100,893	60-64	5,900	140,569	60-64
7,638	70,453	65+	7,087	133,451	65+

התפלגות מקבלי הקצבאות (גברים) לפי גיל וסוג פנסיה

.8

גיל	נכות		שאינם (כולל יתומים)		פנסיונרים		סה"כ	
	מס' מקבלי	סה"כ	מס' מקבלי	סה"כ	מס' מקבלי	סה"כ	מס' מקבלי	סה"כ
	הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות	סכום פנסיה
0 - 9	0	0	0	0	0	0	128	88,556
10 - 19	0	0	0	0	0	0	124	73,693
20 - 24	2	7,875	0	0	0	0	14	21,515
25 - 29	9	26,048	0	0	0	0	9	26,048
30 - 34	14	43,230	7	25,251	0	0	21	68,481
35 - 39	28	117,907	7	20,978	0	0	35	138,885
40 - 44	32	129,915	15	28,603	0	0	47	158,518
45 - 49	40	123,925	9	17,521	0	0	49	141,446
50 - 54	51	144,759	24	37,687	0	0	75	182,446
55 - 59	71	196,125	24	84,079	0	0	95	280,204
60 - 64	82	160,204	22	25,670	15	15,238	119	201,113
65 - 69	23	46,098	14	35,229	277	380,024	314	461,351
70 - 74	0	0	8	12,586	169	197,776	177	210,362
75 - 79	0	0	3	1,523	51	69,853	54	71,377
80 - 84	0	0	1	888	10	10,253	11	11,141
85 - 89	0	0	0	0	2	2,240	2	2,240
90 - 94	0	0	0	0	0	0	0	0
95 - 120	0	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	352	996,086	398	465,904	524	675,385	1,274	2,137,375

התפלגות מקבלי הקצבאות (נשים) לפי גיל וסוג פנסיה

.9

גיל	נכות		שאירם (כולל יתומים)		פנסיונרים		סה"כ	
	מס' מקבלי	סה"כ	מס' מקבלי	סה"כ	מס' מקבלי	סה"כ	מס' מקבלי	סה"כ
הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות	סכום פנסיה	הקצבאות
0 - 9	0	0	0	0	0	0	114	61,306
10 - 19	0	0	0	0	0	0	127	86,862
20 - 24	1	3,577	0	0	0	0	13	19,561
25 - 29	5	13,500	0	0	0	0	15	46,883
30 - 34	31	98,327	0	0	0	0	44	158,639
35 - 39	31	127,949	0	0	0	0	58	221,918
40 - 44	46	147,269	0	0	0	0	95	342,389
45 - 49	65	184,900	0	0	0	0	99	285,347
50 - 54	54	102,480	0	0	0	0	102	194,177
55 - 59	87	162,667	0	0	0	0	140	270,115
60 - 64	74	135,084	174	134,667	162,952	432,703	309	432,703
65 - 69	0	0	365	62,698	417,346	480,044	398	480,044
70 - 74	0	0	100	17,875	110,699	128,574	112	128,574
75 - 79	0	0	27	3,744	31,030	34,774	33	34,774
80 - 84	0	0	7	943	8,724	9,667	8	9,667
85 - 89	0	0	1	0	1,225	1,225	1	1,225
90 - 94	0	0	0	0	0	0	0	0
95 - 120	0	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	394	975,753	674	1,066,453	731,975	2,774,182	1,668	2,774,182

נספח ג' - תאור ההנחות האקטואריות

ריבית החישוב

פנסיונרים זכאים קיימים – בהתאם לחלוקת הנכסים בסוף 2003 5.05% עד 12/2018 (תום תקופה של ערך 5.05%) ו-4.86% לאחר מכן בגין 70% של הנכסים. עבור 30% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן. אין דמי ניהול מצבירה לקבוצה הזאת.

פנסיונרים חדשים – בגין 30% של הנכסים בשיעור של 4.86%. עבור 70% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן. מהתשואה המשוקללת מנכים 0.5% דמי ניהול.

דמי ניהול אחוז מדמי גמולים 6.0%

שיעורי תמורת נכות ועזיבות

א. **שיעורי תמורת בלתי תלויים לעמיתים בריאים (q_x^s)**

לעמיתים לאחר גיל פרישה: לפי לוח פ בחוזר 2013 (1-3-2013)

לבני זוג של עמיתים שבחיים:

- **לפני גיל פרישה:** לפי לוח 19 בחוזר 2013
- **בגיל פרישה ולאחריו:** לפי לוח פ בחוזר 2013

אלמנים ואלמנות:

- **אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60:** לפי לוח 29 בחוזר 2013
- **אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה:** לפי לוח 59 בחוזר 2013

שיפור תמורת: $q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * (a + (1-a) * (1-f)^{t/20})$

$q_{x,0}^s$ מהווה שיעור התמורת בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמורת הנ"ל
 $q_{x,t}^s$ מהווה שיעור התמורת בגיל x , t שנים לאחר 31.12.2008.
 a, f לפי לוחות פ בחוזר.

ב. **שיעורי תמורת בלתי תלויים לנכים (q_x^i):** עד גיל פרישה - לפי לוח 79 בחוזר 2013
מעל גיל פרישה¹ - לפי לוח פ בחוזר 2013

שיעורי החלמה של נכים: לפי לוח 99

¹ רלבנטי רק עבור זכאי קיים לצמיתות

נתוני נישואים

א. שיעורי נישואים (w_x): מעל גיל פרישה : מצב בפועל
לפני גיל פרישה : לפי לוח פ10 של החוזר

ב. הפרש גילים (y_x): אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג :
מתחת לגיל פרישה : -3 לבת זוג, +3 לבן זוג
מעל גיל פרישה : -5 לבת זוג, +3 לבן זוג

נתוני ילדים

נתוני ילדים

א. גיל הילדים (z_x): לפי לוח פ11 בחוזר

ב. מספר הילדים (k_x): לפי לוח פ11 בחוזר

נספח ד' – עיקרי התוכנית והשינויים שחלו בה

כללי

להלן יובאו פרטים על עיקרי התוכנית על פי תקנון הקרן כמו שהם מיוצגים לעמיתי הקרן. יצוין כי על מנת לעמוד על מלוא זכויותיהם וחובותיהם של עמיתים בקרן יש לעיין בתקנון המלא של הקרן.

בשנת 2005 הוסבה הקרן מקרן זכויות לקרן תשואה. המשמעות היא, שמדי חודש בחודשו תחושב היתרה הצבורה של המבוטחים על פי היתרה הצבורה שהיתה בחודש הקודם בתוספת דמי גמולים והעברות מקרנות אחרות ששולמו לחשבון במהלך החודש שחלף, בתוספת רווחים (או הפסדים) שהיו לקרן על השקעותיה באותו חודש ובניכוי דמי סיכון לנכות ולשארים ודמי ניהול, אותם גובה הקרן על פי החוק. עם הגיע המבוטח לגיל פרישה תחושב פנסית הזקנה על פי גילו, שנת הלידה, המין, גיל השאירים ומינם, שיעור פנסית השאירים ותקופת הבטחת תשלום מזערית לפנסית הזקנה שנבחרו. הקרן מעניקה פנסיה מקיפה במגוון מסלולי ביטוח לבחירה על פי התאמה אישית:

- ◆ פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%) - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית הזקנה (בפרישה באותו גיל) ותוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לשאירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ פנסית מקיפה - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסית זקנה בגיל פרישה וכן פנסית נכות ופנסיית השאירים המלאה, בסכום שווה או דומה במידת האפשר לפנסית הזקנה הצפויה במועד ההצטרפות.
- ◆ עתיר חסכון - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסית זקנה מוגדלת ביחס למסלול הפנסיה המקיפה, כנגד הפחתת הכיסוי הביטוחי לפנסיית נכות למבוטח ופנסיית שאירים לשאיריו.
- ◆ עתיר ביטוח - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסויים ביטוחיים – נכות ושאירים - מוגדלים, כנגד הקטנת פנסית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ עתיר נכות - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית השאירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ עתיר שאירים - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאירים לאלמנת המבוטח, כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאירים והקטנת פנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ עתיר שאירים ומופחת נכות - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאירים לאלמנת המבוטח כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאירים והפחתת פנסיית הנכות שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

- ◆ פנסייה מקיפה נכות מוגדלת (75%) פרישה מוקדמת- כמו מסלול מקיפה, נכות מוגדלת (75%) רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.
- ◆ פנסייה מקיפה פרישה מוקדמת- כמו מסלול פנסייה מקיפה רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.
- ◆ עתיר חיסכון פרישה מוקדמת- כמו מסלול עתיר חיסכון רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.
- ◆ עתיר שארים מופחת נכות פרישה מוקדמת- כמו מסלול עתיר שארים מופחת נכות רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.

בנוסף עבור מסלולים לגיל פרישה הגבוה מ-60 ניתנת האפשרות לבחור בהסדר נכות מתפתחת, בו הפנסייה שתשולם בעקבות מקרה נכות יגדל ב 2% לשנה מעת התחלת התשלום ולמשך תקופת הנכות.

מבוטח פעיל רשאי לעבור ממסלול ביטוח אחד למשנהו בהגשת בקשה בכתבבמשרדי הקרן. הבקשה תיכנס לתוקף החל מה-1 לחודש העוקב לחודש הגשת הבקשה.

במסגרת מסלולי הביטוח רשאי מבוטח שאילו היה נפטר לא היו לו שאירים, לוותר על כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות לתקופה של עד 24 חודשים, זאת באמצעות הודעה בכתב לקרן. בתקופה זו יהיה מבוטח בכיסוי ביטוחי למקרה נכות וזקנה. חובת מבוטח כזה לעדכן את הקרן אחת ל-24 חודש לפחות, גם אם לא חל שינוי במצב המשפחתי.

במקרה של הפסקת תשלומים לקרן לתקופה של עד חמישה חודשים, תגבה הקרן את עלות הכיסוי הביטוחי למקרי נכות ומוות אוטומטית מתוך היתרה הצבורה של העמית, אלא אם כן המבוטח שילם אותה בעצמו במישרין. המבוטח או שאיריו יהיו זכאים לקבלת פנסייה כאילו לא הופסקו התשלומים. כמו כן, במקרה של הפסקת תשלומים רשאי המבוטח להאריך את תקופת הביטוח למקרי נכות ומוות לתקופה כוללת של 24 חודש. עלות הסיכון יכולה להיות משולמת על ידי המבוטח במישרין או מתוך היתרה הצבורה שלו.

אפיקי השקעה

למבוטחי הקרן קיימת בחירה בין אפיקי השקעה שונים :

א. אפיק ללא מניות

ב. אפיק מניות (50%)

ג. אפיק השקעה כללי

ד. אפיק השקעה מפוקח הלכתית (כשר)

שכר קובע לפנסיית שאירים ולפנסיית נכות

תקנונה של הקרן מותאם למצבים של התקדמות בשכר או ירידה זמנית בו, ע"י מנגנון חישוב השכר הנקוב שמוגדר כממוצע 3 או 12 החודשים האחרונים מצד אחד; ומצד שני של אי התחשבות בחסר בחודשי ביטוח (למשל בשל חופשה ללא תשלום או בהחלפת מקום עבודה).

מנגנון איזון אקטוארי:

אחת לרבעון עורכת הקרן מאזן אקטוארי אשר קובע עודף או גירעון אקטוארי למבוטח ועודף או גירעון אקטוארי נפרד לפנסיונר. הקרן מעדכנת את יתרות העמיתים, את הפנסיות ואת העתודות לפנסיונרים בהתאם לעודף או לגירעון האקטוארי.

מוטבים

אם במועד בו נפטר מבוטח אין לו שאירים כמוגדר בתקנון, תשולם היתרה הצבורה למוטבים שקבע המבוטח בטופס ההצטרפות שמלא או בהודעה מעדכנת ששלח לקרן. המבוטח רשאי לקבוע או לעדכן מוטבים במשרדי הקרן. במקרה שלא נקבעו מוטבים כאמור ואין שאירים בעת הפטירה תשולם היתרה הצבורה ליורשים על-פי צוואה ובאין צוואה, ליורשים על-פי דין.

נספח ה' – הערות האקטואר

א. התפתחות הקרן בשנה האחרונה

הקרן התחילה את פעילותה במהלך שנת 1995. שנת 2014 הייתה שנתה העשרים של הקרן. מספר העמיתים בקרן, פעילים מוקפאים ופנסיונרים, לסוף שנת 2013 היה כ-620,000. בשנת 2014 הקרן הראתה גידול לעומת מספר העמיתים בתום השנה הקודמת בכ 73,000 עמיתים. הונה הצבור של הקרן המאוחדת גדל במהלך שנת 2014 מ-22,607 ל-28,194 מיליוני שקלים.

ב. תקנון הקרן ובסיסי החישוב

כאמור לעיל, החישובים האקטוארים בדו"ח זה מבוססים על הנחות ולוחות גריעה כללים שנקבעו על ידי משרד האוצר. החישובים אינם מבוססים, בשלב זה, על לוחות גריעה מיוחדים הנגזרים מניסיון הקרן. הקרן ביצעה בחינה של ניסיונה באוקטובר 2010 בהתאם לדרישות חוזר 2007-3-6 ומסרה את הממצאים לאוצר. בעקבות ניתוחים אלו של כלל השוק, האוצר פירסם חוזר מעודכן (2013-3-1) שמשקף את מסקנות המחקר. עיקר השינוי היה לגבי אופן חישוב עלות הנכות (שילוב של הנחה של התאוששות מנכות) ושיעור תחלואה. בסה"כ עדכון זה יוצר ירידה משמעותית (מעל 50%) בעלות של פרמיית נכות. הערנו לאוצר שייתכן והתיקון הוא יותר מדי דרמטי ועלול להביא לגירעונות אקטוארים בגין תביעות נכות.

בהתאם לחוזר 2013-3-1 ביצעה הקרן במהלך שנת 2014 מחקר דמוגרפי בקרן ומסרה את הממצאים לאוצר. בתוצאות המחקר מסרנו המלצות לגבי פערים הקיימים בין ההנחות המשמשות את הקרן על פי חוזר 2013-3-1 לתמחור עלויות הריסקים וקביעת עתודות ובין הניסיון בפועל. ההמלצות התייחסו לרמת האמינות של המחקר. עיקר הפערים הם לדעתי בשיעור תביעות של נכות שהוא נמוך מדי בחוזר 2013-3-1 (ראה ניתוח מפורט של ניסיון 2014 בהמשך ההערות) ובשיעור ההתאוששות של תביעות נכות בתוקף שהוא גם נמוך מדי ויוצר מדי שנה רווח אקטוארי².

² השנה בשיעור של כמעט 80%, הואיל וציפינו להתאוששות של כ-20 מיליוני ש"ח וחוונו כ-36 מיליוני ש"ח, ראו פירוט התנועה בעודף סעיף ה. המדידה היא לא לגמרי מדויקת כי חלק מהרישום כולל מקרים של הפסקות נכות שבגינם נשמרת עתודה במסגרת של ה-IBNR וקשה להפריד ביניהם, אך ברור שיש כאן עודף מהותי בשמרנות של שיעור התאוששות המונח בבסיס חישוב העתודות.

ג. מסד הנתונים

המאזן נערך על יסוד הנתונים כפי שנמסרו על ידי הקרן וכללו נתונים לגבי הזכויות והכספים של כ- 693,000 עמיתים ונתונים כספיים בלבד לגבי כספים נוספים המהווים פחות מ-1% מיתרת הנכסים בקרן.

בהסכמים שהוצגו לפני לא מצאתי רכיבים שיש להם השפעה מהותית על הערכת המאזן האקטוארי.

ד. גורמים נוספים

הגורמים שלא נלקחו בחשבון לצורך עריכת המאזן כוללים:

1. גירעון מובנה בגין פרישה לזיקנה ועלויות הריסק עקב פערים בין עקום הריבית של כ-2.0% והנחת תמחור מקדמי ריסק ומקדמי פרישה של 4.0%. סוגיה זו יוצרת כל שנה גירעונות שמתחלקים בין כל העמיתים. במהלך 2014 נוצר גירעון של 13.9 מיליוני ₪ בגין כ-77 מיליוני ₪ של יתרות שהועברו לעתודה לפנסיונרים בגין פרישה לזקנה³. בהנחה שהריביות נשארות ברמה הנוכחית והנושא של פערי הריבית לא מטופל מדובר כאן על גירעון מהותי שלא מקבל ביטוי בהצגת המאזן, עם זאת יצויין, כי המאזן מוצג בהתאם להנחיות והוראות הממונה.
2. פנסיות לשאירים, מלבד פנסיות לאלמנות ויתומים עד גיל 21, (כגון, פנסיות להורים ולילדים מוגבלים).
3. תקרות פנסיה לנכות ושאירים.
4. שיעורי הנכות והתמותה הרלוונטיים לקרן הם פונקציה לא רק של הגיל אלא גם של גורמים אחרים, כמו הותק בקרן. בחישובים האקטואריים הובא בחשבון הגיל בלבד. כמוכן אין התחשבות בתקופת האכשרה של חמש שנים.
5. גורמים נוספים אחרים כגון, קיזוז קצבאות ותשלומים ממקורות אחרים (כמו ביטוח לאומי לנפגעי עבודה) ותשלומים מוגדלים לנכים סיעודיים.

³ הגירעון הזה כולל חלקית גירעון בגין כספים שנצברו לפני 2008 בגין עמיתים שהיו ביום 31/12/2007 בני 60. רכיב זה של הגירעון שמבוסס על כללי מעבר של חוזר 2007-3-6 ייעלם עם הזמן ויהיה פחות מהותי.

הקרן חילקה במהלך השנה את רווחי התשואה למבוטחים באופן של גידול היתרה הצבורה. בסוף כל רבעון נערך מאזן אקטוארי שמחשב את העודף הדמוגרפי של כל הקבוצות המבוטחות (פנסיונרים ומבוטחים). עודף דמוגרפי זה נובע מגביית עלויות ריסקים מכל מבוטח שהייתה גבוהה מעלות התביעות שאירעו במהלך הרבעון. העודף הנצבר בגין מקרה מוות שאירעו השנה הוא כ-52.6 מיליון ₪ עודף ובגין נכויות השנה כ-26.0 מיליון ₪ גירעון, כאשר 41.1 מיליוני ₪ מקורם ביציאה לנכות, כ-16.3 מיליוני ₪ בחזרה מנכות (חלוקה זו לא כוללת את הגידול ב-IBNR שמוצג בנפרד) וכ-1.2 מיליוני ₪ גירעון בגין מקרי מוות של נכים.

מקורות נוספים שהשפיעו על העודף השנה הם :

נוצר גירעון תשואתי בגין הפנסיונרים של כ-23.1 מיליון ₪.

חוזר 2013-3-1 נותן התייחסות מיוחדת לעמיתים שהגיעו לגיל 60 ביום 31/12/2007 ומזכה אותם בעת יציאה לפנסיה בשימוש של מקדמי פנסיה של התקנון הנוכחי (מקדמים ישנים בתקנון החדש) ביחס ליתרה הצבורה ליום 31/12/2007. משמעות הדבר שבגין מבוטחים אלו וכספים אלו קיים גירעון פוטנציאלי של כ-10.0% שימומש ויירשם בעת פרישתם לפנסיה⁴. ביום המאזן מדובר על 119.4 מיליון ₪ עבור כ-1,700 עמיתים זכאים. (פחות מ-0.5% של היתרה הצבורה שבכל זאת עלול ליצור גירעון של כ-12 מיליון ₪). מספר זה עלול להשתנות בעקבות שתי אי-וודאויות :

- הקטנת הגירעון הגלום: עמיתים יוכלו לפרוש למסלולים עם תקופת הבטחה או ימותו. עמיתים יעזבו את הקרן לפני יציאה לפנסיה או ימשכו חלק מהיתרה כפיצויים.
- הגדלת הגירעון: בעבר היה קיים סיכון בעקבות כללי ניווד חדשים, עלולים להצטרף לקרן מבוטחים חדשים עם זכות למקדמים ישנים. אמנם, בינתיים האוצר הוציא הבהרה שעמיתים שמניידים את נכסיהם מאבדים את זכויות המעבר ולא חושפים את הקרן המקבלת לגירעון נוסף בעקבות הצטרפותם.

בנוסף יש לציין שעלתה סוגיה לא פתורה לגבי עדכון התעריפים ומקדמים ליציאה לפנסיה, שלא די לעדכן את ההנחות הדמוגרפיות אלא יש גם לתת את הדעת על החשיפה לשינוי בשער הריבית. נכון לתאריך הדו"ח הנחת ריבית התמחור עבור הנכסים החופשיים נקבעה (חוזר 2004/9) בשיעור של 4.00%. בפועל ריבית שוק לטווח ארוך קרובה יותר ל-2% (לפני דמי ניהול, ראה נספח ז') ואילו בטווח הקצר נמוכה בהרבה. משמעות הדבר שהריסקים שנמכרים

⁴ חוזר 2007-3-6 מאפשר לקרן להחליט אם להכיר בגירעון גלום זה ביום מעבר לבסיס החדש או רק ביום פרישת העמית לפנסיה. הקרן בחרה לדחות את ההכרה בגירעון זה בעקבות אי-וודאות המצוינת בהמשך לגבי מימוש גירעון פוטנציאלי זה.

על בסיס התעריפים בתקנון הנוכחי הם זולים מדי ואלמלא סטיות דמוגרפיות היה מתגלה גירעון תשואתי על הריסקים שנמכרו במהלך השנה. הערה זו רלבנטית גם לעמיתים שפורשים לפנסיה. הנושא הוא מורכב ודורש התייחסות מצד האוצר ובוודאי שהנהלת הקרן צריכה לבחון את מנגנון עדכון המקדמים הנצרך כדי לשמור על תעריפים שהם מכוילים להתחייבות שהקרן מקבלת על עצמה בעת רכישת הריסקים או פרישה לפנסיה (במיוחד הצטרפות של קבוצה גדולה של עמיתים שאמורים לפרוש לפנסיה במידי או בזמן קרוב).

תמחור כיסוי נכות: הקרן הפסידה בשנה הנוכחית סכום ניכר על ניסיון תביעות של תביעות נכות חדשות. פרמיות נכות שנגבו הן כ-97.7 מיליוני ₪. אך ניסיון תביעה מתביעות שאירעו במהלך 2014 מורכב מ-:

- תשלומים ששולמו במהלך 2014 6.0 מיליוני ₪
- עתודות שנשמרות בסוף 2014 35.6 מיליוני ₪
- IBNR בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו 114.3 מיליוני ₪⁵
- סה"כ 155.9 מיליוני ₪

תביעות אלו מול פרמיית שנגבתה יצר במהלך 2014 הפסד דמוגרפי של כ-60 מיליוני ₪ (כ-0.25% של התחייבות הממוצעת של הקרן לשנת 2014) ו-Loss Ratio של 160%⁶! ממצאים אלו עקביים עם הערה לאוצר במסגרת המחקר שנעשה והוגש במהלך 2014 ששיעורי יציאה לנכות בחוזר 1-3-2013 הם נמוכים מדי. ייתכן והגירעון הוא יותר קטן כי חלק ניכר של הערכת התביעות הוא מבוסס על עתודות (150 מיליוני ₪ מתוך ה-156 מיליוני ₪ לעיל) ולגבי קביעת עתודות אלו, הערתי שלדעתי יש שמרנות יתר (ראה סעיף ב. "תקנון הקרן ובסיסי חישוב"), אך קשה למדוד בשלב זה בכמה מדובר. בנוסף יש גם אי-ודאות גדולה סביב גובה נכון של ה-IBNR שיכול להיות גם נמוך מדי. גם אם עתודות אלו הן 20% יותר מדי גבוהות, עדיין מדובר על מצב פרמיות שנגבו בחסר בשיעורים מהותיים (תביעות של כ-125 מיליוני ₪ מול פרמיות של כ-100 מיליוני ₪, Loss Ratio של 125%).

⁵ ה-IBNR בגין תביעות 2013 ולאחר התחשבות בשינוי אומדן והתאמה המזכרים בסעיף ו' עומד בסוף 2013 כ-120 מיליוני ₪. מתוך 120 מיליוני ₪ אלו כ-90 מיליוני ₪ הפכו מ-IBNR לתביעות שמומשו במהלך 2014 בגין שנים קודמות מה שמשאיר IBNR בגין שנים קודמות של כ-30 מיליוני ₪. העתודה שנרשמה בסוף 2014 היא 144 מיליוני ₪ (גידול של 24 מיליוני ₪ יחסית ל-120 מיליוני ₪ בסוף 2013 המזכרים בסעיף המפרט שיטת קביעת ה-IBNR). לכן הגידול ב-IBNR בגין שנה 2014 הוא כ-114 מיליוני ₪ מ-30 מיליוני ₪ ל-144 מיליוני ₪.

⁶ Loss Ratio הוא מדד של תביעות מול פרמיות ומצב מאוזן נמדד כ-Loss Ratio של 100%.

- **IBNR**: במהלך שנים 2013-2014 בחנו את נושא קביעת ה-IBNR באופן מעמיק יותר כאשר נצבר יותר ויותר ניסיון. כמוכן, פורסם חוזר "נוהל איתור עמיתים מוטבים" (2012-9-1) שמאפשר ודורש בדיקה של חשבונות בקרן בגין עמיתים שנפטרו. התחייבות בגין תביעות שארים "רדומים" אלו הם גם כן סוג של IBNR.
- תביעות שאירעו וטרם דווחו בנושא נכות: מבוסס על ניסיון תביעות ושיטת משולשים חישובו מספר תביעות צפויות שהוכפלו בגובה תביעה ממוצעת. חלק ה-IBNR שנובע מסעיף זה עומד על 144 מיליוני ₪. חלק הזה של העתודה גדל מאוד השנה כאשר ניתן לחלק את הגידול לשלושה רכיבים עיקריים:
 - i. תיקון טעות שלא כללה את ה-IBNR בגין רבעון אחרון של 2013: כ-10 מיליוני ₪
 - ii. שינוי אמדן: עקב הרחבת האוכלוסיה ששימשה אותנו השנה לצורך בניית המשולשים ועקב שינוי אמדן של הרבעונים האחרונים עם צפי יותר שמרני הגדלנו את ה-IBNR בכ-84 מיליוני ₪.
 - iii. הוספת שנה של תביעות (הגדלת היקף המלאי) הוסיף כ-24 מיליוני ₪.
- תביעות נכות שהן כרגע לא בתשלום וצפויות לחזור להיות תביעות בתשלום: עתודה בסיסית להתחייבות לנכים מבוססת על פנסיות נכות שהן בתשלום ביום המאזן. עקב סיבות טכניות יש מספר לא מבוטל של תביעות נכות שעוברות תקופה של אי-תשלום עד הסדרת כל המסמכים הנדרשים להמשך תשלום התביעות. בבדיקה על פי ניסיון הקרן נבחן שיעור החזרות כפונקציה של חודשים שעברו מאז תשלום האחרון. ביצענו הערכה על בסיס השיעורים האמורים ומספר התביעות שנמצאות ביום המאזן בהפסקה. כמוכן נלקח בחשבון שהמאזן כולל לא מעט תביעות שהיו רשומות כתביעות בתשלום בדצמבר אך בפועל כבר היו בהפסקה בינואר 2015. קיזזנו קבוצה זאת של תביעות (בניכוי חזרות צפויות) מה IBNR. חלק ה-IBNR שנובע מסעיף זה עומד על 10.0 מיליוני ש"ח.
- תביעות מוות: בעקבות חוזר איתור חשבונות נפטרים הקרן בחנה בגין כל החשבונות שבעליהן נפטרו כעמיתים פעילים ונכים ולא נרשמה עבורם תביעת שאירים. חלק מהמקרים אכן לא יהיו זכאים לפנסיית שאירים עקב תקופת אכשרה או שאין להם שאירים, אמנם להערכתנו חלקם זכאים לפנסיה או לתשלום של שווי הפנסיה לשאירים. הקרן החלה ליצור קשר עם משפחות הנפטרים ועם הזמן המצב לגבי חשבונות אלה יתבהר. בשלב זה נקבעה עתודה שמבוססת על גובה תביעה

פוטנציאלית בגין תביעות אלו, כולל תשלומי פנסיה עד ליום ההערכה. נלקחו בחשבון שיעורי נישואין (לצורך ניטרול מקרים ללא זכאים). ייתכן שבסופו של דבר לא תהיה היענות לחלק מהפניות ולא תיווצר תביעת שאירים. בשלב זה אין אנו יכולים לדעת את היקף ההיענות. קיימים 558 מקרים פוטנציאליים (מתוכן 71 הינן תביעות תלויות). יש לציין שכרגע משולמות כ-443 תביעות שאירים בלבד. כלומר יש כאן חוסר מהותי בניסיון תביעות ריסק של הקרן. חלק ה IBNR שנובע מסעיף זה עומד על 104 מיליוני ש"ח.

- בסה"כ בתוספת השפעה של וקטור ריביות בגין שנת 2014 נקבע IBNR ל-278.4 מיליוני ₪ גידול ניכר של כ-153 מיליוני ₪. גידול זה גרם לקרן בסה"כ להיות גירעונית השנה.

לסיכום, ה- IBNR בגין נכות גדל מכ-47 מש"ח לכ-167 מיליוני ₪ (מהסיבות שפורטו מעלה) וה- IBNR בגין מוות גדל מכ-77 מיליוני ₪ לכ-111 מיליוני ₪ בעיקר בגין תוספת מקרים עבור שנת 2014.

נספח ו' - הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן פנסיה הראל ליום 31/12/2014.

החל מסוף שנת 2004 אני יועץ של הקרן, אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת. אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן.והכל כתוקפם ביום המאזן.
3.
 - א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.
 - ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
 - ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/12/2014, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

פ.י. וי. אי. אקטואריה בע"מ

שם החברה
בה עובד האקטואר

דוד אנגלמאייר

שם האקטואר

תאריך

נספח ז' – תזרים מזומנים

זכאים קיימים לפנסיה - 31/12/2014

12/2018 תום תקופה	5.05%	ריבית: ערד עד 2004	31/12/14	יום השיערוך
	4.86%	ערד מ-2004	70%	אחוז ערדים
	דינמי	השקעות חופשיות	(0.507%)	עודף לחלוקה

שנה קלנדרית	תשלומי פנסיה	הכנסות מריבית			הנחות תשואה	אג"ח 'ערד' שנרכשו			סה"כ
		השקעות אחרות	אג"ח 'ערד' עד 2004	במונחים שקליים		השקעות אחרות	אג"ח 'ערד' עד 2004	סה"כ	
2014									
2015	1,685.2	1,010.7	0.0	124.4	1,135.1	1.43%	8,860.9	29,536.2	8,860.9
2016	1,818.4	980.2	0.0	(141.3)	838.9	-1.63%	8,695.9	28,986.2	8,695.9
2017	1,796.1	949.9	0.0	30.6	980.5	0.37%	8,402.0	28,006.8	8,402.0
2018	1,772.5	845.6	72.9	18.0	936.5	0.23%	8,157.4	27,191.2	8,157.4
2019	1,745.2	0.0	859.4	41.9	901.3	0.54%	7,906.6	26,355.2	7,906.6
2020	1,710.4	0.0	831.9	62.4	894.2	0.84%	7,653.4	25,511.3	7,653.4
2021	1,675.7	0.0	805.2	79.8	885.0	1.11%	7,408.6	24,695.2	7,408.6
2022	1,633.5	0.0	779.3	96.0	875.4	1.38%	7,171.3	23,904.5	7,171.3
2023	1,560.6	0.0	755.5	111.2	866.7	1.65%	6,943.9	23,146.3	6,943.9
2024	1,530.3	0.0	732.7	125.5	858.2	1.92%	6,735.7	22,452.4	6,735.7
2025	1,483.4	0.0	711.0	130.3	841.4	2.05%	6,534.1	21,780.3	6,534.1
2026	1,456.9	0.0	689.8	126.7	816.5	2.06%	6,341.5	21,138.3	6,341.5
2027	1,430.5	0.0	668.6	122.9	791.4	2.06%	6,149.4	20,497.9	6,149.4
2028	1,404.6	0.0	647.4	119.2	766.6	2.06%	5,957.6	19,858.8	5,957.6
2029	1,379.1	0.0	626.2	115.5	741.7	2.06%	5,766.3	19,220.8	5,766.3
2030	1,354.0	0.0	605.1	112.3	717.4	2.08%	5,575.0	18,583.4	5,575.0
2031	1,329.1	0.0	584.0	109.4	693.4	2.10%	5,384.0	17,946.8	5,384.0
2032	1,304.4	0.0	562.9	106.6	669.5	2.12%	5,193.3	17,311.1	5,193.3
2033	1,279.5	0.0	541.8	103.7	645.5	2.14%	5,002.9	16,676.2	5,002.9
2034	1,254.3	0.0	520.8	100.6	621.5	2.16%	4,812.7	16,042.3	4,812.7
2035	1,228.6	0.0	499.9	97.7	597.5	2.19%	4,622.8	15,409.5	4,622.8
2036	1,202.3	0.0	479.0	94.6	573.5	2.21%	4,433.5	14,778.4	4,433.5
2037	1,175.1	0.0	458.2	91.5	549.7	2.24%	4,244.9	14,149.6	4,244.9
2038	1,147.0	0.0	437.5	88.3	525.8	2.26%	4,057.3	13,524.2	4,057.3
2039	1,117.9	0.0	417.0	85.0	502.0	2.29%	3,870.9	12,903.0	3,870.9
2040	1,087.6	0.0	396.6	81.3	477.9	2.29%	3,686.1	12,287.1	3,686.1
2041	1,056.1	0.0	376.5	77.1	453.7	2.29%	3,503.2	11,677.3	3,503.2
2042	1,023.2	0.0	356.7	73.1	429.8	2.29%	3,322.5	11,074.9	3,322.5
2043	989.3	0.0	337.2	69.1	406.3	2.29%	3,144.5	10,481.5	3,144.5
2044	954.4	0.0	318.1	65.2	383.2	2.29%	2,969.6	9,898.6	2,969.6
2045	918.8	0.0	299.4	61.3	360.7	2.29%	2,798.2	9,327.4	2,798.2
2046	882.8	0.0	281.1	57.6	338.7	2.29%	2,630.8	8,769.3	2,630.8
2047	846.7	0.0	263.3	53.9	317.3	2.29%	2,467.6	8,225.2	2,467.6
2048	810.6	0.0	246.0	50.4	296.4	2.29%	2,308.8	7,695.8	2,308.8
2049	775.0	0.0	229.2	47.0	276.2	2.29%	2,154.5	7,181.6	2,154.5
2050	740.0	0.0	213.0	43.6	256.6	2.29%	2,004.8	6,682.8	2,004.8
2051	705.6	0.0	197.2	40.4	237.6	2.29%	1,859.8	6,199.4	1,859.8
2052	671.9	0.0	182.0	37.3	219.2	2.29%	1,719.4	5,731.5	1,719.4
2053	639.0	0.0	167.2	34.3	201.5	2.29%	1,583.6	5,278.8	1,583.6
2054	606.8	0.0	153.0	31.3	184.3	2.29%	1,452.4	4,841.2	1,452.4
2055	575.1	0.0	139.2	28.5	167.7	2.29%	1,325.6	4,418.7	1,325.6
2056	543.7	0.0	126.0	25.8	151.8	2.29%	1,203.4	4,011.4	1,203.4
2057	512.4	0.0	113.3	23.2	136.5	2.29%	1,085.8	3,619.5	1,085.8
2058	480.8	0.0	101.1	20.7	121.8	2.29%	973.1	3,243.6	973.1
2059	448.9	0.0	89.5	18.3	107.9	2.29%	865.4	2,884.6	865.4
2060	416.4	0.0	78.5	16.1	94.6	2.29%	763.1	2,543.5	763.1
2061	383.3	0.0	68.2	14.0	82.2	2.29%	666.5	2,221.8	666.5
							576.2	1,920.7	576.2

1,641.7	492.5	1,149.2	0.0	70.0%	2.29%	70.7	12.0	58.6	0.0	349.6	2062
1,386.0	415.8	970.2	0.0	70.0%	2.29%	60.0	10.2	49.8	0.0	315.7	2063
1,154.6	346.4	808.2	0.0	70.0%	2.29%	50.3	8.6	41.8	0.0	281.8	2064
948.0	284.4	663.6	0.0	70.0%	2.29%	41.6	7.1	34.5	0.0	248.1	2065
766.6	230.0	536.6	0.0	70.0%	2.29%	33.9	5.8	28.1	0.0	215.3	2066
610.0	183.0	427.0	0.0	70.0%	2.29%	27.2	4.6	22.6	0.0	183.8	2067
477.4	143.2	334.2	0.0	70.0%	2.29%	21.4	3.6	17.8	0.0	154.1	2068
367.3	110.2	257.1	0.0	70.0%	2.29%	16.6	2.8	13.8	0.0	126.7	2069
277.9	83.4	194.5	0.0	70.0%	2.29%	12.7	2.2	10.5	0.0	102.1	2070
206.8	62.0	144.8	0.0	70.0%	2.29%	9.5	1.6	7.9	0.0	80.6	2071
151.5	45.5	106.1	0.0	70.0%	2.29%	7.0	1.2	5.8	0.0	62.3	2072
109.2	32.7	76.4	0.0	70.0%	2.29%	5.1	0.9	4.2	0.0	47.4	2073
77.3	23.2	54.1	0.0	70.0%	2.29%	3.6	0.6	3.0	0.0	35.5	2074
53.8	16.1	37.6	0.0	70.0%	2.29%	2.6	0.4	2.1	0.0	26.1	2075
36.7	11.0	25.7	0.0	70.0%	2.29%	1.8	0.3	1.5	0.0	18.8	2076
24.6	7.4	17.2	0.0	70.0%	2.29%	1.2	0.2	1.0	0.0	13.3	2077
16.2	4.9	11.4	0.0	70.0%	2.29%	0.8	0.1	0.7	0.0	9.1	2078
10.6	3.2	7.4	0.0	70.0%	2.29%	0.5	0.1	0.4	0.0	6.2	2079
6.8	2.0	4.8	0.0	70.0%	2.29%	0.3	0.1	0.3	0.0	4.1	2080
4.4	1.3	3.0	0.0	70.0%	2.29%	0.2	0.0	0.2	0.0	2.7	2081
2.7	0.8	1.9	0.0	70.0%	2.29%	0.1	0.0	0.1	0.0	1.7	2082
1.7	0.5	1.2	0.0	70.0%	2.29%	0.1	0.0	0.1	0.0	1.1	2083
1.1	0.3	0.7	0.0	70.0%	2.29%	0.1	0.0	0.0	0.0	0.7	2084
0.7	0.2	0.5	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	2085
0.4	0.1	0.3	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	2086
0.2	0.1	0.2	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	2087
0.1	0.0	0.1	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	2088
0.1	0.0	0.1	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	2089
0.0	0.0	0.0	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2090
0.0	0.0	0.0	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2091
0.0	0.0	0.0	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2092
0.0	0.0	0.0	0.0	70.0%	2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2093
					2.29%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2094

זכאים חדשים לפנסיה - 31/12/2014

4.86%	ריבית ערד	31/12/14	יום השיערוך
דינמי	השקעות חופשיות	30%	אהוז ערדים
0.50%	דמי ניהול	(0.948%)	עודף לחלוקה

שנה קלנדרית	תשלומי פנסיה	הכנסות מריבית			הנחות תשואה השקעות חופשיות	אג'ת 'ערד' שנרכשו							
		השקעות	אחרות	סה"כ		אחרות	עד 2004	במונחים שקליים	אחרות	סה"כ			
2014													
2015	55,871.4	0.0	11,880.0	6,037.5	17,917.4	1.43%	(2,108.0)	(13,293.7)	11,185.7	0.0	57,458.4	2016	
2016	57,458.4	0.0	10,532.9	(731.0)	9,801.9	0.37%			9,954.8	0.0	52,852.4	2018	
2017	55,040.0	0.0	9,954.8	(1,499.2)	8,455.6	0.23%			211.2	9,406.4	0.0	50,812.6	2019
2018	52,852.4	0.0	8,896.7	1,620.8	10,517.5	0.84%			2,767.6	8,416.3	0.0	47,656.2	2021
2019	50,812.6	0.0	8,896.7	1,620.8	10,517.5	0.84%			3,787.6	7,962.7	0.0	46,102.2	2022
2020	49,038.3	0.0	8,416.3	2,767.6	11,183.9	1.11%			4,686.8	7,536.2	0.0	44,463.0	2023
2021	47,656.2	0.0	8,416.3	2,767.6	11,183.9	1.11%			5,481.1	7,137.8	0.0	42,609.6	2024
2022	46,102.2	0.0	7,962.7	3,787.6	11,750.2	1.38%			5,693.4	6,764.8	0.0	40,991.8	2025
2023	44,463.0	0.0	7,536.2	4,686.8	12,223.1	1.65%			5,405.1	6,404.9	0.0	39,606.6	2026
2024	42,609.6	0.0	7,137.8	5,481.1	12,619.0	1.92%			5,113.3	6,053.8	0.0	38,266.8	2027
2025	40,991.8	0.0	6,764.8	5,693.4	12,458.2	2.05%			4,836.3	5,712.5	0.0	36,814.9	2028
2026	39,606.6	0.0	6,404.9	5,405.1	11,810.0	2.06%			4,564.6	5,382.6	0.0	35,306.5	2029
2027	38,266.8	0.0	6,053.8	5,113.3	11,167.1	2.06%			4,331.2	5,063.9	0.0	33,893.9	2030
2028	36,814.9	0.0	6,053.8	5,113.3	11,167.1	2.06%			4,120.8	4,756.4	0.0	32,464.0	2031
2029	35,306.5	0.0	5,382.6	4,564.6	9,947.2	2.06%			3,921.0	4,462.2	0.0	30,810.7	2032
2030	33,893.9	0.0	5,063.9	4,331.2	9,395.2	2.08%			3,724.9	4,183.0	0.0	29,214.8	2033
2031	32,464.0	0.0	4,756.4	4,120.8	8,877.3	2.10%			3,533.1	3,917.8	0.0	27,712.4	2034
2032	30,810.7	0.0	4,462.2	3,921.0	8,383.2	2.12%			3,352.7	3,664.6	0.0	26,356.1	2035
2033	29,214.8	0.0	4,183.0	3,724.9	7,907.9	2.14%			3,176.1	3,424.1	0.0	24,943.3	2036
2034	27,712.4	0.0	3,917.8	3,533.1	7,450.9	2.16%			3,008.9	3,195.5	0.0	23,645.7	2037
2035	26,356.1	0.0	3,664.6	3,352.7	7,017.3	2.19%			2,841.6	2,978.7	0.0	22,322.6	2038
2036	24,943.3	0.0	3,424.1	3,176.1	6,600.2	2.21%			2,681.2	2,774.5	0.0	20,919.9	2039
2037	23,645.7	0.0	3,195.5	3,008.9	6,204.3	2.24%			2,513.7	2,584.1	0.0	19,490.8	2040
2038	22,322.6	0.0	2,978.7	2,841.6	5,820.3	2.26%			2,341.0	2,406.5	0.0	18,188.8	2041
2039	20,919.9	0.0	2,774.5	2,681.2	5,455.6	2.29%			2,179.9	2,241.0	0.0	16,936.6	2042
2040	19,490.8	0.0	2,584.1	2,513.7	5,097.9	2.29%			2,030.6	2,087.4	0.0	15,677.3	2043
2041	18,188.8	0.0	2,406.5	2,341.0	4,747.5	2.29%			1,892.7	1,945.7	0.0	14,512.6	2044
2042	16,936.6	0.0	2,241.0	2,179.9	4,420.9	2.29%			1,765.0	1,814.4	0.0	13,494.5	2045
2043	15,677.3	0.0	2,087.4	2,030.6	4,118.0	2.29%			1,646.4	1,692.5	0.0	12,556.2	2046
2044	14,512.6	0.0	1,945.7	1,892.7	3,838.4	2.29%			1,535.9	1,578.9	0.0	11,697.5	2047
2045	13,494.5	0.0	1,814.4	1,765.0	3,579.4	2.29%			1,433.0	1,473.1	0.0	10,922.4	2048
2046	12,556.2	0.0	1,692.5	1,646.4	3,338.8	2.29%			1,336.5	1,374.0	0.0	10,236.9	2049
2047	11,697.5	0.0	1,578.9	1,535.9	3,114.8	2.29%			1,245.7	1,280.6	0.0	9,637.8	2050
2048	10,922.4	0.0	1,473.1	1,433.0	2,906.0	2.29%			1,159.6	1,192.1	0.0	9,098.4	2051
2049	10,236.9	0.0	1,374.0	1,336.5	2,710.5	2.29%			1,078.0	1,108.2	0.0	8,585.5	2052
2050	9,637.8	0.0	1,280.6	1,245.7	2,526.3	2.29%			1,000.4	1,028.4	0.0	8,127.0	2053
2051	9,098.4	0.0	1,192.1	1,159.6	2,351.8	2.29%			926.4	952.3	0.0	7,700.5	2054
2052	8,585.5	0.0	1,108.2	1,078.0	2,186.2	2.29%			855.7	879.6	0.0	7,295.5	2055
2053	8,127.0	0.0	1,028.4	1,000.4	2,028.9	2.29%			788.2	810.2	0.0	6,907.9	2056
2054	7,700.5	0.0	952.3	926.4	1,878.7	2.29%			723.7	744.0	0.0	6,535.7	2057
2055	7,295.5	0.0	879.6	855.7	1,735.3	2.29%			662.2	680.7	0.0	6,175.4	2058
2056	6,907.9	0.0	810.2	788.2	1,598.4	2.29%			603.6	620.5	0.0	5,823.3	2059
2057	6,535.7	0.0	744.0	723.7	1,467.6	2.29%			547.9	563.3	0.0	5,475.4	2060
2058	6,175.4	0.0	680.7	662.2	1,342.9	2.29%			495.2	509.1	0.0	5,130.1	2061
2059	5,823.3	0.0	620.5	603.6	1,224.1	2.29%							
2060	5,475.4	0.0	563.3	547.9	1,111.2	2.29%							
2061	5,130.1	0.0	509.1	495.2	1,004.3	2.29%							

34,019.4	23,813.6	10,205.8	0.0	30.0%	2.29%	903.4	445.5	457.9	0.0	4,787.2	2062
30,380.8	21,266.6	9,114.3	0.0	30.0%	2.29%	808.7	398.8	409.9	0.0	4,447.3	2063
26,989.4	18,892.6	8,096.8	0.0	30.0%	2.29%	720.2	355.1	365.1	0.0	4,111.6	2064
23,846.1	16,692.3	7,153.8	0.0	30.0%	2.29%	637.9	314.6	323.4	0.0	3,781.3	2065
20,949.8	14,664.9	6,284.9	0.0	30.0%	2.29%	562.0	277.1	284.9	0.0	3,458.2	2066
18,297.5	12,808.2	5,489.2	0.0	30.0%	2.29%	492.2	242.7	249.5	0.0	3,144.5	2067
15,883.6	11,118.5	4,765.1	0.0	30.0%	2.29%	428.5	211.3	217.2	0.0	2,842.3	2068
13,700.8	9,590.6	4,110.2	0.0	30.0%	2.29%	370.7	182.8	187.9	0.0	2,553.5	2069
11,739.9	8,217.9	3,522.0	0.0	30.0%	2.29%	318.7	157.1	161.5	0.0	2,279.6	2070
9,990.7	6,993.5	2,997.2	0.0	30.0%	2.29%	272.1	134.2	137.9	0.0	2,021.2	2071
8,441.7	5,909.2	2,532.5	0.0	30.0%	2.29%	230.7	113.7	116.9	0.0	1,779.7	2072
7,080.0	4,956.0	2,124.0	0.0	30.0%	2.29%	194.1	95.7	98.4	0.0	1,555.9	2073
5,892.0	4,124.4	1,767.6	0.0	30.0%	2.29%	162.2	80.0	82.2	0.0	1,350.1	2074
4,864.1	3,404.9	1,459.2	0.0	30.0%	2.29%	134.4	66.3	68.1	0.0	1,162.3	2075
3,982.2	2,787.6	1,194.7	0.0	30.0%	2.29%	110.5	54.5	56.0	0.0	992.4	2076
3,232.5	2,262.7	969.7	0.0	30.0%	2.29%	90.0	44.4	45.6	0.0	839.8	2077
2,601.0	1,820.7	780.3	0.0	30.0%	2.29%	72.7	35.9	36.9	0.0	704.2	2078
2,074.1	1,451.8	622.2	0.0	30.0%	2.29%	58.3	28.7	29.5	0.0	585.2	2079
1,638.2	1,146.8	491.5	0.0	30.0%	2.29%	46.2	22.8	23.4	0.0	482.1	2080
1,281.2	896.8	384.4	0.0	30.0%	2.29%	36.3	17.9	18.4	0.0	393.4	2081
991.5	694.0	297.4	0.0	30.0%	2.29%	28.3	13.9	14.3	0.0	318.0	2082
758.8	531.2	227.6	0.0	30.0%	2.29%	21.7	10.7	11.0	0.0	254.4	2083
573.8	401.7	172.1	0.0	30.0%	2.29%	16.5	8.2	8.4	0.0	201.5	2084
428.2	299.7	128.4	0.0	30.0%	2.29%	12.4	6.1	6.3	0.0	158.1	2085
314.6	220.2	94.4	0.0	30.0%	2.29%	9.2	4.5	4.7	0.0	122.8	2086
226.9	158.9	68.1	0.0	30.0%	2.29%	6.7	3.3	3.4	0.0	94.3	2087
160.1	112.0	48.0	0.0	30.0%	2.29%	4.8	2.4	2.4	0.0	71.6	2088
109.7	76.8	32.9	0.0	30.0%	2.29%	3.3	1.6	1.7	0.0	53.7	2089
72.3	50.6	21.7	0.0	30.0%	2.29%	2.2	1.1	1.1	0.0	39.6	2090
44.9	31.4	13.5	0.0	30.0%	2.29%	1.4	0.7	0.7	0.0	28.9	2091
24.8	17.4	7.4	0.0	30.0%	2.29%	0.8	0.4	0.4	0.0	20.9	2092
10.3	7.2	3.1	0.0	30.0%	2.29%	0.4	0.2	0.2	0.0	14.9	2093
					2.29%	0.1	0.1	0.1	0.0	10.4	2094

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

סקירת הנהלה
לשנה שהסתיימה ביום
31/12/2014

תוכן עניינים

3	1. מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה.....	3
3	א. תיאור כללי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת.....	3
3	ב. מועד הקמת קרן הפנסיה.....	3
3	ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם.....	3
4	ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות.....	4
4	ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאת קרן הפנסיה לקבל ומטרתן.....	4
4	ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו.....	4
4	2. ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה.....	4
4	א. שינוי במספר העמיתים.....	4
5	ב. ניתוח זכויות מבוטחים בקרן הפנסיה.....	5
5	3. מידע אודות דמי ניהול.....	5
5	א. שיעור דמי הניהול.....	5
6	ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה.....	6
6	4. ניתוח מדיניות השקעה.....	6
6	א. מדיניות ההשקעה.....	6
8	ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת.....	8
10	ג. השוואת תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס.....	10
12	5. ניהול סיכונים.....	12
12	א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת.....	12
12	ב. סיכוני נזילות.....	12
13	ג. סיכוני שוק.....	13
15	ד. סיכוני אשראי.....	15
19	ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן.....	19
20	6. ביטוח משנה.....	20
20	7. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו.....	20
21	8. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי.....	21

1. מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה

א. תיאור כללי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

קרן הפנסיה:

- שם קרן הפנסיה: הראל פנסיה כללית (להלן: "הקרן")
- סוג קרן הפנסיה: הקרן הינה קרן פנסיה חדשה כללית המשלמת לקיצבה כמשמעות המונח בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות הגמל"), אשר אינה קופת ביטוח. הקרן מעניקה למבוטחיה פנסיית זיקנה והחל מחודש יולי 2013, מאפשרת למבוטחיה לרכוש כיסויים ביטוחיים למקרי נכות ופטירה. הקרן איננה זכאית לרכוש אגרות חוב מיועדות.
- קוד הקרן: 512267592-000000000000662-0000-000
- סוג העמיתים: שכירים ועצמאיים

החברה המנהלת:

- שם החברה המנהלת: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת" או "החברה").
- החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח בע"מ, שהינה חברה בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- לא חלו שינויים במבנה האחזקות של החברה המנהלת בשנת הדיווח.

ב. מועד הקמת קרן הפנסיה

הקרן הוקמה בשנת 2002.

ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם

שם המסלול	קוד מסלול	מועד תחילת פעילות
אפיק השקעה כללי	512267592-000000000000662-2164-000	2002

בהתאם לסעיף 45 לתקנון הקרן, הקרן עורכת בנפרד רישומים בגין נכסיה העומדים כנגד התחייבויותיה לפנסיונרים ובגין נכסיה המשמשים לכיסוי התחייבויותיה למבוטחים.

מסלולי ביטוח:

שם המסלול	קוד מסלול
מסלול פנסיה מקיפה	101
מסלול עתיר חיסכון פרישה מוקדמת	102
מסלול עתיר ביטוח	103
מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%)	104
מסלול עתיר שאירים	105
מסלול עתיר נכות מופחת שאירים	106
מסלול פנסיית יסוד	107
מסלול ללא נכות	108
מסלול עתיר שאירים מופחת נכות	109
מסלול פנסיה מקיפה פרישה מוקדמת	110
מסלול עתיר חסכון	111
מסלול עתיר שאירים מופחת נכות פרישה מוקדמת	112
מסלול פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%) פרישה מוקדמת	113

ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות

לא היו שינויים.

ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קרן הפנסיה לקבל ומטרותן

שיעורי ההפרשות המירביים שרשאית הקרן לקבל קבועים בהתאם לתקנה 19 לתקנות מס הכנסה:
הפרשות מעביד: עד 7.5% על חשבון תגמולים.
הפרשות עובד: עד 7% על חשבון תגמולים.
הפרשות מעביד: עד 8.33% על חשבון פיצויים.

הפרשות עצמאי: שיעור ההפקדות המקסימלי לא יעלה על 22.83% מהגבוה מבין שני אלה: הכנסתו של המבוטח לפי סעיף (1)2 או (2)2 לפקודת מס הכנסה בשלה הוא משלם לקרן, או הכנסתו המזכה כהגדרתה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה.

מטרת ההפקדות בקרן היא לחסכון לצורך קבלת פנסיית זקנה בגיל פרישה, ובמסלולי הביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים גם לקבלת פנסיית נכות במקרה של אירוע נכות טרם הגעת המבוטח לגיל פרישה וכן לתשלום פנסיה לשאיירי המבוטח או הפנסיונר במקרה של פטירה.

ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו

לא היו שינויים.

2. ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה

א. שינוי במספר העמיתים

להלן השינוי במספר חשבונות עמיתי הקופה בשנת הדוח, בגין כל מסלולי הקופה:

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
20,112	87	5,769	14,430	שכירים
745	7	101	651	עצמאיים
-	-	-	-	מעבידים
20,857	94	5,870	15,081	סה"כ
1,632	115	759	988	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

ב. ניתוח זכויות מבוטחים בקרן הפנסיה

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
2,745	4,586	<u>מבוטחים פעילים:</u>
122,153	192,929	מספר מבוטחים
		סך הנכסים נטו (באלפי ש"ח)
		<u>מבוטחים לא פעילים:</u>
12,336	16,271	מספר מבוטחים
158,724	176,667	סך הנכסים נטו (באלפי ש"ח)
		<u>מקבלי קצבה:</u>
148	159	זקנה
16	16	שאירים
-	1	נכות
55,554	62,597	סך נכסים נטו בגין מקבלי קצבה פנסיונרים (באלפי ש"ח)
46	45	גיל ממוצע למבוטחים פעילים (בשנים)

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

מספר חשבונות מבוטחים ליום 31 בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות					
3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%-1%	0%	
559	139	641	196	2,281	<u>דמי ניהול מנכסים</u>
378	205	99	42	2,346	0%-0.25%
124	8	21	21	1,497	0.25%-0.5%
4,369	10	14	9	7,898	0.5%-0.75%
					0.75%-1.05%

סך הנכסים באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות					
3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%-1%	0%	
5,107	2,014	12,297	3,717	22,054	<u>דמי ניהול מנכסים</u>
7,742	4,754	3,710	937	82,941	0%-0.25%
3,007	271	411	1,307	55,257	0.25%-0.5%
44,701	578	196	107	118,487	0.5%-0.75%
					0.75%-1.05%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהמבוטחים בקרן (לא כולל פנסיונרים), נוסף לדמי הניהול, הינו 407 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 12 "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

ליום 31 בדצמבר 2014

סך הנכסים באלפי ש"ח	מספר מקבלי קצבה	
56,889	120	<u>דמי ניהול מנכסים</u>
5,708	56	0.45%-0.60%
		2.00%

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה (*)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	
0.45	שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
0.18	שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
107,555	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)
24.89	שיעור הנכסים המנוהלים עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך הנכסים נטו (באחוזים)
3,711	מספר חשבונות מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים
17.79	שיעור חשבונות מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך המבוטחים (באחוזים) (*) מתייחס למבוטחים בלבד.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה

להלן מדיניות ההשקעה של מסלולי ההשקעה, לשנת הדוח:

מבוטחים					
גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
28%-40%	+/-6%	34.0%	34.3%	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
26%-38%	+/-6%	32.0%	32.5%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
4%-16%	+/-6%	10.0%	10.0%	Barc Global Corporate BBB USD, BOIUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
10%-20%	+/-5%	15.0%	13.2%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-8%	+/-5%	3.0%	2.8%		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
0%-8%	+/-5%	3.0%	2.2%		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	5.0%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ
8%-20%	+/-6%	14.0%	15.8%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

פנסיונרים					
גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
0%-6%	+/-6%	-	-	40% מדד ת"א 100, 60% מדד AC MSCI	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
9%-21%	+/-6%	15.0%	15.2%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
0%-6%	+/-6%	-	0.7%	Corporate Barc Global BBB USD, BOIUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
77%-87%	+/-5%	82.0%	79.8%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-5%	+/-5%	-	0.4%		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
0%-5%	+/-5%	-	0.2%		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	3.7%		מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ
0%-6%	+/-6%	-	0.7%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

תיאור פעולות החברה	נושא
מדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.2% בשנת 2014, וזאת למרות פיחות חד של השקל לעומת הדולר במחצית השניה של השנה ועליה של 3.1% במדד הדויר. האינפלציה הנמוכה נבעה מירידה במחירי הסחורות, המזון, האנרגיה, פירות וירקות, וכן כתוצאה מתחרות גוברת בעיקר בתחומי התקשורת והקמעונאות. ציפיות האינפלציה ירדו באופן חד, גם לטווח הארוך. חטיבת ההשקעות ניצלה את הירידה בציפיות האינפלציה לשמירה על מרכיב משמעותי של צמודי מדד, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.	השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד
השקל נחלש בשנת 2014 (בעיקר במחצית השניה של השנה) מול סל המטבעות, ובעיקר מול הדולר והליש"ט. הין והאירו נחלשו מעט לעומת השקל. הפיחות לעומת הדולר נבע מהתחזקות משמעותית של הדולר בעולם, וכן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל במהלך השנה לרמת שפל של 0.25%. כנגד הפיחות בשקל בוצעו מכירות של מט"ח ע"מ לשמר את סביבת החשיפה הקיימת, וזאת לאור ההערכה שבטווח הקצר השקל עשוי להמשיך ולהיחלש, בעיקר לעומת הדולר, ולעומת זאת בטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.	שער החליפין של השקל
בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 1.0% ל- 0.25%. הפחתות הריבית באו על רקע המשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של הבנקים המרכזיים הגדולים, התחזקות השקל במחצית הראשונה של השנה, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות הממשלתי ירד במהלך השנה, הן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל והן בהשפעת ירידת התשואות בארה"ב מ- 3% בתחילת השנה לכ- 2.1% בסופה, וירידת תשואות חדה גם באירופה. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.	התפתחות שעורי ריבית
הגירעון התקציבי בשנת 2014 היה נמוך מעט מהתחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, בעיקר בשל ביצוע חסר של סעיפי הוצאות למעט משרד הבטחון, אשר הוצאותיו גדלו גם בשל מבצע "צוק איתן". בשנת 2015 הגירעון צפוי לגדול מעט, לנוכח התחזית לגידול בהוצאות הממשלה, והעובדה שמדובר בשנת בחירות. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.	ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו

תיאור פעולות החברה	נושא
שווקי המניות בעולם עלו בשנת 2014, כאשר שוק המניות בארה"ב עלה בשיעור של כ- 12%, יפן בעליה של כ- 9%, גרמניה בעליה של כ- 3%, ואילו השווקים המתעוררים – במגמה מעורבת: עליה חדה בסין, ולעומת זאת ירידה חדה ברוסיה (על רקע ירידת מחירי הנפט והסנקציות בשל משבר אוקראינה) ובברזיל (ירידת מחירי הסחורות). שווקי המניות נהנו משיפור מסוים בנתוני הצמיחה העולמית, ומריביות נמוכות במרבית המדינות המפותחות. שוק המניות בישראל עלה בכ- 7% במהלך השנה, כאשר מניות כמו טבע ופריגו עלו בשיעורים חדים, ואילו מדדי מניות ת"א 75 והיתר בירידה של כ- 10% במהלך השנה. לנוכח התמחור הנוח (באופן יחסי לאפיקים האחרים) של שווקי המניות הגדילה החברה את רמת החשיפה למניות במרבית המסלולים, לרמות הגבוהות ממרכז היעד שנקבע לשנת 2014. מרכיב החשיפה לחו"ל בתיק המניות גדל לסביבות 62% מסך החשיפה למניות.	שוק המניות
מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות עלו במחצית השנייה של 2014, בעיקר בשל השפעה שלילית של המשבר ברוסיה על מספר מנפיקים, ופדיונות בקרנות הנאמנות ברבעון האחרון של השנה. לאחר הורדה משמעותית ברכיב הקונצרני בתיקים במחצית הראשונה של השנה, חטיבת ההשקעות חזרה לרכוש אגרות חוב קונצרניות (גם בחו"ל), ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לוויס ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה.	אג"ח קונצרני ומוצרי חוב
החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.	מוצרי מדדים
החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.	נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים
במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות נבדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.	השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות

ג. השוואת תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס

מסלולים שאינם מתמחים

מבוטחים

תשואת מדד הייחוס משוקללת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
4.14	* 11.33	מניות 100 ת"א - 40% בארץ - 60% MSCI AC בחו"ל	36.50	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0.21	0.66	מדד תל בונד צמודות	31.61	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
2.37	* 20.88	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG, BOIUSD INDEX	11.37	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
0.82	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	12.47	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
** 0.13	-	-	2.38	נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
** 0.19	-	-	3.56	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
** 0.11	-	-	2.11	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
7.97			100.00	סה"כ
5.35				תשואת המסלול
(2.62)				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

באחוזים	מניות סחירות
6.73	מדד ת"א 100
2.10	מדד MSCI
12.04	דולר
11.33	$= (0.6 * ((1 + 12.04\%) * (1 + 2.10\%) - 1) + 0.4 * 6.73\%) * 100$

באחוזים	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
7.89	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG
12.04	דולר
20.88	$= ((1 + 12.04\%) * (1 + 7.89\%) - 1) * 100$

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

הפרש בין תשואת הקרן בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על מניות ואג"ח חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים, וכן ממח"מ קצר יחסית ביחס למח"מ מדד הייחוס.

פנסיונרים

תשואת מדד הייחוס	תשואת משוקללת באחוזים	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
0.10	0.66	15.68	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
0.13	* 20.88	0.63	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
5.28	6.58	80.14	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
** 0.01	-	0.11	נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות ומזאנין נדל"ן
** 0.28	-	3.25	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
** 0.02	-	0.19	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
<u>5.82</u>		<u>100.00</u>	סה"כ
<u>8.66</u>			תשואת המסלול
<u>2.84</u>			הפרש

באחוזים	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
7.89	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG
12.04	דולר
20.88	$= ((1+12.04\%)*(1+7.89\%)-1)*100$

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

** מכפלת תשואת המסלול בפועל בשיעור האפיק מנכסי המסלול.

5. ניהול סיכונים

החוזר המאוחד, פרק 10 - ניהול סיכונים, אשר פורסם ב-15 בינואר 2014 החליף את חוזר ביטוח 14-1-2006 בנושא "תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים" אשר פורסם באוקטובר 2006. החוזר נועד להסדיר תשתית להבנה, זיהוי ומדידה של סיכונים, לקבלת החלטות ולקביעת מדיניות המבוססות עליהם ולהבטחת מסגרת דיווחים מתאימה. החוזר מחייב מינוי מנהל סיכונים אשר יספק לדירקטוריון החברה המנהלת, הנהלתה, ועדת ההשקעה וועדת האשראי שלה תמונת מצב אובייקטיבית ומקיפה יותר אודות הסיכונים הגלומים בקרן פנסיה.

ניהול תיק ההשקעות של הקרן נעשה תוך חתירה לאיזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קרנות פנסיה המנוהלות על ידי החברה. ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. דיווחי ניהול סיכונים המוצגים לוועדת השקעות מציגים אומדים להפסד פוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכונים השוק. ועדת השקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר החשיפות הבאות: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לווים, חשיפה לדירוגים, חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית. הוועדה בוחנת ומתאימה את מדיניות ההשקעות וביצועה בשוטף לנוכח ההתפתחויות בנכסיה, במאפייני עמיתיה ובשווקים.

להלן פירוט הסיכונים המרכזיים להם חשופה הקרן ואופן הטיפול בהם:

א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת

לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת של קופת הגמל ראה באור 24 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

ב. סיכונים נזילות

סיכון נזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון נזילות ברמת קרן פנסיה, וסיכון נזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות לגבי שינויים אפשריים בהיקף משיכת כספים מהקרן, העשויים להביא למצב בו הקרן תידרש לממש במהירות נכסים בהיקף ניכר על מנת לשלם לעמיתים המושכים או המניידים לקרנות אחרות. סיכון זה גורם לאי ודאות לגבי היקף החזקת נכסים סחירים ונזילים על מנת שלא להגיע למצב בו לא יהיה ניתן לבצע תשלומים לעמיתים מושכים ומעבירים. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקרן ונזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קרנות פנסיה.

הגברת התחרותיות הביאה להגדלת הצורך בהתמודדות עם סיכון זה. הקרנות נאלצות לשמור רמות נזילות גבוהות יותר כבטחון לביצוע התשלומים וההעברות. העלאת מרכיב הנזילות והקטנת אופק התכנון הפיננסי בשל סיכון זה מקטין את יכולת הקרנות לתכנון ארוך טווח בחלק הנזיל המיועד למקרים אלו.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קרנות הפנסיה. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הנזילות קרנות הפנסיה מחזיקות בנכסים נזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

ניתוח נזילות הקופה

ליום 31 בדצמבר 2014		נזילות (בשנים)
נכסים, נטו (באלפי ש"ח)		
פנסיונרים	מבוטחים	
55,812	293,594	נכסים נזילים וסחירים
13	3,012	מח"מ של עד שנה
6,141	43,827	מח"מ מעל שנה
106	29,688	אחרים
<u>62,072</u>	<u>370,121</u>	סה"כ

ג. סיכוני שוק

סיכוני שוק בניהול פעילות קרן הפנסיה נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קרנות הפנסיה כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

סיכוני שוק הקשורים בירידה הפוטנציאלית בערכם הכלכלי של נכסי הקרן הינם כדלקמן:

1. סיכוני הצמדה: בשיקולי השקעה נלקחות בחשבון תחזיות אינפלציה ואלטרנטיבות השקעה, גם בהיבט של בסיס הצמדה. הקרן מבצעת את השקעותיה ברכיבים צמודים ולא צמודים בהתאם לסביבת האינפלציה והתחזיות העתידיות שלפניה.
2. סיכון שער חליפין: לקרן חשיפה לנכסים צמודי מט"ח בעיקר כתוצאה מהשקעות בנכסים זרים ולכן בשיקולי ההשקעה נלקחות בחשבון תחזיות לשינויים בשערי חליפין, בעיקר ביחס לדולר.
3. סיכוני ריבית: לשינויים בשערי הריבית השפעה על אגרות החוב המוחזקות על ידי הקרן ועל פקדונות והלוואות ובאמצעותן על שווי נכסי הקרן. בעת קבלת החלטות השקעה וקביעת משך החיים הממוצע של הנכסים נלקחים בחשבון הנחות ותחזיות לגבי שינויי ריבית והשפעתם על תיק ההשקעות של הקרן. הקרן מטפלת בסיכוני ריבית על ידי שינוי באורך החיים הממוצע הכולל של מכשירים נושאי ריבית בכל אפיק, פיזור וחשיפה לסוגי ריביות שונות.
4. סיכון מניות: ההפסד שעלול להגרם לקרן כתוצאה מירידה במחירי המניות הנסחרות בארץ ובחו"ל.
5. סיכון מרווח אשראי: הפסד הנובע מפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.
6. סיכון נדל"ן: ההפסד שעלול להיגרם מירידת ערכן של ההשקעות בנדל"ן.

החברה המנהלת מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפוזר המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח, קרנות השקעה ותעודות סל. נכסי הקרנות מפוזרים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכלל בדוחות הבקרה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בשיבותיה בתמהיל ההשקעות של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת ההשקעות, כוללים: VaR היסטורי, תרחישי קיצון ותרחישי פסימי מרכזי עבור כל הקרנות. מדד ה-VaR אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכוני השוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. מדד ה-VaR מחושב אחת לרבעון. בנוסף, מוצגות תוצאות השפעת תרחישי קיצון ותרחישי פסימי מרכזי על הקרנות הגדולות ונבחנים המתאמים בין אפיקי ההשקעה השונים. ועדת ההשקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

בתיקי פנסיונרים קיימת התייחסות להתאמה בין מאפייני הנכסים להתחייבויות.

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

ליום 31 בדצמבר 2014				<u>מבוטחים</u>
סך הכל	במטבע חוץ או	בהצמדה למדד	לא צמוד	
	בהצמדה אליו	המחירים לצרכן		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
370,121	43,671	154,479	100,389	סך נכסי קרן הפנסיה
-	(61,364)	550	60814	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
370,121	53,889	155,029	161,203	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014				<u>פנסיונרים</u>
סך הכל	במטבע חוץ או	בהצמדה למדד	לא צמוד	
	בהצמדה אליו	המחירים לצרכן		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
62,072	436	57,697	3,939	סך נכסי קרן הפנסיה
-	-	-	-	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
62,072	436	51,697	3,939	סך הכל

(2) סיכון ריבית

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על התשואה של קופת הגמל:

ניתוח רגישות לשינוי
בשיעור הריבית (א) (ב)

-1%	+1%
2.29	(2.13)
9.68	(8.12)

ליום 31 בדצמבר 2014

מבוטחים

פנסיונרים

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל אך ורק סעיפים אשר ערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(3) השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)

-0.5%	+0.5%
(0.60)	0.63

ליום 31 בדצמבר 2014

פנסיונרים

בחישוב ניתוח הרגישות לעקום הריבית נלקחה בחשבון הן ההשפעה על הנכסים והן ההשפעה על ההתחייבויות לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה, ללא התחשבות בגובה העתודה ביום המאזן. ביכולתה של קרן פנסיה להתמודד עם שינויים בעקום הריבית על ידי התאמה נאותה של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות, כך שככל שהתאמה זו טובה יותר, שינויים בעקום הריבית יובילו לשינויים נמוכים יותר בסכום הקצבה. לצורך ניתוח הרגישות, הונח שינוי אחיד בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

להלן פירוט החשיפה לענפי משק בגין השקעה במניות:

ליום 31 בדצמבר 2014						<u>מבוטחים</u>
מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד		נסחרות במדד ת"א 100	
			לא סחיר	מניות היתר		
			אלפי ש"ח			
15.8	9,103	543	-	314	8,246	<u>ענף משק</u> בנקים
2.1	1,213	-	-	-	1,213	ביטוח
1.4	805	452	-	107	246	ביומד
2.6	1,494	1,252	-	6	236	טכנולוגיה
17.9	10,355	1,351	58	1,535	7,411	מסחר ושרותים
23.2	13,380	5,963	884	929	5,604	נדל"ן ובינוי
24.4	14,105	2,445	-	1,323	10,337	תעשייה
6.1	3,498	-	-	295	3,203	השקעה ואחזקות
6.5	3,759	510	-	259	2,990	נפט וגז
<u>100.00</u>	<u>57,712</u>	<u>12,516</u>	<u>942</u>	<u>4,768</u>	<u>39,486</u>	<u>סך הכל</u>

ליום 31 בדצמבר 2014						<u>פנסיונרים</u>
מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד		נסחרות במדד ת"א 100	
			לא סחיר	מניות היתר		
			אלפי ש"ח			
100.00	10	-	10	-	-	<u>ענף משק</u> מסחר ושרותים

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקרן. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריונים האמורים.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקרן ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקרן עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכוני אשראי לא סחיר בקרן הן באמצעות מעקב אחר הדירוג הממוצע, והן באמצעות מודל המאפשר לכמת את גובה סיכון האשראי בתוחלת ומקרה קיצון.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2014					
פנסיונרים			מבוטחים		
שאינם סחירים	שאינם סחירים	סה"כ	שאינם סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
אלפי ש"ח					
6,154	51,930	58,084	194,169	45,686	148,483
-	-	-	30,353	1,154	29,199
<u>6,154</u>	<u>51,930</u>	<u>58,084</u>	<u>224,522</u>	<u>46,840</u>	<u>177,682</u>

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2014	
דירוג מקומי (*)	
פנסיונרים	מבוטחים
אלפי ש"ח	
46,301	87,423
3,023	28,328
2,562	28,730
13	1,794
31	2,208
<u>51,930</u>	<u>148,483</u>

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג

סה"כ הכל נכסי חוב סחירים בארץנכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
AA ומעלה
BBB עד A
נמוך מ-BBB
לא מדורג
הלוואות לעמיתים
הלוואות בשיעבוד מניות המקנות שליטה
הלוואות לאחרים

סה"כ הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץסה"כ הכל נכסי חוב בארץ

2,978	11,222
136	1,217
10	75
2	126
-	301
179	2,223
2,849	30,522
<u>6,154</u>	<u>45,686</u>
<u>58,084</u>	<u>194,169</u>
<u>1,026</u>	<u>13,102</u>

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה). נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2014	
דירוג בינלאומי (*)	
פנסיונרים	מבוטחים
אלפי ש"ח	
-	3,332
-	3,407
-	17,091
-	4,894
-	475
-	29,199
-	1,154
-	30,353
-	142

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות
 אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

A ומעלה

BBB

נמוך מ-BBB

לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל

נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

הלוואות

סך הכל נכסי חוב בחו"ל

מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי הממונה *S&P, Mood's* ו- *Fitch*. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו- 16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. מודל זה מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגות להלן הינן בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג:

ליום 31 בדצמבר 2014		נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג (*):
מבוטחים	פנסיונרים	
באחוזים		
2.3	2.5	AA ומעלה
3.4	2.3	A
2.9	4.4	BBB
4.9	8.8	נמוך מ-BBB
4.0	4.1	לא מדורג

(*): המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי הממונה *S & P, Mood's* ו- *Fitch*.

לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 להלן.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאונים סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014				ענף משק
פנסיונרים		מבוטחים		
סכום %	אלפי ש"ח	סכום %	אלפי ש"ח	
3.98	2,313	11.14	25,011	בנקים
0.85	496	2.03	4,558	ביטוח
-	-	0.57	1,273	טכנולוגיה
6.13	3,558	19.04	42,765	מסחר ושרותים
6.92	4,020	17.34	38,935	נדל"ן ובינוי
0.34	195	3.17	7,108	תעשייה
2.06	1,198	5.45	12,226	השקעה ואחזקות
0.01	3	0.84	1,891	נפט וגז
20.29	11,783	59.58	133,767	סך הכל
79.71	46,301	40.42	90,755	אג"ח ממשלתי
100.00	58,084	100.00	224,522	סך הכל

(5) ביום 7 ביולי 2013, בהמשך לאישור מיום 15 במאי 2011, אישר הממונה על שוק ההון (להלן - הממונה) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח) שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה ישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. בהתאם לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל של חברה מדרגת, בכפוף לתנאים הבאים:

- א) השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו בתהליך בחינת המודל.
 - ב) המודל יהא תקף להערכת אשראי למעט: בנקים וחברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס (ישיר או מכשירים מורכבים), נדל"ן יזמי ומימון פרוייקטים.
 - ג) כל שינוי מהותי במבנה המודל יהא טעון אישור מראש של הממונה.
- בנוסף, הראל ביטוח תהא רשאית להפחית 50% מהקצאת ההון הנדרש בגין הלוואות מותאמות, אשר דורגו על פי המודל, לפי השיעורים המפורטים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטוח), התשנ"ח-1998. אם קיים להלוואה גם דירוג חיצוני, יש להקצות הון לפי הנמוך מבין הדירוגים.
- לצורך השימוש באישור שניתן, תידרש הראל ביטוח להגיש לממונה דוחות מיידיים ותקופתיים כמפורט בנספחים לאישור.

ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקרן

הפעלת קרן פנסיה דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים ובתקנות. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מעניק סמכויות שונות ואמצעי אכיפה מגוונים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לרבות סעיפי עונשין במקרה של אי עמידה בכללים והנחיות.

הקרן פועלת בתחום שוק ההון והחיסכון ארוך הטווח, בהם מתבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומים וזיכויים ברווחים. פעילות זו חושפת את הקרן לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקרן.

אי לכך פועלת הקרן בהתאם לנהלים מסודרים שגיבשה להסדרת התהליכים השונים בקרן, לרבות ביצוע בקרות ומעקב שוטף אחר הפעילות. כמו כן, מלווה את פעילות הקרן יועץ משפטי ומנהל סיכונים.

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקרן כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית.

כמו כן חשופה הקופה לסיכונים דמוגרפיים, סיכוני חיתום וסיכוני קטסטרופה. לחברה מדיניות לניהול סיכונים ביטוחיים שנועדה לתמוך בשמירה על היציבות והאיזון האקטוארי של קרנות הפנסיה. הקרנות שבניהול החברה פועלות על פי תקנון שאושר על ידי המפקח ועל ידי דירקטוריון החברה, המבוסס על ביטוח הדדי וכולל חלוקת תשואה דמוגרפית מדי רבעון ומנגנון איזון אקטוארי המתבצע אחת לשנה. ניהול הסיכונים הביטוחיים מושפע, בין היתר, מרכישת ביטוח משנה למקרה קטסטרופה, מתהליך החיתום (קבלת מבוטחים וקביעת התנאים להם) ומהקפדה של קרן הפנסיה לשלם רק בהתאם לתקנונה ובאופן שווינוני וזהה לכולם.

למידע נוסף, ראה דיון בגורמי סיכון בחלק א' סעיף 1.3.11 בדוח תאור עסקי החברה של החברה המנהלת ולבאור 18 בדבר התחייבויות תלויות בדוחות הכספיים של הקרן.

1. בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון על פי טיבם - סיכוני מקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים גיאוגרפיים ככל שישנם וסיכונים מיוחדים לקרן, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות איכותיות של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך הדוח, בקטגוריות על פי השפעתם, ככל שניתן לגבי כל גורם סיכון, על קרן הפנסיה - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
	✓	✓ ✓ ✓	סיכוני שוק סיכוני אשראי האטה כלכלית בישראל סיכון מחירי נכסים אחרים	סיכוני מקרו
✓	✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓	שינויים רגולטורים סיכונים ביטוחיים תקדימים משפטיים קטסטרופה: טרור ו/או מלחמה רעידת אדמה או אסון טבע גדול אחר בישראל קריסת מבטח משנה של החברה סיכון נזילות	סיכונים ענפיים
	✓ ✓		סיכונים תפעוליים אי התאמה בין נכסים והתחייבויות (תיקי פנסיונרים)	סיכונים מיוחדים לחברה

6. ביטוח משנה

לקרן הפנסיה הראל כללית חוזה ביטוח משנה מסוג מכסה (Quota Share) הנותן כיסוי של 95% למקרי מוות ו/או נכות של עמיתי הקרן הפעילים שאינם במסלול יסוד לזיקנה המשולמים בהתאם לתקנון הקרן.
עלות פרמיות ביטוח המשנה משולמת מנכסי עמיתי הקרן הפעילים שאינם במסלול יסוד לזיקנה.
מבטח המשנה הינו הראל חברה לביטוח בע"מ אשר מדורג AA+ על ידי S&P.
הפרמיה שנגבתה בשנת 2014 הינה כ- 1 מיליון ש"ח.
למידע נוסף, ראה באור 13 לדוחות כספיים של הקרן.

7. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו

רואה החשבון לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

8. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

א. בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי ליידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 16 במרס 2015

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____	מישל סיבוני	יו"ר הדירקטוריון :
_____	דודי לידנר	מנכ"ל :
_____	רם גבל	סמנכ"ל כספים :

תאריך אישור הדוח: 16 במרס 2015

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית
דוחות כספיים
ליום
31 בדצמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

דוחות כספיים

4	דוח על המצב הכספי
5	דוח הכנסות והוצאות
6	דוח תנועה בקרן הפנסיה
7	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת")

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל פנסיה כללית – קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - "הקרן") לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות תנועה בקרן הפנסיה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 16 במרס 2015 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה כללית
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל פנסיה כללית – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן פנסיה חדשה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 16 במרס 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
15,938	18,183		רכוש שוטף
5,886	9,369	3	מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
21,824	27,552		
182,494	229,612	4	השקעות פיננסיות
45,360	52,994	5	נכסי חוב סחירים
41,212	57,722	6	נכסי חוב שאינם סחירים
44,714	65,108	7	מניות
313,780	405,436		השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
1,733	3,625	8	נדל"ן להשקעה
337,337	436,613		סך כל הנכסים
906	4,420	9	זכאים ויתרות זכות
		10	התחייבויות פנסיוניות:
280,877	369,596		התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
			התחייבויות לפנסיונרים
55,003	59,893		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
-	2,391		התחייבויות לנכים
1	59		עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
550	254		עתודה לפנסיונרים
55,554	62,597		סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
336,431	432,193		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
337,337	436,613		סך כל ההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 במרס 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור	
2012	2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
162	72	282		הכנסות (הפסדים)
				ממזומנים ושווי מזומנים
				מהשקעות:
13,893	7,699	8,378		מנכסי חוב סחירים
4,561	2,955	2,453		מנכסי חוב שאינם סחירים
2,173	6,081	3,508		ממניות
5,091	11,502	6,539		מהשקעות אחרות
(22)	113	180		מנדל"ן להשקעה
25,696	28,350	21,058		סך כל ההכנסות מהשקעות
281	560	458		הכנסות אחרות
26,139	28,982	21,798		סך כל ההכנסות
				הוצאות
2,642	3,390	3,874	11	דמי ניהול
251	301	417	12	הוצאות ישירות
-	17	1,003	13	ביטוח משנה
44	58	91	17	מסים
2,937	3,766	5,385		סך כל ההוצאות
23,202	25,216	16,413		עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
197,573	256,376	336,431	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה
42,663	66,562	88,031	תגמולים מדמי גמולים
			תשלומים:
			תשלומים לפנסיונרים
3,328	3,586	3,741	תשלומי פנסיית זקנה
-	-	182	תשלומי פנסיית נכות
41	74	110	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
2,828	3,877	4,645	פדיונות
-	-	2,448	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים
6,197	7,537	6,230	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
330	376	493	העברות מחברות ביטוח
5,246	2,061	1,773	העברות מקרנות פנסיה חדשות
197	234	1,250	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
3,396	2,687	1,102	העברות לחברות ביטוח
2,025	2,761	1,826	העברות לקרנות פנסיה חדשות
1,217	1,409	3,040	העברות לקופות גמל
(865)	(4,186)	(2,452)	העברות צבירה, נטו
23,202	25,216	16,413	עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
256,376	336,431	432,193	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- (1) הקרן - הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית שאינה זכאית לאגרות חוב מיועדות המנוהלות על ידי החברה המנהלת.
- (2) החברה המנהלת - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- (3) הראל גילעד פנסיה, או קרן פנסיה מקיפה חדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה, הזכאית לאגרות חוב מיועדות, לעמיתים חדשים המצטרפים מחודש ינואר 1995, המנוהלות על ידי החברה המנהלת.
- (4) הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- (5) אגף שוק ההון - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- (6) צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 ובחוזר גופים מוסדיים 2013-9-13 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- (7) חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- (8) מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ב. החברה המנהלת

- (1) החברה המנהלת מנהלת שתי קרנות פנסיה וקופת גמל לא משלמת לקצבה - "הראל גילעד פנסיה", "הראל פנסיה כללית" וקופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל" (להלן: הקופה).
 - בתחילת שנת 1996 קיבלה החברה המנהלת מאת הממונה רשיון לעסוק בביטוח פנסיוני. רשיון זה, ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה שהתקבל מהממונה, מאפשר לה לנהל את קרן הפנסיה. בתחילת שנת 2002 קיבלה החברה המנהלת אישור קופת גמל גם עבור הראל פנסיה כללית. וביום 22 באפריל 2012, קיבלה החברה המנהלת אישור להפעלת קופת גמל לא משלמת לקצבה שמהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל ואשר פועלת בהיקפים לא מהותיים בתקופת הדוח.
 - תקרת דמי הגמולים בקרן פנסיה מקיפה חדשה מוגבלת ל- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק. בקרן פנסיה חדשה כללית מופקדות הפקדות בעבור שכר העולה על פעמיים השכר הממוצע במשק (כפי שמפרסם המוסד לביטוח לאומי), וכן הפקדות חד פעמיות.
 - לגבי דמי ניהול המשולמים לחברה המנהלת ראה באור 11 להלן.
- (2) קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרנות הפנסיה, הקופה ונכסיהן.
 - (3) נתוני הקרן ונתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות אגף שוק ההון.

באור 1: - כללי (המשך)

ג. הראל פנסיה כללית - הקרן

הראל פנסיה כללית הינה קרן חדשה כללית כהגדרתה בתקנות מס הכנסה.

אגף שוק ההון פרסם הוראות והנחיות לניהול קרן חדשה כללית בה יופקדו דמי גמולים משכר העולה על פעמיים השכר הממוצע במשק והפקדות חד פעמיות, ושאינה זכאית לאגרות חוב מיועדות.

(1) דמי ניהול:

ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות:

א. דמי הניהול המירביים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות.

ב. דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

ג. דמי ניהול למקבלי קצבה אשר החלו לקבל קצבה החל מ-1 בינואר 2013 ואילך, לא יעלו על 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם, מקבלי קצבה שהחלו לקבל קצבה לפני 1 בינואר 2013, לא יעלו על 2.0% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם.

על אף האמור, בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.
עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

(2) תקנון הקרן:

לא חלו שינויים בתקנון הקרן בתקופת הדוח.

(3) ביטוח משנה

החל מ-1 ביולי 2013 נכנס לתוקפו הסכם ביטוח משנה לכיסוי אירועים ביטוחיים למבוטחי הקרן הכללית. ראה באור 13.

(4) השכר המבוטח:

לא תחול מגבלה על גובה השכר המבוטח בקרן.

(5) תשלומי פנסיה והחזר כספים לעוזבי הקרן:

ההחזר יהיה לפי נוסחה לערכי פדיון המבוססת על חישוב סך כל התשלומים שהועברו בשל העמית לקרן הפנסיה המשלימה, בניכוי דמי ניהול ובתוספת הרווחים שנצברו בקרן, (להלן - הסכום הצבור).

עמית הזכאי לפנסיה זכאי להמיר את הסכום הצבור, כולו או חלקו, לפנסיית זיקנה למשך כל ימי חייו ואלמנתו אחריו.

במועד הפרישה לפנסיה, המבוטח ממיר את היתרה הצבורה שלו לפנסיה חודשית, על פי מקדמי המרה אשר פורסמו בתקנון החדש של הקרן.

(6) השקעות הקרן:

השקעות הקרן מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובכפוף לתקנות מס הכנסה ולהנחיות אגף שוק ההון.

באור 2 - מדיניות חשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות כספיים אלה על ידי הקופה.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון החברה המנהלת ביום 16 במרס, 2015.

א. בסיס הערכת נכסים והתחייבויות

הנכסים בדוח על המצב הכספי מוצגים כלהלן:

- (1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים, ואשר לא חל עליהם כל שעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה למועד הדיווח.
 - (2) ניירות ערך סחירים בארץ - השער הידוע שפורסם בבורסה למועד הדיווח.
 - (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער הידוע הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדיווח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח.
 - (4) השווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים וכן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בעלות מתואמת, אשר מידע לגבי השווי הוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. שיעורי הריבית נקבעים באופן האמור על ידי חברה שנבחרה על ידי הממונה לצורך אספקת מידע זה (להלן - "החברה המצטטת").
- ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).
- ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.
- ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.
- עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי. בשלב זה, אין ביכולת הקופה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.
- (5) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה - לפי שווי הוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני מועד הדיווח, בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.
 - (6) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה בלתי סחירים - לפי מודל כלכלי הנקבע על ידי הממונה. יתרת זכות הנובעת מהתחייבות בגין נגזרים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
 - (7) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
 - (8) אופציות בלתי סחירות - מוצגות לפי מודל כלכלי שנקבע על ידי הממונה.
 - (9) אגרות חוב להמרה ופקדונות מובנים אשר משובצים בהם נגזרים פיננסיים נוספים, ואשר התשואה בגינם תלויה בתשואת תיקי נכסים, במדדי מניות, שערי ריבית וכד' והינן בלתי סחירות מוצגות בהתאם לציטוט המתקבל מחברת מרווח הוגן, או מגורם אחר, לפי העניין.
 - (10) מניה לא סחירה - בהתאם להערכת מומחה שתקבל אחת לשנה לפחות.
 - (11) נדל"ן להשקעה - לפי שווי הוגן על בסיס הערכת שמאי נדל"ן להשקעה המבוצע לכל הפחות אחת לשנה, למעט לגבי נכסים שנרכשו בשנת הדוח המוצגים לפי מחיר העסקה.

באור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

- (12) דיבידנד לקבל- דיבידנד שהוכרו וטרם התקבל עד למועד הדיווח.
- (13) ריבית לקבל- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח.
- (14) פדיון לקבל- קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח מוצג יחד עם הנכס.
- (15) אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות- חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה המצטטת ראה סעיף (4).
- (16) שערי החליפין וההצמדה.
- א. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.
- ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.
- ג. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר ועל שיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר			המדד הידוע בחודש דצמבר (בנקודות) *
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
%						
1.44	1.91	(0.10)	219.39	223.58	223.36	שער חליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
(2.30)	(7.02)	12.04	3.73	3.47	3.89	

(* המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.)

(17) התחייבויות פנסיוניות.

א. התחייבויות הקרן מחולקות לשלוש קבוצות:

התחייבות למבוטחים במסלולים מקיפים – מבוטח במסלול מקיף הינו מי שקיימת בגינו יתרה צבורה במועד הדוח ונמצא באחד מהמסלולים המקיפים שמשפקים כיסוי ביטוחי למבוטחים הפעילים.

התחייבות למבוטחים במסלול יסוד – מבוטח במסלול יסוד הינו מי שקיימת בגינו יתרה צבורה במועד הדוח, אינו נמצא במסלול מקיף ואינו מקבל פנסיה מהקרן.

התחייבות לפנסיונרים – פנסיונר הינו מי שמקבל פנסיה מהקרן.

ההתחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של ההתחייבויות למבוטחים ולפנסיונרים.

ב. קרן הפנסיה הינה מסוג "תשואה". התחייבויות הקרן כלפי מבוטחים שווים לסך היתרות הצבורות שלהם.

התחייבויות הקרן כלפי הפנסיונרים מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים הצפויים להיות משולמים להם, מהוונים לפי שיעורי תשואות הנכסים המושקעים כנגד ההתחייבויות. ההיוון מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

בהתאם להוראות, שיעור התשואה נקבע לפי וקטור ריביות שמפרסמת חברה המספקת ציטוט ריביות בגין ההשקעות החופשיות.

באור 2- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

(17) התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ג. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מנכות או תמותת מבוטחים מחולק לקבוצת המבוטחים במסלולים מקיפים בלבד. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מגורמים דמוגרפיים אחרים (כגון תמותת פנסיונרים ופרישה לפנסיה) מחולק לשלוש הקבוצות המפורטות בתת סעיף (17) א. לעיל, ביחס להתחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות. התשואה בפועל על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות כלפי מבוטחים לא תיצור עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי מאחר והיתרות הצבורות של המבוטחים יותאמו במהלך שנת המאזן בהתאם לתשואה האמורה. לפיכך, לא יוצג בדוחות הכספיים ובמאזן האקטוארי עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי למעט עתודה לפנסיונרים.

ד. הקרן מנהלת התחשבות נפרדת לנכסים המושקעים כנגד התחייבויותיה כלפי הפנסיונרים.

ה. מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לפנסיונרים. עודף או גרעון כאמור שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון, בסכום עד לגובה של 1% מהתחייבות הקרן כלפיהם מוצג בנפרד כעתודה לפנסיונרים. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לפנסיונרים.

ו. החל מיום 31 בדצמבר, 2007, נערך הדוח על פי בסיס אקטוארי לפי חוזר פנסיה 6-3-2007.

ביום 30 בינואר 2013 פורסם חוזר פנסיה 1-3-2013, דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה, אשר מבטל את חוזר פנסיה 4-3-2012 באותו נושא מיום 27 בדצמבר 2012. החוזר מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו קרנות הפנסיה את המאזן האקטוארי שלהן ובהתאם יקבעו את המקדמים הכלולים בתקנון.

פרסום החוזר נבע מהצורך בעדכון ההנחות הדמוגרפיות נוכח השינויים בטבלאות הדמוגרפיות, הבאים לידי ביטוי בנייר עמדה סופי שפרסם המפקח בנושא "עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים" ביום 26 בנובמבר 2012.

החוזר קובע כי על חברה מנהלת של קרן פנסיה היה להגיש לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון תקנון לאישור הכולל מקדמים המחושבים על פי הוראות החוזר לא יאוחר מיום 21 בפברואר 2013. החברה המנהלת הגישה בקשה לתיקון התקנון כנדרש וקבלה אשור ביום 30 ביוני, 2013.

כמו כן, החוזר קובע כי לפחות אחת לשלוש שנים קרן פנסיה תבדוק כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים, ותגיש לממונה את תוצאות הבדיקות בצירוף חוות דעת של האקטואר הממונה של קרן הפנסיה על התאמת ההנחות לתוצאות הבדיקות. החברה המנהלת הגישה לממונה את תוצאות הבדיקות הני"ל במהלך שנת 2014.

הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך.

ביום 29 בינואר 2014 פורסם חוזר פנסיה 1-3-2014, הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות, והקובע בין היתר כי:

(1) החל מחודש ינואר 2014 תופסק זקיפת התשואה הדמוגרפית החודשית למבוטחים.

(2) התשואה המדווחת למבוטחים תהיה תשואת השקעות בלבד, ללא תשואה דמוגרפית.

(3) חלוקת עודף או גירעון דמוגרפי למבוטחים ולפנסיונרים תתבצע פעם ברבעון, בהתאם לאיזון האקטוארי המתבצע כחלק מהכנת הדוח הכספי התקופתי. היתרות הצבורות של המבוטחים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם מדי רבעון.

(4) הפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו פעם בשנה בעקבות עודף או גירעון תשואתי, בהתאם למאזן האקטוארי השנתי.

ז. הדוח האקטוארי נערך על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאיר.

נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שיטת רישום דמי גמולים, תשלומים לגמלאים ושאיירים ודמי ניהול.

תוספות לקרן מדמי גמולים כוללות דמי גמולים שנגבו עד למועד המאזן.

דמי ניהול מנכסי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו.

תשלומים לגמלאים נרשמים על בסיס צבירה.

הכנסות והוצאות נרשמות על בסיס מצטבר.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

באור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,729	9,167
7	8
150	194
<u>5,886</u>	<u>9,369</u>

צדדים קשורים
חובות מעסיקים
הכנסות לקבל

סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014		
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
90,755	46,301	137,056
86,546	5,628	92,174
381	1	382
<u>86,927</u>	<u>5,629</u>	<u>92,556</u>
<u>177,682</u>	<u>51,930</u>	<u>229,612</u>

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2013		
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
67,192	43,549	110,741
69,190	2,208	71,398
354	1	355
<u>69,544</u>	<u>2,209</u>	<u>71,753</u>
<u>136,736</u>	<u>45,758</u>	<u>182,494</u>

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014		
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,975	3,126	14,101
10	-	10
1,655	-	1,655
301	-	301
<u>33,899</u>	<u>3,028</u>	<u>36,927</u>
<u>46,840</u>	<u>6,154</u>	<u>52,994</u>

נכסי חוב אחרים (1)

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות למבוטחים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2013		
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,622	3,157	13,779
10	-	10
882	-	882
196	-	196
<u>27,443</u>	<u>3,050</u>	<u>30,493</u>
<u>39,153</u>	<u>6,207</u>	<u>45,360</u>

נכסי חוב אחרים (1)

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
שניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות למבוטחים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(1) השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים שהוצגו בעלות מתואמת:

ליום 31 בדצמבר 2014					
מבוטחים		פנסיונרים		סה"כ	
שווי	ערך	שווי	ערך	שווי	ערך
הוגן	בספרים	הוגן	בספרים	הוגן	בספרים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,552	1,339	-	-	1,552	1,339

הלוואות

ליום 31 בדצמבר 2013					
מבוטחים		פנסיונרים		סה"כ	
שווי	ערך	שווי	ערך	שווי	ערך
הוגן	בספרים	הוגן	בספרים	הוגן	בספרים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,627	1,466	-	-	1,627	1,466

הלוואות

באור 6 - מניות

ליום 31 בדצמבר 2014			
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
51,093	-	51,093	מניות סחירות
6,629	10	6,619	מניות לא סחירות
57,722	10	57,712	סך הכל מניות

ליום 31 בדצמבר 2013			
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
37,901	-	37,901	מניות סחירות
3,311	-	3,311	מניות לא סחירות
41,212	-	41,212	סך הכל מניות

השקעות החברה בנדל"ן מחוץ לישראל מתבצעות באמצעות חברות ושותפויות מחוץ לישראל ולפיכך השקעות אלה מסווגות בסעיף מניות לא סחירות.

באור 7 - השקעות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2014			
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
24,373	-	24,373	השקעות אחרות סחירות
24,065	25	24,040	תעודות סל
1,158	-	1,158	קרנות נאמנות
922	-	922	מכשירים נגזרים
47	-	47	מוצרים מובנים
50,565	25	50,540	אופציות
12,095	189	11,906	השקעות אחרות שאינן סחירות
1,492	-	1,492	קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
913	371	542	מכשירים נגזרים
43	-	43	מוצרים מובנים
14,543	560	13,983	אופציות
65,108	585	64,523	סך הכל השקעות אחרות

באור 7 - השקעות אחרות (המשך)

א. ההרכב (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2013			
מבוטחים	פנסיונרים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
17,746	-	17,746	השקעות אחרות סחירות
15,812	7	15,805	תעודות סל
1,027	-	1,027	קרנות נאמנות
1,294	-	1,294	מכשירים נגזרים
36	-	36	מוצרים מובנים
36	-	36	אופציות
<u>35,915</u>	<u>7</u>	<u>35,908</u>	
6,608	154	6,454	השקעות אחרות שאינן סחירות
1,175	-	1,175	קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
959	356	603	מכשירים נגזרים
57	-	57	מוצרים מובנים
57	-	57	אופציות
<u>8,799</u>	<u>510</u>	<u>8,289</u>	
<u>44,714</u>	<u>517</u>	<u>44,197</u>	סך הכל השקעות אחרות

ב. מכשירים נגזרים:

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
32,478	49,727	מניות
558	550	מדד
(33,975)	(63,569)	מטבע זר
49	(376)	ריבית

באור 8 - נדל"ן להשקעה

א. הרכב ותנועה:

ליים 31 בדצמבר 2013	ליים 31 בדצמבר 2014	
מבוטחים	מבוטחים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,257	1,733	יתרה ליום 1 בינואר
415	1,831	רכישות ותוספות
26	-	עלויות והוצאות שהונו
441	1,831	סה"כ תוספות
35	60	התאמת שווי הוגן
1,733	3,625	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. קביעת שווי הוגן

נדל"ן להשקעה מוצג על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מעריכי שווי חיצונים בלתי תלויים שהינם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. הערכות שווי חיצוניות מבוצעות בתקופות שונות עבור נכסים שונים בתיק הנדל"ן להשקעה. בשאר תקופות הדיווח מתבצעות בחינה פנימית, במטרה לוודא שלא חל שינוי מהותי בשווי הנכס בהתאם לפרמטרים שעל בסיסם נערכה הערכת השווי.

הערכות כאמור מסווגות לרמת שיערוך 3 בהתאם לתקינה הבינלאומית.

הערכת שווי הנדל"ן מתבססת על תזרימי המזומנים השנתיים נטו, המהווים בשיעור היוון המשקף את הסיכונים הספציפיים הגלומים בהם. כאשר קיימים בפועל הסכמי שכירות, אשר התשלומים בגינם שונים מדמי שכירות ראויים, מבוצעות התאמות בכדי לשקף את תשלומי השכירות בפועל בתקופת החוזה.

הערכות השווי מתחשבות בסוג הדיירים הנמצאים בפועל בנכס המושכר או האחראיים למילוי התחייבויות השכירות או אלה העשויים להיות במושכר לאחר השכרת מושכר פנוי, לרבות הערכה כללית לגבי מהימנות האשראי שלהם; חלוקת האחרייות בין הקבוצה והשוכר לגבי אחזקת וביטוח הנכס; ויתרת אורך החיים הכלכלי של הנכס, באותם מקומות שבהם פרמטרים אלו רלוונטיים.

השווי ההוגן נקבע בהתאם למספר מתודולוגיות שיערוך, לרבות, גישת ההשוואה, נכסים דומים והיוון תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מהנכס. שווים של מרבית הנכסים נקבע בהתאם לאמידת תזרימי המזומנים ולגביהם מובאים בחשבון הסיכון המובנה שלהם. מרבית נכסי הנדל"ן המסחרי ונדל"ן המשרדים מהווים בשיעורי היוון הנעים בין 7.5% ל-9% וזאת בהתאם לרמת הסיכון המתאימה בנכס.

הערכת השווי הנדל"ן להשקעה בהקמה מבוססת על אמידת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה לאחר הקמתו, בניכוי הערך הנוכחי של אומדן עלויות ההקמה הצפויות לנבוע לצורך השלמתו ובניכוי רווח יזמי סביר כאשר רלוונטי, תוך התחשבות בשיעור ההיוון אשר מותאם בגין הסיכונים הרלוונטיים והמאפיינים של הנכס.

אומדן השווי ההוגן יגדל באם שיעור ההיוון של תזרים המזומנים יקטן, ויקטן באם שיעור התפוסה יקטן. הנדל"ן להשקעה מורכב בעיקר מבנייני משרד ונדל"ן מסחרי.

לא קיימים יחסי גומלין פנימיים בין הנתונים המשמעותיים שאינם ניתנים לצפייה.

באור 8 - נדל"ן להשקעה (המשך)

ג. לעניין התקשרות להמשך השקעה בהקמה של מבנים בנדל"ן להשקעה ראה באור 18 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות.

ד. להלן פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקופה כנדל"ן להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה בשנים
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
262	2,067	-
1,471	1,558	2037 ואילך
1,733	3,625	

בבעלות
בחכירה מהוונת (*)

(*) מקרקעין ברחוב יגאל אלון תל אביב, שערכם בספרים, לרבות המבנה, ליום 31 דצמבר 2014 וליום 31 דצמבר 2013 הנו בסך של 441 אלפי ש"ח ובסך של 354 אלפי ש"ח בהתאמה, חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל ומעיריית תל-אביב עד שנת 2049 ועד שנת 2059 בהתאמה.

מקרקעין ברחוב קרית נורדאו נתניה, שערכם בספרים, לרבות המבנה, ליום 31 דצמבר 2014 וליום 31 דצמבר 2013 הנו בסך של 1,117 אלפי ש"ח, חכורה בחכירה-מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל עד שנת 2037.

ה. חלק מהמקרקעין בבעלות או בחכירה בישראל טרם נרשם על שם החברה בלשכת רישום המקרקעין לרוב בשל הסדרי רישום או בעיות טכניות.

באור 9 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
98	133
11	4
75	11
-	86
372	3,704
18	6
325	464
7	12
906	4,420

חברה מנהלת
צדדים קשורים
מוסדות
ביטוח משנה
התחייבויות בגין נגזרים
מעסיקים
זכאים בגין פנסיות
שטרות לפרעון

סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 10 - התחייבויות פנסיוניות

- א. תיאור מנגנון האיזון האקטוארי ושיטת חלוקת העודפים למבוטחים ולמקבלי פנסיה והפעלת המנגנון בתקופת הדיווח מפורטים במאזן האקטוארי בחלק ב- הערות וביאורים.
- ב. אין שינויים בהנחות האקטואריות ששימשו בסיס לחישובים.
- ג. דוח תנועה העודף (גירעון) אקטוארי לכלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-
11	-
(905)	9
8	-
(973)	(640)
(1)	-
36	-
(18)	-
167	(41)
(1,675)	(672)

עודף (גירעון) לתחילת שנה

שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה מהתפתחויות כלכליות ודמוגרפיות במהלך השנה:

מקרי מוות - מבוטחים

מקרי מוות - פנסיית זקנה ושאיירים

יציאה לנכות

פרישות

שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה משינוי הנחות ושיטות:

שינויים בעתודת IBNR (*)

שינויי שיטות והנחות

ביטוח משנה

שינויים מגורמים אחרים

גירעון אקטוארי לסוף השנה לעמיתי הקרן

עודף (גירעון) לתחילת שנה למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים

כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - ("מסלולים מקיפים")

שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה מהתפתחויות כלכליות ודמוגרפיות במהלך השנה:

גירעון כפי שפורט דלעיל

מקרי מוות - מבוטחים

יציאה לנכות

שינוי בעודף (גירעון) כתוצאה משינוי הנחות ושיטות:

שינויים בעתודת IBNR (*)

ביטוח משנה

שינויים מגורמים אחרים

גירעון אקטוארי לסוף השנה למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים

כיסויים ביטוחיים

(*) ה-IBNR חושב על-סמך דמי הסיכון שנגבו בקרן. לפירוט נוסף ראה נספח ה', סעיף ג' במאזן האקטוארי.

דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(269)	(90)
(427)	(5,943)
1,831	5,646
1,135	(387)

החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן

שינויים בריבית ההיוון

סטייה מהנחת התשואה

עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה לפנסיונרים

באור 10 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ד. נתונים אודות עודף (גרעון) אקטוארי לחלוקה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2010	2011	2012	2013	2014

אחוזים מתוך ההתחייבות

2010	2011	2012	2013	2014	
-	-	-	0.00	-	כלל עמיתי הקרן
0.34	(0.27)	(0.21)	(0.21)	-	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
-	-	-	0.00	-	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
(2.58)	(0.25)	(0.26)	(0.23)	(0.15)	עודף דמוגרפי בגין ביטוח משנה
-	-	-	0.00	-	גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
-	-	-	0.00	-	עודף דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
-	-	0.03	0.01	-	עודף דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
0.01	0.13	(0.25)	(0.07)	(0.01)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
(2.23)	(0.39)	(0.69)	(0.50)	(0.16)	סך הכל גירעון דמוגרפי לעמיתי הקרן
(2.23)	(0.44)	(0.69)	(0.50)	(0.16)	חלוקה למבוטחים
(2.23)	(0.44)	(0.69)	(0.50)	(0.16)	חלוקה למבוטחים במסלול ביטוח קצבה בלבד ("יסוד")
					למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים
					למקרי מוות ונכות - ("מסלולים מקיפים")
			(0.50)	(0.16)	סה"כ עודף דמוגרפי לכלל מבוטחי הקרן ומקבלי פנסיה דלעיל
			-	2.11	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
			-	(7.07)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
			-	4.71	עודף דמוגרפי בגין ביטוח משנה
			-	(0.20)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
			(0.50)	0.01	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
			(0.50)	(0.60)	סך הכל גירעון דמוגרפי למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים
			(0.50)	(0.60)	כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - מסלולים מקיפים
			(0.50)	(0.60)	חלוקה במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי
					מוות ונכות - מסלולים מקיפים
					חלוקה לפנסיונרים
(2.23)	(0.39)	(0.69)	(0.50)	(0.16)	סך הכל גירעון דמוגרפי כדלעיל
7.71	(0.43)	10.08	3.39	9.86	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
(8.30)	(3.17)	(9.15)	(0.80)	(10.32)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
0.77	0.41	(0.93)	(0.94)	0.46	גירעון (עודף) הנשמר בעתודה האקטוארית
(0.18)	0.16	-	-	-	אחר
(2.23)	(3.42)	(0.69)	1.15	(0.16)	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לפנסיונרים

באור 11 - דמי ניהול

א. פירוט דמי הניהול לפי מסלולי השקעה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	1,058	1,283
2,642	2,332	2,591
2,642	3,390	3,874

דמי ניהול ממבוטחים:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעור דמי ניהול מעמיתים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
%	%	%

דמי ניהול ממבוטחים:

דמי ניהול מדמי גמולים:

-	4.00	4.00
-	1.58	1.46

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

2.00	1.10	1.05
1.31	0.81	0.69

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

2.00	2.00	2.00
0.60	0.60	0.60
2.00	2.00	2.00
0.50	0.50	0.50

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2013

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו החל מחודש ינואר 2010 ואילך

(*) – ראה גם באור 1.ג.1 לעיל.

באור 12 - הוצאות ישירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						<u>כל המסלולים</u>
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך סך הנכסים לתום שנה קודמת			אלפי ש"ח			
0.034	0.022	0.020	67	55	66	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.008	0.006	0.006	16	15	20	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.025	0.028	0.001	51	71	4	הוצאות בגין השקעות לא סחירות עמלות ניהול חיצוני:
0.025	0.018	0.027	48	47	90	בגין השקעה בקרנות השקעה
0.035	0.044	0.070	69	113	235	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
-	-	(* -)	-	-	2	עמלות אחרות (**)
0.127	0.117	0.124	<u>251</u>	<u>301</u>	<u>417</u>	סך הכל הוצאות ישירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						<u>מבוטחים</u>
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך מחזור עסקאות			אלפי ש"ח			
0.028	0.025	0.021	43	50	60	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.008	0.006	0.007	12	13	18	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.032	0.035	0.002	50	71	4	הוצאות בגין השקעות לא סחירות עמלות ניהול חיצוני:
0.030	0.022	0.031	46	45	88	בגין השקעה בקרנות השקעה
0.044	0.055	0.084	68	113	235	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
-	-	0.001	-	-	2	עמלות אחרות (**)
0.143	0.143	0.145	<u>219</u>	<u>292</u>	<u>407</u>	סך הכל הוצאות ישירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						<u>פנסיונרים</u>
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
שיעור מתוך מחזור עסקאות			אלפי ש"ח			
0.055	0.009	0.010	24	5	6	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.009	0.003	0.003	4	2	2	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
(* -)	-	-	1	-	-	הוצאות בגין השקעות לא סחירות עמלות ניהול חיצוני:
0.006	0.004	0.004	2	2	2	בגין השקעה בקרנות השקעה
0.001	-	-	1	-	-	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
0.072	0.016	0.017	<u>32</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	סך הכל הוצאות ישירות

(* פחות מ- 1 אלפי ש"ח ו/או מ- 0.001%.

(**) עמלות אחרות כוללות הוצאות בעד ניהול תביעה או תובענה בגין תעודת סל ישראלית.

באור 13 - ביטוח משנה

- א. ביום 1 ביולי 2013 אושר תיקון בתקנון הקרן, הכולל, בין היתר הפעלתה של קרן פנסיה כללית מקיפה. קרי, קרן המאפשרת גם רכישת כיסוי ביטוחי לנכות ושאיירים בהתאם לתוכנית המאושרת בתקנון הקרן (ראה להלן בהמשך סעיף זה).
- בהתאם להוראות הממונה בנושא נדרשת קרן פנסיה מקיפה להתקשר בהסכם לביטוח משנה כל עוד מספר עמיתים בתוכנית המקיפה אינו עולה על 1,500 עמיתים. על אף העובדה כי מס' העמיתים עולה נכון לתקופת הדוח על 1,500 עמיתים החליטה הנהלת הקרן בשלב זה שלא לבטל ביטוח זה.
- ההסדר הביטוחי מיושם באמצעות ביטוח משנה שנערך מול הראל חברה לביטוח בע"מ. מכח הסכם שנחתם מעניקה הראל ביטוח כיסוי ביטוח משנה, על בסיס פרופורציונאלי בשיעור של 95%, להתחייבויות קרן הפנסיה המקיפה - הראל פנסיה כללית, בגין כיסויים ביטוחיים למקרי מוות או נכות המכוסים בהתאם לתקנון הקרן.
- דמי הביטוח המשולמים על פי הסכם זה הינם בהתאם לתעריף עלות הכיסוי הביטוחי שקבע הממונה על שוק ההון לקרנות הפנסיה החדשות.
- ב. בשנים קודמות הקרן נכללה במסגרת ביטוח המשנה של קבוצת הראל, כאשר השייר היה 1 מיליון דולר וכיסוי נפרד לטרור של 30 מיליון דולר מעל שייר של 1 מיליון.

באור 14 - תשואות הקרן

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל- 5 שנים	תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
	2010	2011	2012	2013	2014	
	באחוזים					
6.9	10.44	(3.66)	11.92	11.30	5.35	מבוטחים
7.73	10.77	1.06	13.31	5.30	8.66	פנסיונרים

באור 15 - העברות כספים בין מסלולי השקעה

ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(4,845)	(3,433)	(3,103)	מבוטחים
4,845	3,433	3,103	פנסיונרים
-	-	-	סה"כ קרן

באור 16 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(98)	(133)	החברה המנהלת
		צדדים קשורים אחרים:
5,729	9,167	חייבים ויתרות חובה
9	21	חייבים בגין השקעות מניות
4,208	6,832	אגרות חוב סחירות
748	235	הלוואות
1,090	615	השקעות אחרות
2,264	3,735	זכאים ויתרות זכות
(11)	(4)	
13,939	20,468	

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 9,167 אלפי ש"ח.

באור 16 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,642	3,390	3,874
27	1	-
<u>2,669</u>	<u>3,391</u>	<u>3,874</u>

דמי ניהול לחברה המנהלת
עמלות ניהול השקעות

באור 17 - מסים

הקרן אושרה לצרכי מס כקופת גמל משלמת לקצבה. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2015 והוא מתחדש מדי שנה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממסים על הכנסותיה מכח הוראות סעיף 9 (2) לפקודת מס הכנסה. מהכנסות הקרן הנובעות מהשקעותיה במדינות חוץ מנוכים מסים בהתאם להוראת האמנה למניעת כפל מס הרלבנטית לאותה מדינה עם מדינת ישראל. בתקופת הדוח, מהשקעות בחו"ל נוכה מס במקור בסך 91 אלפי ש"ח.

באור 18 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חובות מעבידים

חוק הגנת השכר, התש"ח - 1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן. על פי הערכת החברה המנהלת סכום החוב הכולל של מעבידים לתאריך המאזן הינו כ- 1,638 אלפי ש"ח והוא כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 27 אלפי ש"ח. החברה המנהלת נוקטת באמצעים שונים על מנת לאתר, לזהות ולגבות את חובות מעבידים. האמצעים כוללים מעקב שיטתי ומתמשך של איתור החובות, דיוור למעביד אודות החוב, הגעה להסדרי תשלומים ובמידת הצורך הגשת תביעה משפטית. במקרה של פירוק מוגשת תביעת חוב למוסד לביטוח לאומי באמצעות מפרק החברה.

ב. התקשרויות

לתאריך המאזן התקשרה קרן הפנסיה בהסכמים להשקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון (להלן: הקרנות) כשותפה מוגבלת. הקרן התחייבה להשקעה כוללת בסך 17,614 אלפי ש"ח. סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות ולהסכמי ההתקשרויות. סכומי ההשקעה שטרם נדרשו בגין ההשקעה בקרנות מסתכמים לתאריך המאזן לסך של 7,886 אלפי ש"ח.

במסגרת הסכם השיתוף שנחתם בין רוכשי נדל"ן להשקעה ובו הוגדרו יחסי השיתוף ועוד, התחייבה הקרן נכון לתאריך המאזן להשקיע בהמשך בהקמה סך של כ- 275 אלפי ש"ח במתחם הארגז בתל אביב וסך של כ- 65 אלפי ש"ח בקומברס רעננה.

ד. לגילוי בדבר תביעות משפטיות שהוגשו נגד החברה המנהלת ראה באור 25 בדוח הכספי של החברה המנהלת.

ה. שעבודים

קיימים שעבודים על נכסי הקרן לצורך פעילות בנגזרים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

הראל פנסיה כללית

**דין וחשבון ומאזן אקטוארי
ליום 31.12.2014**

**דוד אנגלמאייר - אקטואר
מרץ 2015**

תוכן העניינים

הקדמה

מאזן אקטוארי חלק א'

הערות וביאורים חלק ב'

נספחים

תנועה בעודף/גירעון נספח א'

נתונים סטטיסטיים נספח ב'

תיאור ההנחות והשינויים שחלו בהן מאז ההערכה האקטוארית הקודמת נספח ג'

עיקרי התוכנית נספח ד'

הערות האקטואר נספח ה'

הצהרת האקטואר נספח ו'

תזרים מזומנים נספח ז'

הקדמה

מצורף בזה מאזן אקטוארי של הראל פנסיה כללית. בשנת 2010 קרן גילעד משלימה מוזגה לקרן הזאת.

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **קצבת זקנה ושאירי זקנה לפנסיונרים** – כולל קצבאות לפנסיונרים ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים ושאירים של פנסיונרים שנפטרו.
2. **קצבת נכות** – כולל קצבאות בגין נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאיר נכה.
3. **שאירי פעיל** – כולל קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים ונכים שנפטרו עם שאירים.
4. **IBNR** – בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה
5. **לפעילים ולבלתי פעילים** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין הפעילים והבלתי פעילים.

המאזן האקטוארי מבוסס על נתונים כפי שנמסרו על ידי הנהלת הקרן, וכולל התחייבויות ונכסים של קרן הפנסיה על פי תקנות הקרן של ינואר 2013.

דוד אנגלמאייר
אקטואר

הראל כללית - קרן פנסיה - זכויות צבורות

מאזן אקטוארי

31/12/2014

במיליוני ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)

שנה קודמת	שנת הדו"ח		שנה קודמת	שנת הדו"ח	
		לפנסיונרים זכאים קיימים			נכסים לפי
0.000	0.000	זקנה ושאיירי זקנה	337.337	436.612	המאזן החשבונאי
0.000	0.000	נכים			
0.000	0.000	שאיירי פעיל			
<u>0.000</u>	<u>0.000</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>			
0.000	0.000	סה"כ לפנסיונרים			
		לפנסיונרים זכאים חדשים			
55.003	59.892	זקנה ושאיירי זקנה			
0.000	2.391	נכים			
0.000	0.000	שאיירי פעיל			
0.001	0.059	IBNR			
<u>0.550</u>	<u>0.254</u>	עתודה לפנסיונרים			
55.554	62.597	סה"כ לפנסיונרים			
280.877	369.596	יתרות צבורות עבור מבוטחים			
		לקופות גמל לקיצבה אחרות			
		לתשלום למבטחי משנה			
		מבטחי משנה לקרן			
0.906	4.420	אחרות			
<u>0.000</u>	<u>0.000</u>	הגנת שכר	<u>0.000</u>	<u>0.000</u>	נכסים אחרים
<u>337.337</u>	<u>436.612</u>	סה"כ התחייבויות	<u>337.337</u>	<u>436.612</u>	סה"כ נכסים

חלק ב' – הערות וביאורים

המאזן האקטוארי ליום 31/12/2014 על בסיס יתרות צבורות בגין מבוטחים ופנסיות בתשלום לפנסיונרים

1) בדו"ח להלן מפורטים הנכסים וההתחייבויות שנצברו בקרן בהתאם לחוזר 1-3-2014.

□ שלב א': חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך 2014 בין כל הקבוצות בקרן. שלב זה מחולק לשני שלבים, על פי הנחית הפיקוח בגין קרן פנסיה כללית עם מסלולי ביטוח:

○ שלב ראשון בגין עמיתים פעילים שמבוטחים עם פנסיות שאירים ו/או פנסיות נכות. עמיתים אלו משתתפים בעודף/גירעון אקטוארי הנוצר מתביעות נכות ותביעות מוות של פעילים מבוטחים.

○ בשלב השני, מתבצעת השוואת ההתחייבויות של כל אחת משלוש הקבוצות (מבוטחים במסלול יסוד, מבוטחים במסלולים מקיפים, ופנסיונרים זכאים חדשים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין קבוצת הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצות המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים העומדים כנגד ההתחייבויות למבוטחים. ההתחייבויות בגין קבוצת הפנסיונרים הינן התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית נכון ליום המאזן של שנה שעברה, בעוד ההתחייבויות בגין קבוצות המבוטחים מוגדרות כסך היתרות הצבורות של המבוטחים נכון לסוף השנה.

□ שלב ב': עדכון פנסיות עבור פנסיונרים זכאים בגין תשואה בפועל על נכסי הפנסיונרים (לעומת החישוב הרעיוני) ובמקביל שינוי בריבית היוון (ירידה לעומת 2013) שמבחינת האוצר נחשב כעודף/גירעון שנובע מהשפעת תשואה.

הגירעון הדמוגרפי המופיע בדו"ח בשלב ראשון הוא בגובה של 119 אלפי ₪ בגין תביעת נכות אחת (5% של התביעה הואיל וקיים ביטוח משנה על 95% של סכום הביטוח) וכ-672 אלפי ₪ בגין שלב שני מהווה כ-0.157% של ההתחייבויות הצבורות. הואיל ובמהלך השנה חולק עודף/גירעון עבור כל רבעון, יש להקטין עתה בגין רבעון רביעי 2014 פנסיות ויתרות של עמיתים במסלול יסוד בשיעור של 0.022% ולהקטין יתרות צבורות של עמיתים במסלולי ביטוח ב-0.464%.

סה"כ	פנסיונרים	מבוטחים	מבוטחים*	עודף דמוגרפי	התחייבויות	שלב א.1
	0.173M		26.936M			
	<u>0.054M</u>		26.936M		נכסים רעיוניים	
	(0.119M)		0.000M		עודף/גירעון)	
				-0.442%	שיעור העודף*	

26.990M	0.173M		26.817M		התחייבויות	
26.990M	0.054M		26.936M	א.1	נכסים רעיוניים לפני איזון	
0.000M	0.119M		(0.119M)		העברת נכסים	
<u>26.990M</u>	<u>0.173M</u>		<u>26.817M</u>	א.1	נכסים רעיוניים אחרי איזון	
0.000M	0.000M		0.000M		עודף/גירעון	

סה"כ	פנסיונרים	מבוטחים	מבוטחים*	עודף דמוגרפי	התחייבויות	שלב א.2
427.339M	57.041M	343.361M	26.936M			
<u>426.666M</u>	<u>56.757M</u>	<u>342.973M</u>	<u>26.936M</u>		נכסים רעיוניים	
(0.672M)	(0.284M)	(0.388M)	0.000M		עודף/גירעון)	
				-0.157%	שיעור העודף*	

426.666M	56.952M	342.821M	26.894M		התחייבויות	
426.666M	56.757M	342.973M	26.936M		נכסים רעיוניים לפני איזון	
0.000M	0.195M	(0.152M)	(0.042M)		העברת נכסים	
<u>426.666M</u>	<u>56.952M</u>	<u>342.821M</u>	<u>26.894M</u>		נכסים רעיוניים אחרי איזון	
0.000M	0.000M	0.000M	0.000M		עודף/גירעון	

סה"כ	פנסיונרים	מבוטחים	מבוטחים*	עודף דמוגרפי	התחייבויות	שלב ב'	תשואה 2014	נכסים (אמיתיים)
432.192M	62.283M	342.973M	26.936M					נכסים חשבונאיים
0.000M	0.314M	(0.152M)	(0.161M)		העברת נכסים			
<u>432.192M</u>	<u>62.597M</u>	<u>342.821M</u>	<u>26.775M</u>		נכסים אחרי איזון			
	56.952M				התחייבויות לפני איזון			
	(0.542M)				ביטול עודדה לפנסיונרים			
	<u>5.933M</u>				התאמת ריבית			
	62.343M				התחייבות אחרי התאמת ריבית			
5.6M	62.597M				נכסים "אמיתיים"			
	0.254M				עודדה לפנסיונרים שלב ביניים			
-0.298M	-0.46%				עודף "תשואתי"			
	0.25M				קביעת עודדה לפנסיונרים			
	62.34M				התחייבות לפנסיונרים			
				0.000%	שיעור העודף לחלוקה			

סה"כ	פנסיונרים	מבוטחים	מבוטחים*	עודף דמוגרפי	התחייבויות	סיכום
	-0.157%	-0.157%	-0.599%	עודף דמוגרפי	שלב א'	
	0.000%	0.000%		התאמת ריבית	שלב ב'	
	0.136%	0.136%	0.136%	עודף/גירעון שחולק עד כה	שלב ג'	
	-0.022%	-0.022%	-0.464%	לחלוקה רבעון נוכחי	סה"כ	

תנועה בעודף / גרעון (באלפי שקלים)

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2013			לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2014			השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
11,000	0	11,000	568,573	0	568,573	א. מקרי מוות – מבוטחים
(905,106)	(177,759)	(1,082,865)	9,374	(1,341,847)	(1,332,473)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאיירים
0	0	0	0	0	0	ג. מקרי מוות – נכים
8,000	0	8,000	(1,903,289)	2,386,979	483,690	ד. יציאה לנכות
0	0	0	0	0	0	ה. חזרה מנכות
(18,050)			1,267,980			ו. ביטוח משנה
(973,461)			(639,695)			ז. פרישות במהלך השנה
(950)			(52,613)			ח. שינויים בעתודת IBNR
36,434			0			ט. שינויי שיטות והנחות
			0			י. שינויים בתקנון הקרן
167,397			(42,034)			יא. סך הגורמים האחרים
(1,674,736)			(791,705)			סה"כ עודף (גירעון)

לשנה שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
31/12/2013	31/12/2014	
(268,891)	(89,746)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(427,431)	(5,942,633)	שינויים בריבית ההיוון
<u>1,831,295</u>	<u>5,645,097</u>	סטייה מהנחת התשואה
1,134,973	(387,283)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים

נספח ב' – נתונים סטטיסטיים

התפלגות מקבלי הקצבאות (גברים) לפי גיל וסוג פנסיה

.1

גיל	נכות		שארם (כולל יתומים)		פנסיונרים		סה"כ	
	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ פנסיה	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ פנסיה	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ פנסיה	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ פנסיה
0-9	0	0	0	0	0	0	0	0
10-19	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0
25-29	0	0	0	0	0	0	0	0
30-34	0	0	0	0	0	0	0	0
35-39	0	0	0	0	0	0	0	0
40-44	1	13,379	0	0	0	0	1	13,379
45-49	0	0	0	0	0	0	0	0
50-54	0	0	0	0	0	0	0	0
55-59	0	0	0	0	0	0	0	0
60-64	0	0	1	931	0	0	1	931
65-69	0	0	12	14,371	0	0	12	14,371
70-74	0	0	27	49,343	0	0	27	49,343
75-79	0	0	16	38,621	1	427	17	39,049
80-84	0	0	6	16,691	0	0	6	16,691
85-89	0	0	8	9,502	1	304	9	9,806
90-94	0	0	4	3,153	1	293	5	3,447
95-120	0	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	1	13,379	74	132,613	3	1,024	78	147,016

התפלגות מקבלי הקצבאות (נשים) לפי גיל וסוג פנסיה

.2

גיל	נכות		שאירים (כולל יתומים)		פנסיונרים		סה"כ סכום פנסיה
	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ סכום פנסיה	מס' מקבלי הקצבאות	סה"כ סכום פנסיה	
0-9	0	0	0	0	0	0	0
10-19	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0	0	0	0
25-29	0	0	0	0	0	0	0
30-34	0	0	0	0	0	0	0
35-39	0	0	0	0	0	0	0
40-44	0	0	0	0	0	0	0
45-49	0	0	0	0	0	0	0
50-54	0	0	0	0	0	0	0
55-59	0	0	0	0	0	0	0
60-64	0	0	0	0	4	9,262	9,262
65-69	0	0	0	0	19	31,346	31,346
70-74	0	0	4	3,660	24	65,603	69,262
75-79	0	0	1	2,418	11	36,536	38,954
80-84	0	0	2	587	11	21,790	22,377
85-89	0	0	5	1,467	15	14,037	15,504
90-94	0	0	1	293	2	978	1,272
95-120	0	0	0	0	0	0	0
סה"כ	0	0	13	8,425	86	179,552	187,977

נספח ג' - תאור ההנחות האקטואריות

השנה לא חל שינוי בשיטת היוון ההתחייבות.

ריבית החישוב עקומת הריבית (ראה נספח ז') בניכוי דמי ניהול של:
2.0% עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1/1/2010
0.5% עבור פנסיונרים שפרשו אחרי 31/12/2009

שיעורי תמורת נכות ועזיבות

לא חלו שינויים השנה בבסיס הסטטיסטי שמשמש את הקרן בחישוב ההתחייבויות.

א. **שיעורי תמורת בלתי תלויים לפנסיונרים:** לפי לוח פ' 4 בחוזר 2013-3-1

אלמנים ואלמנות:

- אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60 : לפי לוח פ' 2 בחוזר 2013
- אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה : לפי לוח פ' 5 בחוזר 2013

ב. **שיפור תמורת:** $q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * (a + (1-a)*(1-f)^{t/20})$

$q_{x,0}^s$ מהווה שיעור התמורת בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמורת הנ"ל
 $q_{x,t}^s$ מהווה שיעור התמורת בגיל x, t שנים לאחר 31.12.2008.
a, f לפי לוחות פ' 7 בחוזר.

ג. **שיעורי תמורת בלתי תלויים לנכים (q_x^i):** עד גיל פרישה - לפי לוח פ' 7 בחוזר 2013

שיעורי החלמה של נכים: לפי לוח פ'

ד. **שיעורי נישואין והפרשי גיל בין בני הזוג:** ע"פ המצב בפועל לכל פנסיונר.

ה. **ביטוח משנה:** 95%

נספח ד' – עיקרי התוכנית

להלן יובאו פרטים על עיקרי התוכנית על פי תקנון הקרן כמו שהם מיוצגים לעמיתי הקרן. יצוין כי על מנת לעמוד על מלוא זכויותיהם וחובותיהם של עמיתים בקרן יש לעיין בתקנון המלא של הקרן.

הקרן היא קרן קרן תשואה. עד 2013 הקרן הייתה ללא מסלולי ביטוח. החל מ-2013 ניתן גם לרכוש ביטוח נכות ושאיירים בקרן. המשמעות היא, שמדי חודש בחודשו תחושב היתרה הצבורה של המבוטחים על פי היתרה הצבורה שהיתה בחודש הקודם בתוספת דמי גמולים והעברות מקרנות אחרות ששולמו לחשבון במהלך החודש שחלף, בתוספת רווחים (או הפסדים) שהיו לקרן על השקעותיה באותו חודש ובניכוי משיכות, דמי סיכון לנכות ושאיירים ודמי ניהול, אותם גובה הקרן על פי החוק. עם הגיע המבוטח לגיל פרישה תחושב פנסית הזקנה על פי גילו, שנת הלידה, המין, גיל השאיירים ומינם, שיעור פנסית השאיירים ותקופת הבטחת תשלום מזערית לפנסית הזקנה שנבחרו. הקרן מעניקה פנסיה מקיפה במגוון מסלולי ביטוח לבחירה על פי התאמה אישית:

- ◆ פנסיה מקיפה נכות מוגדלת (75%) - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית הזקנה (בפרישה באותו גיל) ותוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לשאיירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ פנסית מקיפה - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסית זקנה בגיל פרישה וכן פנסית נכות ופנסיית השאיירים המלאה, בסכום שווה או דומה במידת האפשר לפנסית הזקנה הצפויה במועד ההצטרפות.
- ◆ עתיר חסכון - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסית זקנה מוגדלת ביחס למסלול הפנסיה המקיפה, כנגד הפחתת הכיסוי הביטוחי לפנסיית נכות למבוטח ופנסיית שאיירים לשאייריו.
- ◆ עתיר ביטוח - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסויים ביטוחיים – נכות ושאיירים - מוגדלים, כנגד הקטנה פנסית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ עתיר נכות - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית השאיירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ עתיר שאיירים - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאיירים לאלמנת המבוטח, כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאיירים והקטנת פנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ מסלול ללא נכות- מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסיית זקנה בגיל פרישה וכן מספק כיסוי ביטוחי לשארי המבוטח בלבד.

- ◆ עתיר שארים ומופחת נכות- מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שארים לאלמנת המבוטח כנגת הקטנת הפנסיה לשאר השארים והפחתת פנסיית הנכות שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.
- ◆ פנסייה מקיפה נכות מוגדלת (75%) פרישה מוקדמת- כמו מסלול מקיפה נכות מוגדלת (75%) רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.
- ◆ פנסייה מקיפה פרישה מוקדמת- כמו מסלול פנסייה מקיפה רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.
- ◆ עתיר חיסכון פרישה מוקדמת- כמו מסלול עתיר חיסכון רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.
- ◆ עתיר שארים מופחת נכות פרישה מוקדמת- כמו מסלול עתיר שארים מופחת נכות רק שגיל תום הביטוח הוא 60 שנה.

מבוטח פעיל רשאי לעבור ממסלול ביטוח אחד למשנהו בהגשת בקשה בכתב במשרדי הקרן. הבקשה תיכנס לתוקף החל מה-1 לחודש העוקב לחודש הגשת הבקשה.

במסגרת מסלולי הביטוח רשאי מבוטח שאילו היה נפטר לא היו לו שאירים, לוותר על כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות לתקופה של עד 24 חודשים, זאת באמצעות הודעה בכתב לקרן. בתקופה זו יהיה מבוטח בכיסוי ביטוחי למקרה נכות וזקנה. חובה על מבוטח כזה לעדכן את הקרן אחת ל-24 חודש לפחות, גם אם לא חל שינוי במצב המשפחתי.

במקרה של הפסקת תשלומים לקרן לתקופה של עד חמישה חודשים, תגבה הקרן את עלות הכיסוי הביטוחי למקרי נכות ומוות אוטומטית מתוך היתרה הצבורה של העמית, אלא אם כן המבוטח שילם אותה בעצמו במישרין. המבוטח או שאיריו יהיו זכאים לקבלת פנסייה כאילו לא הופסקו התשלומים. כמו כן, במקרה של הפסקת תשלומים רשאי המבוטח להאריך את תקופת הביטוח למקרי נכות ומוות לתקופה כוללת של 24 חודש. עלות הסיכון יכולה להיות משולמת על ידי המבוטח במישרין או מתוך היתרה הצבורה שלו.

אפיקי השקעה

בקרן זו קיים אפיק השקעה כללי בלבד.

שכר קובע לפנסית שאירים ולפנסית נכות

תקנונה של הקרן מותאם למצבים של התקדמות בשכר או ירידה זמנית בו, ע"י מנגנון חישוב השכר הנקוב שמוגדר כממוצע 3 או 12 החודשים האחרונים מצד אחד; ומצד שני של אי התחשבות בחסר בחודשי ביטוח (למשל בשל חופשה ללא תשלום או בהחלפת מקום עבודה).

מנגנון איזון אקטוארי:

אחת לרבעון עורכת הקרן מאזן אקטוארי אשר קובע עודף או גירעון אקטוארי בנפרד לעמיתים במסלולי ביטוח, לעמיתים אחרים שאינם במסלולי ביטוח ולפנסיונרים. הקרן מעדכנת את יתרות העמיתים, את הפנסיות ואת העתודות לפנסיונרים בהתאם לעודף או לגירעון האקטוארי.

מוטבים

אם במועד בו נפטר מבוטח אין לו שאירים כמוגדר בתקנון, תשולם היתרה הצבורה למוטבים שקבע המבוטח בטופס ההצטרפות שמלא או בהודעה מעדכנת ששלח לקרן. המבוטח רשאי לקבוע או לעדכן מוטבים במשרדי הקרן. במקרה שלא נקבעו מוטבים כאמור ואין שאירים בעת הפטירה תשולם היתרה הצבורה ליורשים על-פי צוואה ובאין צוואה, ליורשים על-פי דין.

נספח ה' – הערות האקטואר

- א. החישובים במאזן נערכו לפי הנחות, לוחות ובסיסים שע"פ הוראות האוצר.
- יצוין שגירעון נוצר עם כל עמית שממיר את היתרה לפנסיה. התקנון קובע מקדם המרה שמבוסס על הנחה של עקום ריבית של 4.0% ואילו בפועל הריבית נמוכה יותר. בשנה הנוכחית בגין העברת יתרות של כ-3.1 מיליוני ₪ נוצר גירעון של 640 אלפי ₪.
- ב. קובץ הנתונים לפיהם נערכו החישובים כלל את כל הפרטים הנדרשים.
- ג. התקנון שהוגש במהלך 2012 לאוצר אושר בתחילת 2013 וכולל גם אפשרות למסלולי ביטוח. משמעות הדבר שהחל משנת 2013 מבוטחים יכולים לרכוש כיסויי ריסק של נכות ושארים. דבר זה מייצר עודף/גירעון) דמוגרפי שמחולק בהתאם להנחיות האוצר רק בין העמיתים הפעילים (ולא פנסיונרים) שנמצאים במסלולים עם ביטוח מקיף (ולא מסלול יסוד). אמנם בפועל יש מעט מאוד מבוטחים במסלולים אלו וכל עלויות הריסק שנגבו הסתכמו השנה ב-1,050,000 ₪ בלבד. בתקופה התחלתית הקרן מבטחת עם מבטח משנה 95% של הסיכון (העבירו כ- מיליון ₪ מהפרמיה למבטח משנה). את ה-50,000 ₪ הנוספים רשמנו בינתיים כ-IBNR. אך, השנה נרשמה תביעה נכות בעלות גדולה של 2.4 מיליוני ₪. תביעה זאת יצרה גירעון בשייר של 119,000 אלפי ₪ ונכס של מבטח משנה בגודל של 95% של התביעה כ-2.3 מיליוני ₪. הנכס הזה מנוהל כנכס שהוא מותאם להתחייבות אחד לאחד ולכן עודכן ערך הנכס בשלב ב' של חלוקת העודף (חלק תשואתי של הפנסיונרים) לשקף את ההשפעה של הירידה בריבית על הנכס ועל ההתחייבות בעת ועונה אחת.
- ד. חוזר 2013-3-1 נותן התייחסות מיוחדת לעמיתים שהגיעו לגיל 60 ביום 31/12/2007 שמזכה אותם בעת יציאה לפנסיה בשימוש של מקדמי פנסיה של התקנון הנוכחי (מקדמים ישנים בתקנון החדש) ביחס ליתרה הצבורה ביום 31/12/2007. בהבהרה שיצאה לחוזר מנחה האוצרלספק לעמיתים אלו את המקדם הטוב מבין המקדם שהיה קיים נכון ל 31/12/2007 לבין המקדם לו הם זכאים על בסיס התקנון הנוכחי. מכיוון שדמי הניהול שבבסיס התקנון קטנו ב 1.5% ב 1/1/2010 המשמעות היא שכמעט תמיד המקדם הטוב מבין השניים יהיה המקדם הקיים בתקנון הנוכחי. על כן אין צורך לרשום בגירעון פוטנציאלי בגין הבטחת המקדם לאוכלוסיה זו.

נספח ו' - הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה הכללית החדשה "הראל כללית" ליום 31/12/2014.

החל מתחילת שנת 2004 אני יועץ של הקרן, ואין לי כל יחסי גומלין עם הקרן, עם החברה המנהלת של הקרן, עם צדדים קשורים לקרן או לחברה המנהלת של הקרן כהגדרתם בתקנה 53(2)(ה1) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964, או עם מי שיש להם זיקה לקרן או לחברה המנהלת של הקרן. איני עובד או יועץ קבוע באחד מאלה, ואיני מחזיק באמצעי השליטה באחד מאלה. לאף אחד מקרובי, כהגדרת "קרוב" בחוק ניירות ערך, אין יחסי גומלין כנ"ל.

אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן. ערכתי את המאזן האקטוארי של הקרן בשנה שקדמה לשנת המאזן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
 2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן.
- והכל כתוקפם ביום המאזן.

3.

- א. בחישובים שערכתי יש ביטוי הולם לכל ההסכמים המיוחדים של הקרן שהומצאו לי על ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן. רשימת ההסכמים המיוחדים שהומצאו לי מצורפת להצהרתי זו (בפירוט הצדדים לכל הסכם, מועד חתימת ההסכם ומועדי החתימה על כל תיקון לו). אין באמור משום הבעת עמדה באשר לתקפותם המשפטית של הסכמים אלו.
- ב. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.
- ג. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת

החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ד. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/12/2013, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

פי. וי. אי. אקטואריה בע"מ
שם החברה
בה עובד האקטואר

דוד אנגלמאייר
שם האקטואר

תאריך

נספח ז' – תזרים מזומנים (אלפי ₪)

זכאים לפנסיה - 31/12/2014

יום השיעור 31/12/14 עודף לחלוקה (0.022%)

שנה קלנדרית	תשלומי פנסיה	הכנסות מריבית				הנחות תשואה השקעות חופשיות	אג"ח 'ערד' שנרכשו							
		אחרות	השקעות אחרות	סה"כ	אחרות		השקעות אחרות	סה"כ	אחרות	סה"כ				
2014														
2015	3,658.6				0.93%	490.4	490.4	0.0	0.0					
2016	3,885.0				-2.13%	(1,300.4)	(1,300.4)	0.0	0.0					
2017	3,788.6				-0.13%	(128.4)	(128.4)	0.0	0.0					
2018	3,692.1				-0.27%	(188.6)	(188.6)	0.0	0.0					
2019	3,590.1				0.04%	(31.8)	(31.8)	0.0	0.0					
2020	3,482.7				0.34%	91.6	91.6	0.0	0.0					
2021	3,370.7				0.61%	186.2	186.2	0.0	0.0					
2022	3,252.1				0.88%	264.5	264.5	0.0	0.0					
2023	3,124.4				1.15%	327.6	327.6	0.0	0.0					
2024	2,994.1				1.42%	377.3	377.3	0.0	0.0					
2025	2,857.3				1.55%	380.5	380.5	0.0	0.0					
2026	2,715.0				1.56%	347.3	347.3	0.0	0.0					
2027	2,554.7				1.56%	314.8	314.8	0.0	0.0					
2028	2,401.4				1.56%	284.3	284.3	0.0	0.0					
2029	2,248.7				1.56%	255.2	255.2	0.0	0.0					
2030	2,096.4				1.58%	229.3	229.3	0.0	0.0					
2031	1,938.0				1.60%	205.7	205.7	0.0	0.0					
2032	1,781.0				1.62%	183.5	183.5	0.0	0.0					
2033	1,627.7				1.64%	162.5	162.5	0.0	0.0					
2034	1,476.7				1.66%	142.8	142.8	0.0	0.0					
2035	1,329.0				1.69%	124.7	124.7	0.0	0.0					
2036	1,185.9				1.71%	107.9	107.9	0.0	0.0					
2037	1,048.6				1.74%	92.8	92.8	0.0	0.0					
2038	918.4				1.76%	79.0	79.0	0.0	0.0					
2039	796.4				1.79%	66.7	66.7	0.0	0.0					
2040	684.0				1.80%	55.4	55.4	0.0	0.0					
2041	576.5				1.80%	45.4	45.4	0.0	0.0					
2042	459.3				1.80%	37.3	37.3	0.0	0.0					
2043	380.0				1.80%	30.6	30.6	0.0	0.0					
2044	311.4				1.80%	25.1	25.1	0.0	0.0					
2045	253.0				1.80%	20.6	20.6	0.0	0.0					
2046	203.9				1.80%	17.0	17.0	0.0	0.0					
2047	163.2				1.80%	14.1	14.1	0.0	0.0					
2048	130.1				1.80%	11.8	11.8	0.0	0.0					
2049	103.6				1.80%	9.9	9.9	0.0	0.0					
2050	82.8				1.80%	8.4	8.4	0.0	0.0					
2051	66.7				1.80%	7.3	7.3	0.0	0.0					
2052	54.5				1.80%	6.3	6.3	0.0	0.0					
2053	45.2				1.80%	5.6	5.6	0.0	0.0					
2054	38.2				1.80%	4.9	4.9	0.0	0.0					
2055	33.0				1.80%	4.4	4.4	0.0	0.0					
2056	29.0				1.80%	3.9	3.9	0.0	0.0					
2057	26.0				1.80%	3.5	3.5	0.0	0.0					
2058	23.6				1.80%	3.1	3.1	0.0	0.0					
2059	21.7				1.80%	2.8	2.8	0.0	0.0					
2060	20.0				1.80%	2.4	2.4	0.0	0.0					
2061	18.5				1.80%	2.1	2.1	0.0	0.0					

סה"כ	השקעות אחרות	אג"ח 'ערד' במונחים שקליים			הנחות תשואה השקעות חופשיות	הכנסות מריבית				תשלומי פנסיה	שנה קלנדרית
		אחרות	עד 2004	באחזים מסה"כ		סה"כ	השקעות אחרות	אג"ח 'ערד' שנרכשו אחרות	עד 2004		
98.1	98.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	1.9	1.9	0.0	0.0	17.0	2062
84.1	84.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	1.6	1.6	0.0	0.0	15.6	2063
71.3	71.3	0.0	0.0	0.0%	1.80%	1.4	1.4	0.0	0.0	14.2	2064
59.6	59.6	0.0	0.0	0.0%	1.80%	1.2	1.2	0.0	0.0	12.8	2065
49.1	49.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	1.0	1.0	0.0	0.0	11.4	2066
39.9	39.9	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.8	0.8	0.0	0.0	10.0	2067
31.9	31.9	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.6	0.6	0.0	0.0	8.7	2068
25.0	25.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.5	0.5	0.0	0.0	7.3	2069
19.3	19.3	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.4	0.4	0.0	0.0	6.1	2070
14.6	14.6	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.3	0.3	0.0	0.0	5.0	2071
10.9	10.9	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.2	0.2	0.0	0.0	3.9	2072
8.0	8.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.2	0.2	0.0	0.0	3.1	2073
5.8	5.8	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.1	0.1	0.0	0.0	2.3	2074
4.1	4.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.1	0.1	0.0	0.0	1.8	2075
2.9	2.9	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.1	0.1	0.0	0.0	1.3	2076
2.0	2.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	2077
1.3	1.3	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	2078
0.9	0.9	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	2079
0.6	0.6	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	2080
0.4	0.4	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	2081
0.2	0.2	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	2082
0.1	0.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	2083
0.1	0.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	2084
0.1	0.1	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2085
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2086
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2087
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2088
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2089
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2090
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2091
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2092
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2093
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0%	1.80%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2094

**קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל
בניהול
הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

**סקירת הנהלה
לשנה שהסתיימה ביום
31/12/2014**

תוכן עניינים

1.	מאפיינים כלליים של קופת הגמל	3
	א. תיאור כללי של קופת הגמל ושל החברה המנהלת אותה	3
	ב. מועד הקמת קופת הגמל	3
	ג. רשימת מסלולי השקעה הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם	3
	ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות	3
	ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרתן	3
	ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו	3
2.	ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל	4
	א. יחס נזילות	4
	ב. משך חיים ממוצע של החיסכון	4
3.	מידע אודות דמי ניהול	4
	א. שיעור דמי הניהול	4
	ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה	4
4.	ניתוח מדיניות השקעה	5
	א. מדיניות ההשקעה	5
	ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת	6
	ג. השוואת תשואת קופת הגמל למדד ייחוס	8
5.	ניהול סיכונים	9
	א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת	9
	ב. סיכוני נזילות	9
	ג. סיכוני שוק	10
	ד. סיכוני אשראי	12
	ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקופה	15
6.	נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו	16
7.	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי	16

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל**א. תיאור כללי של קופת הגמל ושל החברה המנהלת אותה****קופת הגמל:**

- שם הקופה: קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל.
- סוג הקופה: קופת גמל לתגמולים.
- קוד הקופה: 512267592-00000000002079-2079-000
- סוג העמיתים: שכירים.

הקופה מנוהלת בנאמנות בידי חברה מנהלת שהינה משקיע מוסדי. הקופה נועדה לחיסכון לטווח ארוך ובינוני. פעילות הקופה כפופה לרישוי המתקבל מאגף שוק ההון באוצר בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעילותה המפוקחת בהתאם.

החברה המנהלת:

- שם החברה המנהלת: הראל ניהול קופות פנסיה בע"מ (להלן - החברה המנהלת או החברה).
- החברה המנהלת הינה חברת בת בבעלות מלאה (100%), בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- בשנת הדיווח לא חלו שינויים במבנה האחזקות של החברה המנהלת. לפרוט מבנה האחזקות של החברה המנהלת, ראה פרק א סעיף 1.1.1 בדוח תאור עסקי החברה של החברה המנהלת.

ב. מועד הקמת קופת הגמל

הקופה הוקמה בשנת 2013.

ג. רשימת מסלולי השקעה הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם:

- בקופה אין מסלולי השקעה.
- הקופה החלה את פעילותה בחודש נובמבר 2013.

ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות

אין שינוי.

ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרותן

הפרשות מעביד: לפי השיעורים והתנאים הקבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה. הפרשות עובד: לפי השיעורים והתנאים הקבועים בתקנה 19 לתקנות מס הכנסה. הפרשות מעביד: עד 8 1/3% מהמשכורת- על חשבון פיצויים. הפרשות עצמאי: לפי תקנות מס הכנסה- על חשבון תגמולים

ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו

אין שינוי.

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל

א. יחס נזילות

שיעור הסכומים שהעמיתים בקופת הגמל רשאים למשוך ממנה מתוך כלל נכסי קופת הגמל, לתאריך הדוח: 30.77%. מאחר והקופה השקיעה את כל נכסיה בנכסים נזילים וסחירים לא צופה הנהלת הקופה בעיה באשר לנזילות נכסים ביחס להוראות המשיכה של העמיתים.

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון

משך החיים הממוצע זכויות העמיתים, עבור אותם עמיתים שחשכוונותיהם טרם הבשילו: 26.87 שנים.

ג. שינוי במספר העמיתים

המידע על מספר העמיתים בקופה חסוי.

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
14	-	14	-	שכירים

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

מספר חשבונות
העמיתים ליום 31
בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות
0%-1%

14

קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל

דמי ניהול מנכסים
0%-0.25%

סך הנכסים באלפי
ש"ח ליום 31
בדצמבר 2014

דמי ניהול מהפקדות
0%-1%

388

דמי ניהול מנכסים
0%-0.25%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול, נוסף לדמי הניהול, הינו פחות מ- 1 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה באור 8 בדבר הוצאות ישירות בדוח הכספי.

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה

בקופה מעסיק אחד בלבד ודמי הניהול אחידים לכל העמיתים.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה

להלן מדיניות ההשקעה של הקופה לשנת הדוח:

גבולות שיעור החשיפה הצפויה	טווח סטיה	שיעור חשיפה צפוי לשנת 2014	שיעור החשיפה ליום 31.12.2013	מדד ייחוס	אפיק השקעה
28%-40%	+/-6%	34.0%	34.9%	מניות בארץ - ת"א 100 40% ; מניות בחו"ל - MSCI AC 60%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
24%-36%	+/-6%	30.0%	28.9%	מדד תל בונד צמודות	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח ופקדונות בבנקים סחיר ול"ס)
4%-16%	+/-6%	10.0%	9.8%	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG , BOIJUSD INDEX	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
18%-28%	+/-5%	23.0%	18.4%	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל מיועדות, ממשלות זרות וניטרול חשיפות בנגזרים
0%-5%	+/-5%	-	-		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדל"ן
0%-5%	+/-5%	-	-		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות)
0%-8%	+/-5%	3.0%	8.0%		מזומן ופח"ק (כולל עוי"ש מט"ח)
		100.0%	100.0%		סה"כ
8%-20%	+/-6%	14.0%	13.3%		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	מדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.2% בשנת 2014, וזאת למרות פיחות חד של השקל לעומת הדולר במחצית השניה של השנה ועליה של 3.1% במדד הדיור. האינפלציה הנמוכה נבעה מירידה במחירי הסחורות, המזון, האנרגיה, פירות וירקות, וכן כתוצאה מתחרותיות גוברת בעיקר בתחומי התקשורת והקמעונאות. ציפיות האינפלציה ירדו באופן חד, גם לטווח הארוך. חטיבת ההשקעות ניצלה את הירידה בציפיות האינפלציה לשמירה על מרכיב משמעותי של צמודי מדד, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אש"א.
שער החליפין של השקל	השקל נחלש בשנת 2014 (בעיקר במחצית השניה של השנה) מול סל המטבעות, ובעיקר מול הדולר והליש"ט. הין והאירו נחלשו מעט לעומת השקל. הפיחות לעומת הדולר נבע מהתחזקות משמעותית של הדולר בעולם, וכן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל במהלך השנה לרמת שפל של 0.25%. כנגד הפיחות בשקל בוצעו מכירות של מט"ח ע"מ לשמר את סביבת החשיפה הקיימת, וזאת לאור ההערכה שבטווח הקצר השקל עשוי להמשיך ולהיחלש, בעיקר לעומת הדולר, ולעומת זאת בטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.
התפתחות שעורי ריבית	בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 1.0% ל- 0.25%. הפחתות הריבית באו על רקע המשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של הבנקים המרכזיים הגדולים, התחזקות השקל במחצית הראשונה של השנה, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות הממשלתי ירד במהלך השנה, הן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל והן בהשפעת ירידת התשואות בארה"ב מ- 3% בתחילת השנה לכ- 2.1% בסופה, וירידת תשואות חדה גם באירופה. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	הגירעון התקציבי בשנת 2014 היה נמוך מעט מהתחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, בעיקר בשל ביצוע חסר של סעיפי ההוצאות למעט משרד הבטחון, אשר הוצאותיו גדלו גם בשל מבצע "צוק איתן". בשנת 2015 הגירעון צפוי לגדול מעט, לנוכח התחזית לגידול בהוצאות הממשלה, והעובדה שמדובר בשנת בחירות. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.

תיאור פעולות החברה	נושא
שווקי המניות בעולם עלו בשנת 2014, כאשר שוק המניות בארה"ב עלה בשיעור של כ- 12%, יפן בעליה של כ- 9%, גרמניה בעליה של כ- 3%, ואילו השווקים המתעוררים – במגמה מעורבת: עליה חדה בסין, ולעומת זאת ירידה חדה ברוסיה (על רקע ירידת מחירי הנפט והסנקציות בשל משבר אוקראינה) ובברזיל (ירידת מחירי הסחורות). שווקי המניות נהנו משיפור מסוים בנתוני הצמיחה העולמית, ומריביות נמוכות במרבית המדינות המפותחות. שוק המניות בישראל עלה בכ- 7% במהלך השנה, כאשר מניות כמו טבע ופריגו עלו בשיעורים חדים, ואילו מדדי מניות ת"א 75 והיתר בירידה של כ- 10% במהלך השנה. לנוכח התמחור הנוח (באופן יחסי לאפיקים האחרים) של שווקי המניות הגדילה החברה את רמת החשיפה למניות במרבית המסלולים, לרמות הגבוהות ממרכזו היעד שנקבע לשנת 2014. מרכיב החשיפה לחו"ל בתיק המניות גדל לסביבות 62% מסך החשיפה למניות.	שוק המניות
מרווחי האשראי על אגרות חוב הקונצרניות עלו במחצית השניה של 2014, בעיקר בשל השפעה שלילית של המשבר ברוסיה על מספר מנפיקים, ופדיונות בקרנות הנאמנות ברבעון האחרון של השנה. לאחר הורדה משמעותית ברכיב הקונצרני בתיקים במחצית הראשונה של השנה, חטיבת ההשקעות חזרה לרכוש אגרות חוב קונצרניות (גם בחו"ל), ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לווים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה.	אג"ח קונצרני ומוצרי חוב
החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על דינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.	מוצרי מדדים
החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.	נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים
במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות בנדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.	השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות

ג. השוואת תשואת קופת הגמל למדד ייחוס

מסלולים שאינם מתמחים

תשואה משוקללת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	שיעור האפיק מנכסי הקופה באחוזים	אפיק השקעה
4.05	* 11.33	מניות 40% ת"א 100 בחו"ל - MSCI AC 60%	35.77	מניות סחירות
0.19	0.66	מדד תל בונד צמודות	28.80	אגרות חוב קונצרניות בארץ
2.34	* 20.88	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG , BOIUSD INDEX	11.20	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
1.24	6.58	מדד אג"ח כללי ממשלתי	18.90	אגרות חוב ממשלתיות
** 0.26	-	-	5.33	מזומנים ושווי מזומנים
<u>8.08</u>			<u>100.00</u>	סה"כ
<u>4.86</u>				תשואת הקופה
<u>(3.22)</u>				הפרש

* תשואת מדדי הייחוס לשנת 2014 :

באחוזים	מניות סחירות
6.73	מדד ת"א 100
2.10	מדד MSCI
12.04	דולר
11.33	$= (0.6 * ((1 + 12.04\%) * (1 + 2.10\%) - 1) + 0.4 * 6.73\%) * 100$

באחוזים	אגרות חוב קונצרניות בחו"ל
7.89	CORP INDEX HEDG BARCA GLOB AGG
12.04	דולר
20.88	$= ((1 + 12.04\%) * (1 + 7.89\%) - 1) * 100$

** מכפלת תשואת הקופה בפועל בשיעור האפיק מנכסי הקופה.

הפרש בין תשואת הקופה בפועל לתשואה לפי מדד הייחוס נובע בעיקרו מהשפעת השינוי בשער הדולר בשנת 2014 על מניות ואג"ח חו"ל, אשר ברובו מנוטרל באמצעות נגזרים, וכן ממח"מ קצר יחסית ביחס למח"מ מדד הייחוס.

5. ניהול סיכונים

החוזר המאוחד, פרק 10 - ניהול סיכונים, אשר פורסם ב-15 בינואר 2014 החליף את חוזר גמל מספר 2009-2-3 בנושא "מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל" אשר פורסם באוגוסט 2009. החוזר נועד להסדיר תשתית להבנה, זיהוי ומדידה של סיכונים שוק, אשראי וניזילות הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים בקופות גמל, למעקב שוטף אחריהם, לקבלת החלטות ולקביעת מדיניות המבוססות עליהם ולהבטחת מסגרת דיווחים מתאימה. החוזר מחייב מינוי מנהל סיכונים אובייקטיבי ובלתי תלוי במערך ההשקעות והאשראי של החברות המנהלות אשר יספק לדירקטוריון החברה המנהלת, הנהלתה, ועדת ההשקעה וועדת האשראי שלה תמונת מצב אובייקטיבית ומקיפה יותר אודות הסיכונים הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים.

ניהול תיק ההשקעות של הקופה נעשה תוך חתירה לאיזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הניזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. דיווחי ניהול סיכונים המוצגים לוועדת השקעות מציגים אומדים להפסד פוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכונים השוק. ועדת השקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר החשיפות הבאות: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לווים, חשיפה לדירוגים, חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

הועדה בוחנת ומתאימה את מדיניות ההשקעות וביצועה בשוטף לנוכח ההתפתחויות בנכסיה, במאפייני עמיתה ובשווקים.

להלן פירוט הסיכונים המרכזיים להם חשופה הקופה ואופן הטיפול בהם:

א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת

לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת של קופת הגמל ראה באור 24 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

ב. סיכונים ניזילות

סיכון ניזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון ניזילות ברמת קופת גמל, וסיכון ניזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות לגבי שינויים אפשריים בהיקף משיכת כספים מהקופה, העשויים להביא למצב בו הקופה תידרש לממש במהירות נכסים בהיקף ניכר על מנת לשלם לעמיתים המושכים או המניידים לקופות אחרות. סיכון זה גורם לאי ודאות לגבי היקף החזקת נכסים סחירים וניזילים על מנת שלא להגיע למצב בו לא יהיה ניתן לבצע תשלומים לעמיתים מושכים ומעבירים. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקופה וניזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קופות גמל.

הגברת התחרותיות הביאה להגדלת הצורך בהתמודדות עם סיכון זה. הקופות נאלצות לשמור רמות ניזילות גבוהות יותר כבטחון לביצוע התשלומים וההעברות. העלאת מרכיב הניזילות והקטנת אופק התכנון הפיננסי בשל סיכון זה מקטיף את יכולת הקופות לתכנון ארוך טווח בחלק הניזיל המיועד למקרים אלו.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קופות הגמל. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הניזילות קופות הגמל מחזיקות בנכסים ניזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

ניתוח נזילות הקופה

ליום 31 בדצמבר 2014

נכסים, נטו (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
388	נכסים נזילים וסחירים

ועדת ההשקעות אישרה מודל למעקב אחר סיכון הנזילות בפעילות הקופה. מדדי הנזילות מביאים בחשבון מצבי קיצון של משיכות בקופות ואת נזילות הנכסים בתיקים במצבי משבר שונים. ועדת ההשקעות בוחנת על בסיס תקופתי את העמידה ברמת הנזילות ביחס למדדי הנזילות שנקבעו ובוחנת באופן שוטף את צרכי הנזילות והתאמתם לנכסי הקופה על מנת להיערך מראש לשינויים ברמת הנזילות הנדרשת.

הקופה אינה נתקלת בקשיי נזילות ובקשיים למימון תשלומים לעמיתים מושכים או המניידים החוצה, והיא שומרת על רמת נזילות מספקת. על פי ניסיון העבר, לאור היקף נכסיה של הקופה, הפיזור הרחב של עמיתיה והעובדה כי מרבית נכסיה הינם סחירים ובני מימוש מהיר ולמרות ששיעור הסכומים שעמיתים רשאים למשוך מהקופה עמד על 30.77% הקופה אינה צופה בעיות נזילות בשנים הקרובות. נכון לסוף שנת 2014, כ-100% מנכסי הקופה הושקעו בנכסים נזילים וסחירים.

מבחינת הרכב נכסי הקופה והערכות הנהלה, הנהלת החברה המנהלת סבורה כי סך הכספים הסחירים והנזילים וצפי ההפקדות מהווים כרית בטחון מספקת לצמצום התממשות סיכון הנזילות כאמור לעיל.

ג. סיכוני שוק

סיכוני שוק בנייהול פעילות קופת הגמל נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קופת הגמל כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

סיכוני שוק הקשורים בירידה הפוטנציאלית בערכם הכלכלי של נכסי הקופה הינם כדלקמן:

1. סיכוני הצמדה: בשיקולי השקעה נלקחות בחשבון תחזיות אינפלציה ואלטרנטיבות השקעה, גם בהיבט של בסיס הצמדה. הקופה מבצעת את השקעותיה ברכיבים צמודים ולא צמודים בהתאם לסביבת האינפלציה והתחזיות העתידיות שלפניה.
2. סיכון שער חליפין: לקופה חשיפה לנכסים צמודי מט"ח בעיקר כתוצאה מהשקעות בנכסים זרים ולכן בשיקולי ההשקעה נלקחות בחשבון תחזיות לשינויים בשערי חליפין, בעיקר ביחס לדולר.
3. סיכוני ריבית: לשינויים בשערי הריבית השפעה על אגרות החוב המוחזקות על ידי הקופה ועל פקדונות והלוואות ובאמצעותן על שווי נכסי הקופה. בעת קבלת החלטות השקעה וקביעת משך החיים הממוצע של הנכסים נלקחים בחשבון הנחות ותחזיות לגבי שינוי ריבית והשפעתם על תיק ההשקעות של הקופה. הקופה מטפלת בסיכוני ריבית על ידי שינוי באורך החיים הממוצע הכולל של מכשירים נושאי ריבית בכל אפיק, פיזור וחשיפה לסוגי ריביות שונות.
4. סיכון מניות: ההפסד שעלול להגרם לקופה כתוצאה מירידה במחירי המניות הנסחרות בארץ ובחו"ל.
5. סיכון מרווח אשראי: הפסד הנובע מפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.
6. סיכון נדל"ן: ההפסד שעלול להיגרם מירידת ערכן של ההשקעות בנדל"ן.

החברה המנהלת מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפורזר המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח, קרנות השקעה ותעודות סל. נכסי הקופות מפורזים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכסל בדוחות הבקרה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בשיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת השקעות, כוללים: VaR היסטורי, תרחישי קיצון ותרחיש פסימי מרכזי עבור כל הקופות. מדד ה-VaR אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכוני השוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. מדד ה-VaR מחושב אחת לרבעון. בנוסף, מוצגות תוצאות השפעת תרחישי קיצון ותרחיש פסימי מרכזי על הקופות הגדולות ונבחנים המתאמים בין אפיקי ההשקעה השונים. ועדת השקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

ליום 31 בדצמבר 2014			
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה אליו	במטבע חוץ או בהצמדה אליו
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
112	170	106	388
44	-	(44)	-
156	170	62	388

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

(2) סיכון ריבית

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על התשואה של קופת הגמל:

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
1%+	1%-
אחוזים	אחוזים
(2.00)	2.14

ליום 31 בדצמבר 2014

תשואת תיק ההשקעות

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל אך ורק סעיפים אשר ערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(3) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

להלן פירוט החשיפה לענפי משק בגין השקעה במניות:

ליום 31 בדצמבר 2014					ענף משק
מסה"כ	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד		
			אלפי ש"ח	מניות היתר	ת"א 100
20.00	11	1	-	10	בנקים
1.82	1	-	-	1	ביטוח
1.82	1	1	-	-	טכנולוגיה
20.00	11	1	2	8	מסחר ושרותים
12.73	7	-	1	6	נדל"ן ובינוי
30.91	17	3	1	13	תעשייה
5.45	3	-	-	3	השקעה ואחזקות
7.27	4	1	-	3	נפט וגז
100.00	55	7	4	44	סך הכל

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקופה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפרום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריונים האמורים.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקופה ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקופה עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכוני אשראי לא סחיר בקופה הן באמצעות מעקב אחר הדירוג הממוצע, והן באמצעות מודל המאפשר לכמת את גובה סיכון האשראי בתוחלת ומקרה קיצון.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2014	
סחירים	בארץ
אלפי ש"ח	בחו"ל
208	סך הכל נכסי חוב
37	
245	

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2014	
דירוג מקומי(*)	
אלפי ש"ח	
126	<u>נכסי חוב סחירים בארץ</u>
	אגרות חוב ממשלתיות
	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
37	AA ומעלה
41	BBB עד A
2	נמוך מ-BBB
2	לא מדורג
208	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
208	סך הכל נכסי חוב בארץ

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה). נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2014
דירוג בינלאומי (*)
אלפי ש"ח
2
5
22
7
1
37

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות
 אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
 A ומעלה
 BBB
 נמוך מ-BBB
 לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי הממונה *S&P, Mood's* ו- *Fitch*. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו- 16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

(3) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאנים סחירים

ליום 31 בדצמבר 2014	
סכום	%
אלפי ש"ח	מסה"כ
29	11.84
6	2.45
1	0.41
34	13.88
28	11.43
7	2.86
11	4.49
2	0.82
127	51.82
245	100.00

ענף משק

בנקים
 ביטוח
 טכנולוגיה
 מסחר ושרותים
 נדל"ן ובינוי
 תעשיה
 השקעה ואחזקות
 נפט וגז
 אג"ח ממשלתי

סך הכל

- (4) ביום 7 ביולי 2013, בהמשך לאישור מיום 15 במאי 2011, אישר הממונה על שוק ההון (להלן - הממונה) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח) שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה יישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. בהתאם לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל של חברה מדרגת, בכפוף לתנאים הבאים:
- א) השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו בתהליך בחינת המודל.
- ב) המודל יהא תקף להערכת אשראי למעט: בנקים וחברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס (ישיר או מכשירים מורכבים), נדל"ן יזמי ומימון פרוייקטים.
- ג) כל שינוי מהותי במבנה המודל יהא טעון אישור מראש של הממונה.
- בנוסף, הראל ביטוח תהא רשאית להפחית 50% מהקצאת ההון הנדרש בגין הלוואות מותאמות, אשר דורגו על פי המודל, לפי השיעורים המפורטים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטוח), התשנ"ח-1998. אם קיים להלוואה גם דירוג חיצוני, יש להקצות הון לפי הנמוך מבין הדירוגים.
- לצורך השימוש באישור שניתן, תידרש הראל ביטוח להגיש לממונה דוחות מיידיים ותקופתיים כמפורט בנספחים לאישור.

ה. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקופה

הפעלת קופת גמל דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים ובתקנות. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מעניק סמכויות שונות ואמצעי אכיפה מגוונים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לרבות סעיפי עונשין במקרה של אי עמידה בכללים והנחיות.

הקופה פועלת בתחום שוק ההון והחיסכון ארוך הטווח, בהם מתבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומים וזיכויים ברווחים. פעילות זו חושפת את הקופה לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקופה.

אי לכך פועלת הקופה בהתאם לנהלים מסודרים שגיבשה להסדרת התהליכים השונים בקופה, לרבות ביצוע בקרות ומעקב שוטף אחר הפעילות. כמו כן מלווה את פעילות הקופה יועץ משפטי ומנהלת סיכונים.

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקופה כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית.

למידע נוסף, ראה דיון בגורמי סיכון בפרק א' סעיף 1.3 בדוח תאור עסקי החברה של החברה המנהלת ובאור 24 לדוח כספי.

- א. בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון על פי טיבם - סיכונים מקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים גיאוגרפיים ככל שישנם וסיכונים מיוחדים לקופה, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות איכותיות של הנהלת החברה המנהלת של הקופה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך הדוח, בקטגוריות על פי השפעתם, ככל שניתן לגבי כל גורם סיכון, על קופת הגמל - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
		√	סיכוני שוק	סיכונים מקרו
		√	האטה כלכלית בישראל	
		√	סיכוני אשראי	
	√		סיכון מחירי נכסים אחרים	
		√	שינויים רגולטוריים	סיכונים ענפיים
		√	סיכון נזילות	
	√		סיכונים תפעוליים	סיכונים מיוחדים לחברה

6. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו

רואה החשבון לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

7. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי**א. בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי ליידינר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 16 במרס 2015

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קופת הגמל וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קופת הגמל; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קופת הגמל וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קופת הגמל; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2015

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בביקוח הדירקטוריון, של קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל (להלן: "קופת הגמל") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קופת הגמל תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי החשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בביקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בביקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בביקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____	מישל סיבוני	יו"ר הדירקטוריון :
_____	דודי לידנר	מנכ"ל :
_____	רם גבל	סמנכ"ל כספים :

תאריך אישור הדוח : 16 במרס 2015

קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל

דוחות כספיים

ליום

31 בדצמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח רואי החשבון המבקרים

דוחות כספיים

3 דוח על המצב הכספי

4 דוח הכנסות והוצאות

5 דוח על השינויים בזכויות העמיתים

6 ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל

ביקרנו את הדוח על המצב הכספי המצורף של קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל (להלן - "הקופה") ליום 31 בדצמבר 2014 ואת דוח ההכנסות וההוצאות ואת הדוח על השינויים בזכויות העמיתים לתקופה של 14 חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הראל הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"). אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית.

ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2014 ואת תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לתקופה של 14 חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

סומך חייקין
רואי חשבון

16 במרס 2015

ליום 31 בדצמבר 2014	אלפי ש"ח	ביאור		
20			רכוש שוטף	
			מזומנים ושווי מזומנים	
245	3		השקעות פיננסיות	
55	4		נכסי חוב סחירים	
71	5		מניות	
371			השקעות אחרות	
391			סך כל השקעות פיננסיות	
			סך כל הנכסים	
3	6		זכאים ויתרות זכות	
388			זכויות העמיתים	
391			סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים	
רם גבל סמנכ"ל כספים			דודי לייזנר מנכ"ל	מישל סיבוני יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 16 במרס 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לתקופה של 14 חודש שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2014	
אלפי ש"ח	ביאור
2	
1	
4	
7	
7	
7	

הכנסות

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים
ממניות
מהשקעות אחרות
סך כל ההכנסות מהשקעות

סך כל ההכנסות

עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לתקופה של 14
חודש
שהסתיימה
ביום 31
בדצמבר

2014

אלפי ש"ח

381

7

388

תקבולים מדמי גמולים

עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות

זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

- א. קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל (להלן - הקופה) הינה קופת גמל לתגמולים המאושרת על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.
- ב. הקופה מנוהלת על ידי הראל ניהול קופות פנסיה בע"מ (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ג. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין הקופה ונכסיה. נתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

ד. מדיניות ההשקעה

השקעות הקופה מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות בחברה המנהלת, בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

ה. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- (1) הקופה - קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל.
- (2) החברה המנהלת - הראל ניהול קופות פנסיה בע"מ.
- (3) הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- (4) אגף שוק ההון - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- (5) צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב- 2012 ובחוזר גופים מוסדיים 13-9-2013 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- (6) חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- (7) מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2 - מדיניות חשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות כספיים אלה על ידי הקופה.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון החברה המנהלת ביום 16 במרס, 2015.

הקופה החלה את פעילותה בחודש נובמבר 2013 ובהתאם לאישור הממונה קיבלה הקופה פטור מהגשת דוח כספי לשנת 2013, לכן דוח כספי זה משקף תקופת פעילות של 14 חודשים שמסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014.

א. בסיס הערכת נכסים

הנכסים בדוח על המצב הכספי מוצגים כלהלן:

- (1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים, ואשר לא חל עליהם כל שעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה למועד הדיווח.
- (2) ניירות ערך סחירים בארץ - השער הידוע שפורסם בבורסה למועד הדיווח.
- (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער הידוע הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדיווח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח.

באור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

א. בסיס הערכת נכסים (המשך)

- (4) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
- (5) דיבידנד לקבל- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד למועד הדיווח.
- (6) ריבית לקבל- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח.
- (7) פדיון לקבל- קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח מוצג יחד עם הנכס.

באור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

א. בסיס הערכת נכסים (המשך)

(8) יתרות הנקובות במטבע חוץ או הצמודות לשער מטבע חוץ - לפי השער היציג למועד הדיווח. להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2013	2014
%	%

שיעור עליית (ירידת) מדדים נבחרים:

1.91	(0.10)
(7.02)	12.04

שיעור שינוי מדד המחירים לצרכן (לפי המדד הידוע במועד הדיווח)

שיעור שינוי שער החליפין של הדולר של ארה"ב

ב. הכרה בהכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות נכללות בדוחות הכספיים על בסיס מצטבר.

ג. זכויות העמיתים

הפקדות לקופה ומשיכות מהקופה נכללות בדוחות הכספיים על בסיס מזומן, על פי מועד התקבול/התשלום בפועל.

ד. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

באור 3 - נכסי חוב סחירים

ליום 31
בדצמבר
2014
אלפי ש"ח

128

117

245

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 4 - מניות

ליום 31
בדצמבר
2014
אלפי ש"ח

55

מניות סחירות

באור 5 - השקעות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31
בדצמבר
2014
אלפי ש"ח
48
22
1
71

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל
קרנות נאמנות
מכשירים נגזרים

ב. מכשירים נגזרים:

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31
בדצמבר
2014
אלפי ש"ח
52
(46)

מניות
מטבע זר

באור 6 - זכאים ויתרות זכות

ליים 31 בדצמבר
2014
אלפי ש"ח
<u>3</u>

התחייבויות בגין נגזרים

באור 7 - דמי ניהול

שיעור דמי ניהול מעמיתים:

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2014
%

דמי ניהול מדמי גמולים:

<u>4.00</u>
-

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסד נכסים:

<u>1.05</u>
<u>0.0018</u>

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

באור 8 – הוצאות ישירות

לתקופה של 14 חודש שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2014	2014
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת (%)		אלפי ש"ח*
0.281	-	
0.053	-	
0.188	-	
0.028	-	
0.550	-	

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך

עמלות דמי שמירה של ניירות ערך

עמלות ניהול חיצוני:

בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

עמלות אחרות

סך הכל הוצאות ישירות

*פחות מ 1 אלפי ש"ח.

** עמלות אחרות כוללות הוצאות בעד ניהול תביעה או תובענה בגין תעודת סל ישראלית.

באור 9 - תשואות

תשואה שנתית נומינלית ברוטו
2014
באחוזים
4.86

קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל

*בשנת 2013 הקופה פעלה במשך חודשיים.

באור 10 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר 2014 אלפי ש"ח
1
2
3

צדדים קשורים אחרים:

מניות

קרנות השקעה

באור 11 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

חובות מעבידים

חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופה. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופה האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת הנהלת הקופה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת הנהלת הקופה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.